

Aluehallitus

Kokousaika 8.11.2022 klo 14:00 - 17:00

Kokouspaikka Kylpylähotelli Peurunka, Peurungantie 85

Jäsenet	x Aula Maria Kaisa	pj	Flink-Liimatainen Piia	varajäsen
	- Väyrynen Ville	1. vpj	Lajunen Heimo	varajäsen
	x Hovikoski Mervi	2. vpj	Kautto-Koukka Leena	varajäsen
	x Ahola Lotta	jäsen	Pippuri Linda	varajäsen
	x Garedeu Kaisa	jäsen	Haaparanta Jukka	varajäsen
	x Kiiskinen Kari	jäsen	Parkkonen Kari	varajäsen
	- Nissinen Eino	jäsen	x Hovila Sari	varajäsen
	x Puro Markku, Teams	jäsen	Poti Jorma	varajäsen
	x Savolainen Katri, Teams	jäsen	Viitasaari Vilma	varajäsen
	x Tiainen Eila	jäsen	Pernu Ilkka	varajäsen
	x Vanhala Mauno	jäsen	Lahti Matias	varajäsen
	x Vepsäläinen Hilma	jäsen	Rantanen Riikka	varajäsen
	- Ylälehto Jani	jäsen	x Nykänen Jouko	varajäsen

Muut läsnäolijat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	x Kokko Jani, Teams, poistui klo 16:07	aluevaltuusto pj	
	x Paloniemi Aila	aluevaltuuston 1. vpj.	
	x Luoma-aho Janne	aluevaltuuston 2. vpj.	
	x Tollet Jan	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja	
	x Hallberg Riitta, Teams	vastuuvalmistelija (henkilöstöpalvelut)	
	x Kaakkomäki Sari	pöytäkirjanpitäjä	
	x Kallimo Kati	toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut	
	x Leppä Lasse	toimialajohtaja, konsernipalvelut	
	x Manninen Tero	viestintäjohtaja	
	x Mensala Ville, Teams, poistui klo 15:45	pelastusjohtaja	
	x Mäenpää Pauliina, Teams	hallintolakimies	
	x Nikkilä Erkki, Teams	projektijohtaja (hallintopalvelut)	
	- Porrasmaa Jari	vastuuvalmistelija (tietohallinto ja digipalvelut)	
	x Suntioinen Aija, Teams	talousjohtaja	

Aluehallitus

---

ja varmennus

puheenjohtaja
Lotta Ahola
pöytäkirjantarkastaja

sihteeri
Kaisa Garedeu
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 11.11.2022, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) 14.11.2022.

Kokousaika 8.11.2022 klo 14:00 - 8.11.2022 17:00

Kokouspaikka Kylpylähotelli Peurunka, Peurungantie 85

Käsitellyt asiat

244 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
245 § Pöytäkirjan tarkastus	2
246 § Työjärjestyksen hyväksyminen	3
247 § Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus	4
248 § Keski-Suomen hyvinvointialueen virkojen perustaminen ja kelpoisuusehtovaatimusten vahvistaminen	5
- Liite: sote palveluvastaavien virkapaketti_20221108	7
- Oheismateriaali: Organisaatiokaavio16092022	75
- Liite: Pela virkapaketti_20221108	76
249 § Tilannekatsaus osallisuusohjelman ja järjestöyhteistyöasiakirjan ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjan valmistelusta	77
- Liite: Osallisuusohjelma lausuntoyhteenveto	80
- Liite: Osallisuusohjelmaluonnos, kommenteille menevä	83
- Liite: Järjestöyhteistyön asiakirja	104
- Liite: Palveluntuottajayhteistyöasiakirja_luonnos 20221027	115
250 § Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelma ja -sopimus	119
- Liite: Henkilöstön siirtosopimus ah 2022 11 08	123
251 § Keski-Suomen hyvinvointialueen työterveyshuollon palvelusopimuksen hyväksyminen	127
- Liite: Työterveyshuollon palvelusopimus Keski-Suomen Hyvinvointialue 1.1.2023 alkaen	133
- Liite: Henkilötietojen_käsittelysopimus_työterveys	149
252 § Muutos sopimukseen itäisen syöpäkeskuksen (Fican East, Fican Öst) perustamisesta ja hallinnoinnista	161
- Liite: FICAN East - muutossopimus 2022	165
- Liite: Sopimus Itäinen syöpäkeskus FICAN EAST 2018	171
253 § Keski-Suomen hyvinvointialueen hammaslaboratoriopalvelut	211
- Liite: Tarjousten vertailutaulukko	214
254 § Keski-Suomen hyvinvointialueen brändikäsikirjan hyväksyminen	217
- Liite: HYVAKS_Brandikasikirja_viestinta_4.1.2022-10-28	219

Kokousaika 8.11.2022 klo 14:00 - 8.11.2022 17:00

Kokouspaikka Kylpylähotelli Peurunka, Peurungantie 85

Käsitellyt asiat

- Liite: HYVAKS_Brandikasikirja_ilme_2022-10-28	239
- Oheismateriaali: Pelastuslaitos_Organisaatio	273
255 § Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajan nimeäminen Monetra Oy:n yhtiökokouksiin	274
- Liite: Monetra Keski-Suomi Oy ylimääräinen yhtiökokouskutsu 18.10.2022	275
256 § Viranhaltijapäätökset	277
257 § Ilmoitusasiat	279
- Liite: Vanhusneuvolatoiminnan_kaynnistaminen_keskisuomen_hyvinvointialueella	280
- Liite: HE_154_2022_valtiovarainvaliokunnan_asunto_ ja ymparistojaos_19102022	283
- Liite: HyvaKS lausunto_VN_6230_2021 - Pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutusuudistus_	288
Muutoksenhakuohjeet	289

Aluehallitus

---

§ 244

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitus kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimituksen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu sähköisesti aluehallituksen jäsenille 3.11.2022.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin

Aluehallitus

---

§ 245

Pöytäkirjan tarkastus

Selostus asiasta

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 138 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Ahola Lotta ja Garedeu Kaisa, varalle Kiiskinen Kari ja Hovila Sari.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin

Aluehallitus

---

§ 246 Työjärjestyksen hyväksyminen

Julkinen

Aluehallitus 8.11.2022 § 246

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

---

§ 247 **Hyvinvointialuejohtajan tilannekatsaus**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/187/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 247

Selostus asiasta Hyvinvointialuejohtaja esittelee hyvinvointialueen valmistelun ajankohtaisia asioita:

- Lausuntopyynnöt
- PELA- ja SOTE-neuvottelukunnan kokoukset
- Hyvinvointi Oy - Perustettava in house -yritys
- Äänekosken terveysaseman ja paloaseman myynnin tilannepäivitys

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

---

§ 248

Keski-Suomen hyvinvointialueen virkojen perustaminen ja kelpoisuusehtovaatimusten vahvistaminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/260/01.01.00.00/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 248

Valmistelija(t) Riitta Hallberg, p. 044 459 8946, toimialajohtajat, vastuualuejohtajat

Selostus asiasta Laissa hyvinvointialueesta (611/2021) luvussa 11 säädetään henkilöstöstä. Lain 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueella säädetään erikseen. Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Lain 93 §:n mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää aluevaltuusto tai hyvinvointialueen hallintosäännössä määrätty muu toimielin.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 27 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta. Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta. 29 §:n mukaan virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvointialue jakaantuu kolmeen toimialaan, jotka ovat sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimen palvelut sekä konsernipalvelut. Toimialat jakautuvat edelleen vastuualueisiin, vastuualueet palvelualueisiin, palvelualueet palveluyksiköihin ja palveluyksiköt toimipisteisiin.

Näille palveluyksiköille on tarpeen perustaa palveluvastaavien virat niihin tehtäviin, joissa käytetään julkista valtaa. Osa palveluvastaavien tehtävistä tulee olemaan toimia (työsopimussuhteisia).

Pelastustoimen palvelualueille on tarpeen perustaa palvelupäälliköiden, palveluvastaavien sekä asiantuntijoiden virat niihin tehtäviin, joissa käytetään julkista valtaa. Pelastustoimen viranomaistehtävien hoitamiseksi tarkoituksenmukaiset henkilöt määrätään hyvinvointialueen pelastusviranomaisiksi pelastuslain (379/2011) 26 §:n mukaisesti. Osa

---

Aluehallitus

---

palveluvastaavien ja asiantuntijoiden tehtävistä tulee olemaan toimia (työsopimussuhteisia).

Perustuslain mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Sosiaali- ja terveystalveluiden palveluvastaavien virkoja on esitetty yhteensä 342 kpl ja pelastustoimen virkoja yhteensä 45 kpl.

Oheisena liitteinä ovat pelastuslaitoksen esittämät virat sekä sosiaali- ja terveystalveluiden palveluvastaavien virat.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää perustaa

- oheisen liitteen mukaiset sosiaali- ja terveystalveluiden palveluvastaavien virat 9.11.2022 lukien ja vahvistaa ko. virkojen kelpoisuusehdot sekä

- oheisen liitteen mukaiset pelastustoimen virat 9.11.2022 lukien ja vahvistaa ko. virkojen kelpoisuusehdot.

Asian kokouskäsittely:

Keskustelun aikana hyvinvointialuejohtaja muutti päätösehdotustaan siten, että pelastustoimen osalta ei perusteta uusia virkoja, vaan päätösliitettä muutetaan siltä osin.

Päätös

Aluehallitus päätti perustaa

- oheisen liitteen mukaiset sosiaali- ja terveystalveluiden palveluvastaavien virat 9.11.2022 lukien ja vahvistaa ko. virkojen kelpoisuusehdot sekä

- oheisen liitteen mukaiset pelastustoimen virat 9.11.2022 lukien ja vahvistaa ko. virkojen kelpoisuusehdot.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 15:45-15:55.

Ville Mensala poistui kokouksesta tauon aikana.

Liitteet

Liite: sote palveluvastaavien virkapaketti_20221108

Oheismateriaali: Organisaatiokaavio16092022

Liite: Pela virkapaketti_20221108

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN PALVELUVASTAAVIEN VIRAT**Laaja-alainen sote-keskus**

Vastuualue/palvelual	Palveluyksikkö	Toimipiste	Palveluvastaavan Nimike	kpl	Virka/toin	Kelpoisuusvaatimukset
Avosairaanhoito	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Äänekosken terveysasema	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Äänekosken terveysasema	Osastohoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Laukaan (+Konnevesi) terveysasema	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Laukaan (+Konnevesi) terveysasema	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Sampoharju	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Sampoharju	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Palokka, Hankasalmi, Uurainen	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta

Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Palokka, Hankasalmi, Uurainen	Osastohoitaja	2	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Viitasaari, Pihtipudas	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Viitasaari, Pihtipudas	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Keuruu, Multia, Petäjävesi	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Keuruu, Multia, Petäjävesi	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Joutsa, Toivakka, Luhanka	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta

Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Joutsa, Toivakka, Luhanka	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Kyllö	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Kyllö	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Nova vastaanotto	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Nova vastaanotto	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot keskinen alue	Nova vastaanotto	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Muurame	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Muurame	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot P ja OmaKS	Jämsän ostopalvelut	Ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta

Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Kuntoutus, pohjoinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Kuntoutus, keskinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Kuntoutus, eteläinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Lasten kuntoutus	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Puheterapia	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Apuvälinepalvelu	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta

Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Arkikuntoutus, pohjoinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Arkikuntoutus, eteläinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Sairaalakuntoutus, pohjoinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot I ja kuntoutuspalvelut	Sairaalakuntoutus, eteläinen alue	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot K ja keskitetyt erikoisvastaanotot	Keskitetyt erikoisvastaanotot	ylilääkäri	1	virka	Suomessa laillistetun lääkärin pätevyys ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot K ja keskitetyt erikoisvastaanotot	Keskitetyt erikoisvastaanotot	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Muurame, Uurainen, Hankasalmi, Jyväskylä (1)	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta

	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Muurame, Uurainen, Hankasalmi, Jyväskylä (2)	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Laukaa, Petäjävesi, Multia, Keuruu, Joutsa, Luhanka, Toivakka	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Viitasaari, Pihtipudas	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Lääkäri- ja hoitaja vastaanotot E ja mielenterveys- ja päihdepalvelut	Äänekoski	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Sosiaalipalvelut	Työikäisten sos.palvelut	Jyväskylä 1	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Työikäisten sos.palvelut	Jyväskylä 2	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Työikäisten sos.palvelut	Itäinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Työikäisten sos.palvelut	Läntinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Työikäisten sos.palvelut	Keskinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Työikäisten sos.palvelut	Pohjoinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Työikäisten sos.palvelut	Kuntouttava työtoiminta	Palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammattihenkilöstä annetun lain (817/2015) ja (925/2017) 8 § mukainen ohjaajan kelpoisuus, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Vammaispalvelut	Keskinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Vammaispalvelut	Läntinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Vammaispalvelut	Pohjoinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Vammaispalvelut	Itäinen alue	Johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Vammaispalvelut	Henkilökohtaisen avun keskus	Palveluvastaava	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta	
Suun terveydenhuolto	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Äänekoski	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Äänekoski	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Saarijärvi, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
	Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Kyllön alue	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta

Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Kyllön alue	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Muuramen alue	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Muuramen alue	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Huhtasuo, Laukaa, Uurainen, Konnevesi	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Huhtasuo, Laukaa, Uurainen, Konnevesi	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Keuruu, Multia, Petäjävesi	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Keuruu, Multia, Petäjävesi	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Palokka, Hankasalmi	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta

Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Palokka, Hankasalmi	Osastonhoitaja	2	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Joutsan alue	Apulaisylihammaslääkäri	1	virka	Suomessa laillistettu hammaslääkäri ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Joutsan alue	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuolto keskitetyt palvelut	Erikoishammaslääkäripalvelut	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
Suunterveydenhuolto keskitetyt palvelut	Keskitetyt palvelut	Osastonhoitaja	1	virka	Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto ja kokemusta johtamisesta
			76		

Koti- ja asumispalvelut

Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut, läntinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
--------------------------------------	---	--	-----------------	---------	---

Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut, keskinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut, itäinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut, pohjoinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asiakas- ja palveluohjaus, omais- ja perhehoito	Asiakas- ja palveluohjaus, kotiin vietävät palvelut, omais- ja perhehoito	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asiakas- ja palveluohjaus, asumispalvelut, läntinen ja keskinen alue	Asiakas- ja palveluohjaus, asumispalvelut, läntinen ja keskinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asiakas- ja palveluohjaus, asumispalvelut, itäinen ja pohjoinen alue	Asiakas- ja palveluohjaus, asumispalvelut, itäinen ja pohjoinen alue	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito- ja tukipalvelut				
Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue	Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue (Jyväskylä)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue	Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue (Keuruu, Petäjävesi, Multia)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue	Kotihoito varhainen tuki, keskinen ja läntinen alue (Luhanka, Toivakka, Joutsa)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito varhainen tuki, itäinen ja pohjoinen alue	Kotihoito varhainen tuki, pohjoinen alue (Laukaa, Hankasalmi)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito varhainen tuki, itäinen ja pohjoinen alue	Kotihoito varhainen tuki, pohjoinen alue (Äänekoski, Konnevesi)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito varhainen tuki, itäinen ja pohjoinen alue	Kotihoito varhainen tuki, pohjoinen alue (Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi, Pihtipudas, Viitasaari, Kinnula)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Korpilahti	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Keuruu 1	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Keuruu 2	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Multia	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Petäjävesi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Joutsa	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Luhanka	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito läntinen alue	Kotihoito läntinen alue, Toivakka	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Kypärämäki-Kuohu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Keltinmäki-Keljonkangas-Säynätsalo	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Laajavuori-Mäki-Matti	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Keskusta-Viitaniemi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Taulumäki-Tourula	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Huhtasuo- Lohikoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Aittorinne-Halssila-Jyskä länsi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Kuokkala	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito keskinen alue	Kotihoito keskinen alue, Lutakko	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Itäinen Palokka-Palokan keskusta	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Läntinen Palokka-Tikkakoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Vaajakoski-Jyskä itä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Laukaa 1	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Laukaa 2	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Konnevesi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Hankasalmi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito itäinen alue	Kotihoito itäinen alue, Uurainen	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Äänekoski-Konginkangas	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Suolahti, Sumiainen, yöpartio, (Tukipuu)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Viitasaari	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Pihtipudas	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Karstula ja yöpartio	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyjjärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Kotihoito pohjoinen alue	Kotihoito pohjoinen alue, Saarijärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

	Kotihoidon etä- ja digipalvelukeskus	Kotihoidon etä- ja digipalvelukeskus	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
	Kotihoidon etä- ja digipalvelukeskus	Kotihoidon etä- ja digipalvelukeskus, turvakeskus	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Ikääntyneiden asumispalvelu	Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Seiponranta, Keuruu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
	Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Lehtiniemi, Keuruu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Tarhiala, Keuruu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Poukama, Multia	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Petäjäveden ikääntyvien asumispalvelut (Petäjäkoti ja Kipinä)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Iltatähti, Korpilahti	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Joutsan ikääntyvien asumispalvelut (Mäntypirtti, Huuponhovi, Jousi)	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut läntinen alue	Asumispalvelut läntinen alue, Tuuliharju, Luhanka	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Hannala, Kinkomaa, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Huhtasuo Ahola, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Huhtasuo, Niittyli, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Jokihovi, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Jokikartano, Jyväskylä	Palveluvastaava	2 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Kauramäki, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Piippuranta, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Palokka pitkäaikaishoito, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Luhtinen, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut keskinen alue	Asumispalvelut keskinen alue, Akseli ja Elina, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Sampoharju, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Harjuhovi, Jyväskylä	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Kuusela Arvi, Laukaa	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Kuuselan ryhmäkodit, Liisan ja Antin Pirtti	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Sylvi, Laukaa	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Metsätähden palvelutalo, Hankasalmi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Kotirannan palvelutalo, Hankasalmi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Tähtelä, Hankasalmi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Konneveden ikääntyvien asumispalvelut (Koskikara ja Kotipihlaja, kuntouttava yksikkö, Ruusaliisa)Konnevesi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut itäinen alue	Asumispalvelut itäinen alue, Kuukankoti, Uurainen	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Kuhnamon palvelukoti ja Konginkankaan palvelukeskus, Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Kotisatama ja Sumiaiskoti, Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Hoivala pitkäaikaishoiva, Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Niittyvilla ja Kuntola, Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Eerolanranta, Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Helmiina ja pitkäaikaishoito, Viitasaari	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Lehtola, Viitasaari	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Palvelukeskus Sopukka ja pitkäaikaishoito, Pihtipudas	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Viitasaaren pitkäaikaishoito	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Eevakoti, Kinnula	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Mäntykoti, Kannonkoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Hopearanta ja Wallesmanni, Kivijärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Kiviranta, Kyyjärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Villa Tolppila, Karstula	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Iltarusko, Saarijärvi/Pylkönmäki	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.	
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Kotikontu, Saarijärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.	
Asumispalvelut pohjoinen alue	Asumispalvelut pohjoinen alue, Heralan Serviisi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.	
Erityisryhmien kotiin vietävät ja asumispalvelut	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, Jyväskylä 1	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut Jyväskylä 2	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 3	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 4	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 5	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, Palveluvastaava läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 6	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, Palveluvastaava läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 7	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, Palveluvastaava läntinen ja keskinen alue, Jyväskylä 8	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut Palveluvastaava läntinen ja keskinen, Kotiin tukemisen tiimi + vammaispalvelun varahenkilöt, Jämsä	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut, läntinen ja keskinen, Lukoilan asunnot ja Linnakoti, Jämsä	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Linnamäentien ryhmäkoti, Jämsä	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Vammaispalvelut Toivakka, Joutsa ja Luhanka	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Kotiin tukemisen tiimi Multia ja Petäjavesi	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Toimintakeskus Navikka, Keuruu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut läntinen ja keskinen alue, Runokulma, Keuruu	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Konnevesi ja Hankasalmi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Laukaa	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Uurainen ja Äänekoski	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Viitasaari Kaisla	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Viitasaari Wiitalinna	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Pihtipudas Metsäkoto	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Pihtipudas Metsäkaari	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen	Vammaisten kotiin vietävät ja asumispalvelut itäinen ja pohjoinen alue, Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Saarijärvi	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut 1	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut 2	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut	Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävät ja asumispalvelut 3	Palveluvastaava	1 Virka	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
Koti- ja asumispalveluiden keskitetyt palvelut	Varahenkilöstö keskinen alue	Varahenkilöstö keskinen alue	Palveluvastaava	1 Toimi	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
	Varahenkilöstöyksikkö läntinen alue	Varahenkilöstöyksikkö läntinen alue	Palveluvastaava	1 Toimi	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
	Varahenkilöstöyksikkö Itäinen alue	Varahenkilöstöyksikkö Itäinen alue	Palveluvastaava	1 Toimi	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.

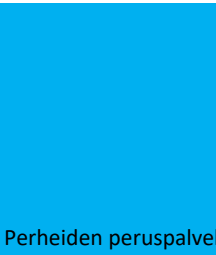
Varahenkilöstöyksikkö pohjoinen alue	Varahenkilöstöyksikkö pohjoinen alue	Palveluvastaava	1	Toimi	Kelpoisuusehtona soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi opistotasoinen sosiaali- ja/tai terveysalan tutkinto ja kokemusta johtamisesta. Virkaan valittavalta edellytetään johtamiskoulutuksen suorittamista.
			123		

Lapset, nuoret ja perheet palvelut

Opiskeluhuollon palvelut	Kouluterveydenhuolto	pohjoinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Kouluterveydenhuolto	läntinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Kouluterveydenhuolto	itäinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Kouluterveydenhuolto	keskinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Opiskeluterveydenhuolto	Jyväskylän ja Äänekosken alue	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Opiskeluterveydenhuolto	Jyväskylän ja Jämsän alue	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus

Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	keskinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	itäinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	keskinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	keskinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	pohjoinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	pohjoinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

	Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	läntinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Koulukuraattorit- ja psykologipalvelut	läntinen	palveluvastaava	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys tai laillistetun psykologin kelpoisuus (laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä 5§) alan tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Perheiden peruspalvelut Varhaisen tuen palvelut	pohjoinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Varhaisen tuen palvelut	pohjoinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Varhaisen tuen palvelut	läntinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	läntinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	itäinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	keskinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	palvelutarpeenarviointi	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Varhaisen tuen palvelut	palvelutarpeenarviointi	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	palvelutarpeenarviointi	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Varhaisen tuen palvelut	Perhetyö	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Varhaisen tuen palvelut	Perhetyö	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Varhaisen tuen palvelut	Perhetyö	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Varhaisen tuen palvelut	Lapsiperheiden kotiapalvelu	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Neuvola ja seksuaaliterveyspalvelut	pohjoinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Neuvola ja seksuaaliterveyspalvelut	läntinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus

	Neuvola ja seksuaaliterveyspalvelut	itäinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Neuvola ja seksuaaliterveyspalvelut	keskinen	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Neuvola ja seksuaaliterveyspalvelut	keskitetty seksuaaliterveys ja osa itäisen neuvoloista	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava opistotasoinen tutkinto, alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Lasten suojelun palvelut	Avohuollon lastensuojelun palvelut	pohjoinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Avohuollon lastensuojelun palvelut	pohjoinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Avohuollon lastensuojelun palvelut	läntinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Avohuollon lastensuojelun palvelut	läntinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Avohuollon lastensuojelun palvelut	itäinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Avohuollon lastensuojelun palvelut	itäinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Avohuollon lastensuojelun palvelut	keskinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Avohuollon lastensuojelun palvelut	keskinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

Avohuollon lastensuojelun palvelut	keskinen	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Sijais- ja jälkihuollon palvelut	sijaishuolto	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Sijais- ja jälkihuollon palvelut	sijaishuolto	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Sijais- ja jälkihuollon palvelut	sijaishuolto	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
Sijais- ja jälkihuollon palvelut	jälkihuolto	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.

	Sijais- ja jälkihuollon palvelut	jälkihuolto	johtava sosiaalityöntekijä	1	virka	Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (817/2015) 7 §, 9§ ja 32 § mukainen pätevyys, palveluyksikön palveluiden tuntemus sekä riittävä johtamiskokemus.
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	mattilan perhetukikoti	palveluvastaava/perhetukikodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	Lotilan nuorisokoti	palveluvastaava/nuorisokodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	Myllyjärven nuorisokoti	palveluvastaava/nuorisokodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	Palokan nuorisokoti	palveluvastaava/nuorisokodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	Kukkumän nuorisokoti	palveluvastaava/nuorisokodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Laitoshuollon palvelut (lastensuojelu)	Hovilan nuorisokoti	palveluvastaava/nuorisokodin johtaja	1	virka	Soveltuva korkeakoulututkintoa (SHL 46§ 3mom), alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut	Lasten ja perheiden erityinen tuki (mtp)		palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Lasten ja perheiden erityinen tuki (mtp)		palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus

Lasten ja perheiden erityinen tuki (mtp)	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Lasten ja perheiden erityinen tuki (mtp)	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Nuorten mielenterveys ja päihdepalvelut	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Nuorten mielenterveys ja päihdepalvelut	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Nuorten mielenterveys ja päihdepalvelut	palveluvastaava	1	virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto alan tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
		59		

Sairaalapalvelut

Konservatiivinen palvelu Vastaanottopalvelut	Sisätaudit	Erikoislääkäri	1	Virka	Erikoislääkäriin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.
Vastaanottopalvelut	Keuhkosairaudet	Ylilääkäri	1	Virka	Erikoislääkäriin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.
Vastaanottopalvelut	Sairaalahygienia- ja infektioyksikkö	Ylilääkäri	1	Virka	Erikoislääkäriin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.

Vastaanottopalvelut	Kuntoutustoiminta ja fysiatria	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla.
Vastaanottopalvelut	Neurologia	Ylilääkäri	1 Virka	Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla.
Vastaanottopalvelut	Geriatría	Ylilääkäri	1 Virka	Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla.
Vastaanottopalvelut	Lastentaudit	Ylilääkäri	1 Virka	Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta. Sairaalahygienian tutkinto. Riittävä toiminnantuntemus.
Vastaanottopalvelut	Syöpätaudit ja sädetaudit	Ylilääkäri	1 Virka	
Vastaanottopalvelut	Syöpätaudit ja sädetaudit	Ylifyysikko	1 Virka	
Vastaanottopalvelut	Sisätaudit/Keuhkosairaudet/Sairaalahygieneija infektioyksikkö	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut	Sisätaudit/kuntoutustoiminta/neurologia/geriatria	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.

Vastaanottopalvelut	Lastentaudit poliklinikka, lastenhoitokeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut/lastenosasto/vastasynt yneiden teho- ja valvontaosasto	Lastentaudit	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut	Kuntoutustoiminta	Kuntoutuspäällikkö	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut	Fysiatria	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut	Kuntoutustoiminta	Sosiaalityöntekijä	1 Virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, palveluyksikön tuntemus.

Vastaanottopalvelut	Kuntoutustoiminta	Toimintaterapeutti	1 Toimi	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palveluyksikön tuntemus.
Vastaanottopalvelut	Kuntoutustoiminta	Johtava ravitsemusterapeutti	1 Toimi	Laillistettu ravitsemusterapeutti, ylempi korkeakoulututkinto ravitsemuksesta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.
Novan Diagnostiset palvelut	Sairaalfysiologia	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
Novan Diagnostiset palvelut	Sairaalfysiologia	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
Novan Diagnostiset palvelut	Kuvantaminen	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.
Novan Diagnostiset palvelut	Patologia	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalle erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.
Novan Diagnostiset palvelut	Biopankki	Osastoylilääkäri	1 Virka	Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta.

	Novan Diagnostiset palvelut	Kuvantaminen	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Novan Diagnostiset palvelut	Patologia ja Biopankki	Palveluesimies	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Novan Diagnostiset palvelut	Kuvantaminen	Palveluesimies	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Novan Diagnostiset palvelut	Sairaalafysiologia	Palveluesimies	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Operatiivinen palvelu	Vastaantottopalvelut	Kirurgia, pehmyt (gastro, uro, plastiikka, thorax ja verisuonikirurgia)	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkäri, kirurgian erikoisalut. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta ja riittävä johtamiskokemus.
		Kirurgia, kova (ortopedia, traumatologia, käsi-, lasten, neurokirurgia)	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkäri, kirurgian erikoisalut. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta ja riittävä johtamiskokemus.

Vastaantottopalvelut	Kirurgia	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Vastaantottopalvelut	Kirurgia	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Vastaantottopalvelut	Naistentaudit ja synnytykset	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Vastaantottopalvelut	Aistinelimet (Silmä-, KNK-taudit, suu- ja leukasairaudet, Ihotaudit ja allergologia)	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
Leikkaus- ja anestesiahoito	Leikkaushoito	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus

 Psykiatrian palvelualue	Leikkaus- ja anestesiahoito	Tehohoito	osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö, ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto, palvelualueen tuntemus ja riittävä johtamiskokemus
	Vastaanottopalvelut	Vastaanottopalvelut	Laatupäällikkö	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Vastaanottopalvelut	Yhteinen vastaanottopalvelut lastenpsykiatria ja osastopalvelut Lipsy	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
	Vastaanottopalvelut	Yhteinen vastaanottopalvelut nuorisopsykiatria ja osastopalvelut nuorisopsykiatria	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Vastaanottopalvelut	Vastaanottopalvelut	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön toiminnasta ja riittävä johtamiskokemus. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön, palvelualueen toiminnasta ja riittävä johtamiskokemus.
Vastaanottopalvelut	Vastaanottopalvelut/osasto/nuoriso	Ylilääkäri	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Vastaanottopalvelut	Vastaanottopalvelut/osasto/Lastenpsykiatria	Ylilääkäri	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Vuodeosastopalvelut psykiatria	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Vuodeosastopalvelut psykiatria	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

	Osastotoiminta	Vuodeosastopalvelut psykiatria	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
	Osastotoiminta	Vuodeosastopalvelut psykiatria	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
	Avoin psykiatria/Osastotoiminta	Osastotoiminta	Ylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
Päivystys ja ensihoito	Päivystyspoliklinikka	Päivystyspoliklinikka/Akuuttilääketiede	Osastoylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
	Päivystyspoliklinikka	Päivystyspoliklinikka/Yleislääketiede	Osastoylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
	Päivystysosasto	Päivystysosasto	Osastoylilääkäri	1 Virka	Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.

Päivystyspoliklinikka	Päivystyspoliklinikka	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Päivystysosasto	Päivystysosasto	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Kenttäjohto	Kenttäjohto	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
 Sairaalapalvelut Nova Osastotoiminta	Osastotoiminta	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Osastotoiminta	Osastotoiminta ja hoitokeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Osastotoiminta	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Osastotoiminta	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Tilannekeskus	Tilannekeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Tilannekeskus	Tilannekeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Tilannekeskus	Tilannekeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Sairaala-apteekki	Sairaala-apteekki	Proviisori	1 Virka	Soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, toimialueen tuntemus.
Apuvälinekeskus	Apuvälinekeskus	Palveluvastaava/Tekninen asiantuntija	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
Osastosihteeripalvelut	Osastosihteeripalvelut	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen tuntemus.
Osastosihteeripalvelut	Osastosihteeripalvelut	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen tuntemus.
Osastosihteeripalvelut	Osastosihteeripalvelut	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen tuntemus.
Osastosihteeripalvelut	Osastosihteeripalvelut	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen tuntemus.

	Osastosihteeripalvelut	Osastosihteeripalvelut	Palveluvastaava	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä toimialueen tuntemus.
Alueellinen osastotoiminta	Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
	Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.
	Osastotoiminta	Jyväskylä, Kyllö os 1, Palliatiivinen yksikkö	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Jyväskylä, hoitokeskus	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Jyväskylä	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Osastotoiminta	Muurame	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Keuruu	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Laukaa	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Joutsa	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.

Osastotoiminta	Karstula	Palveluvastaava	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Saarijärvi	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Äänekoski	Osastonhoitaja	1 Virka	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus ja riittävä johtamiskokemus.
Osastotoiminta	Viitasaari	Vastaava sairaanhoitaja	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus.

Osastotoiminta	Pihtipudas	Vastaava sairaanhoitaja	1 Toimi	Soveltuva korkeakoulututkinto, sekä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö -> ammattikorkeakoulututkinto tai opistoasteen tutkinto sekä palvelualueen ja palveluyksikön tuntemus. Erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalla. Riittävä tuntemus palveluyksikön ja palvelualueen toiminnasta.
Osastotoiminta	Jyväskylä	Ylilääkäri	1 Virka	
			84	
KAIKKI YHTEENSÄ			342	

PELASTUSTOIMEN VIRKOJEN PERUSTAMINEN 9.11.2022 LUKIEN**Pelastuslaitos****Palvelualue****Palveluyksikkö**

Pelastustoiminta

Eteläinen ja pohjoinen toiminta-alue

Aluepalomestari (palveluvastaava)
Paloinsinööri (asiantuntija)
Palomestari (asiantuntija)8
2
22Pelastuslain (379/2011) 57 §:n sekä valtioneuvoston
asetuksen pelastustoimesta (407/2011) 6 §:n mukainen
päällystön kelpoisuus ja palveluyksikön palveluiden tuntemus.Riskienhallinta
(onnettomuuksien ehkäisy ja
varautuminen)

Koulutusmestari (palveluvastaava)

1

Soveltuva korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistotasoinen
tutkinto ja palveluyksikön palveluiden tuntemus.

Valvontapalvelut

Palotarkastaja (asiantuntija)

5

Soveltuva korkeakoulututkinto tai aikaisempi opistotasoinen
tutkinto ja palveluyksikön palveluiden tuntemus.

Paloinsinööri (asiantuntija)

2

YHTEENSÄ**40**

Aluehallitus

---

§ 249 **Tilannekatsaus osallisuusohjelman ja järjestöyhteistyöasiakirjan ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjan valmistelusta**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/294/00.01.05/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 249

Valmistelija(t) Tero Manninen, p. 040 707 1508, Nina Peränen, p. 014 269 8365 ja Arto Lampila, p. 046 922 5990

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueella on valmistelussa osallisuusohjelma ja sen liitteiksi tulevat järjestöyhteistyöasiakirja ja palveluntuottajayhteistyöasiakirja. Asiakirjat on tarkoitus valmistella siten, että ne tulevat aluevaltuuston hyväksyttäväksi 29.11.2022.

Osallisuus tarkoittaa sitä, että ihminen kokee konkreettisesti kuuluvansa yhteiskuntaan ja yhteisöihin sekä pystyy elämään ja vaikuttamaan itselleen sopivalla tavalla.

Osallisuusohjelmassa määritellään ne tavoitteet, periaatteet, yhdyspinnat ja yhteistyö sekä toimintatavat, joilla osallisuus toteutuu Keski-Suomen hyvinvointialueella kaikille iästä, asuinpaikasta ja taustasta riippumatta. Osallisuuden toteutuminen on jo Keski-Suomen hyvinvointialueen arvopohjassa: kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenvertaisesti.

Ihmislähtöisyys on hyvinvointialueen strategian keskiössä. Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat on nostettu yhdeksi strategisista menestystekijöistä. Osallisuusohjelma viitoittaa näiden toteutumista sekä asukas- että asiakasosallisuudessa. Lisäksi osallisuusohjelmaan on nostettu vahvasti kumppanuudet, jotta yhteisiä asukkaita ja asiakkaita voidaan palvella parhaalla mahdollisella tavalla. Toimivan osallisuuden kautta alueen demokratia vahvistuu ja keskisuomalaiset voivat vaikuttaa palvelujensa toimintaan ja kehittämiseen sekä lähialueensa asioihin.

Hyvinvointialueen osallisuusohjelman luonnoksessa keskeisimmät tavoitteet ovat:

- hyvinvointialueen demokratian vahvistaminen ja äänestysaktiivisuuden kasvu
  - hyvinvointialueen kaikkien asukkaiden kokemuksen vahvistaminen osallisuudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista ml. eri alueet ja
-

Aluehallitus

---

väestöryhmät

- osallisuusrakenteiden luonti niin, että ne ovat ihmislähtöisiä ja nojautuvat kumppanuuteen kuntien, järjestöjen, seurakuntien, palveluntuottajien ja maakuntaliiton ja koulutuksen järjestäjien kanssa.
- osallisuus toteutuu kaikissa kohtaamisissa. Aasukkaat ja asiakkaat kokevat tulevansa kuulluksi ja olevansa tasaveroisessa asemassa.

Osallisuusohjelman liitteenä olevassa järjestöyhteistyöasiakirjassa määritellään Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöyhteistyön tavoitteet, rakenteet ja järjestöavustuksien periaatteet.

Palveluntuottajayhteistyöasiakirjassa määritellään palveluntuottajayhteistyön tavoitteet ja rakenteet.

Osallisuusohjelma ja yhteistyöasiakirjat ovat olleet lausunnoilla 10.10.-24.10. Osallisuusohjelmaa koskevissa lausunnoissa kiinnitettiin huomiota muun muassa seuraaviin asioihin:

- Toivotaan asiakaspalautteelta monikanavaisuutta sekä palautteen antamisen helppoutta. Kielelliset erityiskysymykset (viittomakieli, selkokieli ja tulkkausmahdollisuus) tulee huomioida.
- Lasten, nuorten ja vammaisten mahdollisuudet osallisuuteen on huomioitu ohjelmassa liian ohuesti.
- Vapaaehtoistoimintaa tulee laajentaa OLKA® sairaalavapaaehtoistoiminnan lisäksi enemmän sote-keskuksiin.
- Järjestöjen roolia hyödynnettävä myös tiedontuottajana
- Mittareihin tulisi liittää henkilöstöosallisuus, sillä on yhteys työhyvinvointiin.
- Henkilöstön osallisuutta hyödynnettävä myös mainetekijänä
- Arvioinnin mittaristoon tulee liittää ennako- sekä lapsivaikutusten arvioinnit.
- Arvioinnissa hyödynnettävä enemmän myös sosiaalityön mittareita, siltä osin kuin niitä on saatavilla ja täydennettävä tarvittaessa kokemustiedolla

Järjestöyhteistyöasiakirjaan tulleet kommentteissa nousi esiin muun muassa seuraavia asioita

- Toiveena yksityiskohtaisempi rakenteiden ja prosessien avaaminen, esimerkiksi miten järjestöt jatkossa osallistetaan keskeisten asiakirjojen valmisteluun, tai miten lain edellyttämä vuoropuhelu kuntien, hyvinvointialueen ja järjestöjen kesken hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimintaedellytyksistä, tavoitteista ja toimenpiteistä toteutetaan
  - Järjestöjen ja hyvinvointialueen suhteen määrittelystä; kuten että, miten varmistetaan ettei hyvinvointialueen toiminta syö järjestötoiminnan tilaa ja rahoitusmahdollisuuksia. Erityisesti toiminnan suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hyvinvointialue lähde kehittämään ja
-

Aluehallitus

- toteuttamaan sellaista toimintaa, jota järjestöt jo omalta osaltaan tekevät.
- Järjestöyhdyshenkilöt koettiin tärkeiksi, mutta toivottiin että työnkuvaa avattaisiin konkreettisemmin. Myös eri yksiköiden järjestöyhdyshenkilöiden keskinäistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa toivottiin täsmennettävän
  - Järjestöjen roolia tiedon tuottajina, ja järjestöjen tuottaman tiedon hyödyntämistä hyvinvointialueen päätöksenteossa toivottiin nostettavan paremmin esiin

Palveluntuottajayhteistyöasiakirjaan tulleista kommentteissa tuli esille muun muassa yhteistyöasiakirjojen yhteismitallisuus.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus merkitsee osallisuusohjelman ja sen liitteiden eli järjestöyhteistyöasiakirjan ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjan valmisteluvaiheen tiedoksi ja evästä jatkovalmistelua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Jani Kokko poistui asian käsittelyn aikana klo 16:07.

Liitteet

Liite: Osallisuusohjelma lausuntoyhteenvedo

Liite: Osallisuusohjelmaluonnos, kommenteille menevä

Liite: Järjestöyhteistyön asiakirja

Liite: Palveluntuottajayhteistyöasiakirja_luonnos 20221027

Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2023-2025

Lausuntoyhteenveto 28.10.2022

Osallisuusohjelma ja sen liitteet eli järjestöyhteistyöasiakirja ja palveluntuottajayhteistyöasiakirja olivat lausunnoilla otakantaa.fi:ssä 10.-24.10.2022. Samaan aikaan nämä olivat myös vaikuttamistoimielinten sekä esimiesten kommentoitavana Howspace-alustalla.

Osallisuusohjelmaan tuli otakantaa.fi:ssä yhteensä 16 kommenttia, järjestöyhteistyöasiakirjaan 15 kommenttia ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjaan 2 kommenttia. Vaikuttamistoimielinten jäseniltä osallisuusohjelmaan tuli 28 kommenttia, järjestöyhteistyöasiakirjaan 13 kommenttia ja palveluntuottajayhteistyöasiakirjaan 8 kommenttia. Henkilöstön Howspacen kautta tuli kaksi kommenttia.

Otakantaa.fi:n kommentit ovat luettavissa osoitteessa: <https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/786/>. Lisäksi Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus on antanut tiedotteen asiaan koskien: <https://koskeverkko.fi/2022/10/laaja-alaisempaa-nakemysta-osallisuuteen-kommenttimme-keski-suomen-hyvinvointialueen-osallisuusohjelmaan/>

Tämän lisäksi osallisuusohjelmaa tai yhteistyöasiakirjoja on käsitelty muun muassa seuraavilla foorumeilla:

Järjestöjen- ja seurakuntien asiantuntijaryhmä 9.8.

Järjestöfoorumi 16.8.

Osallisuusfoorumi 30.8.

Järjestöjen- ja seurakuntien asiantuntijaryhmä 13.9.

Vaikuttamistoimielinten lähetekeskustelu Howspace-alustalla d-l 15.9.

Yrittäjäfoorumi 28.9.

Kuntien osallisuushenkilöiden työpaja (yhteiset osallisuusrakenteet) 30.9.

Aluehallituksen iltakoulu 4.10.

Järjestöjen- ja seurakuntien asiantuntijaryhmä 6.10.

Vammaisneuvosto 12.10.

Vanhusneuvosto 13.10.

Esihenkilöiden Howspace-alusta, jossa kommentointimahdollisuus 10.10.-24.10.

Yrittäjäfoorumi 27.10.

Osallisuusohjelmaa ja/tai yhteistyöasiakirjoja käydään vielä seuraavissa kokouksissa, tapaamisissa tai foorumeissa ennen kuin se viedään päätöksentekoon.

Järjestöjen- ja seurakuntien asiantuntijaryhmä 2.11.

Nuorisovaltuusto 2.11.

Nuorten muu kuuleminen 7.10 palaveri Nuorten Suomi ja Nuorten Akatemia?

Tapaaminen Kosken kanssa tulossa

Lausuntoyhteenveto osallisuusohjelmasta

Kommentit jakautuivat asiakas- ja asukasosallisuuteen sekä henkilöstön osallisuuteen. Lisäksi tuli yleisiä kommentteja.

Asiakasosallisuus:

Kommenteissa toivotaan asiakaspalautteelta monikanavaisuutta sekä palautteen antamisen helppoutta. Kielelliset erityiskysymykset (viittomakieli, selkokieli ja tulkkausmahdollisuus) tulee huomioida. Digitaalisen palautteen rinnalle tulee varmistaa myös saavutettavat kasvokkain tapahtuva palautteenantomahdollisuus eri puolella maakuntaa.

Asukasosallisuus

Lasten, nuorten ja vammaisten mahdollisuudet osallisuuteen on huomioitu ohjelmassa liian ohuesti. Yhteistyötä esimerkiksi varhaiskasvatuksen kanssa lisättävää.

Vapaaehtoistoimintaa tulee laajentaa OLKA® sairaalavapaaehtoistominnan lisäksi enemmän sote-keskuksiin. Vapaaehtoisten koulutuksia tulee toteuttaa Jyväskylän ulkopuolellakin. Vapaaehtoistominnassa tulee huomioida ikääntyneiden lisäksi myös lapset ja vanhukset.

Henkilöstön osallisuus:

Mittareihin tulisi liittää henkilöstöosallisuus, sillä on yhteys työhyvinvointiin. Osallisuus tulisi liittää strategiseen johtamiseen.

Henkilöstön osallisuutta hyödynnettävä myös mainetekijänä: *"tavoitteena, että jokainen rekrytoitava työntekijä pääsee organisaatioon, jossa jokaisella mahdollisuus vaikuttaa oman työnsä kehittämiseen ja toimintakulttuuri pohjautuu osallisuuteen"*.

Yleiset kommentit:

Arvioinnin mittaristoon tulee liittää ennakko- sekä lapsivaikutusten arvioinnit. Osallisuus tulee liittää osaksi palveluprosesseja sekä -strategiaa.

Arvioinnissa hyödynnettävä enemmän myös sosiaalityön mittareita, siltä osin kuin niitä on saatavilla ja täydennettävä tarvittaessa kokemustiedolla.

Mittaristoon tulee liittää nuorten osallisuuden kokemuksen arviointityökaluja. Toimenpiteet pitäisi pilkkoa pienempiin kokonaisuuksiin, jotta kaikki ikä- ja väestöryhmät tulisi todella huomioitua

Enemmän tulisi kiinnittää huomiota sosiaalisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen

Osallisuus ja osallistuminen termien käyttöön johdonmukaisuus

Vertaisarviointi on avattava, kuinka se toteutetaan

Lausuntoyhteenveto järjestöyhteistyöasiakirjasta

Järjestöyhteistyöasiakirjaan tulleet kommenteissa nousi esiin muun muassa seuraavia asioita

Toiveena yksityiskohtaisempi rakenteiden ja prosessien avaaminen, esimerkiksi miten järjestöt jatkossa osallistetaan keskeisten asiakirjojen valmisteluun, tai miten lain edellyttämä vuoropuhelu kuntien, hyvinvointialueen ja järjestöjen kesken hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimintaedellytyksistä, tavoitteista ja toimenpiteistä toteutetaan.

Järjestöjen ja hyvinvointialueen suhteen määrittelystä; kuten että, miten varmistetaan ettei hyvinvointialueen toiminta syö järjestötoiminnan tilaa ja rahoitusmahdollisuuksia. Erityisesti toiminnan suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hyvinvointialue lähde kehittämään ja toteuttamaan sellaista toimintaa, jota järjestöt jo omalta osaltaan tekevät.

Järjestöyhdyshenkilöt koettiin tärkeiksi, mutta toivottiin että työnkuvaa avattaisiin konkreettisemmin. Myös eri yksiköiden järjestöyhdyshenkilöiden keskinäistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa toivottiin täsmennettävän

JYhteistyö ja yhdessä kehittäminen koettiin tärkeäksi, mutta toivottiin että yhteiskehittämisen prosesseja ja toimintatapoja avattaisiin enemmän, esimerkiksi järjestöjen roolia tiedon tuottajina, ja järjestöjen tuottaman tiedon hyödyntämistä hyvinvointialueen päätöksenteossa toivottiin nostettavan paremmin esiin

Uusi vaikuttamistoimielin koettiin tärkeäksi, kokoonpanoa koskevissa kommenteissa korostettiin sosiaali- ja terveysalan järjestöjen roolia kokoonpanossa, mutta myös eläkeläisjärjestöjen osallistumista ryhmän toimintaan.

Lausuntoyhteenveto palveluntuottajayhteistyöasiakirjasta

Otakantaa.fi:ssä saadut kommentit liittyivät yhteistyöasiakirjojen yhteismitallisuuteen. Eli kommentoitiin sitä, onko palveluntuottajilla järjestöjä laajemmat vaikuttamismahdollisuudet ja yhdyspinnat.

Howspace-alustalla saaduissa vaikuttamistoimielinten kommenteissa nähtiin sen lisäävän palvelujen tuottamisen avoimuutta, mutta epäiltiin sitä, kuinka tavoitteet toteutuvat.

Osallisuusohjelma 2023–2025
LUONNOS 28.10.2022

Sisällys

.....	1
Johdanto	3
1. Osallisuuden edistämisen perusta.....	4
1.2 Osallisuus lainsäädännössä.....	4
1.3 Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia.....	5
1.4 Osallisuuden määritelmät.....	6
2. Osallistuminen osaksi hyvinvointialueen päätöksentekoa ja rakenteita.....	8
2.1 Osallisuutta edistävät toimet.....	9
2.2 Osallisuuden lajit.....	10
2.3 Asiakasosallisuus.....	11
2.4 Osallistuminen päätöksentekoon ja kehittämiseen – asukasosallisuus.....	12
2.5 Osallisuus ja yhdenvertaisuus.....	14
3 Osallisuus rakenteissa	15
5. Toimeenpano	17
6. Mittarit ja arviointi.....	19

Johdanto

Hyvinvointialueilla on historiallinen mahdollisuus ottaa uudenlainen rooli demokratian ja osallisuuden uudistajina. Suomalainen demokratia on kansainvälisesti vertaillen hyvä, mutta tason ylläpitämiseksi on tehtävä töitä. Suomi tulee takamatkalla vertailtaessa muihin Pohjoismaihin. Toimintakulttuurin muuttuessa on myös vaikuttamisen keinoja tarkasteltava. Äänestysaktiivisuus oli hyvinvointialueen vaaleissa hälyttävän matala. Suomalaiset luottavat palveluihin ja demokratiaan, mutta samalla vain puolet kansalaisista kokee voivansa vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon. OECD:n raportin mukaan suomalaisista 66 % luottaa valtionhallintoon, hallitukseen 61 %, eduskuntaan 53 % ja kuntahallintoon 52 %¹.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanosuunnitelma hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi 2030² korostaa kaikkien asukkaiden mahdollisuutta osallisuuteen. Hyvinvointialueiden tulee mm. vakiinnuttaa eri ikäryhmille suunnattuja etsivän työn menetelmiä sekä luoda uusia innovatiivisia osallisuuden kumppanuuksia sekä menetelmiä.

Aikeena on, että hyvinvointialue jatkaa jäsenyyttä Suomen terveyttä edistäviin ja sairaaloihin³ ja organisaatioihin. Jäsenorganisaatiot toteuttavat kansainvälisen Health Promoting Hospitals and Health Services kattojärjestön standardeja⁴, joista yksi keskeinen on palveluiden käyttäjien osallisuuden lisääminen.

Tämä osallisuusohjelma on aluevaltuuston hyväksymä ja se seuraa myös osallisuusohjelman toteutumista. Aluevaltuustolle annetaan raportti osallisuusohjelman toteutumisesta valtuustokauden puolivälissä ja valtuustokauden päättyessä.

Tämän osallisuusohjelman määrittää Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuuden tavoitteet, toimintatavat, yhdyspinnat ja yhteistyön sekä kehittämisen painopisteet. Hyvinvointialueen toimivan osallisuuden kautta alueen demokratia vahvistuu ja keskisuomalaiset voivat vaikuttaa palvelujensa toimintaan ja kehittämiseen sekä lähialueensa asioihin.

Osallisuusohjelmaa toteuttaa konsernipalveluille perustettava osallisuustiimi. Kokonaisuudesta vastaa sidosryhmäjohtaja.

---

¹ [Valtioneuvosto 2021: OECD arviointiraportti](#)

² [Valtioneuvosto: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 toimeenpanosuunnitelma](#)

³ [Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot \(STESO\) ry](#)

⁴ [HPH standardit \(suomennos\)](#)

1. Osallisuuden edistämisen perusta

1.2 Osallisuus lainsäädännössä

Perustuslain⁵ (731/1999) mukaan yksilöllä on oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen (2 §). Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon (14 §).

Myös osallisuuden rakenteissa ja toimintamalleissa on otettava huomioon perustuslain 6 § vaatimus yhdenvertaisuudesta eli ketään ei voi asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. 6 § 2 mom. velvoittaa järjestämään myös lapsille (alle 18 vuotta) mahdollisuuden vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. (Laki hyvinvointialueesta⁶ 29 §)

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan lain mukaan edistää erityisesti

- järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja
- selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa
- valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin
- suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa
- järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun
- tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua

Lisäksi hyvinvointialueen jäsenenä on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. (29 §⁶)

---

⁵ [Suomen perustuslaki](#)

⁶ [Laki hyvinvointialueista](#)

Hyvinvointialueen jäsen on

- henkilö, jonka kotikuntalaisia⁷ (201/1994) tarkoitettu kotikunta sijaitsee hyvinvointialueen alueella (hyvinvointialueen asukas)
- kunta, joka sijaitsee hyvinvointialueen alueella
- yhteisö ja säätiö, jonka kotipaikka on hyvinvointialueen alueella olevassa kunnassa
- se, joka omistaa tai hallitsee hyvinvointialueen alueella sijaitsevaa kiinteää omaisuutta

1.3 Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia - Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat strategisena menestystekijänä

Yksi hyvinvointialueen arvoista on, että kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenveroisesti. Arvon sisältönä on, että

"Olemme keskisuomalaisia varten. Näemme ihmisen kokonaisuutena ja ymmärrämme ihmisten erilaiset tarpeet. Kunnioitamme eri näkemyksiä, mahdollistamme jokaisen osallisuuden ja edistämme yhdenvertaisuutta. Kehitämme palveluja ja palvelupolkuja niin, että ne toimivat niin henkilöstön, asiakkaiden kuin asukkaidenkin näkökulmasta ⁸."

Tavoitteena on vahvistaa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta ihmislähtöisillä ja vaikuttavilla saumattomilla palveluilla. Lisäksi muina toimintaa ohjaavina arvoina on avoin yhteistyö sekä luotettava ja vastuullinen toiminta.

---

⁷ [Kotikuntalaki](#)

⁸ [Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia](#)

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategia 2030

Kuva 1 Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia

Keskisimmät tavoitteet osallisuuden suhteen ovat:

- 1) hyvinvointialueen demokratian vahvistaminen ja äänestysaktiivisuuden kasvu
- 2) hyvinvointialueen kaikkien asukkaiden kokemuksen vahvistaminen osallisuudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista ml. eri alueet ja väestöryhmät
- 3) osallisuusrakenteiden luonti niin, että ne ovat ihmislähtöisiä ja nojautuvat kumppanuuteen kuntien, järjestöjen, seurakuntien, palveluntuottajien ja maakuntaliiton ja koulutuksen järjestäjien kanssa.
- 4) osallisuus toteutuu kaikissa kohtaamisissa. Asukkaat ja asiakkaat kokevat tulevansa kuulluksi ja olevansa tasaveroisessa asemassa.

1.4 Osallisuuden määritelmät

Osallisuus

Ihmisellä on oikeus tiedon saamiseen ja tuottamiseen sekä omaan elämäänsä liittyvään suunnitteluun vaikuttamiseen. Osallisuus on liittymistä, suhteissa olemista, kuulumista ja yhteisyyttä. Osallisuus on yhteensopivuutta ja mukaan ottamista. Se on osallistumista ja siihen liittyen vaikuttamista ja demokratiaa.

Osallisuudessa ja tiedon saamisessa huomioidaan kielelliset erityispiirteet (viittomakieli, selkokieli ja tarvittaessa tulkkaus).

Asukasosallisuus

Alueen asukkaan oikeus osallistua ja vaikuttaa alueensa päätöksentekoon ja palveluihin. Asukkaalla on oikeus saada tietoa vaikuttamismahdollisuuksistaan ja siitä, mihin päätöksiin ja toimenpiteisiin osallistuminen johtaa

Asiakasosallisuus

Henkilöiden, asiakkaiden ja asiakkaiden läheisten ja sidosryhmien mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Asiakkaita ovat todelliset sekä mahdolliset asiakkaat, jotka muodostavat palvelunantajan asiakaskunnan

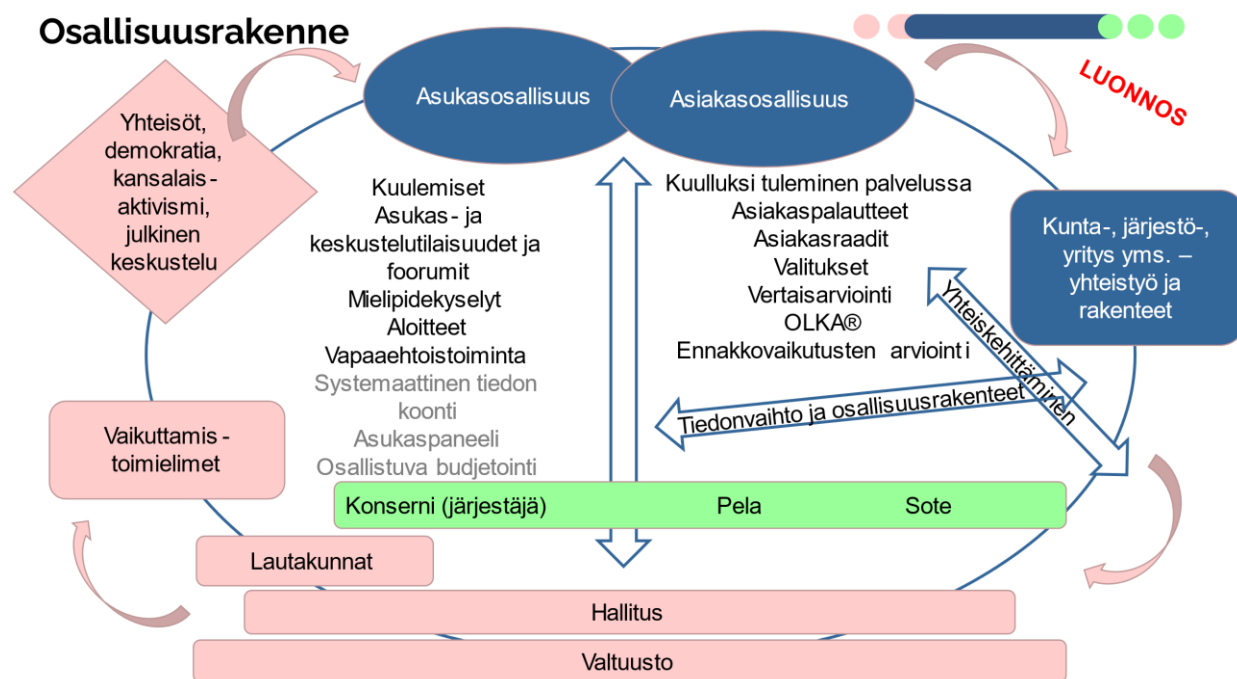
Asiakkaan osallisuus

Palveluita käyttävän henkilön tai hänen läheisensä oikeus tulla kuulluksi ja sopia palveluistaan yhdessä ammattihenkilöstön kanssa

2. Osallistuminen osaksi hyvinvointialueen päätöksentekoa ja rakenteita

Hyvinvointialueen osallisuutta on tarkoitus kehittää ja toteuttaa siten, että osallisuus muodostaa yhdenmukaisen rakenteen hyvinvointialueen kumppaneiden, kuten kuntien, järjestöjen, seurakuntien, yritysten, Keski-Suomen liiton ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

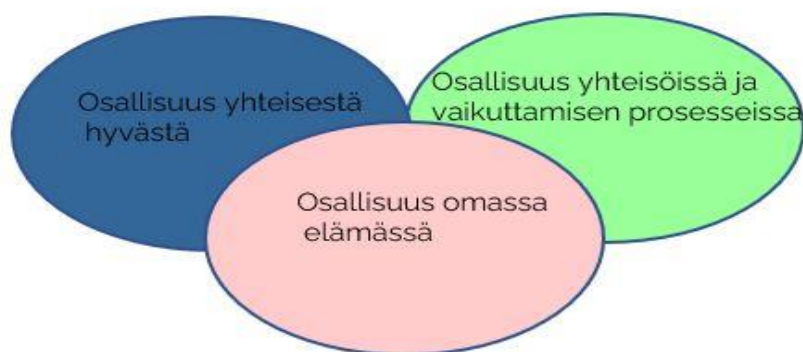
Keskeisessä roolissa käytännön yhteistyössä on osallisuusverkosto, jonka toimintaan pyydetään mukaan kuntien osallisuusvastaavat sekä järjestöjen, seurakuntien, palveluntuottajien ja muiden kumppaneiden edustus.

Kuva 2 Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusrakenne

2.1 Osallisuutta edistävät toimet

Osallisuutta edistävät toimet voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen⁹ (kuva 1).

Kuva 3, Osallisuuden osa-alueet, mukailtu THL 2017

1. Osallisuus omassa elämässä

Kaikilla tulisi olla mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja määritellä itse mihin toimintaan tai palveluun haluaa osallistua⁹.

2. Osallisuus yhteisöissä ja vaikuttamisen prosesseissa

Jokaisella tulee olla mahdollisuus kuulua itselle tärkeisiin ryhmiin ja yhteisöihin, sekä vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin. Vaikuttamiseen ja osallistumisen keinoihin tulee saada tukea tarvittaessa⁹. Osallisuutta on sekä asukas- että asiakasosallisuus, joka toteutuu myös alueellisesti ja paikallisesti.

3. Osallisuus yhteisestä hyvästä

Ihmisillä tulee olla mahdollisuus yhdessä tekemiseen, yhteisen hyvän tuottamiseen ja jakamiseen. Yhteinen hyvä on toimintaa ja arvoja, josta seuraa arvostusta, kiitosta ja yhteyksiä muihin ihmisiin⁹.

Osallistumisen ohjelma painottuu edellä olevassa jaottelussa keskimmäiseen kohtaan eli osallisuuteen yhteisöissä ja vaikuttamisen prosesseissa. Osallistumisen ohjelman fokuksena on asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen hyvinvointialueen toimintaan ja päätöksentekoon. Osallistumisella tarkoitetaan tässä ohjelmassa siis osallisuutta, joka liittyy hyvinvointialueen päätöksenteon prosessiin.

---

⁹ [THL 2017](#)

Tässä prosessissa osallisuus voi toteutua monella tavoin. Osallisuuden lajeja ovat aloite-, tieto-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja toimintaosallisuus sekä arviointiosallisuus. Osallistumisen ohjelma kuvaa osallistumiseen liittyvät tavoitteet ja asukkaiden osallistumisen tapojen kytkennän osaksi päätöksentekoa. Hyvinvointialue järjestää ja tuottaa myös palveluja, ja sen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumista niiden suunnitteluun kutsutaan asiakasosallisuudeksi **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.** Hyvinvointialueen osallisuus toteutuu yhteistyön ja kumppanuuden kautta kuntien, järjestöjen, seurakuntien, palveluntuottajien, maakuntaliiton ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Kumppaneiden kanssa yhteistyötä tehdään osallisuuden kehittämisessä, yhteisten rakenteiden luomisessa, arvioinnissa, yhteisen tietopohjan ja yhteisten foorumeiden muodossa sekä vapaaehtoistoiminnan saralla.

2.2 Osallisuuden lajit

Tieto-osallisuus tarkoittaa saavutettavan ja ymmärrettävän tiedon oikea-aikaista saamista ja tuottamista asioiden valmisteluun. Tällaisia menetelmiä voivat olla mielipidekyselyt, some-kanavat, palautejärjestelmät, asukasillat, kouluissa ja oppilaitoksissa, palvelu- ja päiväkeskuksissa, perhekeskuksissa ja muissa palveluissa tapahtuva viestintä sekä kumppanuuspöydät.¹⁰

Aloiteosallisuus tarkoittaa itselle tai omalle yhteisölle tärkeiden asioiden nostamista valmisteluun. Yhteyttä voi ottaa suoraan viranhaltijoihin tai luottamushenkilöihin tai asukas voi tehdä aloitteen. Myös osallistava budjetointi kuuluu tähän ryhmään. Aloiteosallisuus on oltava mahdollista kaikille ikä- ja väestöryhmille.

Suunnitteluosallisuus vaatii asioiden valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten osallistumista asukaspaneeliin, keskustelu- ja kuulemistilaisuuksiin tai verkkokeskusteluun. Kokemusasiantuntijoiden työ sekä vaikuttamistoimielimet ovat osa suunnitteluosallisuutta

Päätöksenteko-osallisuus on suoraa tai epäsuoraa osallistumista päätösten muodostamiseen. Näitä ovat luottamustehtävät, paneelit, äänestys ja valitukset.

Toimintaosallisuus on asukkaiden osallistumista palveluiden tuottamiseen joko vapaaehtoisina tai järjestöjen toiminnan kautta (toiminta-avustukset).

Arviointiosallisuus käsittää päätösten ja toiminnan arviointia suunnittelun pohjaksi. Arviointia voidaan tehdä niin palautteiden, valitusten ja kanteluiden sekä sosiaali- ja potilasasiamiehille tulleiden kontaktien kautta.

---

¹⁰ [Sitra 2022](#)

2.3 Asiakasosallisuus

Osallisuus omaan palveluprosessiin

- Palveluiden käyttäjät ovat aktiivisia toimijoita omassa palveluprosessissaan. Heitä kannustetaan ja tuetaan osallistumaan ja vaikuttamaan oman palveluprosessinsa suunnitteluun. Huomioidaan myös omaisen, läheisen tai tukihenkilön osallisuus tilanteen niin vaatiessa.
- Asiakkaan kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia ja asiakasosallisuuden toteutuminen auttaa kehittämään vaikuttavia palveluita. Asiakasosallisuus tuo kokemustiedon näkyväksi ammatillisen ja tieteellisen tiedon rinnalle.
- Osallisuuden kokemusta mitataan osana väestökyselyitä ja kohdennettuja toimia sekä palveluita. Osallisuuden arviointia toteutetaan myös havainnointien kautta, esimerkkinä päivä elämässä -toimintamalli ja kokemusasiantuntijatoiminta

Osallisuus työotteessa

- Osallisuus sekä kohtaavan osallisuuden vahvistaminen on keskeinen osa organisaation toimintakulttuuria ja työotetta.
- Osallisuus huomioidaan työntekijöiden perehdytysmateriaaleissa, esihenkilökoulutuksessa ja muussa koulutuksessa (integroituna tai erillisinä koulutuskokonaisuuksina), työyhteisöiden tai yksiköiden tavoitteiden asettamisessa sekä työnteon prosessien kuvaamisessa. Osallisuusosaaminen liitetään osaksi kehityskeskusteluita sekä palveluprosesseja.
- Henkilöstön tulee kokea olevansa osallisia myös oman työn ja organisaation kehittämiseen

Nopea ja hidas asiakaspalaute

- Palveluiden käyttäjät pääsevät antamaan palautetta sekä välittömästi asioinnin jälkeen, että myöhemmin kokemastaan palvelukokonaisuudesta
- Palautteen kerääminen on järjestelmällistä ja johdonmukaista siten, että saatavat tulokset ovat vertailukelpoisia eri vastaavien yksiköiden ja eri vuosien välillä.
- Palautetta kerätään sekä nopeana ja pintapuolisena palautteena asioinnin yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen sekä syvällisempänä palautteena pidemmän palveluprosessin päätyttyä tai satunnaisotannalla palveluissa asioineilta.
- Palautejärjestelmää rakennetaan siten, että palautteen avulla voidaan kehittää toimintaa niin operatiivisella kuin strategisella tasolla. Palautteiden hyödyntäminen läpäisee koko organisaation toimintayksiköistä ylimpään johtoon. Lisäksi palautteen käsittely ja niistä seuraavat mahdolliset toimenpiteet ovat läpinäkyviä niin palautteen antajalle kuin alueen asukkaille ja muille toimijoille.

- Palautteiden kautta saatavalle tiedolle pyritään muodostamaan yhteistä tietopohjaa palveluntuottajien, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

OmaData

- Palveluiden käyttäjällä on mahdollisuus hallita, hyödyntää ja luovuttaa eteenpäin heistä kerättäviä henkilötietoja.

Vertaisarviointi

Palvelun arvioinnin ja kehittämisen välineenä käytetään vertaisarviointia, esimerkiksi **Päivä elämässä -toimintamallin kautta. Mallissa tuetaan osallisuutta ja hyödynnetään kokemusasiantuntijuutta sekä vertaisuutta palveluiden tai palveluketjujen asiakaslähtöisyyden arvioinnissa ja kehittämisessä.**

Vertaisarvioinnissa palautetta ovat asiakkailta keräämässä kokemusasiantuntijat, joilla on itsellään kokemusta asiakkuudesta. Tätä voidaan hyödyntää myös omavalvonnassa.

Tiedonkeruun lisäksi tämä vertaisuus tarjoaa erityisen ja voimaannuttavan kokemuksen asiakkaille.

Yksittäisistä haastatteluista kootaan toimintayksikölle yhteenvedona palaute sekä koetuista vahvuuksista että kehittämistarpeista.

Asiakasraadit*

Asiakasraadien tarkoituksena on asiakkaan tai käyttäjän näkemysten kuuleminen ja huomioonottaminen toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa päätöksenteon tueksi. Asiakasraati toimii aktiivisena kehittämiskumppanina pelkän informanttiroolin sijaan. Jäsenet voivat olla nykyisiä tai potentiaalisia asiakkaita tai käyttäjiä, joille luodaan vapaa keskustelufoorumi. Asiakasraadit voivat olla palvelukohtaisia tai kohdentua paikallisesti toimipisteen kehittämiseen.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hyvinvointialueen tulee arvioida palvelujen muutosten vaikutuksia palvelujen käyttäjien hyvinvointiin ja arkeen. Ennakkovaikutusten arviointiprosessissa tulee olla mukana palvelujen käyttäjiä.

2.4 Osallistuminen päätöksentekoon ja kehittämiseen – asukasosallisuus

Kuulemiset

Hyvinvointialue järjestää säännöllisesti kuulemisia, jotka voivat olla

1. kaikille avoimia asukas- ja keskustelutilaisuuksia
2. verkkokommentointeja ja keskusteluja
3. gallup luontoisia kyselyitä
4. yhteiskehittämisen työpajoja

Kuulemiset voidaan kohdentaa tietyille väestöryhmille tai alueille.

Kuulemisissa on mukana hyvinvointialueilta viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. Niissä hyvinvointialueen jäsenet saavat kertoa mielipiteitään vireillä olevista asioista.

Keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia järjestetään mukauttaen sisältöjä erilaisille kohderyhmille ja alueille: Esimerkiksi lasten ja nuorten kuulemiseen käytetään vaikuta! -teemapäiviä ja vastaavia toimintamalleja sekä yhteyksiä oppilaitoksiin, kouluihin ja varhaiskasvatukseen. Lasten ja nuorten lisäksi heidän vanhemmille/ huoltajille, koulujen ja oppilaitosten henkilöstölle, ja järjestöille järjestetään kuulemistilaisuuksia.

Tilaisuuksien järjestämisessä tehdään yhteistyötä järjestöjen, seurakuntien ja kuntien kanssa.

Vaikuttajaryhmät

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat aktiivinen osa palveluiden kehittämistä ja niiden toimintaan varataan tarvittavat resurssit. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet toimivat kiinteässä yhteydessä kuntien vaikuttamistoimielinten kanssa tiedon vaihdolla ja vaikuttamistoimielinten jäsenet nimitetään kuntien ehdotuksesta.

Näiden lisäksi hyödynnetään eri palveluiden asiakasraateja ja muita vastaavia teemaryhmiä. Ryhmien toiminta voi olla jatkuvaluonteista tai ryhmä voidaan perustaa määräajaksi - esimerkiksi osallistumaan uuden palveluyksikön suunnitteluun.

Lakisäateisten vaikuttajaryhmien lisäksi hyvinvointialueella toimii järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin sekä palveluntuottajien vaikuttamistoimielin. Lakisäateisten ryhmien kanssa tehtävä kehittämistyö limitetään osaksi samaa kokonaisuutta muiden ryhmien (esimerkiksi asiakasraatien ja asukaspaneelin), kuulemistilaisuuksien sekä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien sekä palveluntuottajien kanssa tehtävän yhteiskehittämisen kanssa.

Aloitteet ja kehitysehdotukset

Alueen asukkaalla ja alueella toimivalla yhteisöllä on oikeus tehdä aloitteita alueen toimintaa koskevista asioista. Varsinaisten lakisäateisten aloitteiden rinnalla tarjotaan myös kevyempiä ja ketterämpiä tapoja ehdottaa muutoksia tai parannuksia toimintaan.

Tieto aloitteista ja kehitysehdotuksista sekä niihin annetuista vastauksista kootaan [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) -sivustolle.

- Aloitteet + käsitelty
- Kehitysehdotukset + käsitelty (asiakasosallisuus). Kehitysehdotusten osalta tehdään yhteistyötä kuntien, palveluntuottajien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.

Asukaspaneeli*

Asukaspaneelissa käydään puntaroivaa kansalaiskeskustelua. Siinä satunnaisotannalla valittu joukko asukkaita yhdessä syvällisesti perehtyy ja keskustelelee määrätystä aiheesta ja muodostaa siitä julkilausuman päätöksentekijöille ja alueen asukkaille. Asukaspaneeli voidaan järjestää myös digitaalisesti. Asukaspaneelija voidaan järjestää myös määrättyihin teemoihin keskittyen, alueellisesti tai väestöryhmittäin.

Osallistuva budjetointi*

Osallistuvassa budjetoinnissa asukkaat otetaan mukaan hyvinvointialueen talouden suunnitteluun. Asukkaat voivat itse ehdottaa kehityskohteita ja äänestää muiden ehdottamia ideoita. Eniten ääniä saaneet ja toteutettavissa olevat ideat toteutetaan tietyn määrärahan puitteissa. Osallistuvaa budjetointia voidaan hyödyntää myös säästökohteista päättämiseen.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta on monelle mielekästä tekemistä ja tarjoaa mahdollisuuden osallistua. Ikääntyvässä yhteiskunnassa vapaaehtoiset muodostavat voimavaran, jolla vastataan kansalaisten tuen- ja turvan- tarpeisiin sekä ehkäistään yksinäisyyden ja tarpeettomuuden kokemusta. [Sairaala Novassa vapaaehtoistoimintaa on koordinoitu OLKA® toiminnan kautta yhteistyössä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n Kansalaistoiminnankeskus Mataran kanssa.](#) Vapaaehtoistoiminnassa keskeisimmät kumppanit ovat kunnat, seurakunnat ja järjestöt. [Vapaaehtoistoimintaa pyritään laajentamaan.](#)

Tiedon koonti

Asukkaita koskevaa tietoa kootaan järjestelmällisesti kansallisten, alueellisten ja paikallisten tietokantojen sekä kokemustiedon kautta. Kokemustietoa tuottavat esimerkiksi asukkaat, asiakkaat ja järjestöt.

2.5 Osallisuus ja yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Taataan kaikille tasavertainen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen palveluihin, sekä omaan hoitoon ja siihen liittyvään päätöksentekoon. Osallisuus mahdollistetaan kaikille asukkaille sekä erityisesti vähemmistöryhmiin kuuluville. Osallisuuteen kannustetaan erityisesti eri vähemmistöryhmiä ja heidän osallisuuden esteitä puretaan

Suomessa vähemmistöryhmiin luetaan¹¹:

- romanit
- saamelaiset
- maahanmuuttajat
- vammaiset henkilöt
- seksuaalivähemmistöt
- lapset ja nuoret
- vanhukset ja ikääntyneet
- uskonnolliset ja vakaumukselliset ryhmät.

3 Osallisuus rakenteissa

Osallisuus ja valvonta

Asiakasosallisuus huomioidaan maakunnallisessa valvontasuunnitelmassa ja omavalvontasuunnitelmassa. Osana lakisääteistä valvontaa todennetaan, että osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet toteutuvat suunnitellusti.

Valvontakäynneillä tarkastetaan, miten omavalvontasuunnitelmaan on kuvattu asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen. Tuottajan kanssa keskustellen ja hoito- ja palvelusuunnitelmia lukien arvioidaan mitkä ovat yksikön asiakkaiden tosiasialliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet omien palveluiden toteuttamiseen, suunnitteluun ja kehittämiseen.

Valvontaa toteutettaessa kuullaan myös yksiköiden asiakkaita ja näiden läheisiä. Eri ikäisille asiakkaille viestitään heidän oikeuksistaan sekä palautekanavista sekä oikeusturvakeinoista ymmärrettävästi.

Sosiaali- ja potilasasiamiehet ovat tärkeitä tiedon koostajia ja linkkejä hyvinvointialueen organisaatiossa, millaisia yhteydenottoja heille on tullut.

Asiakas- ja potilasturvallisuus

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia toimeenpannaan hyvinvointialueella, tämä pohjautuu kansalliseen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiaan.

Asiakas- ja potilasturvallisuus varmistetaan kaikissa palveluprosesseissa. palveluiden toteutuksen seurannassa käytetään Keski-Suomen alueella hyväksytyjä asiakas- ja potilasturvallisuuden strategisia mittareita sekä kansallisia mittareita.

Palveluiden käyttäjät ja heidän läheiset sitoutetaan toimimaan aktiivisina vaikuttajina. Lisätään ymmärrystä osallisuuden merkityksestä, vahvistetaan sitoutumista kaikilla tasoilla sekä vahvistetaan molemminpuolista luottamusta.

Hyvinvointialueelle laaditaan erillinen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma.

Avoin hallinto ja viestintä

---

¹¹ www.yhdenvertaisuus.fi

Osallistumisoikeuksien toteutumisen varmistamiseksi keskeisestä on aktiivinen, selkeä, avoin sekä esteetön ja saavutettava monikanavainen viestintä, joka ottaa huomioon eri asukas- ja asiakasryhmien tarpeet.

Avoin hallinto vahvistaa osallisuutta, helpottamalla päätöksenteon ja hyvinvointialueen toiminnan seuraamista. Hyvinvointialue viestii siitä, miten hyvinvointialueen toimintaan voi osallistua ja vaikuttaa. Hyvinvointialue viestii myös siitä, millaista palautteita, kehittämissuhteita ja valituksia se on saanut ja millaisiin toimenpiteisiin se on ryhtynyt niiden perusteella.

Osallisuus ohjaavissa asiakirjoissa

Osallisuus on tavoitteellisesti mukana keskeisissä toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa. Osallisuus huomioidaan strategiassa, talousarvioin toiminnallisissa tavoitteissa ja muissa toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa.

Asukkaat osallistetaan strategian valmisteluun ja toimeenpanoon, ja tulosten arviointiin sekä erilaisten toimintaohjelmien ja muiden merkittävien toimintaa ohjaavien asiakirjojen valmisteluun aktiivisina toimijoina, esimerkiksi kommentointimahdollisuuden ja työpajojen kautta.

Henkilöstön osallisuus vahvistaa asiakasosallisuutta

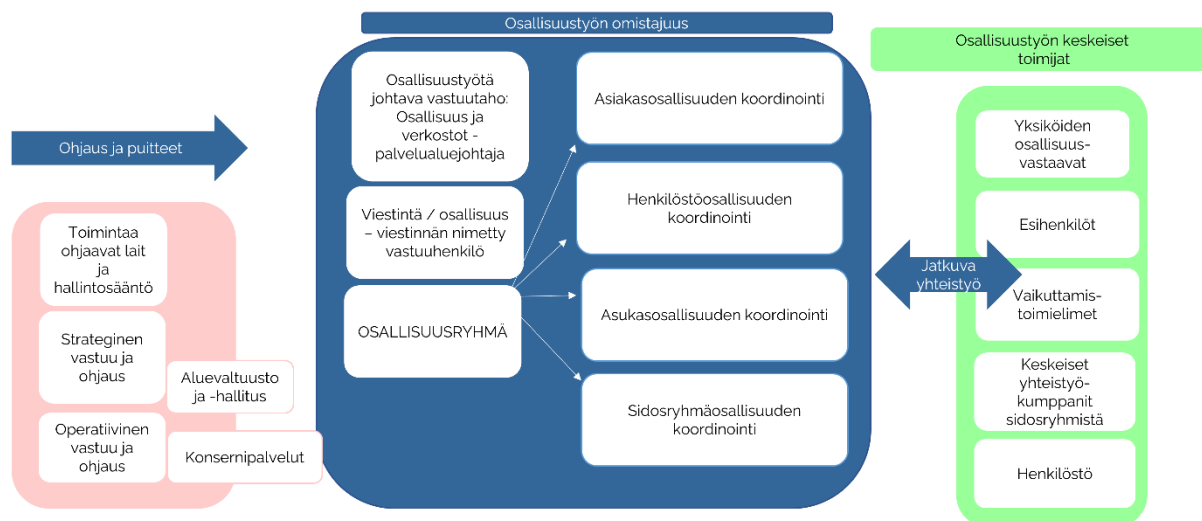
Jos henkilöstö ei koe voivansa vaikuttaa siihen, miten palvelupolut etenevät tai miten toimintaa kehitetään he eivät voi välittää osallisuuden kokemusta myöskään loppukäyttäjille. Varmistetaan, että alueelle rekrytoidaan ihmisiä, joilla on kiinnostusta ja osaamista osallistumisen edistämiseen. Uudet työntekijät perehdytetään osallisuustyöhön ja osallisuus on osa täydennyskoulutusta. Järjestetään henkilöstölle säännöllisiä tietoiskuja osallisuudesta.

Osallisuusverkostot

Osallisuuden toteuttamiseksi hyvinvointialueella on niin sisäinen ja ulkoinen osallisuusverkosto. Sisäisessä osallisuusverkostotoissa on eri palveluista ja toimipisteistä henkilöitä, jotka edistävät ja toimeenpaneavat osallisuutta. Ulkoisessa verkostossa on kuntien ja muiden kumppanien osallisuusvastaavia. Tavoitteena on yhteisten rakenteiden luonti ja tiedon vaihto.

5. Toimeenpano

Vaikuttavien osallistumismahdollisuuksien ja osallistumisen kulttuurin rakentaminen edellyttää, että työhön liittyvät roolit ja vastuut on selkeästi määritelty ja että osallistumista tukevan työn etenemistä seurataan aktiivisesti.

Kuva 4 Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusrakenteet, mukailtu Vantaa-Kerava mallista (Sitra)¹⁰

Osallisuuden toimeenpanoa ja kehittämistä varten on valtuustokaudelle määritelty seuraavat kehittämisen kärkitoimenpiteet ja alustava aikataulu.

	Toimenpide	Vastuu	Aikataulu
Osallisuus päätöksenteossa	Vaikuttamistoimielimet nimetty ja toiminta käynnistetty	Hallintopalvelut	4/2022
Asiakasosallisuus	Palautejärjestelmän kilpailutus ja hankinta	Tiedolla johtaminen/ palvelujohtaja/RRV	2022-2023
Asiakasosallisuus	Asiakaspalauteprosessi (asiakaspalautteen hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä)	Tiedolla johtaminen/ palvelujohtaja	2023
Osallisuuden rakenteet	Osallisuustiimin kokoonpano ja järjestäytyminen	Strategiajohtaja/ osallisuuden palvelujohtaja	2023
Osallisuus päätöksenteossa	Osallisuus palvelustrategian, palvelutasopäätöksen ja järjestämissuunnitelman laadinnassa	Strategiajohtaja	1-6/2023
Osallisuuden rakenteet	Avoimen ja osallisuuteen kannustavan kulttuurin rakentaminen	Konsernijohtaja	2023-2025
Asiakasosallisuus	Asiakasosallisuuden toimintamallien yhtenäistäminen	Strategiajohtaja/ osallisuuden palvelujohtaja	2023-2025

	hyvinvointialueiden eri palveluissa ja toimipisteissä (yhteiskehittäminen, palvelumuotoilu, asiakasraadit)		
Asiakasosallisuus	Asiakasraadit	Osallisuustiimi	2023-2025
Asukasosallisuus	Vapaaehtoistoiminnan koordinointi kumppaneiden kanssa	Osallisuustiimi	2023 -2025
Asukasosallisuus	Kohderyhmä- ja aluesuunnatut kuulemistilaisuudet	Osallisuustiimi	2023
Asukasosallisuus	Asukaspaneelin kokeilu	Osallisuustiimi	2023
Asukasosallisuus	Digipaneelien ja verkkoalustojen hyödyntäminen	Osallisuustiimi	2023
Osallisuuden arviointi	Osallisuuden arvioinnin kehittäminen	Osallisuustiimi	2023
Osallisuus päätöksenteossa	Osallistuvan budjetoinnin valmistelu/kokeilu	Palvelujohtaja ja osallisuustiimi	2024
Asukas- ja asiakasosallisuus	Osallisuuden yhdyspintojen yhteen nivominen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa	Strategiajohtaja, palvelujohtaja ja osallisuustiimi	2024
Asukas- ja asiakasosallisuus	Haavoittavassa asemassa olevien henkilöiden osallisuuden vahvistaminen	Palvelujohtaja ja osallisuustiimi	2024-2025
Asukas- ja asiakasosallisuus	Luotaus ja systemaattinen osallisuuteen liittyvän kokemus ja muun tiedon koonti,	Osallisuustiimi	2025

Taulukko 1 Osallisuustyön tavoitteet ja seuranta Keski-Suomen hyvinvointialueella

6. Mittarit ja arviointi

Osallistumisen edistämiseksi asetetaan tavoitteet ja mittarit. Niitä seurataan eri tasoilla organisaatiosta riippuen tavoitteesta. Osallisuuden kokonaisuus liitetään hyvinvointialueen toimintaa ohjaaviin strategisiin tavoitteisiin ja niihin liittyviin mittareihin.

Osallisuus on sidottu hyvinvointialueella osallisuus ja verkostot palvelualueelle, jonka palvelujohtaja raportoi strategisen johtamisen vastuualuejohtajalle.

Hyvinvointialueen osallisuuden mittarit ovat ohessa taulukossa 2.

Mittari	Toimenpide	Lähtötaso	Tavoite	Tietokanta
Tarjotut asiakasosallisuus-mahdollisuudet	Yhdenmukaistetaan osallisuusmahdollisuuksia hyvinvointialueella	Kartoitetaan	Yhdenmukaiset koko Hyvaks	Oma tiedonkeruu
Vaikuttamiselimien kokemus vaikuttamismahdollisuudesta	Vaikuttamiselimet kokevat toimintansa tärkeäksi	Kartoitetaan	Toiminta koetaan tärkeäksi	Oma tiedonkeruu
Asukkaiden kokemus vaikuttamismahdollisuuksista	Eri ikäiset asiakkaat kokevat voivansa osallistua päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun	Kartoitetaan	Kokevat osallisuus-mahdollisuudet hyviksi	TerveSuomi data Oma tiedonkeruu Kouluterveys
Osallisuusaktiivisuus	Aktiivisesti osallistuvien määrä kasvaa	30 %	35 %	TerveSuomi data
Äänestysaktiivisuus	Äänestysaktiivisuus lisääntyy	Aluevaalit 2025	50 %	Tilastokeskus
Kokemus hyvinvoinnista, terveydestä, turvallisuudesta ja onnellisuudesta	Osallisuusmahdollisuuksien ja palveluiden asiakaslähtöisyys parantaa koettua hyvinvointia	Suomen keskitasolla	Paranee	Terve Suomi Kouluterveys
Asiakastyytyväisyys	Asiakasosallisuuden vahvistuminen	Data eri yksiköistä	Määritellään	Asiakaspalaute-järjestelmä
Ennakkovaikutusten arvioinnit, lapsivaikutusten arvioinnit	Asiakkaiden osallisuus ennakkovaikutusten arviointiin		Menetelmän ja osallisuuden käyttöönoton lisääntyminen	Oma tiedonkeruu/ TEA-viisari

Taulukko 2 osallisuuden strategiset mittarit ja tavoitteet

Osallistumisen menetelmien arviointi

Osallistumisen tulosten lisäksi hyvinvointialue seuraa ja arvioi osallistumisen menetelmien toimivuutta. Osallistumisen menetelmien arviointi kytetään osaksi prosessia jo suunnitteluvaiheessa. Hyvinvointialue viestii avoimesti osallistumisen arvioinnin kriteereistä ja menetelmistä sekä seurannan tuloksista. Osallistumisen menetelmien arvioinnin tavoitteena on menetelmien ja prosessien laadun varmistaminen sekä jatkuva parantaminen.

Hyvinvointialue käyttää arvioinnissa eri menetelmiä, kuten kyselyjä, haastatteluja, toiminnan havainnointia ja asiakirjojen analysointia. Osana arviointia seurataan asukkaiden, palveluiden käyttäjien, henkilöstön ja päätöksentekijöiden, kokemuksia osallistumisesta sekä osallistumisen vaikutuksista hyvinvointialueen päätöksentekoon. Osallistumisen menetelmien arvioinnin ja seurannan viitekehystenä sovelletaan OECD:n osallistumisen arvioinnin viitekehystä¹².

Kuva 5, OECD:n arvioinnin viitekehys (Sitran julkaisusta)

Hyvinvointialueella seurataan ja arvioidaan vuosittain osallistumisen suunnittelun, menetelmien ja prosessien (kuva 2 kohta 1) sekä osallistumisen kytkeytymisen onnistumista osaksi päätöksentekoa (kuva 2 kohta 3). Osallistumisen kokemusta seurataan ja arvioidaan jatkuvasti (kuva 2 kohta 2).

Raportointi, seuranta ja arviointi mittareista ja toimenpiteistä sekä kehittämissuunnitelmista tapahtuu vuosittain. lautakunnille, joiden käsittelyn pohjalta tehdään tarvittavat muutosehdotukset aluehallitukselle ja -valtuustolle.

1. Osallistumisen suunnittelun ja osallistumisen prosessien arviointi (Sitra¹²)

Hyvinvointialueella arvioidaan, miten käsiteltävä aihe valittiin, onko osallistumisprosessilla selkeät ja perustellut tavoitteet, ovatko suunnitteluvalinnat

¹² [OECD osallistumisen arvioinnin viitekehys, Sitra 2022](#)

näiden tavoitteiden mukaisia ja onko osallistujilla riittävästi aikaa perehtyä käsiteltävään aiheeseen sekä muodostaa mielipide. Osallistumisen suunnittelun, menetelmien ja prosessien arviointi sisältää esimerkiksi:

- Arvion osallistumisen menetelmien sopivuudesta
- Arvio osallistumisen menetelmien kytkeytymisestä päätöksentekoon
- Viestinnän arvioinnin: viestintä osallistumisen merkityksestä, käsiteltävästä aiheesta sekä itse prosessin kulusta
- Osallistumismahdollisuuksien arviointi: oliko eri ryhmillä yhtäläinen mahdollisuus osallistua? Oliko joku ryhmä aliedustettuna ja miten aliedustettuja ryhmiä pyrittiin saamaan mukaan?
- Arvio osallistumisen saavutettavuudesta ja esteettömyydestä

2. Osallistumisen kokemuksen arviointi

Hyvinvointialueella seurataan osallistujien kokemusta osallistumisesta, osallistumisen toteutuksen laatua ja osallistumisen esteettömyyttä. Osallistumisen kokemuksen arviointi sisältää muun muassa:

- Osallistumisen yhdenvertaisuuden arvioinnin
- Osallistujien kokemus: käytössä oleva aika, taustamateriaalit ja mahdollisuus pyytää ja saada lisätietoa käsiteltävästä aiheesta
- Saavutettavuus: osallistujien kokemus mahdollisuuksista saada tarvittaessa tukea osallistumiseen prosessin eri vaiheissa
- Osallistujien kokemus prosessin lopputuloksesta: kokemus siitä, onko lopputuotos osallistujien toiveiden mukainen

3. Arviointi osallistumisen kytkeytymisestä päätöksentekoon

Hyvinvointialueella arvioidaan osallistumisen lopputuloksen, kuten suositusten tai julkilausuman, vaikutuksia päätöksentekoon. Osallistumisen kytkeytymistä päätöksentekoon arvioidaan muun muassa:

- Arvioimalla osallistumisen lopputuloksena tehtyjen suositusten viestimisen onnistumista, kuten tehdyistä suosituksista tiedottamista eri kanavissa
- Seuraamalla annettujen suositusten vaikutusta päätöksentekoon ja sen perusteluihin

Järjestöyhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella

LUONNOS 10.10.2022, päivitykset 28.10. Korostettu punaisella

Yhteistyön rakenteet	2
Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin.....	2
Järjestöyhdyskunnat	2
Järjestöyhteistyö osana toimintaa ohjaavia asiakirjoja	3
Toimiala tai yksikkökohtaiset pelisäännöt raamittamaan yhteistyötä.....	3
Yhteistyö ja yhdessä kehittäminen	5
Järjestöt osana hyvinvointialueen palvelukokonaisuutta	5
Palveluiden ja palvelupolkujen kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta	6
Molemminpuolisella viestintäyhteistyöllä autetaan asukkaita löytämään oikea palvelu	6
Muu yhteistyö.....	7
Järjestöfoorumit ja muut vuoropuhelun alustat	7
Järjestöjen osaaminen käyttöön keskeisten asiakirjojen valmistelussa.....	7
Avustuksilla tukea säännöllisesti ja ennakoitavasti	7
Edulliset ja maksuttomat tilat mahdollistavat toimintaa	8
Yleiset periaatteet.....	9
Avustusmuodot.....	9

Yhteistyön rakenteet

Yhteistyö järjestöjen kanssa nivelletään siten, että se mahdollistaa hyvinvointialueen ihmislähtöisen toiminnan ja kumppanuksien toteutumisen kuntien, yritysten ja muiden kumppaneiden kesken.

Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin

Aluehallituksen nimeämänä toimielimenä toimiva järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin kokoaa erilaisten järjestöjen ja seurakuntien edustajat käymään vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa järjestöille ja seurakunnille tärkeistä kysymyksistä ja tuomaan hyvinvointialueen toimintaan järjestöjen ja seurakuntien näkökulmaa.

Aluehallitus asettaa toimielimen valtuustokausittain. Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä kokoaa ehdotuksen toimielimen järjestöedustajista siten että ehdotettu kokoonpano edustaa monipuolisesti ja moninaisesti Keski-Suomalaista sosiaali- ja terveysalan ja pelastusalan järjestökenttää huomioiden järjestökentän moninaisuuden mm. Toiminnan rahoituksen, mittakaavan ja paikallisuuden tai alueellisuuden. Ehdotus seurakuntien ja uskonnollisten yhteisöiden edustajista kootaan yhteistyössä hyvinvointialueen alueella toimivien seurakuntien ja uskonnollisen yhteisöiden kanssa toimijoiden moninaisuus huomioiden.

Vaikuttamistoimielimen tarkoituksena on esimerkiksi:

- osallistua HVAn suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan antamalla lausuntoja ja kannanottoja
- osallistua valmisteluun koskien hyvinvointialueen suunnitelmia ja toimenpiteitä keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi
- arvioida järjestöjen ja seurakuntien toimintaedellytyksiä (ml. avustukset)
- vaikuttaa aloittein, lausunnoin ja kannanotoin hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä järjestöjen ja seurakuntien kannalta
- kehittää ja edistää hyvinvointialueen järjestöyhteistyötä ja osallisuuden rakenteita

Vaikuttamistoimielimen toiminnan reunaehdoista säädetään hyvinvointialueen hallintosäännössä ja tarkemmista toimintatavoista aluehallituksen hyväksymässä toimintasäännössä, jossa määritetään muun muassa toimielimen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen ja yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Vaikuttamistoimielin laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

Järjestöyhdyshenkilöt

Järjestöyhteistyötä koordinoidaan hyvinvointialueen laajuisesti konsernipalveluissa strateginen johtaminen ja järjestäminen vastuualueella osana osallisuus ja verkostot palvelualueetta. Suuri osa käytännön vuorovaikutuksesta ja käytännönläheisestä yhteistyöstä järjestötoimijoiden kanssa tapahtuu kuitenkin hyvinvointialueen asukas ja asiakasrajapinnassa toimivissa yksiköissä. Tätä yhteistyötä sujuvoittamaan eri puolilta hyvinvointialueen organisaatiota nimetään järjestöyhdyshenkilöitä.

Järjestöyhdyshenkilöt toimivat linkkinä järjestöjen ja hyvinvointialueen yksiköiden välissä ja pitävät huolta tiedonkulusta ja yhteistyöhön liittyvistä käytännönasioista: tiloista, aikatauluista ja niin

edelleen, oman yksikkönsä osalta. Isossa yksikössä yhdyshenkilöitä voi olla useampi. Selkeä kontaktipiste helpottaa ja selkiyttää viestintää

Järjestöyhteistyö osana toimintaa ohjaavia asiakirjoja

Järjestöyhteistyö huomioidaan keskeisissä hyvinvointialueen toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa kuten hyvinvointialuestrategiassa, palvelustrategiassa, talousarviossa ja hyvinvointisuunnitelmassa.

Järjestöyhteistyö on huomioitu Keski-Suomen hyvinvointialuestrategiassa usealla tasolla. Strategiaan kirjatuihin hyvinvointialueen arvioihin korostetaan läpinäkyvää ja vuorovaikutteista yhteistyötä, jolla saavutetaan enemmän kuin mitä hyvinvointialue yksin voisi saavuttaa. Strategisissa menestystekijöissä järjestöyhteistyö on osana useita menestystekijöitä: hyvinvointialueen omaa palvelutuotantoa täydentävänä sektorina, kokemustiedon kokoajana sekä kehittäjäkumppanina.

Toimiala tai yksikkökohtaiset pelisäännöt raamittamaan yhteistyötä

Yhteistyötä raamittamaan laaditaan yksikkö tai toimialakohtaiset pelisäännöt, joissa voidaan sopia yhteydenpidon kanavista, yhteisistä viestintäkäytännöistä, tilojen hyödyntämisestä ja niin edelleen.

Pelisäännöt laaditaan yhdessä yksikön työntekijöiden, viranhaltijoiden ja alueen järjestöjen kesken. Hyvä käytäntö on työstää pelisääntöjä vuorovaikutteisissa tapaamisissa, näin varmistetaan että pelisäännöt vastaavat eri osapuolien tarpeita ja reunaehtoja. Pohjana voidaan käyttää Keski-Suomen yhteisöjen tuen kehittämää Järjestöjen ja sosiaali- ja terveyskeskuksen yhteistyön vinkkilistaa. (kuvio1)

Järjestöjen ja sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyön vinkkilista

Tämän listan vinkit auttavat vahvistamaan yhteistyötä. Niiden avulla voitte luoda juuri teille sopivat pelisäännöt. Selkeät pelisäännöt varmistavat, että kaikki halukkaat pääsevät mukaan yhteistyöhön, tieto kulkee ja toiminta palvelee parhaalla mahdollisella tavalla kaikkia.

Yhdyshenkilöt

Meillä on järjestöyhteistyöhön nimetty yhdyshenkilö, jonka yhteystiedot ovat helposti henkilökunnan ja yhdistysten löydettävissä.

Huolehdimme siitä, että yhdistyksemme ja yhdyshenkilömme tiedot ovat ajan tasalla ja löytyvät helposti verkosta.

Kohtaamiset ja kehittäminen

Järjestämme säännöllisesti yhteistyötapaamisia yhdistysten kanssa. Sovimme yhteiskehittämisen tavoista yhdessä. Tiedotamme avoimesti tapaamisista.

Osoittumme yhteistyötapaamisiin ja välitämme niistä tietoa yhdistyksessämme.

Yhteistyöstä sopiminen

Sovimme yhteistyön pelisäännöistä yhdistysten kanssa. Ne ovat tiloissamme näkyvillä ja helposti löydettävissä verkosta. Henkilökunta tietää pelisäännöt ja toimii niiden mukaan.

Olemme mukana sopimassa yhteistyön pelisäännöistä. Huolehdimme, että yhdistyksessämme tiedetään sovitusta asioista ja toimitaan niiden mukaan.

Tilojen käyttö

SOTE-
KESKUS

Sovimme selkeästi, kuinka yhdistykset voivat käyttää tilojamme. Meillä on maksuttomia ja esteettömiä tiloja yhdistysten käyttöön. Huomioimme myös ulkotilat ja digialustat.

YHDISTYS

Tutustumme käyttämiimme tiloja koskeviin ohjeisiin ja toimimme niiden mukaan.

Yhteistyö ja yhdessä kehittäminen

“Toimimme avoimesti yhteistyössä: Yhdessä olemme enemmän. Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisössä kuin sen ulkopuolellakin. Toimintamme on läpinäkyvää ja vuorovaikutteista, jotta se mahdollistaa yhteistyön, minkä avulla saavutamme enemmän kuin yksin pystyisimme saavuttamaan.”
- Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia

Kuvio 2 havainnollistaa avointa yhteistyötä vuoropuhelun ja yhteiskehittämisen keinoin. Vuoropuhelu ja sen kautta muodostuva jaettu tilannekuva on keskeinen osa avointa yhteistyötä. Vuoropuhelu käydään sekä hyvinvointialueen organisoimilla alustoilla kuten säännöllisissä järjestöfoorumeissa että osallistumalla aktiivisesti muiden organisoimiin verkostoihin – esimerkiksi maakunnan ja järjestöjen kumppanuuspöydän toimintaan. Yhteiskehittämistä tapahtuu useissa erilaisissa työryhmissä ja verkostoissa, joista osa on pysyväisluonteisia ja osa väliaikaisia, osaan voivat ilmoittautua mukaan kaikki kiinnostuneet ja osaan haetaan mukaan keskeiset asiantuntijat. Tieto erilaisista verkostoista ja pidempiaikaisista työryhmistä, niiden järjestöedustajista sekä mahdollisuuksista hakeutua mukaan yhteiskehittämiseen kootaan hyvinvointialueen verkkosivuille.

Järjestöt osana hyvinvointialueen palvelukokonaisuutta

Järjestöillä ja järjestöissä mukana olevilla on merkittävä rooli terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämistyössä koko Keski-Suomen alueella kansalaistoiminnan ja yleishyödyllisen toiminnan toteuttajina ja mahdollistajina sekä palveluntuottajina.

Järjestöt osallistuvat hyvinvointialueen palvelukokonaisuuteen sekä varsinaisten hyvinvointialueen vastuulle kuuluvien palveluiden tuottajana eri hankintamekanismien kautta sekä tarjoamalla hyvinvointialueen palvelutarjontaa täydentäviä palveluita tai muuta toimintaa, esimerkiksi ryhmätoimintaa ja neuvontapalveluita, osana yleishyödyllistä toimintaansa. Lisäksi

Järjestöjen toiminta huomioidaan suunniteltaessa ja kehitettäessä hyvinvointialueen alueella saatavilla olevaa palvelukokonaisuutta ja ohjattaessa asukkaita erilaisten palveluiden piiriin. Toimintamalleja asiakasohjaukseen ja järjestöjen tarjoamien mahdollisuuksien näkyviksi tekemiseen

niin hyvinvointialueen eri yksiköiden ammattilaisille kuin alueen asukaillekin kehitetään yhteistyössä järjestöjen kanssa osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmaa sekä KestäväKS -hanketta.

Palveluiden ja palvelupolkujen kehittämisessä hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta. Järjestöt ovat mukana kehittämistyötä tekevissä verkostoissa ja työryhmissä. Tieto verkostoista ja työryhmistä kootaan hyvaks.fi -sivustolle ja mahdollisuuksista osallistua kehittämistyöhön viestitään aktiivisesti. Hyvinvointialue tarjoaa erilaisia ja eritasoisia mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön huomioiden järjestötoimijoiden erilaiset resurssit täysin vapaaehtoistoimintana toimivista yhdistyksistä ammattilaisvetoisiin asiantuntijaorganisaatioihin.

Palvelupolku on kuvaus asiakkaan ja palveluita järjestävän organisaation tai organisaatioiden välisestä palveluhetkestä, joka mallinnetaan asiakkaan näkökulmasta käsin. **Kehittämissä järjestöillä on myös merkittävä rooli tiedontuottajina, esimerkiksi palvelupolkujen mallintamisessa ja kehittämisessä** hyödynnetään järjestöjen asiantuntemusta sekä järjestöjä väylänä hankkia kokemustietoa erilaisista palveluprosesseista.

Molemminpuolisella viestintäyhteistyöllä autetaan asukkaita löytämään oikea palvelu. Järjestöt huomioidaan osana hyvinvointialueen viestinnän kokonaisuutta.

Viestintäyhteistyöstä on hyötyä kummallekin osapuolelle: Hyvinvointialueen viestintäväyliä hyödyntämällä voidaan lisätä tietoisuutta järjestöjen tarjoamista mahdollisuuksista, järjestöt voivat auttaa hyvinvointialuetta tavoittamaan oman toimintansa piirissä olevat palveluiden käyttäjät.

Viestintäyhteistyön mahdollistamiseksi järjestöt ylläpitävät yhteystietojaan ja tietoja toiminnastaan lähellä.fi -palvelussa.

Muu yhteistyö

Järjestöfoorumit ja muut vuoropuhelun alustat

Hyvinvointialueen järjestöfoorumi kokoaa järjestötoimijat, viranhaltijat ja poliittiset luottamushenkilöt yhteen kahdesti vuodessa keskustelemaan ajankohtaisista hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyöhön liittyvistä kysymyksistä. Järjestöfoorumeiden sisältö suunnitellaan yhdessä järjestötoimijoiden kanssa.

Kahden vuosittaisen hyvinvointialueen järjestöfoorumin lisäksi järjestetään tarpeen mukaan myös seudullisia tai teemoitettuja järjestöfoorumeita ja osallistutaan erilaisiin järjestölähtöisiin vuoropuhelua edistäviin tapahtumiin esimerkiksi järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydän toiminnan kautta.

Järjestöjen osaaminen käyttöön keskeisten asiakirjojen valmistelussa

Järjestötoiminta tunnustetaan osana palvelujärjestelmää sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Järjestöt osallistetaan mukaan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman kokoamiseen ja tulosten purkamiseen. Osana hyvinvointikertomusprosessia järjestetään työpajoja tai muita kuulemisia, joiden kautta osallistuminen tapahtuu

Avustuksilla tukea säännöllisesti ja ennakoitavasti

Hyvinvointialue voi myöntää avustuksia yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille toimintaan, jonka tavoitteena on Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. **Hyvinvointialue voi solmia kumppanuussopimuksia ja myöntää hankeavustuksia myös säätiörekisteriin rekisteröidyille säätiöille, joiden tarkoituksena on terveyden, hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. Avustusrakenteita kehitettäessä käydään vuoropuhelua järjestöjen ja kuntien kanssa sekä huomioidaan muiden järjestötoiminnan rahoituslähteiden vaikutus**

Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöavustukset kohdentuvat toimintaan, joka

1. kuuluu hyvinvointialueen toimintakentälle. Rajanvedosta kuntien tukemien toimintojen ja hyvinvointialueen tukevien toimintojen välillä neuvotellaan säännöllisesti alueen kuntien ja järjestöjen kanssa.
2. tukee hyvinvointialueen strategian ja talousarvioin toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista.
3. tukee, täydentää ja tekee yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden tai pelastuspalveluiden kanssa.
4. voi olla paikallista, seudullista tai koko hyvinvointialueen alueella tapahtuvaa

Tarkemmat linjaukset avustuksista kuvataan hyvinvointialueen avustusohjeessa.

Edulliset ja maksuttomat tilat mahdollistavat toimintaa

Hyvinvointialueen käytössä olevia tiloja tarjotaan maksutta tai edullisesti asukkaiden ja alueen yhteisöjen hyvinvointialueen toimintaan liittyviin tarkoituksiin. Tieto saatavilla olevista tiloista ja

soveltuvat tilat kootaan tilavarausjärjestelmään, jonka kautta rekisteröityneet toimijat näkevät varaustilanteen ja voivat varata tiloja. Sellaisissa yksiköissä, joiden tilat eivät sovellu tilavarausjärjestelmän kautta varattavaksi, mutta ovat rajatummin yhteisöjen käytössä yksikön järjestöyhdyshenkilö vastaa tilojen varaamiseen liittyvistä käytännön asioista.

Liite 1: Avustusohje

Hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä tässä momentissa mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

Yleiset periaatteet

Hyvinvointialue voi myöntää avustuksia yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille toimintaan, jonka tavoitteena on Keski-Suomen hyvinvointialueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen. Hyvinvointialue voi solmia kumppanuussopimuksia ja myöntää hankeavustuksia myös säätiörekisteriin rekisteröidyille säätiöille, joiden tarkoituksena on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin tai turvallisuuden edistäminen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöavustukset kohdentuvat toimintaan joka

1. kuuluu hyvinvointialueen toimintakentälle. Rajanvedosta kuntien tukemien toimintojen ja hyvinvointialueen tukevien toimintojen välillä neuvotellaan säännöllisesti alueen kuntien ja järjestöjen kanssa.
2. tukee hyvinvointialueen strategian, talousarvioin toiminnallisten tavoitteiden tai hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.
3. tukee, täydentää ja tekee yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden tai pelastuspalveluiden kanssa.
4. voi olla paikallista, seudullista tai koko hyvinvointialueen alueella tapahtuvaa

Avustuksen hakijan tulee eriyttää yleishyödyllinen toiminta kirjanpidossa mahdollisesta palvelutuotannosta tai muusta taloudellisesta toiminnasta. Avustuksen hakija antaa hyvinvointialueelle luvan tarvittaessa tarkastaa kirjanpidon ja hallinnon.

Avustuskelpoiset hakijat voivat hakea avustuksia yhteisvastuullisesti, tällöin hakemuksesta tulee ilmetä sekä päävastuullinen hakija, jolle avustus maksetaan ja joka vastaa avustuksen käytön raportoinnista, sekä periaatteet avustuksen ja raportointivastuun jakautumisesta toiminnan toteuttamiseen osallistuvien hakijoiden kesken.

Avustusmuodot

Toiminta-avustus

Toiminta-avustukset myönnetään vuosittain yhdistyksen toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Osana avustuspäätöstä hyvinvointialue voi kohdentaa avustuksen toimintasuunnitelman tiettyihin osiin, tai rajata joitain toimintasuunnitelman osia avustusten ulkopuolelle.

Toiminta-avustukset ovat haettavissa vuosittain 1.–31.12. hyvaks.fi-sivustolla julkaistavan ohjeistuksen mukaisesti. XXX tekee avustuspäätökset tammikuun aikana XXX esityksestä talousarvion ja käyttötaloussuunnitelman mukaisissa rajoissa.,

<<toimivalta avustusten myöntämisessä tarkentuu myöhemmin>>

Avustuksen käytöstä ja kohdentumisesta on raportoitava hyvinvointialueelle ennen seuraavan toiminta-avustuksen maksatusta tai viimeistään kuusi kuukautta avustuksen kohteena olleen vuoden päättymisen jälkeen.

Hyvinvointialueen tukema toiminta

- Sotepalveluihin kiinnittyvä erityisliikunta- ja kulttuurihyvinvointityö
- Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kohderyhmilleen tarjoama toiminta ja psykososiaalinen tuki sekä pelastusalan järjestöjen jäsenistölleen tarjoama toiminta
- Soten lapsiperhepalveluihin kiinnittyvä toiminta
- Mielenterveys- ja päihdepalveluihin kiinnittyvä toiminta
- Kriisityö ja kriisiapu
- Ikäihmisten ja muiden kotona asumisen tukemiseen liittyvä toiminta
- Sotepalveluihin kiinnittyvä työtoiminnan tukeminen
- Järjestöjen tarjoama toimintakyvyn tuki sotaveteraaneille ja -invalideille
- Pelastuslaitoksen toimintaan kiinnittyvä turvallisuus ja varautuminen
- Kylä- ja asukasyhdistysten turvallisuustyö

Toiminnan lisäksi voidaan tukea em. Toimintoihin liittyvää kehittämistyötä sekä toimintaan linkittyviä tila- ja tapahtumakustannuksia.

Kumppanuussopimus

Kumppanuussopimuksilla rakennetaan pitkäkestoista yhteistyötä hyvinvointialueen ja keskeisten järjestökumppaneiden kanssa. Kumppanuussopimukset laaditaan vähintään kahden ja enintään neljän vuoden pituisina kokonaisuuksina. Tavoitteena kumppanuussopimuksilla on viedä eteenpäin hyvinvointialuestrategian ja palvelustrategian tavoitteita.

Kumppanuussopimukseen neuvotellaan tapauskohtaisesti hyvinvointialueen ja kumppaniorganisaation sitoumukset sekä mittarit, joilla sopimuksen vaikuttavuutta seurataan. Kumppanuussopimuksessa sovittava avustus ei voi olla järjestön pääasiallinen rahoituslähde. Hyvinvointialueen avustus toimii toiminnan täydentävänä julkisena rahoituksena.

<< Toimivalta kumppanuussopimusten laatimisen suhteen tarkentuu myöhemmin >>

Hankeavustus

Hankeavustuksilla hyvinvointialue osallistuu sellaisten alueellista, kansallista tai EU –rahoitusta saavien hankkeiden ja projektien rahoittamiseen, jotka tukevat hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian toteutumista. Hankeavustuksesta neuvotellessa sovitaan hankkeen tai projektin linkittymisestä hyvinvointialueen palvelukokonaisuuteen, käytännöt hankkeen tai projektin aikaisesta yhteistyöstä (ohjausryhmätyöskentely, asiakasohjaus, raportointi) sekä mittarit, joilla toiminnan vaikuttavuutta seurataan.

Hankeavustukset neuvotellaan tapauskohtaisesti talousarvion ja käyttötalousuunnitelman rajoissa lähtökohtaisesti vastaamaan kestoaltaan alueellisen, kansallisen tai EU-rahoituksen kestoja. Hankeavustusten maksatusten ehtona on myönteinen rahoituspäätös avustuksen kohteena olleelle hankkeelle tai projektille.

<< Toimivalta kumppanuussopimusten myöntämisen suhteen tarkentuu myöhemmin >>

Palveluntuottajayhteistyön periaatteet Keski-Suomen hyvinvointialueella

LUONNOS 27.10.2022

1. Johdanto

Palveluntuottajayhteistyöasiakirja määrittää palveluntuottajien ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteistyön rakenteet ja tavoitteet. Palveluntuottajilla tarkoitetaan yrityksiä ja palvelua tuottavia järjestöjä, säätiöitä tai muun taustaisia palveluntuottajia. Palveluntuottajayhteistyöasiakirja on Keski-Suomen hyvinvointialueen osallisuusohjelman liite. Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyy osallisuusohjelman liitteineen. Palveluntuottajayhteistyöasiakirja määrittää hyvinvointialueella toimivien tuottajien osallisuusrakenteet suhteessa hyvinvointialueeseen.

Keski-Suomen hyvinvointialuestrategiassa strategisiksi menestystekijöiksi on listattu mm. oma palvelutuotanto sekä sitä täydentävät kolmannen ja yksityisen sektorin palvelut. Strategiseksi menestystekijäksi on valittu myös "sujuva ja saumaton kumppanuus", eli monipuolisen ja laajan kumppanuusverkoston aktiivinen kehittäminen ja hyödyntäminen keskisuomalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Keskeisinä alueellisina kumppaneina strategiassa tunnistetaan mm. kunnat, maakuntaliitto, yritykset, järjestöt, seurakunnat, valtion viranomaiset, oppilaitokset, tutkimuslaitokset ja vapaaehtoistoiminta.

Tässä asiakirjassa listataan yhteistyöhön liittyvät toimielimet ja ryhmät, sekä niiden tehtävät ja tavoitteet. Tämä asiakirja ei määritä palveluntuottamisen ehtoja, kriteereitä eikä muita palveluntuottamiseen liittyviä asioita. Varsinaista palveluntuottamista säätelevät ostopalvelusopimukset sekä palvelusetelitoiminnassa sääntökirjat. Hyvinvointialue tekee yhteistyötä myös erilaisten hankkeiden ja vastaavien kanssa, jotka tuovat lisäarvoa palveluntuottajayhteistyöhön ja kehittävät sitä. Mahdollisia tulevia yhteistyöhankkeita pyritään toteuttamaan joustavasti tässä asiakirjassa mainittujen toimielimien ja ryhmien kautta.

2. Palveluntuottajayhteistyön tavoitteet

Palveluntuottajayhteistyön tavoitteiksi asetetaan strategian tavoitteiden saavuttaminen eli sujuva ja saumaton yhteistyö palveluntuottajien kanssa. Hyvinvointialue näkee palveluntuottajat kumppaneina, joiden kanssa yhdessä taataan laadukkaat ja oikea-aikaiset palvelut hyvinvointialueen asukkaille. Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä myös palveluntuottamisen osalta siinä mukana olevien eri taustaisten palveluntuottajien, kuten yritysten, järjestöjen ja säätiöiden kanssa.

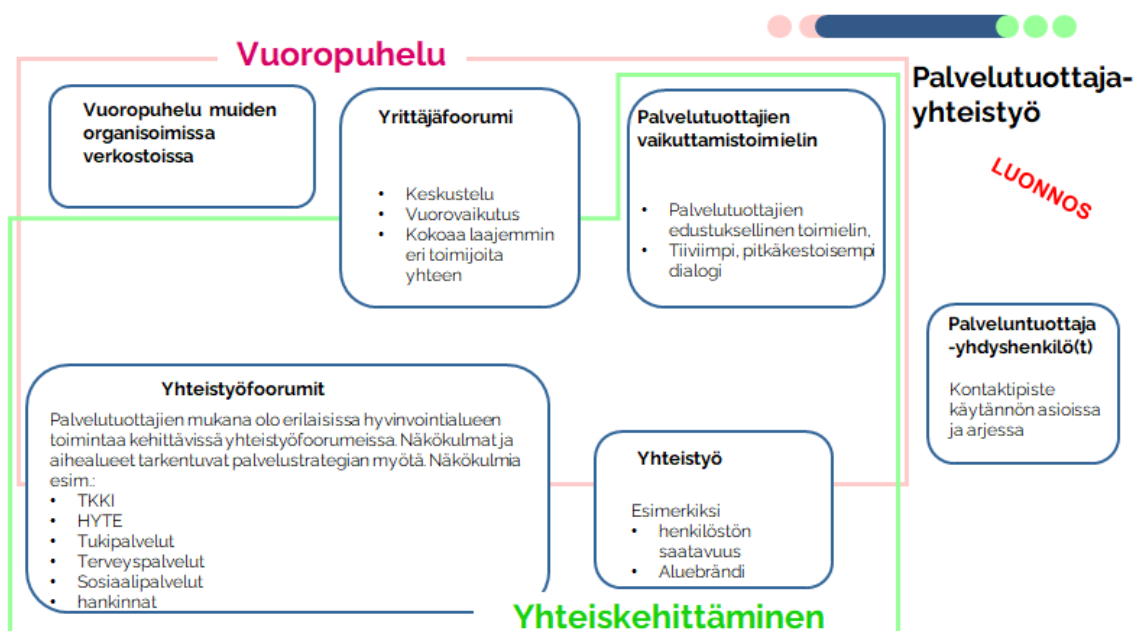
Palveluntuottamisessa yhteistyön välineitä ovat avoimuus, tiivis yhteistyö ja säännölliset tuottajatapaamiset.

Hyvinvointialueen tavoitteena on käynnistää palveluntuottajayhteistyöhön liittyvät toimielimet ja ryhmät vuoden 2023 aikana, ja vahvistaa niiden toiminta-aikataulut aina vuodeksi kerrallaan. Ryhmillä voi olla ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa. Hyvinvointialue määrittää omasta organisaatiostaan ryhmiin ja toimieliimiin osallistuvat henkilöt ja heidän vastuunsa.

Yhteistyö palveluntuottajien kanssa nivelletään siten, että se mahdollistaa hyvinvointialueen ihmislähtöisen toiminnan ja kumppanuksien toteutumisen myös kuntien, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kesken.

3. Yhteistyöhön liittyvät toimielimet ja ryhmät

Alla olevaan kuvaan on kuvattu palveluntuottajayhteistyöhön liittyvän kumppanuuden rakenteita ja vuoropuhelua.

3.1 Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin

Aluehallitus asettaa palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen valtuustokausittain. Vaikuttamistoimielin määritellään hallintosäännössä ja sen tehtävät määritellään tarkemmin vaikuttamistoimielimen toimintasäännössä.

Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin toteuttaa toimintasäännössä määriteltyjä tehtäviä ja edistää yhteistyötä esimerkiksi osallistumalla hyvinvointialueen

suunnitteluun, päätöksentekoon ja seurantaan sekä valmisteluun koskien hyvinvointialueen suunnitelmia ja toimenpiteitä palvelutuotannon ja palveluprosessien kehittämisen osalta.

Vaikuttamistoimielinten jäsenten valinnassa **otetaan huomioon laaja-alaisesti elinkeinoelämän ja palveluntuottajien edustavuus ja asiantuntemus, jotta toimielimen toiminnassa näkyy palvelujen ja palveluntuottajien monialaisuus, koko, tausta ja sijoittuminen hyvinvointialueella.** Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa määritetään muun muassa toimielimen tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen ja yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Vaikuttamistoimielin laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen. **Vaikuttamistoimielimen jäsenistä ja varajäsenistä tekee esityksen Keski-Suomen Kauppakamari ja Yrittäjät. Toiminnassa otetaan huomioon jääviysasiat.**

3.2 Yhteistyöfoorumit

Koska tiivis vuoropuhelu on avain asemassa sujuvan ja saumattoman yhteistyön saavuttamiseksi, hyvinvointialueen johto asettaa työryhmiä ja/tai yhteistyöfoorumeita, johon kuuluvat nimetyt palveluntuottajien edustajat. Ryhmien tehtävänä on valmistella ja kehittää palveluihin liittyviä kokonaisuuksia.

Yhteistyöfoorumeita perustetaan esimerkiksi seuraaville yhteistyön osa-alueille: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte), sosiaalipalvelut, terveystalvet tukipalvelut (toimintaa tukevat palvelut) sekä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKKI). **TKKI-foorumin toiminta linkitetään tutkimuksen, koulutuksen, kehityksen, innovaation ja osaamisen neuvottelukunta.** Lisäksi on mahdollista nimetä erillisiä yhteistyöryhmiä kehityshankkeiden toimintaan.

Perustettavat yhteistyöfoorumit ovat mukana esimerkiksi palveluprosessien kehittämisessä, palveluiden kehittämistarpeiden arvioinnissa ja esiin nostamisessa ja toimijoiden välisten roolien ja työjaon kehittämisessä.

Hankintoihin liittyen voidaan perustaa hankintafoorumi, joka osallistuu mm. hankintojen kehittämiseen, hankintastrategian ja hankintaohjeiden kommentointiin, hankintaprosessien seurantaan, yhteisten hankintakoulutusten suunnitteluun ja hankintojen vaikuttavuuden arviointiin.

Yhteistyöfoorumien sekä hankintafoorumin kokoonpano määritellään mahdollisimman laaja-alaisesti niin, että mukana on ainakin hyvinvointialueen lisäksi palveluntuottajien valitsevat edustaja(t), järjestöjen valitsevat edustaja(t), kuntien edustaja(t) ja/tai oppilaitosten edustaja(t).

3.3 Muu yhteistyö

Erialaisten ryhmien toiminta määritellään esiin nousevien tarpeiden mukaan. Ryhmien sisällöt, osallistujat ja niiden päivittäminen määritellään tarkemmin kokonaisuuden tarkentuessa. Hyvinvointialueella toimii palveluntuottajien vaikuttamistoimielimen, yhteistyöfoorumien ja hankintafoorumien lisäksi mm. seuraavia ryhmiä ja toimijoita:

Palveluntuottajien yhdyshenkilö: Keski-Suomen yrittäjät ja Keski-Suomen kauppakamari nimeävät yhdyshenkilön, joka toimii yhteyshenkilönä ja yhteistyön organisoijana.

Yrittäjäfoorumi: määräajoin, esim. kuukauden välein järjestetään teemakohtaisia tilaisuuksia, joissa viestitään vuorovaikutteisesti toimintaan liittyvistä kehitystoimenpiteistä. Tilaisuuden organisoidaan yhteistyössä hva:n ja palveluntuottajien yhdyshenkilöjen kanssa.

Viestintäyhteistyö: Hyvinvointialueen, Keski-Suomen yrittäjien ja Keski-Suomen kauppakamarin viestintävastuuhenkilöt sopivat seuraavista viestintään liittyvistä asioista: viestintäperiaatteet ja välineet, roolit ja vastuut, tehtävät, aikatauluista sopiminen, organisoitavat tilaisuudet sekä toimintaan liittyvä yhteistyö.

Kuntien elinkeinotoimi, kehittämissyhtiöt ja oppilaitokset voivat osallistua kumppanuusperiaatteisen mukaisesti yhteisiin kehitystoimenpiteisiin ja niiden suunnitteluun.

4. Seuranta ja arviointi

Ryhmien toimivuutta arvioidaan säännöllisin väliajoin. Palveluntuottajien vaikuttamistoimielin raportoi toiminnastaan toimintasäännön mukaisesti.

Aluehallitus

---

§ 250 Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelma ja -sopimus

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/79/01.00.00.01/2022**Aiempi käsittely:**

Aluehallitus 12.4.2022 § 67

Valmistelija(t) Riitta Hallberg, p. 044 459 8946**Selostus asiasta** ***Aiempi käsittely: Väliaikainen valmistelutoimielin 28.2.2022 § 55:***

Laissa sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 10 §:n 2 mom. mukaan valmistelutoimielimen tehtävänä on yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle:

1. selvittää hyvinvointialueelle siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimukseksi.

Henkilöstön siirtosuunnitelman ja -sopimuksen luonnosta on käsitelty useaan kertaan henkilöstöjaoston kokouksessa sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen yhteistoimintaelimessä.

Aluevaltuusto käsittelee ko. asiakirjoja kevään aikana. Ko. asiakirjoja valmistellaan edelleen tämän vuoden aikana HR-työryhmissä, laajennetussa henkilöstötyöryhmässä, hyvinvointialueen yt-elimessä sekä käydään mm. sopimuksen osalta tarvittavat yt-neuvottelut myös luovuttavissa organisaatioissa syksyllä. Ne tulevat aluevaltuuston käsiteltäväksi uudelleen loppuvuonna 2022.

Esimerkiksi paikallisia sopimuksia koskevaa kohtaa päivitetään siirtosopimuksessa, kunhan kaikki sopimukset saadaan analysoitua.

Litteenä luonnos henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

Asian valmistelija: Riitta Hallberg riitta.hallberg@saarikka.fi

---

Aluehallitus

Asian esittelijä: Hanna Helaste hanna.helaste@jamsa.fi

Esittelijän ehdotus:

Väliaikainen valmistelutoimielin esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi oheisten liitteiden mukaisen luonnokset Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 12.4.2022

Väliaikainen valmistelutoimielin on käsitellyt henkilöstön siirtosuunnitelmaa ja -sopimusta 28.2.2022 § 55 ja päätti esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi oheisten liitteiden mukaisen luonnokset Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

vt. Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto hyväksyy oheisten liitteiden mukaiset luonnokset Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

**hyvinvointialuejohtaja
Kallimon ehdotus**

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 26.4.2022 § 53

Selostus asiasta

**Aluehallituksen
ehdotus** Aluevaltuusto hyväksyy oheisten liitteiden mukaiset luonnokset Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 8.11.2022 § 250

Aluehallitus

Valmistelija(t) Riitta Hallberg, p. 044 459 8946

Selostus asiasta Aluevaltuusto on hyväksynyt luonnokset henkilöstön siirtosopimuksesta ja -suunnitelmasta 26.4.2022 kokouksessaan. Henkilöstön siirtosopimus ja -suunnitelma lähetettiin sen jälkeen luovuttaville organisaatioille käsiteltäväksi yt-menettelyssä. Ko. asiakirjoja on valmisteltu edelleen tämän vuoden aikana HR-työryhmissä, joissa on mukana järjestöjen ja henkilöstön edustajia. Ne tulevat aluevaltuuston käsiteltäväksi uudelleen loppuvuonna 2022.

Henkilöstön siirtosuunnitelmaa ja -sopimusta käsitellään yt-elimessä 7.11.2022.

Aluehallitus on iltakoulussa 4.10.2022 käsitellyt mm. liukuvan työajan ym. saldojen siirtymistä hyvinvointialueelle ja mahdollisesti niistä maksettavien korvausten perimistä luovuttavilta organisaatioilta. Nämä saldot ovat 31.12.2021 noin 29.700 tuntia ja 743.000 euroa (laskettu keskim. 25 euron tuntipalkalla), suurimpina Jyväskylän kaupungin ja sairaanhoitopiirin saldot. Koska liikkeen luovutuslainsäädännön perusteella luovuttaja on vastuussa luovutuksensaajalle vain ennen luovutusta erääntyneistä saatavista, siirtosopimuksessa ei ole esitetty eikä luovuttavien organisaatioiden kanssa käyty keskustelua niiden korvaamisesta. Ne siis siirtyvät hyvinvointialueelle, jos niitä ei ole pidetty vuoden loppuun mennessä.

Liitteenä henkilöstön siirtosuunnitelma ja luonnos siirtosopimukseksi, josta käyvät ilmi henkilöstön siirron periaatteet.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Henkilöstön siirtosuunnitelmaa ja -sopimusta käsitellään yt-elimen kokouksessa 7.11.2022 ja päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Asian kokouskäsitely:

Ennen asian käsittelyä Hyvinvointialuejohtaja teki seuraavan päätösehdotuksen:

Aluehallitus päättää:

- hyväksyä oheisen liitteen mukaiset henkilöstön siirtosuunnitelman ja -sopimuksen,
  - lähettää ne luovuttaviin organisaatioihin hyväksyttäväksi ja
  - pyytää käsittelyssä huomioimaan yhteistoimintamenettelyt sekä
  - pyytää toimittamaan päätökset hyvinvointialueen kirjaamoon 19.12.2022 mennessä
-

Aluehallitus

Päätös

Aluehallitus päätti:

- hyväksyä oheisen liitteen mukaiset henkilöstön siirtosuunnitelman ja -sopimuksen,
- lähettää ne luovuttaviin organisaatioihin hyväksyttäväksi ja
- pyytää käsittelyssä huomioimaan yhteistoimintamenettelyt sekä
- pyytää toimittamaan päätökset hyvinvointialueen kirjaamoon 19.12.2022 mennessä

Liitteet

Liite: K-S HVA Henkilöstön siirtosuunnitelma SYKSY 2022

Liite: Henkilöstön siirtosopimus ah 2022 11 08

HENKILÖSTÖN SIIRTOSOPIMUS

1. Sopimuksen osapuolet

Luovuttaja

xx kunta/kaupunki/kuntayhtymä, jäljempänä Luovuttaja
Y-tunnus
Osoite

Luovutuksen saaja

Keski-Suomen hyvinvointialue, jäljempänä Luovutuksensaaja
Y-tunnus 3221318–2
Osoite Hoitajatie 1 40620 Jyväskylä

Taustaa

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismääräykset siirtyvät kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023. Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukainen pelastustoimen järjestämismääräykset siirtyvät kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.

Voimaanpanolain 18 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle sekä hyvinvointiyhtymään katsotaan liikkeen luovutukseksi. Liikkeen luovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskelu- ja kuraattori- ja psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle ja hyvinvointiyhtymään.

Liikkeen luovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Liikkeen luovutuksella tarkoitetaan työsopimuslain (55/2001) 10 §:ssä sekä kunnallisesta ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 25 §:ssä säädettyä toiminnallisen osan luovuttamista toiselle työnantajalle, jos luovutettava osa pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena.

Tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy sen hyvinvointialueen palvelukseen, jolla on tuottamisvastuu niistä tehtävistä, joissa asianomainen henkilö on ollut ennen siirtymistä.

Jos voimaanpanolain 29 §:n perusteella yksityisen palvelutuottajan kanssa tehty ostopalvelusopimus on mitätön tai hyvinvointialue irtisanoo ostopalvelusopimuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö ja edellä tarkoitettuja tukitehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy sopimuksen päätyttyä liikkeen luovutuksena hyvinvointialueelle, jos henkilöstöä on aiemmin ostopalvelusopimuksen perusteella siirtynyt ostopalvelutuottajan palvelukseen.

Siirtyvän henkilöstön yksilöinti

Siirtyvällä henkilöstöllä tarkoitetaan luovuttajan palveluksesta luovutuksensaajan palvelukseen siirtyviä henkilöitä, jotka yksilöidään kussakin luovuttavassa organisaatioissa käytävässä yhteistoimintamenettelyssä. Luovutuksen piiriin kuuluvat edellä mainituilla perusteilla sekä vakinaiset että määräaikaiset, joiden palvelussuhde on voimassa luovutushetkellä.

Määräaikaisen työntekijän/viranhaltijan, jonka palvelussuhde päättyy 31.12.2022, katsotaan olevan liikkeen luovutuksen piirissä, mikäli hänen palvelussuhdettaan jatketaan ilman päivänkään keskeytystä. Määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä 1.1.2023 jälkeen, sitä ei automaattisesti jatketa, vaan se päättyy alkuperäisen työsopimuksen/viranhoitomääräyksen mukaisesti, ellei sitä erikseen uusita.

Liikkeen luovutushetkellä luovuttajan palveluksesta työ-/virkavapaalla olevat siirtyvät myös liikkeen luovutuksen periaattein luovutuksensaajan palvelukseen.

Siirtyvän henkilöstön määrä

Sopimusta hyväksyessä osapuolten arvio on, että luovutuksensaajalle siirtyy luovuttajan palveluksesta arviolta yhteensä XXX ja määräaikaisia arvioidaan n. xxx. Määräaikaiset työntekijät siirtyvät luovutuksensaajalle määräaikaisten sopimusten keston mukaisesti ja määräaikaisessa virkasuhteessa olevat siirtyvät luovutuksensaajalle määräaikaisen viranhoitomääräyksen keston mukaisesti.

Siirtyvää henkilöstöä koskevat tiedot

Luovuttaja on antanut luovutuksensaajalle olennaiset ja työnantajavelvoitteiden hoitamisen kannalta tarpeelliset siirtyvää henkilöstöä koskevat tiedot. Luovuttaja sitoutuu tämän sopimuksen hyväksymisen jälkeenkin toimittamaan luovutuksensaajalle sellaisia siirtyvää henkilöstöä koskevaa tietoa, joka on työnantajavelvoitteiden hoitamisen kannalta tarpeellista tai jolla voi muutoin olla olennaista merkitystä luovutuksensaajalle.

Henkilöstön siirtyminen virkasuhteisiin tehtäviin

Luovutuksensaaja perustaa toiminnan kannalta tarpeelliset virat niihin tehtäviin, joissa käytetään julkista valtaa. Henkilöt luovuttavista organisaatioista siirtyvät automaattisesti ilman hakumenettelyä virkoihin, joiden kelpoisuusvaatimukset he täyttävät ja joita voidaan pitää heille sopivina, ellei luovutuksensaaja ole laittanut kyseisiä virkoja sisäiseen ilmoittautumismenettelyyn tai avoimeen hakuun.

Viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta voidaan muuttaa, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. Ennen virantoimitusvelvollisuuden muuttamista on viranhaltijalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana, jos hänen asemansa toistaiseksi otettuna tai määräaikaisena viranhaltijana ei muutu ja perusteena on toiminnan tai tehtävien uudelleenjärjestelyyn liittyvä perusteltu syy ja hänen varsinainen palkkansa ei alene tai hän on antanut siirtoon suostumuksensa taikka siirtoon on muu hyväksyttävä syy ja viranhaltija on antanut siirtoon suostumuksensa. Viranhaltijalle on ennen siirtämistä varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Henkilöstön siirtyminen työsuhteisiin tehtäviin

Työntekijät luovuttavista organisaatioista siirtyvät luovutuksensaajalle työsopimuslain 1 luvun 10 §:n mukaisin periaattein.

Ne viranhaltijat, jotka eivät tule käyttämään julkista valtaa, siirretään vastaavaan työsuhteiseen tehtävään muutoin entisin palvelusuhde-ehdoin ilman palvelussuhteen keskeytystä. Näille työsuhteisiin siirtyville tehdään työsopimus tai annetaan työsopimuslain 2 luvun 4 §:n mukainen kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista.

Sovellettava työ- ja virkaehtosopimus

Siirtyvään henkilöstöön noudatetaan siirron jälkeen sopimuskauden loppuun saakka sitä virka- tai työehtosopimusta, jota on noudatettu ennen siirtoa, elleivät valtakunnan sopijaosapuolet muuta sovi.

Palkkaukseen liittyvät ehdot

Työntekijän/viranhaltijan siirtyessä vastaaviin tehtäviin luovutuksensaajalle, varsinainen palkka, joka on voimassa 31.12.2022, säilyy siirtymishetkenä samana.

Siirtyvän henkilöstön palkkarakenne voi muuttua myöhemmin luovutuksensaajalla sovellettavan palkkausjärjestelmän mukaiseksi.

Vuosilomat, muut poissaolot ja keskeytykset

Ennen siirtoa myönnetyt/vahvistetut 31.12.2022 yli menevät tai sen jälkeen alkavat vuosilomat, muut poissaolot ja keskeytykset ovat voimassa luovutuksensaajalla ilman uusia hakemuksia ja päätöksiä. Luovuttaville organisaatioille on annettu suosituksia pidättäytyä vuoden 2023 puolella alkavien poissaolojen myöntämisestä. Siirtyvän henkilöstön siirtohetkellä pitämättä olevat vuosilomat, säästövapaaat, lomarahavapaaat ja lomarahakertymät siirtyvät pidettäväksi tai maksettavaksi hyvinvointialueella.

Työaikasuunnittelu ja työaikajärjestelmät

Luovuttavissa organisaatioissa on työvuorosuunnittelua. Vahvistettuja työvuorosuunnitelmia noudatetaan siirtohetkellä kesken olevien työaikajaksojen loppuun. Sen jälkeisestä työvuorosuunnittelusta vastaa luovutuksensaaja.

Selvyyden vuoksi todetaan, että luovutuksensaaja voi tarvittaessa muuttaa ja yhtenäistää henkilöstön työaikajärjestelmiä/työaikamuotoja voimassa olevan lainsäädännön sekä työ-/ja virkaehtosopimusten määrittämässä puitteissa.

Paikalliset sopimukset päivittyvä

Luovuttajat irtisanovat paikalliset sopimukset päättymään viimeistään luovutusajankohtaan luovutuksen saajan erillisen ohjeistuksen mukaisesti. Liitteessä 1 luetellaan voimaan jäävät paikalliset sopimukset.

Eläkejärjestelmä

Siirtyvään henkilöstöön noudatetaan julkisten alojen eläkelakia (JuEL). Henkilöstön siirtyminen luovuttajan palveluksesta luovutuksensaajan palvelukseen ei vaikuta eläketurvaan.

Vastuu saatavista

Vastuuseen palvelussuhteista aiheutuvista saatavista sovelletaan työsopimuslain 1 luvun 10 §:ää sekä viranhaltioiden osalta laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 5 luvun 25 §:ää. Luovuttajan luovutushetkellä voimassa olevista palvelussuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet sekä niihin liittyvät työsuhde-etuudet siirtyvät luovutuksensaajalle. Ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän/viranhaltijan palkka- tai muusta työsuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksensaaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän/viranhaltijan saatavasta.

Edellä esitetyn lisäksi on sovittu, että luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa niistä palkoista, työaikakorvauksista ja muista palkkasaatavista sivukuluineen, joiden peruste on syntynyt ennen luovutushetkeä, mutta joka erääntyy maksettavaksi vasta luovutushetken jälkeen. Luovutuksensaaja selvittää saatavien määrän x.x.2023 loppuun mennessä ja luovutuksensaaja laskuttaa saatavat sivukuluineen luovuttajalta. Luovuttaja suorittaa saatavat x.x.2023 mennessä.

Voimaanpanolain 24 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2023 kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen sekä opiskeluhuollon henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.

Yhteistoiminta

Osapuolet ovat antaneet sopimuksen tiedoksi yhteistoiminnassa henkilöstön edustajille.

Allekirjoitukset

Aluehallitus

---

§ 251

Keski-Suomen hyvinvointialueen työterveyshuollon palvelusopimuksen hyväksyminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/200/01.04.02.00/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 251

Valmistelija(t) Riitta Hallberg, p. 044 459 8946, Taina Mäkelä p. 014 269 5866, Eeva Aarnio p. 040 069 7831**Selostus asiasta**

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus päätti 13.9.2022 § 186 hyvinvointialueen työterveyshuollon palvelujen hankinnasta ajalle 1.1.2023 - 31.12.2025. Tuottajaksi valittiin Työterveys Aalto Oy, joka on in-house-yhtiö hyvinvointialueella. Sen palvelujen piirissä on jo suuri osa hyvinvointialueelle siirtyvästä henkilöstöstä. Aluehallitus päätti sopimuslaajuudeksi lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon (Kela I) ja työterveyspainotteisen sairaanhoidon (Kela II) palveluja.

Tällä sopimuksella sovitaan työterveyspalveluiden järjestämisestä Tilaajalle Tuottajan toimesta. Tuottaja on Tilaajalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukainen sidos- ja yhteishankintayksikkö. Tuottaja sitoutuu pitämään sidos- ja yhteishankintayksikkö asemansa.

Työterveys Aalto tuottaa Tilaajalle ja Tilaajan henkilöstölle työterveyspalvelut. Yksityiskohtaisesta toimien kohdentamisesta ja painopistealueista sovitaan yhdessä vuosittain laadittavassa toimintasuunnitelmassa, joka on osa tätä sopimusta.

Palvelujen tuottamisessa noudatetaan voimassa olevia työterveyshuoltoa koskevia lakeja ja asetuksia sekä Hyvä työterveyshuoltokäytäntö -ohjeistusta. Tuottaja sitoutuu palveluiden laadussa Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisiin toimintamalleihin (Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013).

Tuottaja ja Tilaaja sitoutuvat noudattamaan kaikessa keskinäisessä toiminnassaan henkilötietojen käsittelyn, tietoturvan ja tietosuojan lainsäädännön vallitsevia vaatimuksia ja hyviä käytäntöjä. Henkilötietojen käsittelystä on tarkemmat ehdot tämän sopimuksen liitteenä (Liite 3

Aluehallitus

Henkilötietojen käsittelyn sopimus työterveys), jota täydennetään ennen työterveyspalvelun käynnistymistä, kun käynnistyväältä hyvinvointialueelta on kaikki tiedot käytettävissä.

Työterveyshuollossa voidaan käyttää etäpalveluja. Työterveyshuollon etäpalveluilla tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknologian avulla toteutettuja palveluita tilanteissa, joissa työterveyshuollon ammattilainen ja työntekijä, työnantaja tai yrittäjä sijaitsevat eri paikoissa ja vaihtavat tietoja teksti-, ääni- tai kuvatiedostoina tai videovälitteisen internetyhteyden avulla. Työterveyshuollon ammattilainen voi tarpeen mukaan olla etäyhteydessä muun terveydenhuollon, kuntoutuksen tai sosiaalivakuutusjärjestelmän ammattilaisen kanssa.

Työterveyshuollon palvelut Keski-Suomen hyvinvointialueella tuotetaan monituottajamallilla, jossa Työterveys Aalto tuottaa palveluita itse sekä alihankintana työterveyshuollon kumppaneidensa kautta. Työterveyshuollon kumppanit Mehiläinen, Terveystalo ja Pihlajalinna toimivat kuntakohtaisesti Työterveys Aallon asiakkaiden palveluntuottajina.

Palvelusopimuksen sisältö

Sopimus sisältää ennalta ehkäisevän, lakisääteisen työterveyshuollon (korvausluokka I) sekä työterveyspainotteisia sairaanhoidon palveluja, sopimuslaajuus 1 (korvausluokka II), josta palvelukuvaukset ovat palvelusopimuksen liitteenä (liitteet 1 ja 2).

Keski-Suomen hyvinvointialue tiedottaa ja laatii ohjeet henkilökunnalleen työterveyshuollon sisällöstä ja työterveyspalveluiden käytöstä. Tilaaja nimeää työterveyshuollon yhteyshenkilön ja toimittaa luettelon työterveyspalvelujen piiriin kuuluvista työntekijöistä Tuottajalle sopimuksen tultua voimaan ja ilmoittaa henkilöstössä tapahtuvista muutoksista: uusista työntekijöistä ja työntekijän työsuhteen päättymisestä viivytyksettä.

Työterveyshuollon palveluun oikeutettujen henkilöiden henkilötietojen siirtäminen voidaan aloittaa, kun palvelusopimus on allekirjoitettu. Varsinainen työterveyshuollon palveluiden tuotanto hyvinvointialueelle aloitetaan 1.1.2023.

Tilaaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan Tuottajalle työpaikan toimintaan, henkilökunnan määrään tai työolosuhteiden muutokseen olennaisesti vaikuttavista seikoista, jotka voivat vaikuttaa tämän sopimuksen perusteella tuotettujen työterveyspalvelujen sisältöön.

Aluehallitus

Työterveyshuollon palvelusopimusta ja toimintasuunnitelman linjauksia on käsitelty luovuttavien organisaatioiden kanssa henkilöstötyöryhmässä 19.10.2022 sekä henkilöstön edustajien kanssa 21.10.2022 työhyvinvointikokonaisuutta valmistelevalle ryhmälle ja yhteistoimintaelimessä 24.10.2022. Toimintasuunnitelman valmistelu jatkuu loppuvuoden aikana ja se käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa.

Palvelun hinta

Palveluista laskutetaan Tuottajan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaiset maksut. Tuottaja päivittää hinnastoaan vuosittain (kerran vuodessa). Tuottaja esittää tilaajalle viimeistään elo-syyskuussa seuraavaa vuotta koskevan hinnanmuutosehdotuksen. Tilaaja ja Tuottaja neuvottelevat hinnanmuutosesityksestä ja Tilaajan on mahdollista kieltäytyä Tuottajan esittämästä hinnanmuutoksesta perustellusta syystä. Hyväksytty hinnanmuutos astuu voimaan seuraavan vuoden alusta.

Ajantasainen hinnasto toimitetaan Tilaajalle sopimuksen teon yhteydessä ja vuosittain hinnaston päivittyessä.

Tuottaja laskuttaa Tilaajaa kuukausittain Tilaajan palveluiden käytön mukaan. Lisäksi Tuottaja perii Tilaajalta jokaisesta työsuhteesta olevasta työntekijästä yleis- ja palvelumaksun. Se sisältää työterveyshuollon palvelujen tuottamiseen kuuluvat ajanvaraus- ja toimistopalvelut, toimitila- ja välinekustannukset sekä asiakasrekisterien ja tietojärjestelmien ylläpidon. Maksu määräytyy Tilaajan ilmoittaman henkilöstömäärän perusteella.

Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan hinnaston mukaisesti kolme kertaa vuodessa. Tuottaja ei ole velvollinen palauttamaan yleismaksua, jos asiakassuhde päättyy kalenterivuoden aikana tai Tilaajan ilmoittamat henkilöstötiedot eivät ole ajan tasalla.

- Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan aina yhdessä. Maksu sisältää työterveyshuollon palveluiden tuottamiseen kuuluvat tukipalvelut.
- Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan nimellä yleismaksu ja palvelumaksu (vuosiluku) kolme kertaa vuodessa.
- Kuukaudet 1-4 laskutetaan huhtikuun laskutuksen yhteydessä, 1-4 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan.
- Kuukaudet 5-8 laskutetaan elokuun laskutuksen yhteydessä, 5-8 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan.
- Kuukaudet 9-12 laskutetaan joulukuun laskutuksen yhteydessä, 9-12 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan.

Sopimuksen voimassaolo

Aluehallitus

Sopimus on voimassa määräajan 1.1.2023 - 31.12.2025 (3 vuotta) ja jatkuu määräajan jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisaika lasketaan sen kalenterikuukauden viimeisestä päivästä, jonka aikana irtisanominen on tehty. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Mikäli sopimus irtisanotaan kesäkuussa 2025, sopimus päättyy 31.12.2025.

Mikäli Tilaaja irtisanoo sopimuksen päättyväksi kesken yleismaksun laskutuskauden, Tuottaja ei ole velvollinen palauttamaan jo laskutettuja yleismaksuja tai osaa niistä.

Tuottajalla on oikeus keskeyttää työterveyshuollon palvelut Tilaajalta välittömästi, mikäli työterveyshuollon maksut ovat erääntyneet eikä niitä ole maksettu kirjallisen maksukehotuksen perusteella.

Tilaaja ja Tuottaja pitävät vuosittain kaksi asiakkuuspalavereista erillistä sopimuksen toteutumisen seurantaan liittyvää palaveria. Toisen tammi-helmikuussa ja toisen elo-syyskuussa. Näissä palavereissa tarkastetaan Tilaajan ja Tuottajan näkemys palveluiden toteutumisesta sopimuksen ja toimintasuunnitelman mukaisesti. Palavereista pidetään pöytäkirja, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat.

Palveluiden laadun ja sopimuksen mukaisen palveluiden toteutumisen arviointi perustuu toimintasuunnitelman mukaisten palveluiden tuottamiseen hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti. Tilaaja ja Tuottaja laativat toimintasuunnitelman yhteyteen erillisen laatuliitteen, jonka toteutumista seurataan sopimuspalavereissa.

Kumpikin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusveloitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan.

Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään muun muassa sitä, ettei palvelu vastaa sovittua ja virhe tai siitä Tilaajalle tai Tuottajalle aiheutuneet seuraukset ovat vähäistä suurempia eikä virhettä Tilaajan tai Tuottajan huomautuksesta huolimatta viipymättä korjata tai virheet ovat toistuvia. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään myös sitä, että sopijapuoli on olennaisesti viivästynyt suorituksessaan tai viivästyksykset ovat toistuvia.

Sopimuksen tarkistaminen ja erimielisyydet

Tätä sopimusta koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti

---

Aluehallitus

---

neuvottelemalla. Ellei neuvotteluissa päästä sovintoon, asia saatetaan palveluntuottajan kotipaikkakunnan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Toimintasuunnitelma

Työterveyshuoltopalvelun sopimuksen hyväksyminen käynnistää kolmivuotisen toimintasuunnitelman laadinnan viimeistelyn. Palvelusopimuksen laadinnan aikana ja eri ryhmissä on toimintasuunnitelmatarpeet olleet käsittelyssä. Palvelusopimuksen ja toimintasuunnitelman valmisteluun Työterveys Aalto on toimittanut kattavasti palvelujen käytön taustatietoja, joita voidaan hyödyntää palvelusisällön ja kohdentamisen suunnittelussa. Tiedoista käy esiin mm:

- Luovuttavien organisaatioiden sopimustasot ovat hyvin lähellä toisiaan. Hyvinvointialueen henkilöstön poissaolot ja työterveyshuollon palveluiden käyttö vaihtelevat merkittävästi hyvinvointialueen eri organisaatioitasojen sekä toimipisteiden välillä.
- Ero kustannuksissa henkilöittäin syntyy KL 1 luokan (lakisäteiset palvelut) työterveyspalveluissa. Eri palveluiden käyttökustannukset €/hlö KL 2 luokassa ovat hyvin lähellä toisiaan. Työterveyshuollon kustannukset ovat yhtenäisesti kaikilla luovuttajilla olleet nousussa.
- Todistuksellisten sairauspoissaolojen voimakas lasku luovuttavissa organisaatioissa on jatkunut vuodesta 2018 siten, että todistuksellisten sairauspoissaolojen kokonaiskestot ovat tällä hetkellä siirtyvällä henkilöstöllä vuotta 2015 alemmalla tasolla.
- Tules-ryhmän kokonaispoissaolot ovat luovuttajien henkilökunnalla yhtenäisesti olleet laskussa ja Mie-ryhmän kokonaispoissaolot nousussa. Aineisto paikantaa myös ammattitehtäviä ja yksiköitä, joissa on kohonnut palveluntarve. Tarvelähtöisen palvelujen kohdentamisen mahdollisuudet arvioidaan siten, että henkilöstön tasapuolinen kohtelu säilyy.

Liitteenä on palvelusopimus liitteineen.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Aluehallitus päättää

- hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen henkilöstön työterveyshuollon palvelusopimuksen ajalle 1.1.2023 - 31.12.2025;
  - valtuuttaa hyvinvointialueen johtajan allekirjoittamaan työterveyshuollon palvelusopimuksen ja
  - valtuuttaa HR-johtajan tekemään palvelusopimukseen liittyviä vähäisiä,
-

Aluehallitus

---

mahdollisia teknisluonteisia täydennyksiä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Litteet

Liite: Työterveyshuollon palvelusopimus Keski-Suomen Hyvinvointialue
1.1.2023 alkaen

Liite: Henkilötietojen_käsittelysopimus_työterveys

SOPIMUS TYÖTERVEYSPALVELUISTA

Terkeitä työpäiviä

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Tuottaja:	Työterveys Aalto Oy
Osoite:	Hannikaisenkatu 11–13, 40100 Jyväskylä
Y-tunnus:	2957137-6
Sopimus- yhteyshenkilö:	Työterveys Aalto Oy Marjukka Pirkkalainen
Sähköposti:	marjukka.pirkkalainen@tyoterveysaalto.fi
Tilaaaja:	Keski-Suomen hyvinvointialue
Osoite:	Hoitajantie 3, 40620 Jyväskylä
Y-tunnus:	3221318-2
Työterveyshuollon yhteyshenkilö:	Taina Mäkelä
Sähköposti:	taina.makela@ksshp.fi

2. SOPIMUS TYÖTERVEYSPALVELUISTA

Tällä sopimuksella sovitaan työterveyspalveluiden järjestämisestä Tilaaajalle Tuottajan toimesta. Tuottaja on Tilaaajalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukainen sidos- ja yhteishankintayksikkö. Tuottaja sitoutuu pitämään sidos- ja yhteishankintayksikkö asemansa.

Työterveys Aalto tuottaa Tilaaajalle ja Tilaaajan henkilöstölle työterveyspalvelut. Yksityiskohtaisesta toimien kohdentamisesta ja painopistealueista sovitaan yhdessä vuosittain laadittavassa toimintasuunnitelmassa, joka on osa tätä sopimusta.

Palvelujen tuottamisessa noudatetaan voimassa olevia työterveyshuoltoa koskevia lakeja ja asetuksia sekä Hyvä työterveyshuoltokäytäntö -ohjeistusta. Tuottaja sitoutuu palveluiden laadussa Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisiin toimintamalleihin (Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 708/2013).

Tuottaja ja Tilaaaja sitoutuvat noudattamaan kaikessa keskinäisessä toiminnassaan henkilötietojen käsittelyn, tietoturvan ja tietosuojan lainsäädännön vallitsevia vaatimuksia ja hyviä käytäntöjä. Henkilötietojen käsittelystä on vielä tarkemmat ehdot tämän sopimuksen liitteessä (Liite 3 Henkilötietojen käsittelysopimus työterveys).

Työterveyshuollossa voidaan käyttää etäpalveluja. Työterveyshuollon etäpalveluilla tarkoitetaan tieto- ja viestintäteknologian avulla toteutettuja palveluita tilanteissa, joissa työterveyshuollon ammattilainen ja työntekijä, työnantaja tai yrittäjä sijaitsevat eri paikoissa ja vaihtavat tietoja teksti-, ääni- tai kuvatiedostoina tai videovälitteisen internetyhteyden avulla. Työterveyshuollon ammattilainen voi tarpeen mukaan olla etäyhteydessä muun terveydenhuollon, kuntoutuksen tai

sosiaalivakuutusjärjestelmän ammattilaisen kanssa.

3. SOPIMUKSEN SISÄLTÖ

Ennaltaehkäisevä, lakisääteinen työterveyshuolto (korvausluokka I) Liitteenä 1

Lisäksi:

- Työterveyspainotteinen sairaanhoito, sopimuslaajuus 1 (korvausluokka II)
- Työterveyspainotteinen sairaanhoito, sopimuslaajuus 2 (korvausluokka II)

Sopimuksen kohteena oleva palvelunkuvaus on liitteenä 2.

Tilaaaja tiedottaa ja laatii ohjeet henkilökunnalleen työterveyshuollon sisällöstä ja työterveyspalveluiden käytöstä. Tilaaaja nimeää omasta organisaatiostaan työterveyshuollon yhteyshenkilön. Tilaaaja toimittaa luettelon työterveyspalvelujen piiriin kuuluvista työntekijöistä Tuottajalle sopimuksen tultua voimaan ja ilmoittaa henkilöstössä tapahtuvista muutoksista: uusista työntekijöistä ja työntekijän työsuhteen päättymisestä viivytyksettä.

Työterveyshuollon palveluun oikeutettujen henkilöiden henkilötietojen siirtäminen voidaan aloittaa, kun palvelusopimus on allekirjoitettu. Varsinainen työterveyshuollon palveluiden tuotanto aloitetaan 1.1.2023.

Tilaaaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan Tuottajalle työpaikan toimintaan, henkilökunnan määrään tai työolosuhteiden muutokseen olennaisesti vaikuttavista seikoista, jotka voivat vaikuttaa tämän sopimuksen perusteella tuotettujen työterveyspalvelujen sisältöön.

4. PALVELUN HINTA, LASKUTUS JA MAKSUEHDOT

Palveluista laskutetaan Tuottajan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaiset maksut. Tuottaja päivittää hinnastoaan vuosittain (kerran vuodessa). Tuottaja esittää tilaajalle viimeistään elo-syyskuussa seuraavaa vuotta koskevan hinnanmuutosehdotuksen. Tilaaaja ja Tuottaja neuvottelevat hinnanmuutosesityksestä ja Tilaaajan on mahdollista kieltäytyä Tuottajan esittämästä hinnanmuutoksesta perustellusta syystä. Hyväksytyt hinnanmuutokset astuu voimaan seuraavan vuoden alusta.

Ajantasainen hinnasto toimitetaan Tilaajalle sopimuksen teon yhteydessä (Liite 4 Työterveys Aalto asiakashinnasto vuodelle 2023) ja vuosittain hinnaston päivittyessä.

Maksuaika on 14 päivää netto laskun päiväyksestä. Erääntyneestä saatavasta peritään korkolain mukaista korkoa. Laskua koskevat huomautukset on tehtävä 7 päivää laskun päiväyksestä.

Tuottaja laskuttaa Tilaaajaa kuukausittain Tilaaajan palveluiden käytön mukaan. Lisäksi Tuottaja perii Tilaaajalta jokaisesta työsuhteesta olevasta työntekijästä yleis- ja palvelumaksun. Yleis- ja palvelumaksu sisältää työterveyshuollon palvelujen tuottamiseen kuuluvat ajanvaraus- ja toimistopalvelut, toimitila-

ja välinekustannukset sekä asiakasrekisterien ja tietojärjestelmien ylläpidon. Maksu määräytyy Tilaajan ilmoittaman henkilöstömäärän perusteella.

Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan hinnaston mukaisesti kolme kertaa vuodessa. Tuottaja ei ole velvollinen palauttamaan yleismaksua, jos asiakassuhde päättyy kalenterivuoden aikana tai Tilaajan ilmoittamat henkilöstötiedot eivät ole ajan tasalla.

- Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan aina yhdessä. Maksu sisältää työterveyshuollon palveluiden tuottamiseen kuuluvat tukipalvelut.
- Yleis- ja palvelumaksu laskutetaan nimellä yleismaksu ja palvelumaksu (vuosiluku) kolme kertaa vuodessa.
- Kuukaudet 1-4 laskutetaan huhtikuun laskutuksen yhteydessä, 1-4 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan.
- Kuukaudet 5-8 laskutetaan elokuun laskutuksen yhteydessä, 5-8 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan
- Kuukaudet 9-12 laskutetaan joulukuun laskutuksen yhteydessä, 9-12 kuukauden henkilöstön määrän keskiarvon mukaan

5. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA PÄÄTTÄMINEN

Sopimus on voimassa määräajan 1.1.2023 – 31.12.2025 (3 vuotta) ja jatkuu määräajan jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisaika lasketaan sen kalenterikuukauden viimeisestä päivästä, jonka aikana irtisanominen on tehty. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Mikäli sopimus irtisanotaan kesäkuussa 2025, sopimus päättyy 31.12.2025.

Mikäli Tilaaja irtisanoo sopimuksen päättyväksi kesken yleismaksun laskutuskauden, Tuottaja ei ole velvollinen palauttamaan jo laskutettuja yleismaksuja tai osaa niistä.

Tuottajalla on oikeus keskeyttää työterveyshuollon palvelut Tilaajalta välittömästi, mikäli työterveyshuollon maksut ovat erääntyneet eikä niitä ole maksettu kirjallisen maksukehotuksen perusteella.

Tilaaja ja Tuottaja pitävät vuosittain kaksi asiakkuuspalaveria erillistä sopimuksen toteutumisen seurantaan liittyvää palaveria. Toisen tammi-helmikuussa ja toisen elo-syyskuussa. Näissä palavereissa tarkastetaan Tilaajan ja Tuottajan näkemys palveluiden toteutumisesta sopimuksen ja toimintasuunnitelman mukaisesti. Palavereista laaditaan pöytäkirja, jonka molemmat osapuolet allekirjoittavat.

Palveluiden laadun ja sopimuksen mukaisen palveluiden toteutumisen arviointi perustuu toimintasuunnitelman mukaisten palveluiden tuottamiseen hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti. Tilaaja ja Tuottaja laativat toimintasuunnitelman yhteyteen erillisen laatuliitteen, jonka toteutumista seurataan sopimuspalavereissa.

Kumpikin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti

rikkonut sopimusveloitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan.

Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään muun muassa sitä, ettei palvelu vastaa sovittua ja virhe tai siitä Tilajalle tai Tuottajalle aiheutuneet seuraukset ovat vähäistä suurempia eikä virhettä Tilajajan tai Tuottajan huomautuksesta huolimatta viipymättä korjata tai virheet ovat toistuvia. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään myös sitä, että sopijapuoli on olennaisesti viivästynyt suorituksessaan tai viivästykset ovat toistuvia.

6. SOPIMUKSEN TARKASTAMINEN JA ERIMIELISYYDET

Tätä sopimusta koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla. Ellei neuvotteluissa päästä sovintoon, asia saatetaan Tuottajan kotipaikkakunnan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

7. SOPIMUSKAPPALEET

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle

Tämä sopimus liitteineen korvaa kaikki sopijapuolten aikaisemmat sopimukset.

8. ALLEKIRJOITUKSET

Paikka:
Aika:

Paikka: Jyväskylässä
Aika:

Keski-Suomen hyvinvointialue
Jan Tollet

Työterveys Aalto Oy
Jarno Pylkkänen

SOPIMUKSEN LIITTEET

Liite 1. Ennaltaehkäisevä, lakisääteinen työterveyshuolto (korvausluokka I)

Liite 2. Työterveyspainotteinen sairaanhoito, sopimuslaajuus 1 (korvausluokka II)

Liite 3. Henkilötietojen käsittelysopimus työterveys

Liite 4. Työterveys Aalto asiakashinnasto vuodelle 2023

TYÖTERVEYSHUOLTOPALVELUIDEN SOPIMUSSISÄLTÖ (LIITE 1)

Lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KL1)
Työpaikkaselvitys Työolosuhteiden ja työn turvallisuuden selvittäminen, terveydellisen merkityksen arviointi, tarvittaessa toimenpide-ehdotukset ja seuranta (edellytys toimintasuunnitelman laatimiselle).
Toimintasuunnitelma Työterveyshuollon toimintasuunnitelman laatiminen yhdessä tilaajan kanssa työpaikkaselvitykseen ja työpaikan tarpeisiin perustuen (edellytys Kelan korvauksille).
Työsuojeluyhteistyö työpaikan työsuojeluorganisaation kanssa
Työtaturmien hoito ja hoitoon ohjaus
Työ- ja toimintakyvyn arviointi, tuki ja seuranta sekä terveystarkastukset <ul style="list-style-type: none"> • Sovitut lakisääteiset ja muut terveystarkastukset. • Työkyvyn tuen toimenpiteet (työntekijän työkyvyn arviointi, ja työssä jatkamismahdollisuuksia koskevan lausunnon laatiminen). • Erikoislääkärin konsultaatiot sisältyvät ennalta ehkäisevän työterveyshuollon palveluihin silloin, kun ne perustuvat työterveyslääkärin arvioimaan tarpeeseen selvitettäessä työntekijän työkykyä ja kuntoutustarvetta. • Osatyökykyisen työntekijän työssä selviytymisen edistäminen ja seuranta. • Työfysioterapeutin suoravastaanotto. • Sovitut työfysioterapeutin ja työterveyspsykologin palvelut.
Työhön liittyvän sairastamisen ja ammattitautiepäilyjen selvittely
Tietojen antaminen, ohjaus ja terveyden edistäminen <ul style="list-style-type: none"> • Tietojen antaminen, ohjaus ja neuvonta työn terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä työntekijän terveyttä ja kuntoutusta koskevissa asioissa. • Päihdehaittojen ehkäisy ja varhainen tuki yhteisesti sovittujen toimintamallien mukaan. • Ensiapuvalmiuden selvittäminen ja suunnittelu.
Raportointi, seuranta ja työterveyshuollon laadun vaikuttavuuden arviointi Toimintasuunnitelmassa kuvataan yhdessä sovitut menetelmät.
Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset Lakisääteiseen työterveyshuoltoon liittyvät tutkimukset. Työkykyä selvitettäessä työterveyslääkärin tarpeelliseksi katsomat kuvantamistutkimukset.
Rokotukset Työhön liittyvät rokotukset.
Asiantuntijapalvelut Työterveyslääkärin, -hoitajan tai työfysioterapeutin tarpeelliseksi katsomat työterveyspsykologin ohjaus- ja neuvontakäynnit sekä konsultaatiokäynnit työkykyarvioissa. Työterveyshuollon ammattihenkilöiden lähetteellä neuvonta- ja ohjauskäynnit lisäksi työterveyshuollon asiantuntijoilla, jotka toimivat konsultoivassa roolissa työterveyshuollossa. Työterveyspsykologi: Työterveyspsykologin yksilöllinen ohjaus työhön liittyvissä tai työhön vaikuttavissa mielenterveyden oireissa sekä niiden ehkäisyssä. Työkykyneuvoja: Työkykyneuvojan yksilöllinen ohjaus ja neuvonta työhön paluuseen, sosiaalietuuksiin ja kuntoutukseen liittyvissä asioissa. Ravitsemusterapeutti: Ravitsemusterapeutin yksilöllinen ohjaus ja neuvonta.
Ryhmätoiminta Työkykyä palauttava ja ylläpitävä ryhmätoiminta työterveyshuollon ammattihenkilön tai asiantuntijan ohjaamana.

TYÖTERVEYSHUOLTOPALVELUIDEN SOPIMUSSISÄLTÖ (LIITE 2)

Työterveyspainotteinen sairaanhoito SH1, sopimuslaajuus 1 (KL II)	Sisältyy sopimukseen
<p>Työterveyshoitajan sairaanhoitovastaanotto ja hoidontarpeen arviointi. Yleislääkärin sairaanhoitovastaanotto, sairauksien työperäisyyden arviointi sekä sopimuksessa määritellyt kuvantamis- ja laboratoriotutkimukset. Työfysioterapeutin suoravastaanotto.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sairaanhoidon järjestämisessä huomioidaan työntekijöiden tarpeet, arvioidaan sairauksien työperäisyys ja työkyvyn tuen tarve. Sairaanhoitopalveluihin eivät kuulu vapaa-ajan tapaturmien hoito, raskauden ehkäisyyn liittyvät asiat tai vaihdevuosisaivojen hoito, eikä vapaa-ajan matkoja varten tarvittavat rokotukset. Pitkäaikaissairauksien hoito toteutetaan yhteistyössä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Työterveyshuollolla on koordinoiva rooli työkyvyn seurannassa. 	Kyllä
Sairaanhoidon sopimuslaajuus 1	
<p>Kuvantamistutkimukset</p> <ul style="list-style-type: none"> Yleislääkärin vastaanotto toiminnassa määräämät röntgen- ja ultraäänitutkimukset. 	Kyllä
<p>Laboratoriotutkimukset:</p> <p>Hb, B-PVK, B-TVK, B-La, P-PikaCRP, P-CRP, S-IgE, P-ALAT, P-GT, S-CK, P-Afos, fP-Gluk, cB-Gluk, 2h sokerirasituskoel, B-HbA1c, U-AlbKre, S-CDT, B-PEth, P-GFRe, P-Krea, P-K, P-Na, S-PSA, P-Uraat, P-RF, Sitrulliiniivasta-aineet, S-T4-V, S-T3-V, P-TPOAb, S-TSH, P-INR, Ps-StrVi, P-lipidit, P-Kol, P-Kol-HDL, P-Kol-LDL, fP-Trigly, F-hHb-O, F-BaktVi1, U-KemSeul, U-BaktVi, cU-Alb, P-Ferriit, fP-Transf, S-B12-AKT, fS-Folaat, P-Ca, S-EMABa, S-tTGABa, S-ANA, S-D-1,25, F-Calpro, S-PuumAb, S-SindAb, P-FiDD.</p> <p>Kliinis- ja neurofysiologiset tutkimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> PEF (uloshengityksen huippuvirtaus) PEF (uloshengityksen huippuvirtaus, sarjamittaus, pitkäaikaisseuranta) Pt-EKG-12 (EKG, 12 kytkentää levossa) Suppea yöpolygrafia Virtaustilavuus-spirometria Bronkodilataatiokoe <p>Muut tutkimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuulon tutkimus (kynnys ja/tai seula) 	Kyllä
Erikoislääkäripalvelut	Ei
Kela 0	
<p>Muu toiminta</p> <p>Toimintasuunnitelmassa sovitut muut työnantajan, työpaikkojen tai työyhteisöjen palvelut esim. työyhteisön kehittäminen, työnohjaus tai työhyvinvointia tukeva ryhmätoiminta, jota Kela ei korvaa.</p>	

TYÖTERVEYS AALTO ASIAKASHINNASTO VUODELLE 2023 (LIITE 4)

Työterveyden lääkäripalvelut

TYÖPAIKAN JA TYÖYHTEISÖN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT hinta / tunti

Työterveysyhteistyön perustana on työpaikkaselvitys ja sen pohjalta laadittava työterveyshuollon toimintasuunnitelma. Ennaltaehkäiseviin palveluihin sisältyy työpaikkaselvitys (-suunnittelu, -raportti), toiminnan suunnittelu ja työsuojeluyhteistyö.

Työterveyslääkäri	183,36 €
-------------------	----------

TYÖNTEKIJÄN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT hinta / tunti

Työterveyshuollon ennaltaehkäiseviä ja terveyttä edistäviä palveluja ovat mm. työkyvyn hoito, tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus, sairauspoissaolojen seuranta sekä terveystarkastukset ja terveystarkastukset. Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.

Työterveyslääkäri	183,36 €
-------------------	----------

TYÖTERVEYSPAINOTTEINEN JA YLEISLÄÄKÄRITASOINEN SAIRAAHOITO hinta

Työterveyspainotteinen sairaanhoito sisältää yleislääkäritasoisen sairaanhoidon, jonka laajuus sovitaan työnantajan kanssa. Lääkäreiden ajat varataan ammattilaisen hoidontarpeenarvioinnin perusteella. Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.

Vastaanottokäynti 10 min	32,18 €
Vastaanottokäynti 20 min	53,17 €
Vastaanottokäynti 30 min	80,92 €
Vastaanottokäynti 45 min	120,48 €
Vastaanottokäynti 60 min	160,68 €
Puhelin-/sähköposti-/paperikonsultaatio <10 min	32,18 €
Puhelin-/sähköposti-/paperikonsultaatio yli 10 min, ajankäytön mukaan tuntiveloitus	160,68 €
Reseptin uusinta, 1-2 lääkettä	15,51 €

Työterveyden työterveyshoitajapalvelut

TYÖPAIKAN JA TYÖYHTEISÖN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT hinta / tunti

Ennaltaehkäisevät työpaikan ja työyhteisön palvelut pitävät sisällään organisaatiotason työterveysyhteistyön, työpaikkaselvitystoiminnan, johdon ja esimiesten tuen työkykyasioissa, työsuojelutoiminnan, neuvonnan ja ohjauksen, työterveysneuvottelut sekä työyhteistöiminnan. Palvelut toteuttaa moniammatillinen tiimi. Työkyvynarviointitilanteessa voidaan lisäksi sovitulla tavalla konsultoida erikoislääkäreitä tai sosiaalialan asiantuntijaa.

Työpaikkaselvitys (-suunnittelu, -raportti), toiminnan suunnittelu ja työsuojeluyhteistyö	94,74 €
Esihenkilökonsultaatio	102,44 € + alv 24 %

TYÖNTEKIJÄN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT hinta / tunti

Yksilön terveystarkastus, terveystarkastus, työkyvyn seuranta ja tuki tai työterveysneuvottelut. Terveystarkastukset voidaan hoitaa myös sähköisenä terveystarkastuskyselynä ja vastaanotolle kutsutaan vain tarvittaessa. Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.

Työterveyshoitajan vastaanottokäynti	94,74 €
--------------------------------------	---------

SAIRAAHOITO JA TYÖKYKYÄ PALAUTTAVAT PALVELUT hinta

Työterveyshuollon ennaltaehkäisevää toimintaa tukee työterveyspainotteinen sairaanhoito, jonka sisällöstä sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Palveluun kuuluu myös työterveyshoitajan vastaanotto ja siihen liittyvät toimenpiteet. Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.

Vastaanottokäynti 10 min	18,67 €
Vastaanottokäynti 20 min	29,75 €
Vastaanottokäynti 30 min	44,20 €
Vastaanottokäynti 45 min	65,52 €
Vastaanottokäynti 60 min	87,35 €
Puhelin-/sähköposti-/paperikonsultaatio <10 min	18,67 €
Puhelin-/sähköposti-/paperikonsultaatio yli 10 min, ajankäytön mukaan tuntiveloitus	87,35 € / h

Työterveyden työfysioterapia- ja fysioterapiapalvelut

TYÖPAIKAN JA TYÖYHTEISÖN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT hinta / tunti

Työpaikkaselvitys (-suunnittelu, -raportti), toiminnan suunnittelu ja työsuojeluyhteistyö

Työfysioterapeutti	103,60 €
Kohdennettu ryhmämuotoinen ohjaus, tietojen anto ja neuvonta	Pyydä tarjous

TYÖNTEKIJÄN TYÖFYSIOTERAPIA- JA FYSIOTERAPIAPALVELUT hinta / tunti

Terveystarkastus, terveyskäynti, työkyvyn tuki tai työfysioterapeutin suoravastaanotto.
Fysioterapeutin sairausvastaanotoilla annettava manuaalinen fysioterapia (esim. PENS-hoidot).

Työfysioterapeutin vastaanottokäynti	103,60 €
Fysioterapeutin sairausvastaanottokäynti	103,60 €

Työterveyden psykologipalvelut

TYÖPAIKAN JA TYÖYHTEISÖN PALVELUT	hinta / tunti
Työpaikkaselvitys (-suunnittelu, -raportti), toiminnan suunnittelu ja työsuojeluyhteistyö	161,20 €
Ryhmätyönohjaus	Pyydä tarjous
Työyhteisövalmennus	Pyydä tarjous
Työterveyspsykologin hyvinvointipysäkit	Pyydä tarjous
Työyhteisön tuki, koulutus, konsultointi ja luennot	219,23 € + alv 24 %
Kriisityö (hinta / ohjaaja)	219,23 € + alv 24 %

TYÖNTEKIJÄN PALVELUT JA LYHYTTERAPIA	hinta / tunti
Terveystarkastus, ohjaus ja neuvonta, työkyvyn tuki. Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.	
Työterveyspsykologin vastaanotto	161,20 €
Lyhytterapia	Pyydä tarjous
Yksilötyönohjaus	Pyydä tarjous

JOHDON JA ESIHENKILÖIDEN PALVELUT	hinta
Coaching	Pyydä tarjous
Muutostuki yrityksen johdolle	Pyydä tarjous

Työterveyden muut asiantuntijapalvelut

TYÖPAIKAN JA TYÖYHTEISÖN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT	hinta / tunti
Työpaikkaselvitys (-suunnittelu, -raportti), toiminnan suunnittelu ja työsuojeluyhteistyö	
Kuntoutusasiantuntija	137,89 € + alv 24 %
Ravitsemusterapeutti	142,43 €

TYÖNTEKIJÄN ENNALTAEHKÄISEVÄT PALVELUT	hinta / tunti
Vastaanotot voidaan tuottaa myös etäpalveluina.	
Kuntoutusasiantuntijan vastaanottokäynti	137,89 €
Ravitsemusterapeutin vastaanottokäynti	142,43 €
Ravitsemusohjaus- ja neuvonta	94,74 €

Hyvinvointipalvelut

RYHMÄT, VALMENNUKSET, LUENNOT JA KOULUTUS hinta

Ryhmämuotoinen ohjaus, neuvonta ja koulutukset toteutetaan yrityskohtaisesti tarpeen mukaan terveyteen ja työhyvinvointiin liittyvistä aiheista. Räättälöimme asiakkaidemme tarpeisiin sopivimman kokonaisuuden.

Mielen hyvinvoinnin valmennukset työyhteisöille	Pyydä tarjous
Luennot, valmennukset ja hyvinvointikokonaisuudet	Pyydä tarjous
Coaching ja organisaatioiden johdon tuki	Pyydä tarjous

ENSIAPUKURSSIT TYÖPAIKOILLE JA TYÖYHTEISÖILLE hinta

Osallistujat yhdeltä työnantajalta, ryhmän koko 12 henkilöä. Hintaan lisätään alv 24 %.

Ensiavun peruskurssi EA 1 (16 tuntia)	Pyydä tarjous
Hätäensiapurssi (8 tuntia)	Pyydä tarjous
Hätäensiapurssi (4 tuntia)	Pyydä tarjous

ENSIAPUKURSSIT TYÖNTEKIJÖILLE hinta

Osallistujia voi olla eri työnantajilta. Kurssit järjestetään, mikäli osallistujia on vähintään 12 henkilöä / kurssi. Hintaan lisätään alv 24 %.

Hinnat yksilöille	Pyydä tarjous
-------------------	---------------

TYÖNOHJAUS hinta

Työnohjaajina toimivat erityiskoulutuksen saaneet työterveyshuollon ammattilaiset eri ammattiryhmistä. Hintaan lisätään alv 24 %.

Yksilötyönohjaus	alk. 159,31 €
Ryhmätyönohjaus	alk. 219,23 €
Työyhteisön työnohjaus enintään 15 osallistujaa	alk. 239,06 €

Todistukset ja lausunnot

TODISTUKSET JA LAUSUNNOT	hintaa
A-todistus	0,00 €
B-lausunto, suppea	71,42 €
B-lausunto laaja	109,09 €
T-todistus	33,12 €
Ajokorttitodistus	29,75 €
Laivaväen tarkastuslausunto	43,78 €
Tartuntatautilain mukainen todistus	29,33 €
Rokotustodistus	14,24 €
Muut lääkärin lausunnot aikaveloituksella	160,68 € /h

Työterveyshuollossa tehtävät tutkimukset

TYÖKYVYN ARVIOINTI, KYSELYT JA TUTKIMUKSET	hintaa
Tutkimusten lisäksi veloitamme normaalin käyntimaksun.	
Audiometri (kuulokäyrä seulatutkimuksena)	18,25 €
Hemoglobiini, pika	10,66 €
PEF työpaikkaseurannan etämittausohjaus ja välineet	109,93 €
PEF vuorokausiseurannan etämittausohjaus ja välineet	87,78 €
Pika-CRP	15,93 €
Spirometria ja bronkodilataatiokoe (keuhkojen toimintakoe avaavalla lääkkeellä)	86,93 €
Kuormittumisen ja palautumisen arviointi – OmaTyökyky 3 kk *)	137 €
Kuormittumisen ja palautumisen arviointi – OmaTyökyky 6 kk *)	164 €
Kuormittumisen ja palautumisen arviointi – OmaTyökyky 12 kk *)	218 €
Kuormittumisen ja palautumisen arviointi ryhmälle – OmaSakki *)	Pyydä tarjous

*) Kuormittumisen ja palautumisen arviointi: Hinta sisältää mittauksen ja henkilökohtaisen mittarin. Tulosten analyysi, palaute ja suunnitelma työkyvyn tukemiseksi veloitetaan erikseen työterveyden ammattihenkilöiden tai asiantuntijoiden ammattiryhmäkohtaisin tuntihinnoin. Palvelun Kela-korvattavuutta ei voida taata.

YLEISIMMÄT LABORATORIOTUTKIMUKSET		hinta
P-ALAT	Alaniiniaminotransferaasi	20,94 €
F-BaktVi1	Bakteeri, viljely 1, ulosteesta	55,70 €
U-BaktVi	Bakteeri, viljely virtsasta	32,08 €
P-CRP	C-reaktiivinen proteiini	30,81 €
S-CDT	Desialotransferriini	47,75 €
Pt-EKG-12	EKG, 12 kytkentää levossa (sydänfilmi)	51,17 €
fP-Gluk	Glukoosi (verensokeri)	20,94€
Pt-Gluk-R1	Glukoosi-koe, oraalinen, lyhyt (sokerirasituskoe 2h)	66,34€
P-GT	Glutamyyli transferaasi	20,92€
B-HB-A1C	Hemoglobiini-A1c (pitkäaikaissokeritaso)	30,96€
U-KemSeul	Kemiallinen seulonta	19,94€
B-PVK+T	Perusverenkuva ja trombosyytit	24,05€
F-SalmVi	Salmonella, viljely	26,32€
Ps-StrVi	Streptokokkiviljely (nieluviljely)	39,46€
U-Huum-O	Huume- ja lääkeaineseulonta virtsasta	72,16€
S-TSH	Tyreotropiini	31,86€
S-T4-V	Tyroksiini, vapaa	31,86€
P-Lipid	Lipidit (Kol, HDL, LDL, Trigly)	60,66€
B-La	Lasko	22,10€
B-TVK	Täydellinen verenkuva	20,92€
P-K	Kalium	20,94€
P-Krea	Kreatiniini	20,94€
P-Na	Natrium	20,94€

YLEISIMMÄT KUVANTAMISTUTKIMUKSET		hinta
Radiologiset tutkimukset alkaen		82,40 €
Yleisimmät ultraäänitutkimukset alkaen		190,96 €
Magneettitutkimukset alkaen		294,66 €

Muut palvelumaksut

YLEIS- JA PALVELUMAKSUT (hlö / vuosi)

Yleismaksu ja työterveyden palvelumaksu sisältäen

Yleismaksu	28,20 €
Työterveyden Palvelumaksu yrityksen koon mukaisesti	
1-3 työntekijää	9,80 €
4-10 työntekijää	9,80 €
11-50 työntekijää	9,80 €
yli 50 työntekijää	9,80 €

Yleis- ja palvelumaksut määräytyvät yrityksen ilmoittaman henkilöstömäärän perusteella 38,00 € / hlö / vuosi sisältäen työterveyshuollon palveluiden tuottamiseen kuuluvat tukipalvelut. Yleismaksut ja työterveyden palvelumaksut laskutetaan 3 kertaa vuodessa (tammi-huhtikuussa, touko-elokuussa ja syys-joulukuussa).

PERUMATTOMAT AJAT hintaa

Vastaanottoajan peruutus tulee tehdä viimeistään edellisenä arkipäivänä ennen klo 12.00, muussa tapauksessa aika katsotaan peruuttamattomaksi.

Työpaikkaan liittyvä toiminta tai ryhmätoiminta tulee perua viimeistään viisi (5) päivää ennen varattua ajankohtaa, muussa tapauksessa veloitamme sovitun ryhmätoiminnan hinnan täysimääräisenä työnantajalta.

Peruuttamaton aika veloitetaan hinnaston mukaan täysimääräisesti	hinnaston mukaan
--	------------------

AMMATTITAUDIT JA TYÖTAPATURMAT

Ammattitauteihin ja työtapaturmiin liittyvät käynnit laskutetaan suoraan vakuutusyhtiöltä. Jos vakuutusyhtiön korvauspäätös on kielteinen, käynnit laskutetaan jälkikäteen työnantajalta.

MUUT PALVELUT hintaa

Valtakunnallisen verkoston kumppanuussopimusten jatkolaskutus 5 % laskun summasta, kuitenkin vähintään 20 € / lasku (+ alv 24 %). Kumppanuussopimusten laskutuksessa käytetään kunkin palveluntuottajan omaa hinnastoa.	alk. 20 € / lasku
Terveystietojen siirto sopimuksen päättyessä	131,88 € / h
Ulkopuolisten sairauslomien tilastointi tietojärjestelmään	90,84 / h
Todistus työterveyshuollosta, ensimmäinen maksuton, seuraavat	16,67 € / kpl
Kantamaksu *)	
*) Kantamaksu veloitetaan käynnistä tai etäkontaktista, josta tehdään kirjaus Kantaan.	1,06 € / kpl

LISÄTIETOA HINNASTOSTA JA PALVELUISTA

Työterveyshuollon palvelut veloitetaan pääsääntöisesti tuntiveloitusperusteella. Matkat laskutetaan käytetyn ajan mukaan.

Työnantaja voi hakea Kelalta korvausta työterveyshuollon kustannuksista. Lisätietoja Kelan korvaamista työterveyshuollon kustannuksista: <https://www.kela.fi/tyonantajat-korvattava-tyoterveyshuolto>
Hinnaston tuotteet ovat pääsääntöisesti arvonlisäverottomia hintoja, mahdollinen arvonlisävero lisätään kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Mikäli jotkin palvelut katsotaan myöhemmin arvonlisäverollisiksi, Työterveys Aallolla on oikeus periä asiakkaalta arvonlisäveroa kulloinkin sovellettavan verokannan mukaan. Viikonloppuisin, juhlapyhinä ja iltavastaanotolla hintamme voivat olla korotettuja. Lainsäädännössä, viranomaisohjeissa tai ostopalveluissa tapahtuneet muutokset voivat aiheuttaa muutoksia hinnastoon. Hinnasto on voimassa 1.1.2023 alkaen toistaiseksi.

TYÖTERVEYS AALTO OY LYHYESTI

Työterveys Aalto on aidosti paikallinen työterveyskumppani. Tuotamme laadukkaita ja joustavia moniammatillisia työterveyspalveluita Keski-Suomeen omistajaorganisaatioidemme inhouse-yhtiönä julkisella sektorilla. Tuotamme työterveyspalvelut kattavasti koko Keski-Suomen alueella. Toiminnallemme on myönnetty ISO 9001 –laatusertifikaatti sekä Avainlippu merkinä Suomalaisesta työstä.

Henkilötietojen käsittelyn sopimus työterveys

Tämä sopimus allekirjoitetaan työterveyshuollon palvelusopimuksen allekirjoituksen yhteydessä. Työterveys Aalto kirjaa tämän sopimuksen liitetietokohdat ennen sopimuksen allekirjoittamista. Hyvinvointialueen tietovastaavan tiedot täydennetään, kun tietosuojavastaava on nimetty hyvinvointialueelle.

1. Sopijapuolet

Rekisterinpitäjä Keski-Suomen hyvinvointialue
Y-tunnus 3221318-2
Tilaaajan osoite Hoitajantie 3, 40620 JYVÄSKYLÄ

Henkilötietojen käsittelijä Työterveys Aalto Oy
Y-tunnus 2957137-6
Toimittajan osoite Hannikaisenkatu 11-13, 40100 JYVÄSKYLÄ

Tilaaaja ja Toimittaja ovat erikseen "Sopijapuoli" ja yhdessä "Sopijapuolet". Sopijapuolen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle mahdollisista yhteyshenkilön muutoksista.

Sopijapuolet ilmoittavat toisilleen tietosuojavastaaviensa yhteystiedot. Jos toimittaja ei ole nimennyt tietosuojavastaavaa, se ilmoittaa Tilaajalle sellaisen henkilön yhteystiedot, joka toimii yhteyshenkilönä tämän Käsittelysopimuksen mukaisissa Henkilötietojen käsittelyä koskevissa asioissa.

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopijapuolten tarkoituksena on tällä Henkilötietojen käsittelysopimuksella ("Käsittelysopimus") tarkentaa Sopijapuolten välistä sopimusta [allekirjoituspäivämäärä] työterveyspalveluista ("Sopimus") henkilötietojen käsittelyn osalta. Tämän Käsittelysopimuksen tarkoituksena on ottaa huomioon Tietosuoja-asetuksen asettamat vastuut ja velvoitteet Sopimuksessa.

Tilaaaja on Sopimuksessa sovitun palvelun yhteydessä käsiteltävien Tilaaajan Henkilötietojen rekisterinpitäjä. Toimittaja käsittelee kyseisiä Henkilötietoja Tilaaajan lukuun ja toimeksiannosta tässä Käsittelysopimuksessa sovitulla tavalla.

Ellei tässä Käsittelysopimuksessa ole nimenomaisesti toisin sovittu, Toimittaja vastaa itse kaikista kustannuksista, joita sille aiheutuu tämän Käsittelysopimuksen ja Tietosuojalainsäädännön noudattamisesta.

Sopijapuolet sitoutuvat täydentämään tätä Käsittelysopimusta tarvittaessa lainsäädännön ja ohjeiden päivittyessä.

3. Määritelmät

"Henkilötieto" tarkoittaa kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja, joista voidaan suoraan tai epäsuoraan tunnistaa henkilö.

"Erityinen henkilötieto" tarkoittaa sellaista henkilötietoa, josta ilmenee rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys sekä geneettisiä tai biometrisiä tietoja henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveyttä taikka luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevia tietoja.

"Käsittelysopimus" tarkoittaa tätä henkilötietojen käsittelysopimusta liitteineen;

"Tietosuoja-asetus" tarkoittaa Euroopan Unionin yleistä tietosuoja-asetusta 2016/679, jonka soveltaminen alkoi 25.5.2018;

"Tietosuojalainsäädäntö" tarkoittaa EU:n yleistä tietosuoja-asetusta sekä muuta henkilötietojen käsittelyyn ja salassapitoon kulloinkin sovellettavaa lakia.

"Tietoturvaloukkaus" tarkoittaa tapahtumaa, jonka seurauksena on käsiteltyjen Henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen, luvaton luovuttaminen tai pääsy tietoihin tai tapahtumaa, jossa Henkilötietojen tietoturva on vaarantunut.

4. Tilaajan oikeudet ja velvollisuudet

Tilaaja käsittelee Henkilötietoja Tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Tilaaja antaa Toimittajalle kirjalliset ohjeet Henkilötietojen käsittelyä varten tässä sopimuksessa ja sen liitteissä sekä mahdollisissa muissa dokumenteissa.

Tilaaja säilyttää määräysvallan ja kaikki oikeudet Henkilötietoihin, mukaan lukien oikeudet Henkilötietojen käsittelystä syntyviin tietoihin.

5. Toimittajan yleiset velvollisuudet

Toimittaja on henkilö- ja potilastietojen käsittelyssä ensisijaisesti velvollinen noudattamaan terveydenhuollossa noudatettavaa kulloinkin voimassa olevaa sääntelyä. Toimittaja käsittelee Henkilötietoja ammattitaitoisesti, huolellisesti Tietosuojalainsäädännön ja tämän Käsittelysopimuksen mukaisesti. Toimittajalla ei ole oikeutta käsitellä Henkilötietoja mihinkään muuhun kuin liitteessä 1 sovittuun tarkoitukseen.

Toimittaja sitoutuu käsittelemään Henkilötietoja ainoastaan Tilaajan toimittamien kirjallisten ohjeiden mukaisesti, paitsi jos Toimittajaan Suomessa sovellettavassa laissa toisin vaaditaan. Tällöin Toimittajan tulee tiedottaa Tilaajaa kyseisestä oikeudellisesta vaatimuksesta ilman aiheetonta viivytystä ennen käsittelyä, ellei tiedottaminen ole lain mukaan kiellettyä. Toimittajan tulee välittömästi ilmoittaa Tilaajalle, jos Tilaajan antamat ohjeet Henkilötietojen käsittelemiseksi ovat puutteellisia tai jos ne eivät ole lainmukaisia.

Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä Toimittaja avustaa ja tukee Tilaajaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta Tilaaja voi täyttää velvollisuutensa vastata pyyntöihin, jotka koskevat seuraavia, Tietosuoja-asetuksen luvussa 3 säädettyjen rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä:

- a) oikeus saada pääsy tietoihin;
- b) oikeus tietojen oikaisemiseen ja poistamiseen;
- c) oikeus käsittelyn rajoittamiseen;
- d) oikeus siirtää Henkilötiedot järjestelmästä toiseen; ja
- e) oikeus vastustaa Henkilötietojen käsittelyä.

Sopijapuolen tulee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä koskevan pyynnön vastaanottamisesta ilmoittaa pyynnöstä toiselle Sopijapuolelle, jos pyynnön toteuttaminen edellyttää toimenpiteitä toiselta Sopijapuolelta. Jos pyynnön toteuttaminen edellyttää toimenpiteitä Toimittajalta, Toimittaja toteuttaa pyynnön välittömästi saatuaan asiasta tiedon ja noudattaa Tilaajan mahdollisesti asiassa antamia lisäohjeita.

Toimittajan tulee toimittaa Tilaajalle tarvittava dokumentaatio sen varmistamiseksi, että pyyntö on asianmukaisesti toteutettu. Jos rekisteröidyn pyyntö koskee oikeutta saada pääsy tietoihin, Toimittaja toimittaa Tilaajan pyynnön mukaisesti joko jäljennöksen rekisteröidyn käsiteltävistä Henkilötiedoista tai toimittaa tiedot yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa. Toimittaja takaa, että se pystyy toteuttamaan myös kohdissa 5 c ja d määritellyt Tietosuoja-asetuksen myötä voimaan tulleiden rekisteröidyn oikeuksien toteutumiseen liittyvät toiminnallisuudet siltä osin kuin hankinnan kohteena oleva palvelu liittyy näihin toiminnallisuuksiin.

Toimittaja auttaa Tilaajaa varmistamaan, että Tilaaja pystyy toteuttamaan Tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteensa. Toimittaja avustaa Tilaajaa seuraavien, Tietosuoja-asetuksen 32–36 artikloissa säädettyjä velvoitteiden noudattamisessa:

- a) Henkilötietojen käsittelyn turvallisuuden toteuttaminen asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä;
- b) Tietoturvaloukkauksista ilmoittaminen valvontaviranomaiselle ja rekisteröidyille;
- c) osallistuminen Tilaajan pyynnöstä tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin tekemiseen; ja
- d) osallistuminen Tilaajan pyynnöstä valvontaviranomaisen ennakkuulemiseen.

Toimittaja saattaa Tilaajan saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen Tilaajalle Tietosuojalainsäädännössä säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamiseksi. Toimittaja sallii Tilaajan tai sen valtuuttaman auditoijan suorittamat auditoinnit tämän Käsittelysopimuksen kohdan 11 mukaisesti.

6. Tietoturva

Toimittaja implementoi asianmukaiset ja riittävät tekniset ja organisatoriset toimenpiteet Henkilötietojen suojaamiseksi ja asianmukaisen ja riittävän turvallisuustason varmistamiseksi siten, että Henkilötietojen käsittely vastaa Tietosuojalainsäädännön ja tämän Käsittelysopimuksen asettamia vaatimuksia. Toimittaja toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet Henkilötietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsystä tietoihin, vahingossa tai laittomasti tapahtuvalta tietojen hävittämiseltä, muuttamiselta, luovuttamiselta, siirtämiseltä tai muulta laittomalta käsittelyltä.

Toimittaja ymmärtää, että Henkilötiedot ovat salassa pidettäviä tietoja. Toimittaja varmistaa, että henkilöt, jotka käsittelevät Henkilötietoja, ovat sitoutuneet noudattamaan salassapitovelvollisuutta sekä käsittelyn aikana, että sen päätyttyä tai että heitä koskee asianmukainen lakisääteinen salassapitovelvollisuus. Toimittaja huolehtii siitä, että ainoastaan nimetyillä työntekijöillä on pääsy käsiteltäviin Henkilötietoihin ja että tällaisiksi nimetään vain sellaiset henkilöt, joilla on tehtäviensä mukaan tarve käsitellä Henkilötietoja. Toimittaja huolehtii tarvittavista toimenpiteistä sen varmistamiseksi, että kyseiset henkilöt käsittelevät Henkilötietoja ainoastaan tämän Käsittelysopimuksen ja Tilaajan kirjallisten ohjeiden mukaisesti.

Toimittajan on Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä toimitettava Tilaajalle kirjallinen selvitys siitä, miten se toteuttaa edellä mainitut toimenpiteet. Jos Toimittajan implementoimat tietosuoja- ja tietoturvatyötoimenpiteet eivät ole tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tasolla, Toimittajan tulee implementoida lisätoimenpiteet tietosuojan ja tietoturvallisuuden varmistamiseksi ilman eri kustannusta.

7. Henkilötietojen siirtäminen

Toimittaja ei saa siirtää tai käsitellä Henkilötietoja EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle ilman Tilaajan etukäteistä, nimenomaista kirjallista suostumusta. Jos Toimittaja siirtää tai käsittelee Henkilötietoja EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä tai Tilaajan kirjallisella etukäteisellä suostumuksella, Tilaaja ja Toimittaja sopivat tarvittavista sopimusjärjestelyistä ja muista menettelytavoista ennen Henkilötietojen siirtämistä tai käsittelyä. Toimittaja vastaa siitä, että Henkilötietoja käsitellään EU- tai ETA-alueen ulkopuolella tämän Käsittelysopimuksen ja Tietosuojalainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Toimittajan on kirjallisesti ilmoitettava Tilaajalle, missä maissa Tilaajan Henkilötietoja käsitellään (mukaan lukien se, mistä maista Henkilötietoihin on pääsy).

8. Alihankkijat

Toimittajan tulee ilmoittaa Tilaajalle pyynnöstä kaikki käyttämänsä alihankkijat. Tilaaja voi perustellusta painavasta syystä kieltää tietyn alihankkijan käytön. Toimittaja vastaa alihankkijoidensa toiminnasta kuten omastaan.

Toimittaja vastaa siitä, että alihankkija käsittelee Henkilötietoja Tietosuojalainsäädännön ja tämän Käsitteleysopimuksen mukaisesti. Toimittajan ja alihankkijan välisen sopimuksen on sisällöltään vastattava vähintäänkin tässä Käsitteleysopimuksessa sovittua.

Toimittaja varmistaa erityisesti, että alihankkija toteuttaa kaikki asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, jotta Henkilötietojen käsittely täyttää Tietosuojalainsäädännössä ja tässä Käsitteleysopimuksessa asetetut vaatimukset. Toimittajan on Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä esitettävä luotettavaa selvitystä siitä, miten Toimittaja on huolehtinut, että sen alihankkija noudattaa edellä mainittuja velvollisuuksia ja toimitettava Tilaajalle sen ja alihankkijan välinen sopimus nähtäväksi. Tilaajalla on oikeus kieltää tietyn Toimittajan alihankkijan käyttö, jos Tilaajalla on syytä epäillä, että Toimittajan alihankkija ei käsittele Henkilötietoja tämän Käsitteleysopimuksen ja/tai Tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Toimittajan on välittömästi ilmoitettava Tilaajalle, jos sen alihankkija ei noudata Henkilötietojen käsittelyssä sovittuja velvoitteitaan.

Toimittaja valvoo säännöllisesti alihankkijansa toimintaa varmistaakseen, että alihankkija noudattaa sille asetettuja velvollisuuksia Henkilötietojen käsittelyssä. Toimittaja huolehtii sen ja alihankkijan välisessä sopimuksessa myös siitä, että Tilaajalla on oikeus tarkastaa alihankkijan toiminnot tämän Käsitteleysopimuksen kohdan 11 mukaisesti.

Toimittaja vastaa täysimääräisesti alihankkijansa suorittamasta Henkilötietojen käsittelystä.

9. Tietoturvaloukkaukset

Toimittaja ilmoittaa Tilaajalle välittömästi tai perustellusta syystä viimeistään 48 tunnin kuluessa sen tietoon tulleesta Tietoturvaloukkauksesta.

Toimittajan on Tietoturvaloukkauksen ilmoittamisen yhteydessä tai välittömästi ilmoittamisen jälkeen toimitettava Tilaajalle:

- a) kuvaus Tietoturvaloukkauksesta, mukaan lukien asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät;
- b) sellaisen henkilön yhteystiedot, jolta voi saada asiasta lisätietoja;
- c) kuvaus Tietoturvaloukkauksen todennäköisistä seurauksista;
- d) kuvaus toimenpiteistä, jotka Toimittaja on toteuttanut Tietoturvaloukkauksen johdosta ja toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

Toimittaja sitoutuu avustamaan Tilaajaa Tietoturvaloukkauksesta ilmoittamisessa valvontaviranomaiselle ja rekisteröidyille ja antamaan Tilaajan saataville kaikki Tilaajan pyytämät tiedot Tietoturvaloukkauksesta.

Toimittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin Tietoturvaloukkauksen haittavaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi. Toimittajan on Tietoturvaloukkauksen jälkitoimenpiteenä laadittava Tilaajalle ehdotus menettelytavoista, joilla Tietoturvaloukkaukset pystytään jatkossa torjumaan. Toimittaja implementoi yhdessä sovitut menettelytavat Tietoturvaloukkausten ehkäisemiseksi ilman aiheutonta viivytystä.

Toimittaja dokumentoi kaikki Henkilötietojen Tietoturvaloukkaukset, mukaan lukien Tietoturvaloukkauksen vaikutukset ja tehdyt korjaavat toimenpiteet. Toimittaja toimittaa dokumentaation Tilaajalle Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä

10. Seloste käsittelytoimista

Toimittaja ylläpitää selostetta Tilaajan lukuun suorittamastaan Henkilötietojen käsittelystä. Seloste sisältää seuraavat tiedot:

- a) Tilaajan, Toimittajan ja Toimittajan tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot sekä tiedot mahdollisista alihankkijoista;
- b) Tilaajan lukuun käsiteltävien Henkilötietojen ryhmät;
- c) tiedot henkilötietojen siirtämisestä EU- tai ETA-alueen ulkopuolelle, mukaan lukien kyseiset kolmannet maat ja selvitys siitä, miten tietosuojan riittävä taso taataan; ja
- d) kuvaus Toimittajan toteuttamista, kohdan 6 mukaisista teknisistä ja organisatorisista turvatoimista.

Toimittajan on Tilaajan kirjallisesta pyynnöstä toimitettava seloste Tilaajalle. Selosteen laatimisessa voi käyttää apuna Tietosuojavaltuutetun laatimaa [mallipohjaa](#): Mallipohja henkilötietojen käsittelijälle: seloste käsittelytoimista.

11. Tarkastusoikeus

Toimittaja antaa Tilaajalle kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen osoittamaan, että Toimittaja noudattaa Tietosuojalainsäädännön ja tämän Käsittelysopimuksen vaatimuksia.

Asiakkaalla tai Tilaajan nimeämällä riippumattomalla asiantuntijalla, joka ei voi olla Toimittajan kilpailija, on oikeus tarkastaa koska tahansa tämän Käsittelysopimuksen voimassaoloaikana, että Toimittaja noudattaa tässä Käsittelysopimuksessa Toimittajalle osoitettuja velvoitteita. Tilaaja ilmoittaa tarkastuksen toteuttamisesta 14 päivää etukäteen, paitsi jos Asiakkaalla on syytä epäillä, että Toimittaja ei käsittele Henkilötietoja tämän Käsittelysopimuksen mukaisesti, jolloin Tilaajalla on oikeus suorittaa tarkastus ilmoittamatta tästä Toimittajalle etukäteen.

Tarkastuksen kohteena on Henkilötietojen käsittelyyn liittyvä Toimittajan dokumentaatio sekä Henkilötietojen käsittelyssä käytettävät järjestelmät ja toimitilat.

Toimittaja osallistuu aktiivisesti tarkastuksen toteuttamiseen. Toimittaja osallistuu Tilaajan pyynnöstä myös valvontaviranomaisen Asiakkaaseen kohdistamaan tarkastukseen ja antaa valvontaviranomaiselle tarvittavat tiedot tarkastuksen toteuttamiseksi.

Kumpikin Sopijapuoli vastaa itse sille tarkastuksesta aiheutuvista kustannuksista. Jos tarkastuksessa käy ilmi, että Toimittaja ei ole noudattanut tätä Käsittelysopimusta tai Tietosuojalainsäädäntöä, Toimittaja vastaa kaikista tarkastuksesta aiheutuneista kustannuksista.

Mikäli Tilaaja on suorittanut vuoden aikana kaksi tarkastusta ja Tilaaja katsoo tarpeelliseksi suorittaa vuoden aikana tätä useampia tarkastuksia (ns. lisätarkastuksia), Toimittajalla on oikeus laskuttaa näistä lisätarkastuksista aiheutuneet toimenpiteet tuntilaskutushinnan mukaisesti siinä tilanteessa, ettei lisätarkastuksista käy ilmi Tietosuojalainsäädännön tai tämän Käsittelysopimuksen noudattamatta jättämistä. Laskutettavasta työstä sovitaan kirjallisesti etukäteen.

12. Henkilötietojen käsittelyn päättyminen

Toimittaja sitoutuu Tilaajan kirjallisesta vaatimuksesta ja ilman aiheetonta viivytystä palauttamaan kaikki Henkilötiedot Tilaajalle tai Tilaajan nimeämällä kolmannelle osapuolelle Tilaajan pyytämässä formaatissa kohtuullisin kustannuksin. Käsittelyn päätyttyä Toimittajan tulee poistaa kaikki Tilaajan Henkilötiedot maksutta. Toimittajan on palautettava ja/tai poistettava Henkilötiedot viimeistään, kun tämä Käsittelysopimus päättyy. Toimittajan on tällöin poistettava myös kaikki olemassa olevat jäljennökset Henkilötiedoista, ellei Toimittajan ole pakottavan lain mukaan säilytettävä kyseiset Henkilötiedot.

Toimittaja sitoutuu olemaan käsittelemättä Henkilötietoja sen jälkeen, kun ne on onnistuneesti luovutettu Tilaajalle tai Tilaajan nimeämälle kolmannelle osapuolelle tai kun ne on onnistuneesti tuhottu.

13. Henkilötietojen käsittelystä aiheutuneet vahingot

Toimittaja on vastuussa kaikista Rekisterinpitäjälle aiheutuneista välittömistä vahingoista sekä kuluista ja kustannuksista, jotka ovat seurausta Toimittajan tai Toimittaja alihankkijan Tietosuojalainsäädännön rikkomisesta ja/tai tähän Käsittelysopimukseen kohdistuvasta sopimusrikkomuksesta. Käsittelysopimuksen mukainen Käsittelysopimuksen mukainen Osapuolten vahingonkorvausvastuun enimmäismäärä on 2-kertainen Käsittelysopimukseen liittyvien vahinkojen osalta verrattuna Sopimuksen vuotuisiin (12 kk jakso) palvelumaksuihin. Tietosuojavahinkoja käsitellään omana kokonaisuutenaan erillään muista mahdollisista vahingoista. Pääsopimukseen mahdollisesti sisältyviä vahingonkorvausvastuunrajoitusehtoja ei sovelleta tähän Käsittelysopimukseen.

Osapuolten vahingonkorvausvastuu suhteessa rekisteröityihin ja kolmansiin osapuoliin määräytyvät Tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Kumpikin osapuoli on velvollinen maksamaan määrätyistä vahingonkorvauksista ja hallinnollisista saakoista vain sen osan, joka vastaa sille tietosuojavalvontaviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisessa päätöksessä vahvistettua vastuuta vahingosta.

14. Sopimuksen muuttaminen

Tähän Käsittelysopimukseen tehdyt muutokset ovat päteviä vain, jos ne on tehty kirjallisesti ja jos molemmat Sopijapuolet ovat vahvistaneet ne allekirjoituksillaan.

15. Voimaantulo ja voimassaolo

Tämä Käsittelysopimus tulee voimaan, kun molemmat Sopijapuolet ovat allekirjoittaneet sen. Tämä Käsittelysopimus on voimassa niin kauan kuin Toimittaja käsittelee Tilaajan Henkilötietoja ja Tilaajan henkilötiedot on siirretty takaisin Tilaajalle ja poistettu Toimittajan järjestelmästä.

Sopijapuolella on oikeus purkaa tämä Käsittelysopimus, jos toinen Sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimusvelvoitteitaan. Jos sopimusrikkomus on korjattavissa, Sopijapuolella on oikeus purkaa tämä Käsittelysopimus vasta sitten, jos sopimusrikkomukseen syyllistynyt Sopijapuoli ei ole korjannut rikkomusta 30 päivän kuluessa siitä, kun toinen Sopijapuoli on kirjallisesti huomauttanut rikkomuksesta. Jos Tilaajalla on oikeus purkaa tämä Käsittelysopimus Toimittajan sopimusrikkomuksen johdosta, Tilaajalla on oikeus purkaa myös Pääsopimus.

16. Liitteet

Näiden Henkilötietojen käsittelyn ehtoihin kuuluu erottamattomana osana seuraavat liitteet:

Liite 1 Kuvaus käsiteltävistä henkilötiedoista ja tietoturvamennettelyistä

Mikäli Sopimuksen, tämän Käsittelysopimuksen ja sen liitteiden välillä ilmenee ristiriitoja, sovelletaan ensisijaisesti käsittelysopimuksen määräyksiä, jonka jälkeen Käsittelysopimuksen liitteitä numerojärjestyksessä ja viimesijaisena Sopimuksen määräyksiä.

17. Allekirjoitukset

Tätä Käsittelysopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista alkuperäiskappaletta, yksi (1) kummallekin Sopijapuolelle.

[Paikka ja päivämäärä]

[Paikka ja päivämäärä]

Tilaajan allekirjoitus
Keski-Suomen hyvinvointialue
[Titteli Etunimi Sukunimi]

Toimittajan allekirjoitus
Työterveys Aalto Oy
Toimitusjohtaja Jarno Pylkkänen

LIITE 1

Kuvaus käsiteltävistä henkilötiedoista ja tietoturvamennettelyistä

Liite 1: Kuvaus käsiteltävistä henkilötiedoista ja tietoturvamennettelyistä

Tämä on Henkilötiedon käsittelysopimuksen liite, jossa määritellään Toimittajan velvollisuuksia henkilötietojen käsittelyn sekä tietosuoja- ja tietoturvamennettelyjen osalta. Mikäli Toimittaja ei pysty noudattamaan näitä määräyksiä ja liitteenä olevia Tietosujoaohjeita Toimittajille sekä niissä asetettuja vähimmäisedellytyksiä, tulee Toimittajan ilmoittaa asiasta välittömästi Tilaajalle. Sopijapuolet voivat tarvittaessa kirjallisesti täydentää tai muuttaa tätä liitettä yhteistyössä.

1. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Toimittaja käsittelee Henkilötietoja ainoastaan seuraavan tarkoituksen toteuttamiseksi:

--

2. Käsiteltävät rekisteröityjen ryhmät ja henkilötiedot

Palveluntuottaja käsittelee seuraavia rekisteröityjen ryhmiä ja seuraavanlaisia henkilötietoja:

Rekisteröityjen ryhmä	Henkilötiedot			
	Tunnistetiedot (esim. Nimi, Henkilötunnus, Kiinteistötunnus, Tilaaj numero, Käyttäjätunnus...)	Yhteystiedot (esim. osoite, sähköposti, puhelinnumero...)	Palvelun tiedot (Henkilötiedot, joilla kuvataan palvelun sisältöä ja kohdetta esim. terveystiedot)	Erityiset henkilötiedot
Asiakkaat/potilaat				
Tilaajan henkilöstö				
Toimittajan käsittelijät				
Kommentit:				

3. Raportointi ja viestintä

Tietoturva- ja tietosuojauhista ja -loukkauksesta ilmoittaminen:

ilmoita paikka

Turvallisuusjärjestelyjen tai avainhenkilöiden muutoksista ilmoittaminen:

ilmoita paikka

LIITE 1

Kuvaus käsiteltävistä henkilötiedoista ja tietoturvamenettelyistä

Ilmoittaminen rekisteröityjen oikeuksien toteuttamista koskevista pyynnöistä:

ilmoita paikka

Tietosuojavastaavan yhteystiedot:

Tilaajan tietosuojavastaava

Toimittajan tietosuojavastaava

Aluehallitus

---

§ 252 Muutos sopimukseen itäisen syöpäkeskuksen (Fican East, Fican Öst) perustamisesta ja hallinnoinnista

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/299/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 252

Valmistelija(t) Juha Paloneva, p. 050 336 3695**Selostus asiasta** **Itäinen syöpäkeskus (Fican east)** on yksi Suomen viidestä alueellisesta syöpäkeskuksesta ja osa kansallista syöpäkeskusta. Kansallisen syöpäkeskuksen (FICAN) perustamisella on haluttu parantaa syövän hoitoa ja tutkimusta Suomessa.

Itäinen syöpäkeskus vastaa Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnasta Itä-Suomen alueella. Itäisessä syöpäkeskuksessa ovat mukana Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Itä-Suomen yliopisto, Siun Sote, Sosteri ja Essote.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä on edustajat Fican eastissa johtoryhmässä, tiedetyöryhmässä sekä kliinisessä työryhmässä.

Fican eastilla on aluekoordinaattori KSSHP:ssa (30%).

Itäisen syöpäkeskuksen tehtävänä on

- organisoida sairaaloiden ja yliopistoyksiköiden muodostamien monialaisten diagnostiikka-, hoito- ja tutkimusryhmien toiminta yhdenmukaiseksi sekä edistää tutkimuksen integrointia tiivistä osaksi hoitoa
- pyrkiä rakentamaan toimintamalli, jonka avulla syöpätutkimustieto on hoitohenkilökunnan käytettävissä potilaan parhaaksi mahdollisimman tehokkaasti
- yhdenmukaistaa toimintamalleja muiden alueellisten syöpäkeskusten kanssa
- pyrkiä luomaan hoidon laadun ja seurannan mittarit yhteistyössä muiden alueellisten keskusten kanssa

Yhteistyösopimus, muutossopimus

Itäisen syöpäkeskuksen perustamissopimuksen ovat solmineet KYSin erityisvastuualueen sairaanhoitopiirit sekä Itä-Suomen yliopisto v. 2018.

Aluehallitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistaminen (sote-uudistus) astuu voimaan 1.1.2023. Uudistuksen myötä nykyiset sairaanhoitopiirit lakkaavat olemasta ja tehtävät siirtyvät perustetuille hyvinvointialueille.

Itäisen syöpäkeskuksen muutossopimuksella on tarkoitus sopia sote-uudistuksen edellyttämistä muutoksista aiempaan vuonna 2018 solmittuun perustamissopimukseen sekä varmistaa, että alueellisen syöpäkeskuksen toimintaa voidaan jatkaa asianmukaisesti myös 1.1.2023 jälkeen.

Sopijapuolet ovat aiemmin perustaneet alueellisen syöpäkeskuksen (Itäinen syöpäkeskus). Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen (sote-uudistus) johdosta sairaanhoitopiirit lakkaavat ja niiden tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen siten, että:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueelle (PSHVA) siirtyy Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (PSSHP)
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle (PKHVA) siirtyy Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (SIUN SOTE)
- Keski-Suomen hyvinvointialueelle (KSHVA) siirtyy Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä;
- Etelä-Savon hyvinvointialueelle (ESHVA) siirtyy Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (SOSTERI) ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (ESSOTE).

Vuonna 2018 solmitun perustamissopimuksen mukaan sitä voidaan muuttaa ainoastaan sopijapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella, joka otetaan perustamissopimuksen liitteeksi. Tällä sopimuksella sovitaan Sote-uudistuksen aiheuttamista täsmennyksistä ja muista tarvittavista muutoksista perustamissopimukseen.

Huomioiden perustamissopimuksen sekä siihen tehdyt muut aiemmat muutokset sopijapuolet sopivat, että perustamissopimusta muutetaan alla olevalla tavalla.

Sopimusmuutokset

Huomioiden Perustamissopimuksen sekä siihen tehnyt muut aiemmat muutokset Sopijapuolet toteavat seuraavaa: 1. Viittaukset sairaanhoitopiireihin tarkoittavat 1.1.2023 alkaen viittauksia hyvinvointialueisiin seuraavasti:

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("PSSHP") tarkoittaa Pohjois-Savon hy-vinvointialuetta (PSHVA);

Aluehallitus

---

1. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("Siun Sote") tarkoittaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialuetta (PKHVA); - Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("KSSH") tarkoittaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta (KSHVA); sekä - Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("SOSTER") ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("ESSOTE") tarkoittaa Etelä-Savon hyvinvointialuetta (ESHVA).
2. Viittaukset KYS-Ervaan ja KYS-Ervan järjestämissopimukseen tarkoittavat sosiaali- ja terveydenhuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen (91/2022) 1 §:n mukaista Itä-Suomen yhteistyöaluetta sekä Itä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden välistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:n mukaista yhteistyösopimusta.
3. Johtoryhmän jäsenten kokoonpanoa kohdassa 5.4 muutetaan siten, että SOSTERin ja ESSOTEn tilalle tulevalla ESHVA:lla on yhteensä 1 jäsen. Jäsenten kokonaismäärä on jatkossa kahdeksan (8).
4. Sopijapuolten kustannusvastuita kohdassa 7.2 muutetaan siten, että SOSTERin ja ESSOTEn tilalle tulevan ESHVA:n rahoitusvastuu on yhteensä 10 %. Muilta osin kustannusvastuut pysyvät samana.
5. Lisätään Perustamissopimuksen kohdan 7.2 loppuun teksti " Sopijapuolet huolehtivat yhdessä, että FICAN Eastin talousarvio laaditaan soveltuvan lainsäädännön mukaisesti vuosittain. "
6. Muutetaan sopimuksen kohta 14.2 kokonaisuudessaan seuraavaksi:
Sopimus muodostuu tästä sopimusasiakirjasta sekä sopimuksen liitteeksi tulevista yleisestä tietoturvaliitteestä, toimintasuunnitelmasta, talousarvioesityksestä ja muutossopimuksesta.
Mikäli sopimusasiakirjan ja sen liitteiden välillä on ristiriitaa, tämä sopimus ratkaisee ennen liitteitä.

Liitteiden etusijajärjestys on seuraava:

- Muutossopimus: SOPIMUS ITÄISEN SYÖPÄKESKUKSEN (FICAN EAST, FICAN ÖST) PERUSTAMISESTA JA HALLINNOINNISTA
- talousarvioesitys
- toimintasuunnitelma
- tietoturvaliite

7. Perustamissopimusta ei muilta osin muuteta.

Sopimus tulee ennen sairaanhoitopiirien allekirjoituksia käsitellä

Aluehallitus

---

hyvinvointialueiden päätösvaltaisissa toimitelmissä.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus hyväksyy ehdotetut muutokset itäisen syöpäkeskuksen (Fican East) sopimukseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: FICAN East - muutossopimus 2022

Liite: Sopimus Itäinen syöpäkeskus FICAN EAST 2018

MUUTOSSOPIMUS

SOPIMUS ITÄISEN SYÖPÄKESKUKSEN (FICAN EAST, FICAN ÖST) PERUSTAMISESTA
JA HALLINNOINNISTA

1 SOPIJAPUOLET

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("**PSSH**")
Kuopion yliopistollinen sairaala, PL 100
70029 KYS
Y-tunnus: 0171495-3

Itä-Suomen yliopisto ("**UEF**")
Yliopistonranta 1, PL 1627
70120 Kuopio
Y-tunnus: 2285733-9

Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä ("**SIUN SOTE**")
Tikkamäentie 16
80210 Joensuu
Y-tunnus: 2732095-2

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("**KSSH**")
Keskussairaalantie 19
40620 Jyväskylä
Y-tunnus: 0215978-7

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("**SOSTERI**")
PL 111
57101 Savonlinna
Y-tunnus: 0215925-0

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("**ESSOTE**")
Porrassalmenkatu 35–37
50100 Mikkeli
Y-tunnus: 0825508-3

jäljempänä "**Sopijapuoli**" tai "**Sopijapuolet**".

2 TARKOITUS JA TAUSTA

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia sote-uudistuksen edellyttämistä muutoksista aiempaan v. 2018 solmittuun perustamissopimukseen (**Sopimus Itäisen syöpäkeskuksen (Fican East, Fican Öst) perustamisesta ja hallinnoinnista**). Sopijapuolet ovat aiemmin perustaneet alueellisen syöpäkeskuksen (Itäinen syöpäkeskus). Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ("Sote-uudistus") johdosta sairaanhoitopiirit lakkaavat ja niiden tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen siten, että:

- Pohjois-Savon hyvinvointialueelle (PSHVA) siirtyy Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle (PKHVA) siirtyy Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (SIUN SOTE)
- Keski-Suomen hyvinvointialueelle (KSHVA) siirtyy Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä;

- Etelä-Savon hyvinvointialueelle (ESHVA) siirtyy Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (SOSTERI) ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä (ESSOTE).

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaantpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantpanosta annetun lain (616/2021, "voimaantpanolaki") 20 §:n 1 momentin mukaan sairaanhoitopiirien kuntayhtymät siirretään varoimeen ja velkoimeen sekä sitoumuksimeen hyvinvointialueille 1. päivänä tammikuuta 2023.

Tämän Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että alueellisen syöpäkeskuksen toimintaa voidaan jatkaa asianmukaisesti myös 1.1.2023 jälkeen. Vuonna 2018 solmitun perustamissopimuksen mukaan sitä voidaan muuttaa ainoastaan sopijapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella, joka otetaan perustamissopimuksen liitteeksi. Tällä sopimuksella sovitaa Sote-uudistuksen aiheuttamista täsmennyksistä ja muista tarvittavista muutoksista perustamissopimukseen.¹

Huomioiden perustamissopimuksen sekä siihen tehdyt muut aiemmat muutokset sopijapuolet sopivat, että perustamissopimusta muutetaan alla olevalla tavalla.

3 SOPIMUSMUUTOKSET

Huomioiden Perustamissopimuksen sekä siihen tehnyt muut aiemmat muutokset Sopijapuolet toteavat seuraavaa:

1. Viittaukset sairaanhoitopiireihin tarkoittavat 1.1.2023 alkaen viittauksia hyvinvointialueisiin seuraavasti:

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("PSSHP") tarkoittaa Pohjois-Savon hyvinvointialuetta (PSHVA);
- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("Siun Sote") tarkoittaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialuetta (PKHVA);
- Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("KSSHP") tarkoittaa Keski-Suomen hyvinvointialuetta (KSHVA); sekä
- Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("SOSTERI") ja Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("ESSOTE") tarkoittaa Etelä-Savon hyvinvointialuetta (ESHVA).

2. Viittaukset KYS-Ervaan ja KYS-Ervan järjestämssopimukseen tarkoittavat sosiaali- ja terveydenhuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen (91/2022) 1 §:n mukaista Itä-Suomen yhteistyöaluetta sekä Itä-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden välistä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:n mukaista yhteistyösopimusta.

3. Johtoryhmän jäsenten kokoonpanoa kohdassa 5.4 muutetaan siten, että SOSTERIn ja ESSOTEn tilalle tulevalla ESHVA:lla on yhteensä 1 jäsen. Jäsenten kokonaismäärä on jatkossa kahdeksan (8).

4. Sopijapuolten kustannusvastuita kohdassa 7.2 muutetaan siten, että SOSTERIn ja ESSOTEn tilalle tulevan ESHVA:n rahoitusvastuu on yhteensä 10 %. Muilta osin kustannusvastuut pysyvät samana.

5. Lisätään Perustamissopimuksen kohdan 7.2 loppuun teksti ” Sopijapuolet huolehtivat yhdessä, että FICAN Eastin talousarvio laaditaan soveltuvan lainsäädännön mukaisesti vuosittain. ”

6. Muutetaan sopimuksen kohta 14.2 kokonaisuudessaan seuraavaksi:

Sopimus muodostuu tästä sopimusasiakirjasta sekä sopimuksen liitteeksi tulevista yleisestä tietoturvaliitteestä, toimintasuunnitelmasta, talousarvioesityksestä ja muutossopimuksesta.

Mikäli sopimusasiakirjan ja sen liitteiden välillä on ristiriitaa, tämä sopimus ratkaisee ennen liitteitä. Liitteiden etusijajärjestys on seuraava:

- 1) Muutossopimus: SOPIMUS ITÄISEN SYÖPÄKESKUKSEN (FICAN EAST, FICAN ÖST) PERUSTAMISESTA JA HALLINNOINNISTA
- 2) talousarvioesitys
- 3) toimintasuunnitelma
- 4) tietoturvaliite

7. Perustamissopimusta ei muilta osin muuteta.

4 Liitteet

Liite 1: Hyvinvointialueiden yhteystiedot

5 ALLEKIRJOITUKSET

Tämä sopimus otetaan Perustamissopimuksen liitteeksi 4. Tämä Sopimus astuu voimaan 1.1.2023 alkaen ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus on käsitelty ennen allekirjoituksia hyvinvointialueiden päätösvaltaisissa toimielimissä.

Tätä sopimusta on tehty yksi (1) kullekin Sopijapuolelle. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisessä muodossa siten, että kukin Sopijapuoli toimittaa oman allekirjoitussivunsa skannattuna tai käyttäen sähköistä allekirjoitusta. Näin allekirjoitettua sopimusta pidetään yhtä pätevänä, kuin sopimusta, jossa on alkuperäiset allekirjoitukset. Sopijapuolet vakuuttavat, että sopimuksen allekirjoittaneet henkilöt ovat tässä edustamansa organisaation nimenkirjoittamiseen oikeutettuja.

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTAYHTYMÄ

Paikka ja aika:

Heikki Miettinen
Sairaanhoitopiirin johtaja

Jouni Kurola
Johtajaylilääkäri

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Paikka ja aika:

Jukka Mönkkönen
Rehtori**POHJOIS-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ
(SIUN SOTE)**

Paikka ja aika:

Ilkka Pirskanen
Toimitusjohtaja**KESKI-SUOMEN SAIRAANHOITOPPIIRIN KUNTAYHTYMÄ**

Paikka ja aika:

Juha Paloneva
Sairaanhoitopiirin johtaja

Jyrki Jalkanen
Johtajaylilääkäri**ITÄ-SAVON SAIRAANHOITOPPIIRIN KUNTAYHTYMÄ (SOSTERI)**

Paikka ja aika:

Saara Tavi
Kuntayhtymän johtaja**ETELÄ-SAVON SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄ (ESSOTE)**

Paikka ja aika:

Risto Kortelainen
Kuntayhtymän johtaja

Jarmo J. Koski
Johtajaylilääkäri

Liite 1

Sopijapuolina olevien hyvinvointialueiden yhteystiedot

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Puijonlaaksontie 2
70211 Kuopio
kirjaamo@pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Tikkamäentie 16
80210 Joensuu
kirjaamo.hyvinvointialue@siunsote.fi

Keski-Suomen hyvinvointialue

Hoitajantie 3
40620 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Etelä-Savon hyvinvointialue

Porrassalmenkatu 35–37
50100 Mikkeli
kirjaamo@etela-savo.fi

SOPIMUS ITÄISEN SYÖPÄKESKUKSEN (FICAN EAST, FICAN ÖST) PERUSTAMISESTA JA HALLINNOINNISTA*Kopio: Yrsa Kataja ok***1 Sopijapuolet**

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("PSSHP")
Kuopion yliopistollinen sairaala, PL 100
70029 KYS
Y-tunnus: 0171495-3

Itä-Suomen yliopisto ("UEF")
Yliopistonranta 1, PL 1627
70120 Kuopio
Y-tunnus: 2285733-9

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("Siun Sote")
Tikkamäentie 16
80210 Joensuu
Y-tunnus: 2732095-2

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("KSSHP")
Keskussairaalanatie 19
40620 Jyväskylä
Y-tunnus: 0215978-7

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ("Sosteri")
PL 111
57101 Savonlinna
Y-tunnus: 0215925-0

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ("Essote")
Porrassalmenkatu 35-37
50100 Mikkeli
Y-tunnus: 0825508-3

2 Sopimuksen tausta ja tarkoitus**2.1**

Valtioneuvoston asetuksessa erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017) on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille ("HUS") säädetty syövän ehkäisyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen valtakunnallisen suunnittelun ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät, joita hoidettaessa on huolehdittava toimintojen tutkimuksellisesta pohjasta sekä samat tehtävät alueellisen kokonaisuuden suunnittelussa ja yhteensovittamisessa valtakunnallisessa yhteistyössä viidelle yliopistolliselle sairaanhoitopiirille. Asetuksen perustelumuiotiossa on todettu säädöksellä tarkoitettavan perustettavaa kansallista syöpäkeskusta, joka muodostuu viidestä alueellisesta syöpäkeskuksesta ja valtakunnallisesta koordinoivasta yksiköstä. Alueellisten syöpäkeskusten toiminnoista tulisi sopia vuoden 2018 aikana kullakin viidellä erityisvastuualueella sairaanhoitopiirien ja yliopistojen sopimuksella.

2.2

Alueellisen syöpäkeskuksen perustamisen tarkoituksena on toteuttaa KYS-Ervan alueella syövän ehkäisyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen sekä syöpätutkimuksen ja opetuksen kehittämiseksi alueellista toimintaa integroiva yksikkö.

2.3

Alueelliset syöpäkeskukset toimivat osana kansallista syöpäkeskusta, joiden keskeisiä toimijoita ovat yliopistolliset sairaanhoitopiirit ja lääketieteellistä opetusta ja tutkimusta harjoittavat yliopistot.

2.4

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia niistä ehdoista ja edellytyksistä, joilla sopijapuolet perustavat alueellisen syöpäkeskuksen PSSHP:n yhteyteen. Samalla sovitaan niistä vastuista ja velvoitteista, joita sopijapuolilla on suhteessa perustettavan yksikön hallinnossa ja rahoituksessa.

3 Alueellisen syöpäkeskuksen nimi

3.1

Tällä sopimuksella perustettavan alueellisen syöpäkeskuksen nimi on Itäinen syöpäkeskus, josta käytetään englanniksi nimeä FICAN East ja ruotsiksi nimeä FICAN Öst.

3.2

Tässä sopimuksessa Itäisestä syöpäkeskuksesta käytetään jatkossa lyhennettä FICAN East.

4 Organisaatioiden vastuut FICAN Eastin toiminnan ja tehtävien toteuttamisessa

4.1

FICAN Eastin tehtävänä on organisoida sairaaloiden ja yliopistoyksiköiden muodostamien monialaisten diagnostiikka-, hoito- ja tutkimusryhmien toiminta yhdenmukaiseksi, samoin edellytyksin ja rakentein sekä kokoonpanoin toimivaksi. Lisäksi monialaiset asiantuntijaryhmät ovat keskeisessä asemassa sillä diagnostiikka edellyttää mm. ajantasaista molekyylipatologian, kasvaingenomiikan ja bioinformatiikan vahvaa osaamista (kliinisten taitojen, laboratoriotutkimusten ja kuvantamisen ohella).

4.2

FICAN Eastin tulee edistää tutkimuksen integrointia ja sen rakentumista aiempaa tiiviimmin osaksi hoitoa.

4.3 Järjestäessään opetusta UEFin alaiset relevantit tutkimusohjelmat ottavat huomioon myös FICAN Eastin tarpeet ja edesauttavat sitä, että uusimmat menetelmät ja tieteellinen tutkimustieto ovat tarvittaessa FICAN Eastin käytettävissä. FICAN Eastille voidaan tarvittaessa suoda mahdollisuus hyödyntää tutkimusohjelmissa kehitettäviä ja käytettäviä viimeisimpiä tutkimuksen infrastruktuureja ja prekliinisiä malleja UEFin ohjeistuksen mukaisesti. Nopeasti etenevä ja suoraan potilashoitoon heijastuva translationaalinen tutkimus asettaa erityiset vaatimukset sekä hoitohenkilökunnan että tutkijoiden lisä- ja täydennyskoulutukselle, mihin UEFissa kiinnitetään erityistä huomiota. FICAN East puolestaan toteuttaa lisä- ja täydennyskoulutusta, joka tukee FICAN Eastin laaja-alaista syöpäosaamista. Vastavuoroisesti FICAN Eastin alaisuudessa tehtävä työ innovaatioineen on myös UEFin hyödynnettävissä siltä osin, kun siihen ei kohdistu sellaisia muiden osapuolten oikeuksia, velvoitteita tai rajoituksia, jotka estävät tai rajoittavat hyödyntämistä.

4.4

FICAN Eastin tulee rakentaa toimintamalli siitä, miten erikois- ja täydennyskoulutus tarjotaan, jotta nopeasti etenevän translationaalisen ja kliinisen syöväntutkimuksen tiedon päivittäminen voidaan toteuttaa hoitohenkilökunnalle ja tutkijoille mahdollisimman tehokkaasti hyödynnettäväksi potilaan parhaaksi.

4.5

Tutkimuksen, diagnostiikan ja hoidon välttämättä tarvitsemien infrastruktuuripalveluiden toiminnallinen onnistuminen voi edellyttää myös tärkeitä erikoistekniikoita hallitsevien tutkijoiden toimintaa, jotka sopijapuolet ottavat huomioon resursoidessaan ja luodessaan strategiaansa FICAN Eastin osalta.

4.6

Sopijapuolten tulee edistää ja lisätä FICAN Eastin yhteistyötä: tutkimusyhteistyön tiivistäminen ja kansainvälisesti vaikuttavien tulosten saaminen edellyttää sopijapuolilta yhteistyötä sekä lisäksi on välttämätöntä lisätä erikoisalojen välistä dialogia, jotta valtioneuvoston asetuksessa määritellyt syövän ehkäisyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen tehtävät ja tavoitteet voidaan toteuttaa. Sopijapuolet huolehtivat myös siitä, että yhteisesti sovittuihin yhteisiin tutkimusyhteistyöhakemuksiin sitoudutaan ja tulokset tulevat kaikkien sopijapuolten hyödynnettäviksi. FICAN East rakentaa järjestelmän, joka edistää potilaiden päätymistä kliinisiin lääketutkimuksiin.

4.7

UEF huolehtii johdon antamin ohjeistuksin omien relevanttien laitostensa ja yksiköittensä sitouttamisesta FICAN Eastiin. PSSHP, Siun Sote, KSSHP, Sosteri ja Essote huolehtivat siitä, että niiden alaiset yksiköt sitoutetaan esimerkiksi hallinnollisella ohjeistuksella FICAN Eastin antamien linjausten, kuten hoitoketjujen, hoitosuositusten, toimintatapojen ja hoitoprotokollien noudattamiseen ja toteuttamiseen.

4.8

Hoitoketjut, hoitosuositukset, toimintatavat ja hoitoprotokollat on tarkoituksenmukaista luoda yhteisesti kansallisesti sovellettaviksi siten, että niissä otetaan huomioon alueelliset vaatimukset ja eroavuudet, koska pyrkimyksenä on saavuttaa yhdenmukaisuus ja kansalaisten yhdenvertaisuus hoidossa koko Suomen alueella. FICAN East toimii luodessaan kohdassa 4.7 tarkoitettuja linjauksia tiiviissä yhteistyössä muiden alueellisten syöpäkeskusten kanssa ja yhdenmukaistaa toimintamallejaan niin pitkälle kuin alueellisesti mahdollista.

4.9

FICAN Eastin on lisäksi rakennettava toimintamalli (strukturi), jolla alueen syöpäpotilaiden hoidon koordinaatiota voidaan hallita, jotta voidaan toteuttaa syövän hoidon yhteiset ja parhaat hoitokäytännöt sekä turvata yhdenvertainen hoito ja alueen potilaiden tasa-arvoinen hoitoon pääsy koko KYS-Ervan alueella. PSSHP:n, Siun Soten, KSSHP:n, Sosterin ja Essoten tulee tehdä suunnitelmat muun ohella hoidon koordinoinnista, yhteisistä hoitoketjuista, hoidon linjauksista ja vastaavista toimista, joilla sitoudutaan syövän hoidon erva-tason koordinointiin (myös ko. organisaatioiden sisällä; ks. kohta 4.7). Järjestelyissä otetaan huomioon, mitä sairaanhoitopiirien välisestä työnjaosta on sovittu KYS-Ervan järjestämispöytäkirjassa.

4.10

Rakennettaessa kohdassa 4.8 tarkoitettua toimintamallia tulee luoda myös hoidon laadun ja seurannan mittarit. Hoidon laadun ja seurannan mittareiden luominen tulee toteuttaa yhteistyössä muiden alueellisten syöpäkeskusten kanssa ja yhdessä perustettavan FICAN-koordinaatioyksikön kanssa, jotta mittareista saadaan kansalliset ja ne sopivat koko kansalliseen syöpäkeskukseen.

4.11

Koska viimeisimmän tieteellisen tiedon jakaminen ja ylläpitäminen edellyttää saumatonta yhteistyötä, pyrkivät sopijapuolet edistämään henkilöstön joustavaa liikkuvuutta.

4.12

Sopijapuolten tulee suunnittelussaan ja toiminnassaan huomioida ja huolehtia siitä, että tehtävien yhteensovittaminen toteutetaan kansallisten linjausten mukaisesti ja toimeenpannaan alueellisessa suunnittelussa ja yhteensovittamisessa.

5 FICAN Eastin sijoitus, organisaatorakenne ja hallinto

5.1

Vastuuyksikkö

FICAN Eastin yhteistä toimintaa varten perustetaan vastuuyksikkö/kustannuspaikka PSSHP:hen. FICAN East -vastuuyksikkö sijoitetaan PSSHP:n hallintoon, koska valtioneuvoston asetuksessa asetetut tehtävät kattavat eri erikoisalajat syövän(hoidon) ehkäisystä kuntoutukseen ja tutkimukseen asti. Vastuuyksikön omistaa ja se kuuluu siten PSSHP:hen, ja yksikön toiminnassa, taloudenpidossa ja päätöksenteossa noudatetaan PSSHP:ssä voimassa olevia sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita sekä PSSHP:ta sitovaa lainsäädäntöä.

5.2

Johto

PSSHP valitsee FICAN Eastille johtajan FICAN Eastin johtoryhmän esityksestä PSSHP:n sääntöjen mukaisesti. FICAN Eastin johtajalla on vastuuyksikön toiminnallinen, henkilöstö- ja taloudellinen kokonaisvastuu.

FICAN Eastin johtaja:

- vastaa keskuksen päivittäisestä toiminnasta ja taloudesta toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti (ml. laskujen hyväksyntä)
- valmistelee toimintasuunnitelman ja talousarvion
- päättää hankinnoista, jotka hänen toimivaltaansa kuuluvat tai joihin valtuudet on hänelle asianmukaisesti delegoitu
- seuraa, että organisaatioiden relevantit yksiköt osallistuvat tieteellisiin arviointeihin ja akkreditointeihin sekä osallistuvat kansainvälisiin benchmarkeihin;
- edistää syöpätutkimuksen toimintaedellytyksiä ja seuraa tutkimusta sekä tutkimuksen tuloksellisuutta alueella ja kansainvälisesti
- toimii johtoryhmän kokouksissa esittelijänä
- huolehtii rekrytoinnista ja henkilöstön palkkaamisesta PSSHP:n sääntöjen mukaisesti
- vastaa muista johtoryhmän hänelle määräämistä tehtävistä

5.2.1

FICAN Eastia johdetaan sopijapuolten laatiman strategian mukaisesti siten, että kullakin sopijapuolella on selkeästi määritellyt vastuut. Strategiassa tulee määrittää FICAN Eastin toiminta-ajatus, toimintasuunnitelma, toiminnan päämäärät sekä niistä johdetut mitattavissa olevat tavoitteet, joiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Sovitut tehtävät, vastuut ja vastuuorganisaatiot kirjataan ja niiden toteutumisesta raportoidaan toimintaa varten perustetulle johtoryhmälle.

5.3

Aluekoordinaattorit

Sopijapuolet valitsevat kukin FICAN-aluekoordinaattorinsa ja muut vastuuhenkilöt organisaatioistaan. Aluekoordinaattori vastaa organisaationsa osalta siitä, että yhteiset päätökset saatetaan kyseisen sopijapuolen oman organisaation tietoon sekä toimeenpantavaksi.

5.3.1

Aluekoordinaattorit osallistuvat oman organisaationsa osalta toimintakertomuksen ja talousarvion tekoon. Aluekoordinaattoreiden tehtävät tarkentuvat muilta osin toiminnan alkaessa.

5.4

Johtoryhmä

FICAN Eastille perustetaan johtoryhmä, johon sopijapuolilla on edustus rahoituksen mukaisessa suhteessa. Kukin sopijapuoli nimeää edustajansa ryhmään. Johtoryhmässä on yhdeksän (9) jäsentä: kaksi (2) PSSHP:sta, kaksi (2) UEF:sta, kaksi (2) KSSHP:stä, yksi (1) Siun Sotesta, yksi (1) Sosterista ja yksi (1) Essotesta. Johtoryhmän jäsenet tekevät lakisääteisen sidonnaisuusilmoituksen mahdollisista sidonnaisuuksista sekä jääviys- ja lähipiirisuhteista.

5.5.1

Johtoryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kolmen vuoden määräajaksi. FICAN Eastin johtaja osallistuu johtoryhmän kokouksiin esittelijänä ilman äänioikeutta. Edustajilla on nimetyt henkilökohtaiset varajäsenet, jotka voivat osallistua kokouksiin varsinaisen edustajan ollessa estynyt. Johtoryhmä kutsuu kokouksiin sihteerin johtajan esityksen mukaisesti. Johtoryhmä voi halutessaan kutsua kokouksiin asiantuntijajäseniä.

5.5.2

Johtoryhmän kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja tai kaksi johtoryhmän jäsentä yhdessä. Johtoryhmä on päätösvaltainen, kun paikalla on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet edustajista. Äänestystilanteessa kullakin edustajalla on yksi ääni. Päätökset tehdään enemmistöpäätöksin. Äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee. Edustajat valitaan kerrallaan kolmen vuoden määräajaksi.

5.5.3

Johtoryhmä vastaa FICAN Eastin strategisista linjauksista sekä sen tavoitteiden toteuttamisesta valtioneuvoston asetuksen antamisen linjausten mukaisesti ja huolehtii, että kunkin sopijapuolen alaiset relevantit yksiköt sitoutuvat toimintaan. Johtoryhmän tehtävinä ovat:

- antaa lausunnon johtajan nimeämisestä ja hänen varahenkilöstään;
- hyväksyy osaltaan vuosittaisen talousarvion, toimintasuunnitelman ja tilinpäätöksen;
- hyväksyy toimintakertomuksen;
- valmistelee yleiset periaatteet keskuksen toiminnalle sekä toimintakäytännöt;
- valmistelee muut keskeiset keskuksen toimintaa ohjaavat periaatteet ja dokumentit;
- valmistelee periaatteet keskuksen kehittämiseksi;
- päättää tieteellisen arviointiryhmän nimeämisestä;
- hyväksyy työryhmien toimintaa koskevat esitykset, jotka eivät koske ainoastaan aiemmin sovitun tehtävän toteutusta ja/tai toimeenpanoa;
- osallistuu muiden alueellisten syöpäkeskusten kanssa esityksen tekemiseen kansallisen syöpäkeskuksen toiminnasta ministeriöille;
- osallistuu muiden alueellisten syöpäkeskusten kanssa HUS:in johdolla tekemään esitykseen kansallisen koordinaatioyksikön perustamisesta ja toiminnasta ministeriöille.

Johtoryhmän päätökset toimeenpannaan kunkin organisaation hallinnollisen rakenteen edellyttämin tavoin.

Johtoryhmän tehtävänä on valvoa FICAN Eastin päätösten ja velvoitteiden toteutumista. Asioiden esittelystä ja hallintoa koskevasta muusta raportoinnista johtoryhmälle vastaa FICAN Eastin johtaja.

5.5.4

Kliininen työryhmä

Johtoryhmä nimeää FICAN Eastin johtajan esityksestä kliinisen työryhmän ja sen puheenjohtajiston, jonka tehtävänä on toteuttaa toimintasuunnitelman mukaiset eritoten sairaanhoitopiireille kuuluvat kliiniseen ja diagnostiseen kokonaisuuteen kuuluvat osa-alueet. Sopijapuolet esittävät kukin ehdokkaansa työryhmään.

5.5.5

Tieteellinen työryhmä

Johtoryhmä nimeää FICAN Eastin johtajan esityksestä tieteellisen työryhmän ja sen puheenjohtajiston, jonka tehtävänä on toteuttaa toimintasuunnitelman mukaiset eritoten yliopistoille kuuluvat tutkimuksen kehittämiseen ja kliiniseen työhön integrointiin kuuluvat osa-alueet. Sopijapuolet esittävät kukin ehdokkaansa työryhmään.

5.5.6

FICAN Eastin johtajalla on läsnäolo-oikeus kliinisen ja tieteellisen työryhmän kokouksissa, ja työryhmien tulee toimittaa kokouspöytäkirjat ja muistiot ehdotuksineen FICAN Eastin johtajalle johtoryhmälle esittelyä ja tarvittaessa johtoryhmän hyväksyntää varten.

6 Sopijapuolten yleinen vastuu toiminnan toteuttamisesta

6.1

Sopijapuolet vastaavat yhdessä FICAN Eastin toiminnasta, mutta FICAN Eastin tehtävän tai veloitteen suorittamisesta tämän sopimuksen perusteella vastaa muille sopijapuolille se sopijapuoli, jonka tehtäväksi toimenpide ja/tai velvoite on asetettu. Kukin sopijapuoli vastaa kuitenkin aina itse viime kädessä sellaista tehtävästä, joka on laissa sen tehtäväksi säädetty. Tarvittavista toiminnan edellyttämistä vakuutuksista huolehtii kukin toiminnasta vastuussa oleva sopijapuoli.

7 Sopijapuolten kustannusvastuut

7.1

Sopijapuolten tavoitteena on, että FICAN Eastin toiminta tulisi osin rahoitettavaksi kansalliseen syöpäkeskustoimintaan saatavalla valtion rahoituksella, ulkopuolisella infrastruktuurirahoituksella sekä tutkimusrahoituksella. Lisäksi tavoitteena on saada rahoitusta myös lisääntyvän yritys yhteistyön kautta.

7.2

Sopijapuolten rahoitusvastuun jakoperusteet vuosittaisista kustannuksista ovat toistaiseksi seuraavat, siltä osin kuin niitä ei saada ulkopuolisella tulo-rahoituksella katettua:

PSSH	30 %
KSSH	30 %
UEF	20 %
Siun Sote	10 %
Sosteri	3 %
Essote	7 %

FICAN Eastin vuoden 2018 alustava talousarvio on tämän sopimuksen liitteenä ja sopijapuolet valmistelevat FICAN Eastin seuraavan talousarvioesityksen vuoden 2018 loppuun mennessä.

Sopijapuolet vastaavat edellä mainitussa suhteessa kustannuksista, joita ei saada tulorahoituksella katetuksi. Talousarvion ylitystilanteessa voi sopijapuolen kustannusvastuu kuitenkin ylittyä enintään 15 %:lla sovitun talousarvion mukaisesta sopijapuolen maksuosuudesta.

7.3

Sopijapuolet sitoutuvat kukin eriyttämään FICAN Eastille tarkoitettujen varojen taloudenpidon ja tilin omalle kustannuspaikalleen organisaatiossaan kutakin sopijapuolta koskevien hallinnollisten määräysten, sääntöjen, ohjeiden sekä sopijapuolta koskevan sitovan lainsäädännön mukaisesti.

Kussakin organisaatiossa FICAN East -kustannuspaikalle ohjatut varat käytetään FICAN Eastin toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti.

7.4

FICAN Eastille laaditaan kolmen vuoden taloussuunnitelma. Niissä määritellään tarvittavat resurssit huomioiden tiedossa oleva FICAN East rahoitus kussakin organisaatiossa. Talousarviota täsmennetään vuosittain.

7.5

Sopijapuolten osuus FICAN Eastin tuloihin sekä vastuu sen veloista ja velvoitteista määräytyy edellä mainitussa prosentuaalisessa suhteessa. Tulojen ollessa riittämättömät sopijapuolet sitoutuvat kattamaan alueellisen syöpäkeskuksen kustannukset edellä mainituin osuuksin. Toiminnan ollessa ylijäämäistä kukin sopijapuoli sitoutuu ylijäämän osoittamiseen FICAN Eastin toimintaan omalle kustannuspaikalleen seuraavana toimintavuonna.

Kunkin organisaation kustannuspaikalla oleva ylijäämä yhdistetään ennen kuin seuraavan vuoden rahoitusosuudet määritellään. Yhteinen ylijäämä toimii pohjarahoituksena seuraavalle toimintavuodelle.

7.6

Toiminnan ollessa alijäämäistä, kunkin sopijapuolen on taloussuunnitelmassa päätettävä niistä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan sekä osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Sopijapuolet kuitenkin kattavat oman kustannuspaikkansa alijäämän ennen tilikauden päättymistä, mikäli mahdollista, organisaationsa muulla omalla varallisuudella seuraavan vuoden alkuun. Alijäämä tasataan seuraavan vuoden rahoitusosuuksien laskennassa.

7.7

FICAN Eastin toiminta perustuu sille vuosittain vahvistettuun toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon. Mikäli FICAN Eastin kustannuskehitys näyttää ylittävän talousarvion, asia käsitellään johtoryhmässä ja päätetään niistä toimenpiteistä, joihin ryhdytään kustannusten rajoittamiseksi ja/tai lisärahoituksen hankkimiseksi.

7.8

PSSHP laskuttaa sopijapuolilta niiden osuuden kustannuksista vuosittain enakkona maaliskuun loppuun mennessä, jos muuta ei ole sovittu. Enakkolaskutuksen perustana on vuosittain vahvistettu talousarvio. Sopijapuoli on velvollinen suorittamaan

erääntyneelle saatavalle lain mukaista viivästyskorkoa. Laskuihin lisätään tarvittaessa kulloinkin voimassaoleva arvonnlisävero.

7.9

Sopijapuolet voivat osallistua kustannuksiin myös rahoittamalla suoraan FICAN Eastin toiminnassa tarvittavia resursseja. Sopiminen tältä osin tapahtuu johtoryhmässä.

8 Immateriaalioikeudet ja FICAN Eastin toiminnassa tapahtuva tutkimus

8.1

Tällä sopimukselle ei siirry sopijapuolille mitään muita oikeuksia kuin mistä on erityisesti tällä sopimuksella sovittu eikä sopimus siirrä mitään olemassa olevia immateriaalioikeuksia, joita sopijapuolella on ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista.

8.2

FICAN Eastin toiminnassa ja tutkimuksessa jatkossa syntyvät immateriaalioikeudet omistaa se tai ne sopijapuolet, jotka tai jonka palveluksessa olevat henkilöt ovat tuloksen tuottaneet noudattaen kutakin organisaatiota koskevaa kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä, ohjeita ja määräyksiä, mukaan lukien mutta ei rajoittuen, tekijänoikeuslakiin (404/1961), lakiin oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin (656/1967) ja lakiin oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin (369/2006). Kunkin projektin tai toimen alkaessa tehdään tarvittaessa erillissopimus oikeuksista ja niiden jakautumisesta. FICAN Eastille tai sen lukuun tulevat tavaramerkit tulevat PSSHP:n omistukseen ja niiden kustannuksista vastaa PSSHP.

8.3

FICAN Eastin tekemässä tutkimuksessa noudatetaan kussakin organisaatiossa voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä, sekä tutkimustoimintaa sitovia kulloinkin voimassa olevia Suomen ja EU:n säädöksiä ottaen erityisesti huomioon potilaan suojan ja tähän liittyvät potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain ("potilaslaki") sekä henkilötietolain - ja sen sijaan tulevan lain - ja EU:n säännösten tarjoamat takeet yksityisyyden suojasta sekä EU:n tietosuojasetuksen säännökset.

8.4

Tämä sopimus ei sisällä mitään tai minkään muunkaan tyyppisen omaisuuden siirtoa toisille sopijapuolille, eikä tämän sopimuksen puitteissa tehtyjä toimia voin näin tulkita, ellei siitä ole erikseen toisin sovittu.

8.5

Immateriaalioikeuksia koskevat ehdot jäävät voimaan tämän sopimuksen päättymisen jälkeenkkin.

9 FICAN Eastin laajentaminen ja kehittäminen

9.1

Mikäli sopijapuolet yhdessä niin päättävät, FICAN Eastiin voidaan myöhemmin ottaa muitakin keskeisiä toimijoita. Liittyminen tapahtuu tämän sopimuksen liitteeksi otettavalla sopimuksella, jossa sovitaan muun muassa liittyvän osapuolen velvoitteista sopijapuolia kohtaan.

10 Salassapitovelvoitteet

10.1

Sopijapuolet noudattavat kaikessa FICAN Eastin toiminnassa kulloinkin voimassa olevaa henkilötietolakia tai sen sijaan tulevaa lakia sekä EU:n tietosuojasetusta, potilaslakia, lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta sekä muuta salassapitoa koskevia Suomen ja EU:n säädöksiä. Kukin sopijapuoli vastaa siitä, että se tekee asianmukaiset salassapitoa osoittavat merkinnät toiselle sopijapuolelle mahdollisesti luovutettavaan salassa pidettävään materiaaliin.

Lisäksi noudatetaan tämän sopimuksen liitteeksi oheistettua yleistä tietoturvallisuusliitettä. Liite on laadittu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä ja se tullaan päivittämään alueellisten syöpäkeskusten aloitettua toimintansa yhteistyösopimukseen soveltuvaksi.

10.2

Sopijapuoli sitoutuu pitämään salassa toiselta sopijapuolelta saamansa aineistot ja tiedot, jotka on merkitty salaisiksi tai jotka on niiden luonteen vuoksi ymmärrettävä salassa pidettäväksi, sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

10.3

Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan koske aineistoa tai tietoa, (i) joka on yleisesti saatavilla taikka muuten julkista tai (ii) jonka vastaanottava sopijapuoli on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuutta tai (iii) joka oli vastaanottavan sopijapuolen hallussa ilman niitä koskevaa salassapitovelvollisuutta ennen niiden saamista toiselta sopijapuolelta tai (iv) jonka sopijapuoli on itsenäisesti kehittänyt hyödyntämättä toiselta sopijapuolelta saamaansa luottamuksellista aineistoa tai tietoa tai (v) jonka sopijapuoli on velvollinen julkistamaan lain tai viranomaismääräyksen perusteella.

10.4

Sopijapuolen on välittömästi lopetettava toiselta sopijapuolelta saamansa luottamuksellisen aineiston ja tietojen käyttäminen sekä pyynnöstä palautettava tai hävitettävä kyseinen aineisto, kun sopimus päättyy tai kun sopijapuoli ei enää tarvitse kyseistä aineistoa tai kyseisiä tietoja sopimuksen täyttämiseen aikaisemman ajankohdan mukaan. Sopijapuolella on kuitenkin oikeus säilyttää lain tai viranomaismääräyksen edellyttämät kopiot aineistosta, sekä yksi kappale arkistointitarkoituksiin, mikäli laki tai viranomaismääräys edellyttää arkistointia.

10.5

Sopijapuolet tiedostavat erityisesti, että FICAN Eastin toiminnan yhteydessä saatetaan käsitellä henkilötietoja (mukaan lukien arkaluonteisia henkilötietoja) sekä muita lakisääteisesti salassa pidettäviä tietoja, joiden käsittelystä on säädetty muun ohella henkilötietolaissa ja potilaslaisissa, ja että sopijapuolten työntekijöillä voi olla pääsy tällaisiin tietoihin. Sopijapuolet sitoutuvat pitämään tällaiset tiedot salassa noudattaen niitä koskevaa lainsäädäntöä sekä turvaamaan oman henkilöstönsä osalta, että tarvittavat salassapitositoumukset otetaan ja salassapitovelvoitteet selvitetään henkilöstölle. Sopijapuolet vastaavat lisäksi siitä, että salassa pidettävään aineistoon on pääsy yksinomaan sellaisilla henkilöillä, jotka välttämättä tarvitsevat tiedon joko tämän sopimuksen täyttämiseksi tai täyttääkseen FICAN Eastilta saamansa tehtävän tai toimeksiannon.

10.6

Selvyyden vuoksi todetaan, että tämä sopimus ei poista mahdollisesti suoraan laista tulevia salassapito- tai käyttörajoitusvelvoitteita, joita on noudatettava tämän sopimuksen määräyksistä riippumatta ja jonka lainsäädännössä asetetuista seurauksista vastaa se sopijapuoli, joka on toiminut vastoin säännöksiä.

10.7

Tähän kohtaan 10 liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa tämän sopimuksen voimassaoloajan sekä viisi (5) vuotta sen päättymisen tai purkautumisen jälkeen.

11 Vahingonkorvausvelvollisuus

11.1

Sopijapuoli vastaa suhteessa muihin sopijapuoliin sille laissa tai tässä sopimuksessa tai siihen liittyvissä erillisopimuksissa asetetun velvoitteen rikkomisesta tai laiminlyönnistä sekä siitä vahingosta, jonka se toiselle sopijapuolelle aiheuttaa. Sopijapuolten vastuu rajoittuu välittömiin vahinkoihin, vastuukattona 15.000 €.

11.2

Vastuunrajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella taikka jos kysymyksessä on immateriaalioikeuksien tai salassapitovelvoitteiden rikkominen taikka vahinko on aiheutettu kolmannelle osapuolelle.

11.3

Jos vahinkoa on aiheutettu kolmannelle osapuolelle, vastaa siitä se sopijapuoli, joka on vahingon aiheuttanut.

12 Sopimuksen muuttaminen, sopimuksen siirto ja voimaan jäävät sopimusmääräykset

12.1

Tätä sopimusta liitteineen voidaan muuttaa ainoastaan sopijapuolten välisellä kirjallisella sopimuksella, joka otetaan tämän sopimuksen liitteeksi.

12.2

Sopijapuolet eivät voi siirtää sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman kaikkien sopijapuolten etukäteen antamaa suostumusta.

12.3

Mikäli PSSHP:n, Siun Soten, KSSHP:n, Sosterin tai Essoten toiminta tai sen osa siirtyy lainsäädännön tai organisaatiomuutosten johdosta sopimuksen voimassaoloaikana muulle taholle, voi asianomainen sopijapuoli siirtää kohdan 12.2 estämättä sopimuksen uudelle vastuorganisaatiolle tai sille jolle tässä sopimuksessa tarkoitetut osapuolen tehtävät on siirretty.

12.4

Kohdassa 8 ja 10 erikseen määrätyn lisäksi, sellaiset sopimusehdot, jotka niiden luonteen puolesta ilmeisimmin on tarkoitettu voimaan jääviksi jäävät voimaan tämän sopimuksen päättymisestä huolimatta.

13 Sopimuksen päättäminen

13.1

Sopijapuolella on oikeus irtisanoa sopimus 12 kuukauden irtisanomisajalla toimittamalla muille sopijapuolille kirjallinen irtisanomisilmoitus.

13.2

Sopijapuoli voi purkaa sopimuksen välittömin vaikutuksin, mikäli johtoryhmässä todetaan, että joku sopijapuolista ei ole täyttänyt sille sopimuksella asetettuja olennaisia

velvoitteita eikä ole korjannut niitä taikka esittänyt toimenpiteitä laiminlyöntinsä korjaamiseen 60 vuorokauden kuluessa siitä, kun yksi sopijapuolista on kirjallisesti ilmoittanut rikkomuksesta. Mikäli joku sopijapuolista kuitenkin katsoo, ettei sillä ole edellytyksiä jatkaa yhteistyötä edellä kuvatun sopimusrikkomuksen johdosta, on tällä sopijapuolella oikeus irtautua sopimuksesta purkamalla se suhteessa kaikkiin sopijapuoliin.

13.3

Sopimuksen irtisanovalla tai purkavalla sopijapuolella on oikeus saada palautuksena kyseisen vuoden rahoitusosuudestaan se osuus, jota ei ole vielä budjetoitu taikka käytetty. Jos sopimus puretaan, rikkoneen sopijapuolen kyseiselle toimintavuodelle osoitetut varat on saatettava FICAN Eastin käyttöön suunnitelman mukaisesti.

14 Voimassaolo, soveltaminen ja riitojen ratkaisu

14.1

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet sopimuksen viimeisimmästä allekirjoituspäivästä.

Sopimus on voimassa toistaiseksi.

14.2

Sopimus muodostuu tästä sopimusasiakirjasta sekä sopimuksen liitteeksi tulevista yleisestä tietoturvaliitteestä, toimintasuunnitelmasta ja talousarvioesityksestä.

Mikäli sopimusasiakirjan ja sen liitteiden välillä on ristiriitaa, tämä sopimus ratkaisee ennen liitteitä. Liitteiden etusijajärjestys on seuraava:

- 1) talousarvioesitys
- 2) toimintasuunnitelma
- 3) tietoturvaliite

14.3

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan sopijapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli neuvotteluin ei saada ratkaisua erimielisyyteen, saatetaan erimielisyys ratkaistavaksi Pohjois-Savon käräjäoikeudessa tai sopijapuolten hyväksymän erikseen solmittavan sopimuksen mukaisesti Keskuskauppakamarin nopeutettua välimiesmenettelyä noudattaen Suomen lain mukaan Kuopiossa.

15 Sopimuskappaleet ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta liitteineen on tehty kuusi (6) saman sisältöistä kappaletta, yksi (1) kullekin sopijapuolelle.

15.1
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kuopiossa 31.5 2018

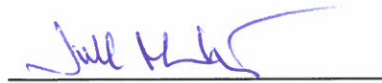
Risto Miettunen
sairaanhoitopiirin johtaja

Jorma Penttinen
johtajaylilääkäri

15.2
Itä-Suomen yliopisto

Kuopiossa_31.5._2018

Jukka Mönkkönen, rehtori

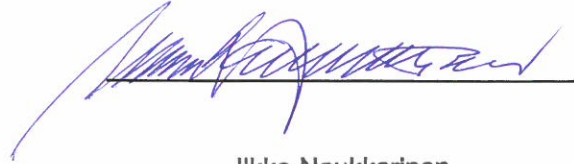
15.3

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Joensuussa 31.5. 2018

Ilkka Pirskanen
Toimitusjohtaja
Siun sote

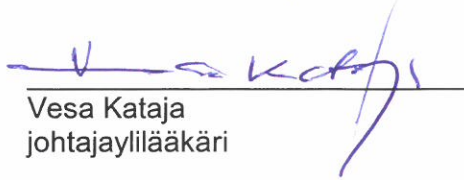
Ilkka Naukkarinen
Hallintojohtaja
Siun sote

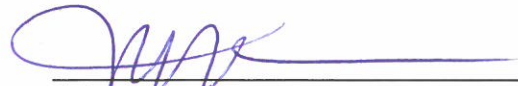
10.11.2022 klo 17:30 alku
Kokouskutsu
Kokouskutsu
Lisä kutsu

10.11.2022 klo 17:30
Kokouskutsu
Kokouskutsu
Kokouskutsu

15.4
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Jyväskylä 20 . 7 2018

Vesa Kataja
johtajaylilääkäri

Juha Kinnunen
sairaanhoitopiirin johtaja

15.5
Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

SN 18.6 2018

PANU PEISARO

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

versio 6 / 4.4.2018

17 (18)

15.6

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

MIKKELI 4 . 6 2018

Risto Kortelainen
kuntayhtymän johtaja

Yleinen tietoturvaluusliite

2 (12)

1 Tämän dokumentin tarkoitus ja soveltaminen

- #1 Tämä dokumentti on sopijapuolten välisen pääsopimuksen liite, jolla sovitaan sopimuksen kohteen tietosuojaan, tietoturvaluuteen, tilaajan aineiston käsittelyyn ja salassapitoon liittyvistä seikoista. Tätä dokumenttia sovelletaan pääsopimuksessa mainitun sopimusasiakirjojen soveltamisjärjestyksen mukaisesti, huomioiden kuitenkin mitä jäljempänä mainitaan mahdollisten pääsopimuksen vastuunrajoitusten soveltamisesta.

2 Määritelmät

- #2 *Luottamukselliset tiedot:* Sopijapuolta sekä sen toimintayksiköitä, sopimuskumppaneita tai muita yhteistyötahoja koskevat liike- ja ammatillisaisuudet, tiedot turvallisuus- ja valmiusjärjestelyistä sekä muut julkisuuslain (621/1999) mukaan salassa pidettävät tai muuten luottamuksellisiksi ja salassa pidettäviksi ymmärrettävät tiedot sekä henkilötiedot.
- #3 *Henkilötiedot:* Määritelty tietosuoja-asetuksen 4 artiklassa.
- #4 *Henkilötietojen käsittely:* Määritelty tietosuoja-asetuksen 4 artiklassa. Henkilötietojen käsittelynä pidetään esimerkiksi sitä, jos toimittajalla on mahdollisuus päästä näkemään henkilötietoja sopimuksen kohteen toteuttamisen yhteydessä.
- #5 *Tietosuoja-asetus:* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta.
- #6 *Tilaajan aineisto:* Tuotteen toimituksen tai palvelun yhteydessä käytettävät tai niihin sisältyvät tilaajan asiakirjat, kirjalliset tiedot, tietokannat ja ohjelmistot, sekä muu aineisto, jonka tilaaja on luovuttanut toimittajalle tuotteen tai palvelun tuottamista varten, sekä lisäksi palvelua tai tuotetta käytettäessä syntynyt tilaajan tietoaineisto, tämän muotoilu, rakenne ja metatieto. Tietoaineiston rakenteella ei tarkoiteta tietosisällön tallennusteknistä rakennetta, vaan sen käsitteellistä muotoilua ja jäsenystä tilaajan tarkoitusta varten. Tietoaineisto voi olla tallennusteknisesti tiedostoissa, tietokannoissa tai muissa tallennusmuodoissa. Tässä määritelmässä tietosisällöllä ja tiedolla tarkoitetaan sekä raakatietoa että jalostettua tietoa.

3 Alihankkijat

- #7 Tässä liitteessä toimittajalle ja toimittajan palveluksessa oleville henkilöille asetetut velvoitteet koskevat myös toimittajan alihankkijoita ja niiden palveluksessa olevia henkilöitä siltä osin kuin ne osallistuvat sopimuksen kohteen toteuttamiseen. Toimittajan on tiedotettava alihankkijoille näistä velvoitteista, ja toimittaja vastaa siitä, että alihankkijat ja niiden palveluksessa olevat henkilöt noudattavat niitä. Toimittaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan.

4 Yleiset velvollisuudet

4.1 Sopijapuolten velvollisuus noudattaa lainsäädäntöä

- #8 Sopijapuolet sitoutuvat noudattamaan tietoturvallisuudesta, tietosuojasta, julkisuudesta ja salassapidosta annettua lainsäädäntöä sekä lainsäädännön nojalla annettuja viranomais määräyksiä. Sopimuksella ei poiketa lainsäädännön sopijapuolelle asettamista pakottavista velvoitteista.

4.2 Myötävaikutusvelvollisuus

- #9 Sopijapuolet pyrkivät kaikkiin käytettävissään oleviin kohtuullisin keinoin myötävaikuttamaan sopimuksen kohteen toteuttamisessa korkeaan tietoturvallisuuden tasoon ja toisen sopijapuolen mahdollisuuteen omalta osaltaan ylläpitää sitä.

4.3 Huolellisuusvelvollisuus

- #10 Sopijapuolet vastaavat siitä, että sopimuksen mukaiset tehtävät tehdään huolellisesti ja ettei tilaajan aineiston tai luottamuksellisten tietojen luottamuksellisuus, saatavuus tai eheys vaarannu sopijapuolten henkilöstön huolimattomuuden, virheellisten työtapojen tai muun sopimuksen vastaisen toiminnan johdosta.

4.4 Tietoturvallisuuteen liittyvät tehtävät ja vastuut

- #11 Sopijapuolten tulee määritellä organisaatiossaan tietoturvallisuuteen liittyvät tehtävät ja vastuut sekä nimetä kokemukseltaan ja pätevyydeltään riittävät vastuuhenkilöt ja ilmoittaa heidän yhteystietonsa toiselle sopijapuolelle.

4.5 Sopijapuolten tietoturvallisuuteen liittyvät sisäiset ohjeet

- #12 Sopijapuolilla voi olla erillisiä tietoturvallisuuteen liittyviä sisäisiä ohjeita. Sopijapuolten tulee noudattaa niitä siltä osin kuin ne eivät ole ristiriidassa sopimuksen kanssa. Sopijapuolet pyrkivät mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toistensa tietoturvallisuuteen liittyvät sisäiset ohjeet.

5 Tilaajan aineisto

5.1 Käsitteleminen

- #13 Toimittaja noudattaa tilaajan aineistoa käsitellessään julkisuuslaissa (621/1999) tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa, tietosuojalainsäädännön edellyttämää hyvää tietojen käsittelytapaa, muuta tietojen suojaamista ja tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä sekä tilaajan antamia kohtuullisia ohjeita. Jos toimittaja laatii tai käsittelee sopimuksen perusteella potilasasiakirjoja, toimittaja sitoutuu laatimaan ne

4 (12)

ja käsittelemään niitä siten kuin potilasasiakirjojen laatimisesta on erikseen säädetty ja tilaaja rekisterinpitäjänä ohjeistaa. Myös muun muassa toimittajan laatimat potilasasiakirjat ovat tilaajan aineistoa.

5.2 Käyttötarkoitus

- #14 Toimittaja saa käyttää tilaajan aineistoa vain sopimuksen kohteen toteuttamiseen ja vain sopimuksen kohteen toteuttamisen edellyttämässä laajuudessa. Toimittajan tulee huolehtia siitä, että tilaajan aineistoa käsittelevät vain ne toimittajan lukuun työskentelevät henkilöt, joiden työtehtäviin tilaajan aineiston käsittely kuuluu.

5.3 Tietoturvaluustasot

- #15 Tilaajalla on oikeus määritellä tilaajan aineistolle eri tietoturvaluustasoja ja sen mukaisia erityisiä tietoturvatoinenpiteitä ja ohjeita. Toimittaja käsittelee tilaajan aineistoa sen tietoturvaluustason edellyttämällä tavalla. Jos tietoturvaluustasojen muutokset aiheuttavat olennaisesti lisätyötä toimittajalle, sopijapuolet käsittelevät asian muutoshallintamenettelyn mukaisesti.

5.4 Tietopyynnöt

- #16 Toimittajan tulee ohjata kolmansien osapuolten tekemät tilaajan aineistoa koskevat tietopyynnöt viipymättä tilaajalle.

5.5 Tilaajan aineiston palauttaminen

- #17 Sopimuksen tai käyttötarpeen päättyessä toimittaja palauttaa ajan tasalla olevan tilaajan aineiston tilaajalle 14 päivän kuluessa tilaajan kirjallisesta pyynnöstä tietoaineiston avoimuusvaatimuksen mukaisesti. Tietoaineiston avoimuusvaatimuksella tarkoitetaan sitä, että tilaajan tietoaineisto on saatavissa yleisesti käytetyssä muodossa ja käsiteltävissä yleisesti käytössä olevilla tietojärjestelmillä ilman rojalteja ja lisenssimaksuja tai muita käsittelyä rajoittavia ehtoja. Toimittajalla ei ole oikeutta erillisveloitukseen tilaajan aineiston toimittamisesta tämän alaluvun 5.5 mukaisesti.

5.6 Tilaajan aineiston hävittäminen

- #18 Toimittajalla on velvollisuus omalla kustannuksellaan tietoturvalisella tavalla hävittää mahdolliset jäljennökset tilaajan aineistosta sen jälkeen, kun tilaaja on kirjallisesti hyväksynyt tilaajan aineiston sopimuksen mukaisesti palautetuksi. Toimittaja tulee tilaajan pyynnöstä ilman erillisveloitusta esittää hävittämisestä kohtuullinen selvitys. Toimittajalla ei ole velvollisuutta hävittää aineistoa, jos toimittaja on velvollinen lain tai viranomais määräyksen perusteella säilyttämään aineiston.

6 Henkilötietojen käsittely

- #19 Tätä lukua 6 sovelletaan, jos toimittaja käsittelee sopimuksen perusteella henkilötietoja. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan myös muun muassa tilaajan aineistoa koskeva ehtoja.

6.1 Toimittajan oikeus käsitellä henkilötietoja

- #20 Tilaaja on tietosuojalainsäädännön mukainen rekisterinpitäjä ja toimittaja henkilötietojen käsittelijä.
- #21 Toimittajalla on oikeus käsitellä tilaajan aineistoon sisältyviä henkilötietoja
- vain sopimuksessa mainitulla perusteella tai tilaajan kirjallisesti etukäteen antamalla luvalla
  - vain siinä määrin ja niin kauan, kuin se on sopimuksen kohteen toteuttamiseksi välttämätöntä
  - vain tämän sopimuksen sekä tilaajan erikseen antamien dokumentoitujen ohjeiden mukaisesti.
- #22 Seuraavat seikat ilmenevät tarkemmin pääsopimuksesta, muista sopimuksen liitteistä tai muusta sopimukseen liittyvästä dokumentaatiosta:
- henkilötietojen käsittelyn kohde ja kesto
  - henkilötietojen käsittelyn luonne ja tarkoitus
  - henkilötietojen tyyppi
  - rekisteröityjen ryhmät
  - rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet (siltä osin kuin niitä ei ole mainittu tässä liitteessä).
- #23 Jos sopijapuoli katsoo, etteivät edellä mainitut tai muut tietosuojalainsäädännön edellyttämät seikat ilmene mainituista asiakirjoista riittävän täsmällisesti, sopijapuolella on oikeus edellyttää, että kyseiset seikat kirjataan osaksi sopimusasiakirjoja tai dokumentaatiota.

6.2 Tietosuojalainsäädännön noudattaminen

- #24 Toimittaja sitoutuu noudattamaan henkilötietojen käsittelyssä voimassa olevaa tietosuojalainlainsäädäntöä ja sen perusteella annettuja viranomaismääräyksiä. Toimittaja vakuuttaa tuntevansa esimerkiksi tietosuoja-asetuksen sisällön, mukaan lukien muun muassa 28 ja 32 artiklassa henkilötietojen käsittelijälle asetetut velvollisuudet. Toimittajan tietosuojalainsäädännön vastaista menettelyä voidaan pitää olennaisena sopimusrikkomuksena.
- #25 Toimittajan on viipymättä ilmoitettava tilaajalle, jos toimittaja epäilee, että sopimus tai sopimuksen kohteen toteuttamisessa käytettävä ohjeistus tai käytäntö rikkoo tietosuojalainsäädäntöä.

6 (12)

6.3 Toimet tietosuojalainsäädännön vaatimusten noudattamisen turvaamiseksi

- #26 Toimittajan tulee arvioida henkilötietojen käsittelyyn rekisteröityjen kannalta liittyvät riskit sekä toteuttaa riittävät tekniset ja organisatoriset toimet sen varmistamiseksi, että henkilötietojen käsittely täyttää tietosuojalainsäädännön vaatimukset ja sillä varmistetaan rekisteröidyn oikeuksien suojele. Teknisistä ja organisatorisista toimista tulee laatia kirjallinen dokumentaatio, joka on pidettävä ajan tasalla. Toimittaja huolehtii esimerkiksi käsittelemiensä henkilötietojen asianmukaisesta suojaamisesta varmistaakseen niiden luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden sekä noudattaa sopimuksen kohteen toteuttamisessa sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatetta.
- #27 Toimittajan on nimettävä tietosuoja-asetuksen 37 artiklan mukaisesti tietosuojavastaava ja ilmoitettava hänen yhteystietonsa joko julkisilla verkkosivuillaan tai suoraan tilaajalle.

6.4 Muiden henkilötietojen käsittelijöiden käyttäminen

- #28 Toimittaja ei saa käyttää muiden henkilötietojen käsittelijöiden palveluksia ilman tilaajan etukäteen kirjallisesti antamaa lupaa. Toimittajan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti tilaajalle kaikista suunnitelluista muutoksista, jotka koskevat muiden henkilötietojen käsittelijöiden lisäämistä tai vaihtamista, jolloin tilaaja voi perustellusta syystä kieltää muutoksen. Toimittaja vastaa siitä, että toimittajan ja muun henkilötietojen käsittelijän välillä on tehty asianmukainen sopimus, joka täyttää tietosuojalainsäädännön velvoitteet.

6.5 Toimittajan avustamis- ja tiedonantovelvollisuus

- #29 Toimittajan tulee avustaa tilaajaa täyttämään velvollisuuden vastata pyyntöihin, jotka koskevat tietosuojalainsäädännön mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä, sekä varmistamaan, että tietosuoja-asetuksen 32–36 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia noudatetaan. Toimittajan tulee esimerkiksi avustaa tilaajaa tietosuoja-asetuksen 33 ja 34 artiklan edellyttämien ilmoitusten tekemisessä tietosuoja-asetuksen mukaisessa määräajassa valvontaviranomaiselle ja rekisteröidylle. Toimittajan tulee myös pyynnöstä tehdä tietosuoja-asetuksen 31 artiklan mukaista yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa sen tehtävien suorittamiseksi.
- #30 Toimittajan tulee antaa tilaajalle kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen tietosuojalainsäädännössä asetettujen velvoitteiden noudattamisen osoittamista varten. Toimittajan tulee jatkuvasti ylläpitää mainittuja tietoja ja arvioida toimenpiteiden riittävyyttä.
- #31 Toimittajan tulee oma-aloitteisesti ilmoittaa tilaajalle henkilötietojen käsittelypaikat ja niiden muutokset, elleivät ne selvästi ilmene sopimuksesta tai tilaajan käytettävissä olevasta dokumentaatiosta.
- #32 Toimittaja toteuttaa tämän alaluvun 6.5 mukaisen avustamis- ja tiedonantovelvollisuuden ilman erillistä korvausta.

7 (12)

6.6 Henkilötietojen käsittely ulkomailla

- #33 Jos pääsopimuksessa tai soveltamisjärjestyksessä tämän liitteen yläpuolella olevissa liitteissä ei ole nimenomaisesti toisin todettu, toimittaja ei saa käsitellä tilaajan aineiston sisältämiä henkilötietoja ETA-alueen ulkopuolella.
- #34 Jos toimittaja pääsopimuksen tai soveltamisjärjestyksessä tämän liitteen yläpuolella olevan liitteen mukaan saa käsitellä tilaajan aineiston sisältämiä henkilötietoja ETA-alueen ulkopuolella, toimittajan tulee kirjallisesti ilmoittaa tällaisen henkilötietojen käsittelyn aloittamisesta tilaajalle viimeistään 30 päivää ennen suunniteltua aloitusajankohtaa.
- #35 Jos toimittaja käsittelee henkilötietoja Yhdysvalloissa tai muissa kuin EU-komission listaamissa luotettavissa maissa, toimittaja sitoutuu siihen, että se solmii ennen henkilötietojen käsittelyn aloittamista tilaajan kanssa erillisen EU-mallilausekkeiden mukaisen sopimuksen henkilötietojen käsittelystä. Jos EU-mallilausekkeiden mukaista sopimusta ei myöhemmin pidettäisi riittävänä osoituksena tietosuojaa koskevan lainsäädännön velvoitteiden täyttämistä, toimittaja sitoutuu yhdessä tilaajan kanssa viipymättä saattamaan henkilötietojen käsittelyn lainmukaiseksi.
- #36 Toimittaja sitoutuu siirtämään henkilötietojen käsittelyn ETA-alueelle tai luotettavaan maahan ilman aiheutonta viivytystä, jos käsittelyä poistetaan luotettavien maiden listalta. Siirrosta ei saa aiheutua tilaajalle ylimääräisiä kustannuksia.
- #37 Toimittaja takaa saman tietoturvan ja tietosuojan tason riippumatta henkilötietojen käsittelymaasta.

6.7 Vahingonkorvaus

- #38 Jos toimittaja on toiminut tietosuoja-asetuksen tai muun tietosuojalainsäädännön tai sopimuksen vastaisesti ja tästä on aiheutunut tilaajalle tai rekisteröidylle aineellista tai aineetonta vahinkoa, on toimittaja velvollinen korvaamaan kyseisen vahingon täysimääräisesti pääsopimuksessa mahdollisesti olevasta vastuunrajoituksesta riippumatta.
- #39 Jos tilaajalle määrätään tietosuoja-asetuksen 83 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen sakko ja sakon voidaan katsoa aiheutuneen toimittajan tai sen alihankkijan tai niiden palveluksessa olevan henkilön menettelystä tai laiminlyönnistä, on toimittaja velvollinen korvaamaan tilaajalle hallinnollisen sakon euromäärän kokonaisuudessaan pääsopimuksessa mahdollisesti olevasta vastuunrajoituksesta riippumatta.

7 Toimittajan ilmoitus- ja raportointivelvollisuudet

7.1 Ilmoitusvelvollisuus

- #40 Toimittajan on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava tilaajalle sellaisista toimittajan tietoon tulleista seikoista, jotka voivat vaikuttaa sopimuksen kohteeseen liittyvään tietoturvallisuuteen, ja niiden aiheuttamista toimenpiteistä ja mahdollisista seurauksista. Velvollisuus koskee muun ohella tietoturvariskejä, muutoksia

8 (12)

turvajärjestelyissä, toteutuneita tietoturvaloukkauksia tai niiden yrityksiä, paikkaamattomia järjestelmähaavoittuvuuksia, palvelunestohyökkäyksiä sekä muita vastaavia poikkeamia, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä tilaajan aineiston luottamuksellisuudelle, eheydelle ja saatavuudelle. Toimittajan tulee ilmoittaa tilaajalle vastuuhenkilö, jolta asiassa saa lisätietoja. Jos seikka liittyy henkilötietoihin, toimittajan on ilmoitettava asiaan liittyvien rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät.

- #41 Toimittajan tulee ilmoittaa tilaajalle tietoturvaan liittyvässä dokumentaatioissa tapahtuneet muutokset ja toimittaa viipymättä tilaajalle ajan tasalla oleva dokumentaatio.

7.2 Määräajoin suoritettava raportointi

- #42 Toimittaja seuraa sopimuksen mukaisen tietoturvallisuustason toteutumista säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Toimittaja kirjaa mahdolliset poikkeamat ja raportoi ne tilaajalle viipymättä sekä aloittaa korjaustoimet ensi tilassa.

8 Tietoturvaloukkaustilanteessa toimiminen

- #43 Toimittajalla tulee olla kirjallinen ohjeistus tietoturvaloukkaustilanteissa toimimiseen.
- #44 Toimittaja huolehtii häiriötilanteiden hallinnasta sopimuksen mukaisesti siten, että ongelman rajaus ja korjaus suoritetaan viipymättä yhteisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti.
- #45 Toimittaja on velvollinen auttamaan tilaajaa tietoturvaloukkauksiin liittyvien vahinkojen minimoinnissa sekä asian selvittämisessä viranomaistahojen kanssa.
- #46 Toimittaja saa veloittaa tietoturvaloukkauksen sille aiheuttamasta lisätyöstä sopimuksen mukaisen hinnan, jos kaikki seuraavat edellytykset toteutuvat:
- tietoturvaloukkaus ei aiheudu toimittajan vastuulla olevasta syystä
  - toimittajan virhe tai laiminlyönti ei ole myötävaikuttanut tietoturvaloukkauksen tapahtumiseen
  - toimittajan toimenpiteet eivät sisälly mahdolliseen jatkuvan palvelun veloitukseen.

9 Toimittajan henkilöstö

9.1 Henkilöstön salassapitovelvollisuus

- #47 Toimittaja vastaa siitä, että toimittajan lukuun työskentelevät henkilöt, joilla voi olla pääsy luottamuksellisiin tietoihin, ovat etukäteen allekirjoittaneet kirjallisen salassapitositoumuksen. Toimittajan on tilaajan pyynnöstä esitettävä kyseinen salassapitositoumus tilaajalle.
- #48 Toimittajan on huolehdittava siitä, että toimittajan lukuun työskentelevät henkilöt ovat tietoisia seuraavista seikoista ja ovat sitoutuneet niitä noudattamaan:

9 (12)

- Työntekijä saa käyttää tilaajan aineistoa vain työtehtäviensä mukaiseen tarkoitukseen ja vain siinä laajuudessa kuin työtehtävien hoitaminen edellyttää. Työntekijällä ei ole oikeutta käyttää tilaajan aineistoa muuhun kuin edellä mainittuun tarkoitukseen.
- Työntekijän on pidettävä tilaajan aineisto salassa, eikä sitä saa luovuttaa tai muulla tavalla paljastaa sivullisille. Salassapitovelvollisuus on voimassa pysyvästi. Salassapitovelvollisuus ei koske julkista aineistoa.
- Sivullisina pidetään muun muassa sellaisia toimittajan lukuun työskenteleviä henkilöitä, jotka eivät työtehtäviensä perusteella tarvitse tilaajan aineistoa tietoonsa.
- Työntekijän on ilmoitettava tietoonsa tulleista tietoturva- tai tietosuojaa vaarantavista seikoista tilaajalle tai toimittajalle viipymättä.
- Työntekijän tulee käsitellä tilaajan aineistoa sisältäviä asiakirjoja ja tallenteita huolellisesti ja riittävästä tietoturvasta huolehtien. Tilaajan aineistoa sisältäviä asiakirjoja ei saa viedä pois tilaajan tai toimittajan toimitiloista, elleivät työntekijän työtehtävät sitä nimenomaisesti edellytä.
- Työntekijän pitää palauttaa tai hävittää hallussaan olevat asiakirjat ja tallenteet luotettavasti ja riittävästä tietoturvasta huolehtien työtehtäviensä mukaisen käyttötarpeen päätyttyä.
- Tietojärjestelmien käytöstä kertyy lokitietoa, jota tarpeen mukaan seurataan.
- Salassapitovelvollisuuden rikkominen saattaa aiheuttaa työntekijälle lainsäädännön mukaisen henkilökohtaisen vastuun.

#49 Toimittajan tulee lisäksi huolehtia siitä, että toimittajan lukuun työskentelevät henkilöt ovat tietoinen myös muista mahdollisista sopimuksen mukaisista salassapitovelvoitteista, ja valvoa heidän toimintansa sopimuksenmukaisuutta.

9.2 Turvallisuusselvitys

- #50 Tilaajalla on oikeus edellyttää turvallisuusselvityslain (726/2014) mukaisen turvallisuusselvityksen tai tasoltaan vastaavan ulkomaisen turvallisuusselvityksen teettämistä toimittajan lukuun työskentelevistä henkilöistä, joilla saattaa olla pääsy tilaajan luottamuksellisiin tietoihin. Toimittaja vastaa turvallisuusselvityksen kohteena olevan henkilön suostumuksen hankkimisesta ja siitä, että henkilö antaa turvallisuusselvityksen teettämiseksi tarvittavat tiedot. Jos turvallisuusselvityksen kohteena oleva henkilö kieltäytyy selvityksestä, toimittajan tulee tarjota tilalle toinen henkilö, jolla on vastaava kokemus ja pätevyys.
- #51 Sopijapuoli vastaa itse kustannuksista, joita turvallisuusselvityksen teettämisestä sille aiheutuu. Tilaaja maksaa turvallisuusselvityksen teettämiseen liittyvät viranomaismaksut. Jos turvallisuusselvitys tulee uudelleen tehtäväksi sen vuoksi, että toimittajan henkilöstössä tapahtuu tilaajasta riippumaton muutos, toimittaja vastaa uuden henkilön turvallisuusselvityksen teettämisen kustannuksista.

10 Toimitilat ja tietojärjestelmien käyttö

10.1 Toimittajan sisäinen tietoturva

- #52 Toimittaja varmistaa omien sopimuksen kohteen toimittamiseen käyttämiensä tietojärjestelmien, laitteiden ja tietoliikennejärjestelmien tietoturvan. Toimittaja käyttää sopimuksen kohteen toteuttamiseen vain sellaisia tietojärjestelmiä, laitteita ja tietoliikennejärjestelmiä, joiden tietoturvariskejä toimittaja pystyy valvomaan ja hallitsemaan, ja joiden tietoturva on mahdollista auditoida. Jos toimittajan sopimuksen kohteen toteuttamiseksi käyttämä laite liitetään tietoverkkoon, siinä on oltava ajantasainen haittaohjelasuojaus.

10.2 Toimittajan toimitilat

- #53 Toimittaja vastaa siitä, että toimittajan tilat, joissa käsitellään tai säilytetään luottamuksellisia tietoja, täyttävät seuraavat vaatimukset:
- Tilat on asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi.
  - Tilojen tarkoituksenmukainen fyysinen turvallisuus on varmistettu tulipalon, sähkökatkosten, vesivaurioiden, ulkopuolisten häiriötekijöiden ja muiden vastaavien erityistilanteiden varalta.
  - Tiloissa ei oleskele ilman valvontaa henkilöitä, joiden työtehtäviin luottamuksellisten tietojen käsittely ei kuulu, ellei luottamuksellisia tietoja säilytetä siten, että nämä henkilöt eivät voi päästä niihin käsiksi.

10.3 Luettelo toimittajan henkilöistä

- #54 Toimittajan on toteutettava sopimuksen kohde siten, että käyttöoikeudet tilaajan järjestelmiin ja tilaajan aineistoon sekä niihin liittyviin loki-, hallinta- ja konfiguraatietoihin annetaan vain henkilöille, jotka tarvitsevat näitä oikeuksia työtehtäviensä suorittamiseen. Toimittaja pitää ajantasaista luetteloa vähintään seuraavista seikoista:
- kenellä on pääsy järjestelmään
  - mitkä oikeudet henkilöllä on
  - millä perusteella oikeus on annettu.
- #55 Toimittaja ylläpitää ajantasaista luetteloa henkilöiden kulkuoikeuksista tiloihin, joissa on mahdollista päästä käsiksi tilaajan järjestelmiin tai tilaajan aineistoon.
- #56 Toimittajan tulee poistaa tarpeettomat käyttöoikeudet ja kulkuoikeudet viipymättä esimerkiksi henkilön poistuessa toimittajan tai alihankkijan palveluksesta tai henkilön työtehtävien muuttuessa. Toimittajan tulee lisäksi tarkistaa aktiiviset käyttöoikeudet vähintään kerran vuodessa ja tilaajan pyynnöstä raportoida tarkistuksen tuloksista.

10.4 Pääsy tilaajan toimitiloihin

- #57 Toimittajan palveluksessa olevat henkilöt voivat päästä tilaajan toimitiloihin, jos se on välttämätöntä sopimuksen kohteen toteuttamiseksi. Toimittajan palveluksessa olevien henkilöiden tulee tällöin noudattaa tilaajan osoittaman vastuuhenkilön antamia ja muita tiloissa yleisesti noudatettavia ohjeita sekä käyttää henkilökorttia.

10.5 Tilaajan tietojärjestelmien käyttö

- #58 Jos toimittajan lukuun työskentelevät henkilö tarvitsee tunnukset tilaajan tietojärjestelmiin, ne myönnetään tilaajan käyttövaltuuksien hallintamenettelyn mukaisesti. Henkilön esimiehen tulee täyttää ja allekirjoittaa tilaajan tunnushakemuslomake sekä toimittaa se sopimuksen yhdyshenkilölle. Toimittajan on huolehdittava siitä, että kyseinen henkilö on tietoinen seuraavista seikoista ja noudattaa niitä:
- Tilaajan tietojärjestelmiä saa käyttää vain työntekijän työtehtävien mukaiseen tarkoitukseen, vain sopimuksessa sovitussa laajuudessa ja noudattaen tilaajan tietojärjestelmien käyttöön liittyviä ohjeita.
  - Eryityisesti seuraavat toimet ovat kiellettyjä, ellei niistä ole erikseen sovittu pääsopimuksessa tai sen muissa liitteissä:
    - o järjestelmien käyttö- tai hallintaoikeuksien lisäämiseen tähtäävä toiminta
    - o järjestelmien tietoliikenneyhteyksien käyttäminen yhdyskäytävänä läpikulkuun tilaajan tietoliikenneverkon muihin osiin tai sen ulkopuolelle
    - o järjestelmien tai tietoliikenteen hyödyntäminen tilaajan tietoliikenteen tai palveluiden rakenteen tai niiden yksityiskohtien tai tietojen selvittämiseen
    - o ohjelmien asentaminen
    - o muu kuin työtehtävien edellyttämä tietojenkäsittely sekä rekisterien ja lokitietojen katselu tai käyttäminen.
  - Työntekijän on huolehdittava tilaajan antamista henkilökohtaisista tunnuksista, salasanoista ja muista autentikointivälineistä siten, että ne eivät joudu muiden käsiin tai tietoon.
  - Tilaajalla on tarvittaessa oikeus rajoittaa työntekijän käyttöoikeuksia tai peruuttaa ne.

11 Salassapito

- #59 Sopijapuolet pitävät toisiltaan saamansa luottamukselliset tiedot salassa eivätkä käytä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin ja sopimuksen edellyttämässä laajuudessa. Tilaajalla on kuitenkin velvollisuus noudattaa julkisuuslain (621/1999) mukaisia velvoitteitaan. Sopijapuolet vastaavat, että kaikki heidän palveluksessaan olevat samoin kuin alihankkijat noudattavat tätä määräystä. Tämä määräys on voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen.

12 (12)

- #60 Salassapitovelvollisuus ei koske tietoa, joka on yleisesti saatavilla tai julkista tai jonka sopijapuoli on saanut laillisesti haltuunsa muuten kuin toiselta sopijapuolelta.
- #61 Sopijapuoli palauttaa tai toisen sopijapuolen suostumuksella hävittää tietoturvallisesti toisen sopijapuolen luottamuksellisen aineiston sopimuksen tai käyttötarpeen päättyessä. Aineistoa ei saa hävittää, jos laki tai viranomaisten määräykset vaativat säilyttämistä.
- #62 Sopijapuolella on oikeus käyttää toimituksen yhteydessä hankkimaansa ammattitaitoa ja kokemusta.
- #63 Toimittajalla ei ole oikeutta käyttää sopimusta referenssinä ilman tilaajan kirjallista lupaa.

12 Muita ehtoja

12.1 Tarkastusoikeus

- #64 Tilaajalla on Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa JYSE 2014 – Palvelut kohdan 5 mukainen tarkastusoikeus, joka voi koskea esimerkiksi sopimuksen mukaisen tietosuojan, tietoturvallisuuden, tilaajan aineiston käsittelyn tai salassapidon toteuttamista.

12.2 Selosteiden laatiminen

- #65 Tilaaja vastaa tarvittavan rekisteriselosteen, tietosuojaselosteen, käsittelytoimia koskevan selosteen, vaikutusten arvioinnin ja tietojärjestelmäselosteen laatimisesta sekä ennakkokuulemisen toteuttamisesta. Toimittaja antaa tilaajalle niiden laatimisessa ja toteuttamisessa tarvittavat tiedot ilman erillistä korvausta.

12.3 Sopimuksen muuttaminen tietoturvallisuuteen tai tietosuojaan liittyvästä syystä ja lisätyöt

- #66 Tietoturvallisuuteen tai tietosuojaan liittyvän lainsäädännön tai sen tulkintaa koskevien suositusten, ohjeistusten tai määräysten muuttuessa sopijapuolet tekevät tarpeelliset sopimusmuutokset. Tilaajalla on oikeus tilata toimittajalta sopimusmuutosten tai muiden henkilötietojen käsittelyä koskevien tilaajan ohjeistusten muutosten toteuttamiseksi tarpeellinen määrä lisätyötä.

27.3.2018

FICAN East Toiminta- ja taloussuunnitelma 2018

LUONNOS 19.3.2018

27.3.2018

1. Itäinen syöpäkeskus – FICAN East

Suomessa syövänhoito ja -tutkimus ovat korkeatasoisia, kuitenkin alueellisia eroja käytännöissä ja toimintamalleissa on havaittavissa niin alueellisesti kuin kansallisestikin. Hallituksen julkisen talouden suunnitelmavuosille 2017–2020 yhteydessä päätettiin perustaa Kansallinen syöpäkeskus (FICAN). Tavoitteena kansallisesti on, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutos luo rakenteelliset ja toiminnalliset edellytykset Kansallisen syöpäkeskuksen toiminnalle.

Itäinen syöpäkeskus (FICAN East) on yksi viidestä alueellisesta syöpäkeskuksesta, joista kukin toimii omalla erityisvastuualueellaan. Itäinen syöpäkeskus toimii KYSin eralla. Ydintehtävänä Itäisellä syöpäkeskuksella ovat hoitokäytäntöjen yhtenäistäminen ja hoitojen alueellinen tasa-arvoisuus, tutkimuskehitys- ja innovaatiotoiminnan edellytysten vahvistaminen yhteistyössä muiden alueellisten syöpäkeskusten sekä koordinoivan keskuksen (FICAN) kanssa.

Itäisen syöpäkeskuksen perustaminen alkoi kesällä 2017 käynnistämällä pilottihankkeita, joilla kartoitetaan syövänhoidon käytäntö- ja kehittämiskohteita KYSin eralla. Toiminnan vakiinnuttaminen sekä alueellisten että kansallisten käytäntöjen yhtenäistäminen tulee kestämaan useamman vuoden ajan. Alueellisten syöpäkeskusten toiminnasta on tarkoitus sopia vuoden 2018 aikana kullakin viidellä erityisvastuualueella. Vuonna 2018 perustetaan Itäinen syöpäkeskus ja tästä sovitaan erillisellä sopimuksella. Itäisen syöpäkeskuksen sopijapuolina tulevat olemaan KYS ertain sairaanhoitopiirit sekä Itä-Suomen yliopisto (UEF).

2. Itäisen syöpäkeskuksen perustamisen rahoitus 2018–2019

Itäisen syöpäkeskuksen perustaminen rahoitetaan vuosina 2018–2019 pääosin sosiaali- ja terveysministeriön (STM) rahoittamalla valtionavustuksella. Tämän jälkeen rahoitusvastuu Itäisestä syöpäkeskuksesta siirtyy sopijaosapuolille.

STM on myöntänyt Itäiselle syöpäkeskukselle valtionavustusta 3.6.2017–28.2.2018 249 000 euroa Itäisen syöpäkeskuksen käynnistämiskustannuksiin. Valtionavustuksen käyttöajalle on haettu jatkoa 15.8.2018 saakka ja STM on tehnyt päätöksen valtionavustuksen käyttöajan pidentämisestä 15.8.2018 saakka.

Rahoitusta vuodelle 2018 on käytettävissä yhteensä noin 300 000 euroa huomioiden, että rahoituskauden 3.6.2017–28.2.2018 valtionavustuksesta kaksi viimeistä kuukautta ovat vuoden 2018 puolella ja sen, että 3.6.2017–28.2.2018 valtionavustuksesta on käytettävissä helmikuun 2018 jälkeen vielä noin 73 000 euroa. Valtionavustusta oletetaan saatavan toimintavuodelle 2018 vielä noin 250 000 euroa.

Vuodelle 2019 on oletettavissa saada vuoden 2018 rahoitusta vastaava summa Itäisen syöpäkeskuksen perustamis- ja kehittämiskustannuksiin. Työlukuna voidaan käyttää käytössä olevista valtionosuuksista 300 000 euroa niin toimintavuodelle 2018 kuin toimintavuodelle 2019. Yhteensä maaliskuusta 2018 joulukuun 2019 loppuun STM:n myöntämää valtionosuutta Itäisen syöpäkeskuksen perustamiskustannuksiin voidaan olettaa olevan käytettävissä 573 000 euroa.

Sopijaosapuolten rahoitusosuuden määrittää lopulta toiminnan laajuus. Itäisen syöpäkeskus on mahdollista perustaa ja toiminta käynnistää valtionosuudella, mutta tulevaisuuden toimintaa vastaava rahoitustarve on arvioidusti valtionosuutta suurempi. Vuoden 2019 jälkeen Itäisen syöpäkeskuksen rahoitus kerätään sopijaosapuolilta sopimuksessa sovittavien prosentiosuukien mukaan.

Rahaliikenne hoidetaan toistaiseksi Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) kautta ja STM maksaa valtionavustuksen jälkikäteen toteutuneiden kustannusten mukaan maksatushakemuksen pohjalta.

Keskeinen osa rahoituksesta kohdennetaan henkilöstömenoihin. Henkilöstömenoilla katetaan Itäisessä syöpäkeskuksessa täysi- ja osa-aikaisesti työskentelevistä henkilöistä koituvat kulut.

Materiaalin ostot, muut menot sekä palvelujen ostot tukevat Itäisen syöpäkeskuksen toimintaa. Näistä menoista katetaan muun muassa kehitysprojekteissa tarvittavien palveluiden ostoja sekä matka- ja lintokuluja.

27.3.2018

		2018	2019
		Talousarvio (€)	Talousarvio (€)
YHTEENSÄ	ITÄINEN SYÖPÄKESKUS (FICAN EAST)	300 000	300 000
	Talouden tasapaino	0	0
	Menot	-300 000	-300 000
	Henkilöstömenot	-260 000	-260 000
	Materiaalin ostot	-10 000	-10 000
	Muut menot	-10 000	-10 000
	Palvelujen ostot	-20 000	-20 000
	Tulot	300 000	300 000
	Valtionavustus	300 000	300 000
	Talouden tasapaino	0	0

3. Itäinen syöpäkeskus vuonna 2018 (toimintasuunnitelma)

Itäinen syöpäkeskus perustetaan vuonna 2018 ja merkittävä osa henkilöresursseista kohdennetaan toiminnan käynnistämiseen ja kehitysprojektien edistämiseen. Kevään 2018 aikana allekirjoitetaan Itäisen syöpäkeskuksen perustamissopimus Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (PSSHP), Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän (Siun Sote), Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (KSSH), Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (Sosteri), Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän (Essote) sekä Itä-Suomen yliopiston (UEF) kesken.

KYS ervalla jatketaan kehitysprojektien edistämistä ja kartoitetaan uusia kehitysprojekteja sekä toimintamalleja, joilla yhtenäistetään syövänhoidon käytäntöjä. Itä-Suomen syöpäpäivät järjestetään keväällä ja syksyllä. Kansallisesti Itäinen syöpäkeskus osallistuu aktiivisesti kansalliseen FICAN-yhteistyöhön ja ottaa koordinoitavakseen myöhemmin erikseen määriteltävän sekä sovittavan kansallisen kehitysprojektin.

Tavoitteena vuoden 2018 aikana on alkaa luoda Itäiselle syöpäkeskukselle toimintarakenteet ja -käytännöt, joita voidaan jatkossa kehittää edistäen syövänhoidon käytäntöjen yhtenäistämistä KYS ervalla ja tuoda hyväksi koettuja käytäntöjä kansallisesti hyödynnettäviksi.

3.1. Kehitysprojektit

Itäinen syöpäkeskus jatkaa toimintavuonna 2018 vuonna 2017 aloitettujen kehitysprojektien edistämistä. Vuonna 2017 on aloitettu seuraavat kehitysprojektit:

- 1) Itä-Suomen alueen syövänhoidon digiarkkitehtuurin ja mega-arkistoinnin suunnitelma
- 2) Moniammatillisten onkologiaryhmien potilastietokannat yksilöllistettyä hoitoa ja seuranta varten
- 3) Osallistuminen Virtuaalisairaala-hankkeen "Syöpätalo" internet-materiaalin tuotantoon
- 4) Moniammatillisten onkologiaryhmien syöpien (esim. gynekologinen onkologia ja neuro-onkologia) NGS-profilointi, organisointi ja taloushallinta
- 5) Alueen syöpäyksiköiden ja biopankkien (Itä-Suomen ja Keski-Suomen biopankit) välisen yhteistyön kehittäminen
- 6) Paikallisen hoitopolun luominen perinnöllisyysneuvonnassa
- 7) Syöpäpotilaiden hoitopolun kehittäminen KYS-erva-alueella
- 8) KYS ERVA:n sädehoidon kohdealueiden yhtenäistäminen
- 9) Syöpäkeskuksen akkreditointi

27.3.2018

Näistä kehitysprojekteista kaikki vaativat jatkotyöstämistä vielä alkuperäisten kehitysprojektienkin päätyttyä. Alkuvuonna 2018 on päätettävä, mihin kehitysprojekteihin rajalliset resurssit kohdennetaan. Olennaista kehitysprojektien edistymisen turvaamiseksi on saada kiinnitettyä riittävä asiantuntijajoukko kehitysprojekteihin alkuvuoden 2018 aikana. Jatkumo vuodelle 2019 on myös huomioitava jatkovalmisteluissa.

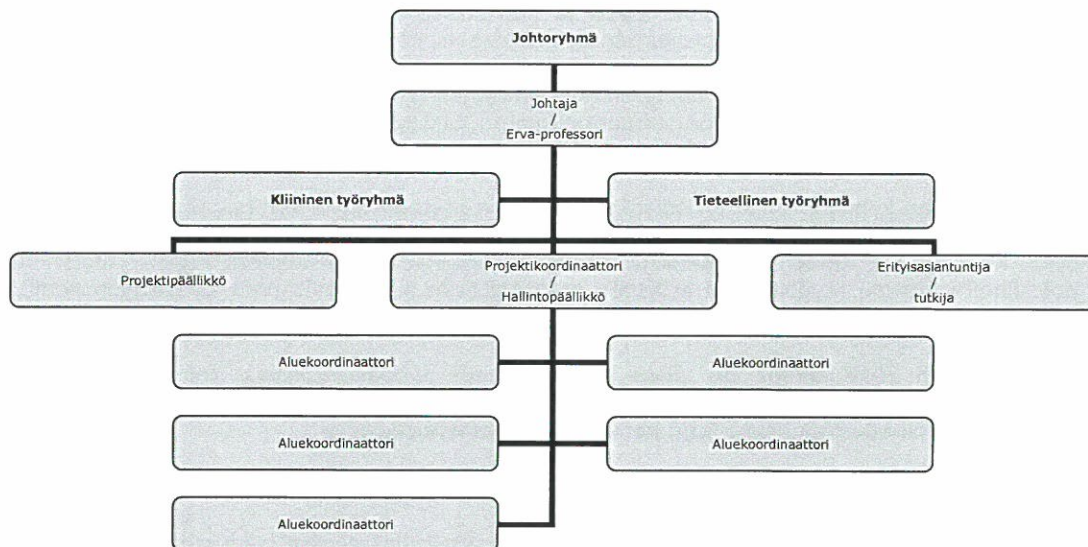
Kevään 2018 aikana tulee päättää, mistä kehitysprojektista tai -projekteista ottaa Itäinen syöpäkeskus kansallisen koordinoituvastuun.

3.2. Hallinto ja henkilöstö

Vakituisen henkilöstön lisäksi Itä-Suomen alueelliselle syöpäkeskukselle työskentelee erilaisten kehittämissuhteiden kautta osa-aikaisesti laajempi asiantuntijajoukko.

Henkilöstö rekrytoidaan ja kiinnitetään Itäisen syöpäkeskukseen vuoden 2018 aikana. Tavoitteena on, että vuoden 2019 alusta Itäisen syöpäkeskuksen henkilöstö ja rakenteet ovat vakiintuneet pysyviksi, joita kehitetään jatkuvasti yhteistyössä Itäisen syöpäkeskuksen sopijapuolten kanssa.

Itäisen syöpäkeskuksen perustamissopimusluonnosta mukaileva organisaatiokaavio, kuvaa millaiseksi Itäisen syöpäkeskuksen organisaatorakenne voi rakentua.

Toimintaa ohjaa sopijapuolten edustajista koostuva johtoryhmä, joka kokoontuu aina tarvittaessa ohjaamaan Itäisen syöpäkeskuksen toimintaa. Johtoryhmä vastaa Itäisen syöpäkeskuksen strategisista linjauksista, tavoitteiden toteuttamisesta sekä valvoo Itäisen syöpäkeskuksen päätösten ja veloitteiden toteutumista. Johtoryhmän tehtävät ovat määritelty tarkemmin Itäisen syöpäkeskuksen perustamissopimusluonnoksessa. Johtoryhmän päätökset toimeenpannaan kunkin sopijapuolen organisaation hallinnollisten rakenteen edellyttämin tavoin. Johtoryhmä kuuluu yhdeksän (9) jäsentä ja johtoryhmässä esittelijänä toimii Itäisen syöpäkeskuksen johtaja, jolla ei ole johtoryhmän kokouksissa äänioikeutta. Johtoryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan kolmen vuoden määräajaksi.

Johtoryhmä nimeää sopimusluonnoksen mukaan kliinisen sekä tieteellisen työryhmän ja niihin puheenjohtajiston. Kliinisen työryhmän tehtävänä on toteuttaa erityisesti sairaanhoitopiireille kuuluvat kliiniseen ja diagnostiseen kokonaisuuteen kuuluvat osa-alueet. Tieteellisen työryhmän tehtävänä on toteuttaa erityisesti yliopistolle kuuluvat tutkimuksen kehittämiseen ja integrointiin kliiniseen työhön kuuluvat osa-alueet. Jokainen sopijapuoli esittää ehdokkaansa työryhmiin. Itäisen syöpäkeskuksen johtajalla on läsnäolo-oikeus kummankin työryhmän kokouksissa.

3.2.1. Johtaja / Erva-professori (10–100 %)

Itäinen syöpäkeskus tarvitsee johtajan johtamaan operatiivista toimintaa, tieteellistä sekä kliinistä kehitystyötä. Itäisen syöpäkeskuksen johtaja vastaa keskuksen päivittäisestä toiminnasta ja taloudesta valmistelemansa toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti.

Alueellisen syöpäkeskuksen johtajalla tulee olla vahva kliininen kokemus sekä tieteellinen näyttö syövänhoidosta.

3.2.2. Projektipäällikkö (50–100 %)

Projektipäällikkö vastaa kehittämishankkeiden etenemisestä osallistuen itse aktiivisesti kehittämishankkeiden edistämiseen.

3.2.3. Projektikoordinaattori / Hallintopäällikkö (50–100 %)

Projektikoordinaattori tai hallintopäällikkö vastaa KYS-ervan aluekoordinaattoreiden keskinäisestä yhteistyöstä sekä yhteistyöstä vastuukoordinaattoreiden ja Itäisen syöpäkeskuksen kanssa.

3.2.4. Aluekoordinaattori(t) (10–50 %)

Jokaiseen KYS-ervan keskussairaalaan (poislukien KYS) sekä Itä-Suomen yliopistoon (UEF) tarvitaan alue- tai vastuukoordinaattori koordinoimaan sopijapuolten ja Itäisen syöpäkeskuksen keskinäisiä toimintoja. Alue- tai vastuukoordinaattorina Itä-Suomen yliopistoon voi toimia myös organisaatiokaaviossa esitetty erityisasiantuntija tai tutkija. Alue- tai vastuukoordinaattoreiden tehtävät tarkentuvat toiminnan alkaessa.

3.2.5. Erityisasiantuntija(t) / Tutkija(t) (10–100 %)

Yhteistyön varmistamiseksi Itä-Suomen yliopistoon (UEF), tarvitaan erityisasiantuntija tai tutkija yliopistolta yhteyshenkilöksi. Erityisasiantuntijan tai tutkijan rooli pitää sisällään samoja elementtejä, mitä alue- tai vastuukoordinaattoreiden sillä lisäyksellä, että erityisasiantuntijan vastuulla on kehittää tutkimustiedon hyödyntämistä Itäisessä syöpäkeskuksessa.

Erityisasiantuntijat tai tutkijat voivat työskennellä osin myös muissa organisaatioissa, kuten alueen biopankeissa, eri kehitysprojektien parissa.

4. Itäisen syöpäkeskuksen tulevaisuus 2018–2020

Itäinen syöpäkeskus on vasta perusteilla ja toiminta hakee muotoansa. Alkuvaiheessa, vuosina 2018–2019, rahoitustarpeen voidaan arvioida olevan noin 300 000 euroa, joka pääosin kyetään kattamaan STM:n myöntämällä vuosittaisella valtionavustuksella, jonka voidaan olettaa olevan noin 300 000 euroa vuodessa vuosien 2018 ja 2019 aikana. Vuoden 2019 jälkeen Itäisen syöpäkeskuksen rahoituksesta vastaavat yksin sopijaosapuolet. Ulkopuolisten rahoituslähteiden mahdollisuutta on selvitettävä.

Tulevaisuuden rahoitustarpeen, jonka sopijaosapuolet kattavat, tulee määrittämään toiminnan lopullinen muoto. Keskeinen menoerä tulee olemaan henkilöstökulut ja millaisiksi henkilöstörakenteet muodostuvat, määrittää keskeisesti Itäisen syöpäkeskuksen rahoitustarvetta.

Olennaista on se, ettei palveluiden ostoihin tai muihin ulkopuolisiin tarpeisiin ole suunnitelmassa kohdennettu merkittävästi varoja.

4.1. Henkilöstö- ja talousarvio 2018–2020

Itäinen syöpäkeskus voi jatkaa toimintaansa seuraavat vuodet nykyisensuuruisella rahoituksella, mikäli Itäisen syöpäkeskuksen resurssit kohdennetaan ydintehtäviin ja 1-3 kehitysprojektiin.

Henkilötyönä toiminnan volyyymi tarkoittaa, että Itäisellä syöpäkeskuksella työskentelee tällöin keskimäärin esimerkiksi:

27.3.2018

- johtaja / erva-professori	0,2 henkilötyövuotta
- projektipäällikkö	0,5 henkilötyövuotta
- projektikoordinaattori / hallintopäällikkö	0,5 henkilötyövuotta
- erityisasiantuntijat / tutkijat	2,0 henkilötyövuotta
- aluekoordinaattorit	1,0 henkilötyövuosi

Henkilöstömeno arvioitaessa on huomioitava se, että johtajan / erva-professorin kustannukset ovat mukana koko vuoden osalta myös vuoden 2018 henkilöstömenojen arvioinnissa, vaikka johtaja / erva-professori ei ole toimessaan alkuvuonna 2018 eikä tästä näin ollen synny kustannuksia arvioidun summan verran vielä vuonna 2018. Henkilöstömenoja arvioitaessa on huomioitava myös se, että sama henkilö voi hoitaa eri prosentiosuuksilla useampaakin toimea.

		2018	2019	2020
		Talousarvio (€)	Talousarvio (€)	Talousarvio (€)
YHTEENSÄ	ITÄINEN SYÖPÄKESKUS (FICAN EAST)	300 000	300 000	300 000
	Talouden tasapaino	0	0	0
	Menot	-300 000	-300 000	-300 000
	Henkilöstömenot	-260 000	-260 000	-260 000
	Materiaalin ostot	-10 000	-10 000	-10 000
	Muut menot	-10 000	-10 000	-10 000
	Palvelujen ostot	-20 000	-20 000	-20 000
	Tulot	300 000	300 000	300 000
	Valtionavustus	300 000	300 000	0
	Omarahoitusosuus	0	0	300 000
	Talouden tasapaino	0	0	0

Aluehallitus

---

§ 253

Keski-Suomen hyvinvointialueen hammaslaboratoriopalvelut

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/115/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 253

Valmistelija(t) Elina Tuppurainen, p. 040 098 0718, Markus Kumara, p. 014 269 5872

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus valtuutti 31.5.2022 pidetyssä kokouksessaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän julkaisemaan Keski-Suomen hyvinvointialueen hammaslaboratoriopalveluita koskevan tarjouspyynnön julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden mukaisesti (§104).

Tarjouskilpailusta lähetettiin julkaistavaksi hankintailmoitus työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään HILMA-ilmoituskanavaan 22.7.2022. Tarjouskilpailun aloittamisesta ilmoitettiin myös Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (S-osa) sekä TED-tietokannassa (Tenders Electronic Daily). Lisäksi tarjouspyyntöaineisto oli saatavilla Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tarjouspalvelu -sivustolla.

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä, jossa osa-aluekohtaisten osatarjousten jättäminen oli sallittua. Hankintayksikkö perustaa hankinnasta puitejärjestelyn, johon valitaan kaikki soveltuvat Palveluntuottajat osa-aluekohtaisesti. Puitejärjestelyn arvioitu alkamisajankohta on 1.1.2023 ja sen pituus on kaksi vuotta. Järjestelyä on mahdollisuus jatkaa kahdella vuoden mittaiselle optiokaudella, eli järjestelyn enimmäispituus on neljä vuotta. Hankinnat puitejärjestelyn perusteella tehdään hankinta-asiakirjoissa esitettyjen ehtojen mukaisesti.

Hankinnan kokonaisarvon arvioitiin ylittävän hankintalain 25 §:ssä tarkoitettujen sosiaali- ja terveystarjouspalveluita koskevan kansallisen kynnyksiarvon (Liite E). Hankintayksikkö määritteli hankinnan ennakoiduksi kokonaisarvoksi yhteensä 8 miljoonaa euroa, optiokaudet huomioiden.

Tarjousten jättöaika päättyi 15.9.2022 klo 12:00.

Hankintayksikkö vastaanotti tarjousten jättämiseksi varattuun määräaikaan mennessä kahdeksan tarjousta:

- Hammaslaboratorio Digident Oy

- Hammaslaboratorio Erikoishammasteknikko Leena Kukkonen
- Hammastekniikka V.Vuoristo Oy
- Loisto Laboratoriot Oy
- Lumi Dental Oy
- Mehiläinen Oy
- SomnoMed Finland Oy
- SR-Hammas Oy

Hankintayksikkö tarkasti tarjoajien soveltuvuuden ESPD-lomakkeiden perusteella. ESPD-lomakkeet toimivat alustavana näyttönä siitä, että ehdokkaat täyttävät tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset eikä tarjoajia rasita hankintalain 80 § tai 81 §:ssä säädetyt poissulkemisperusteet. Hankintayksikkö tarkastaa kaikkien tarjoajien ja näiden käyttämien alihankkijoiden lopullisuuden soveltuvuuden ennen puitesopimusten solmimista.

Kaikki tarjoukset täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset ja ne hyväksyttiin mukaan tarjousten vertailuun.

Tarjousten vertailu ja osa-alueisiin valitut Palveluntuottajat on esitetty liitteessä.

Hankinnan osa-alueen 4 (Vaativat peitto- ja irtoproteesit sekä vaativat purentafysiologian työt) keskeyttäminen.

Hankintalain 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan epäselvät vaatimukset ovat olleet hyväksyttävä syy hankinnan keskeyttämiselle. Tarjouspyynnön sisällölliset puutteet on myös katsottu perusteeksi hankinnan keskeyttämiselle (esim. MaO 353/11).

Tässä tapauksessa tarjouspyyntöasiakirjoissa on ollut virheitä liittyen osa-alueen 4 sisältämiin töihin. Tarjoajia on pyydetty hinnoittelemaan muun muassa sellainen tuote, jonka valmistus on lopetettu. Hankintayksikkö on myös kieltänyt osatarjousten jättämisen osa-alueen sisällä, joka on tosiasiallisesti rajoittanut kilpailua erityisesti uniapneakiskojen osalta. Edellä mainittujen virheiden perusteella osa hammaslaboratoriopalveluita tuottavista yrityksistä on saattanut jättää kokonaan osallistumatta tarjouskilpailuun osa-alueen 4 osalta.

Edellä mainituilla perusteilla hankintayksikkö keskeyttää hankintamenettelyn kilpailutuksen osa-alueen 4 osalta. Hankintamenettelyn keskeyttäminen perustuu todellisiin syihin, eikä keskeyttämistä koskeva ratkaisu vaikuta syrjivästi ehdokkasiin tai tarjoajiin.

Aluehallitus

Hankintayksikkö julkaisee uuden, korjatun tarjouspyynnön, osa-alueen 4 osalta. Hankinnan osa-aluetta 4 koskevat tarjousasiakirjat ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 17 kohdan perusteella, kunnes uuteen tarjouskilpailuun perustuva hankintamenettely on päättynyt.

Hankintasopimus:

Hankintasopimus tai sopimus puitejärjestelystä Palveluntuottajan kanssa ei synny tällä hankintapäätöksellä vaan edellyttää erillisen, kirjallisen sopimuksen laatimista. Ennen kirjallisen sopimuksen laatimista hankintayksikkö tarkastaa Palveluntuottajien kelpoisuuden ajantasaisten todistusten perusteella.

Hankintasopimus tai sopimus puitejärjestelystä voidaan tehdä aikaisintaan 14 vuorokauden kuluttua tämän hankintapäätöksen tiedoksiannosta.

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus

- hyväksyy hammaslaboratoriopalveluita koskevaan puitejärjestelyyn esittelytekstin liitteessä mainitut Palveluntuottajat esitetyn mukaisesti.
- päättää keskeyttää hankintamenettelyn hankinnan osa-alueen 4 (vaativat peitto- ja irtoproteesit sekä vaativat purentafysiologian työt) osalta.
- valtuuttaa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän julkaisemaan uuden, korjatun tarjouspyynnön osa-alueen 4 (vaativat peitto- ja irtoproteesit sekä vaativat purentafysiologian työt) osalta. Kyseiseen kilpailutukseen koskeva päätös tehdään siten, kuin Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännössä säädetään.
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

LiitteetLiite: Tarjousten vertailutaulukko

LIITE 1 / TARJOUSTEN VERTAILUTAULUKKO

Osa-alue 1 Tavanomainen protetiikka ja tavanomaiset purentafysiologian työt

Ohje:

Tilaa tilaa ryhmän palveluita / tuotteita lähtökohteisesti siltä Palveluntuottajalta, joka on kyseistä aluetta koskevassa etusijajärjestyksessä korkeimmalla sijalla. Tilaa voi poiketa etusijajärjestyksestä, mikäli poikkeamisella on potilaan hoitoon liittyviä, objektiivisesti perusteltavia erityisyyttä. Tilaa voi poiketa etusijajärjestyksestä myös silloin, kun poikkeaminen on perusteltua aikataulu- tai saatavuussyistä tai kun tilausten yhdistäminen on potilaan hoidon kannalta perusteltua (esim. tuotteita joudutaan tilaamaan kahdesta eri ryhmästä, jolloin voi olla perusteltua tilata ne samalta Toimijalta).

	Vertailuhinta: Alue 1 (Jyväskylän ympäristö)			Vertailuhinta: Alue 2 (Pohjoinen Keski-Suomi)			Vertailuhinta: Alue 3 (Eteläinen Keski-Suomi)		
Ryhmä	Etusijajärjestys	Tarjoaja		Etusijajärjestys	Tarjoaja		Etusijajärjestys	Tarjoaja	
Ryhmä 1 Purentakiskot									
	1	Lumi Dental Oy	159,9	1	Lumi Dental Oy	159,9	1	Lumi Dental Oy	159,9
	2	SomnoMed Finland Oy	160,48	2	SomnoMed Finland Oy	160,48	2	SomnoMed Finland Oy	160,48
	3	SR-Hammas Oy	178	3	SR-Hammas Oy	198	3	SR-Hammas Oy	198
	4	Loisto Laboratoriot Oy	195	4	Loisto Laboratoriot Oy	202	4	Loisto Laboratoriot Oy	202
	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	230,05	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	233,55	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	233,55
	6	Hammastalaboratorio Digident Oy	279	6	Hammastalaboratorio Digident Oy	279	6	Hammastalaboratorio Digident Oy	279
Ryhmä 2 Keittoakryylista valmistetut irtoproteesit									
	1	Loisto Laboratoriot Oy	891	1	Loisto Laboratoriot Oy	912	1	Loisto Laboratoriot Oy	912
	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1054,36	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1064,86	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1064,86
	3	SR-Hammas Oy	1228	3	SR-Hammas Oy	1303	3	SR-Hammas Oy	1303
Ryhmä 3: Metallirunkoiset irtoproteesit									
	1	Loisto Laboratoriot Oy	485	1	Loisto Laboratoriot Oy	499	1	Loisto Laboratoriot Oy	499
	2	SR-Hammas Oy	533	2	SR-Hammas Oy	553	2	SR-Hammas Oy	573
	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	771,45	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	778,45	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	778,45
Ryhmä 4. Väliaikainen akryylirunkoinen osaproteesi									
	1	Loisto Laboratoriot Oy	178,5	1	Loisto Laboratoriot Oy	189	1	Loisto Laboratoriot Oy	189
	2	SR-Hammas Oy	192,5	2	SR-Hammas Oy	205	2	SR-Hammas Oy	205
	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	215,48	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	219,855	3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	219,855
Ryhmä 5. Irtoproteesien korjaukset									
	1	Loisto Laboratoriot Oy	1259	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1301,35	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1301,35
	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	1262,85	2	Loisto Laboratoriot Oy	1478	2	Loisto Laboratoriot Oy	1478
	3	SR-Hammas Oy	1378	3	SR-Hammas Oy	1578	3	SR-Hammas Oy	1578
Ryhmä 6. Laserhitauskset									
	1	Loisto Laboratoriot Oy	235	1	Loisto Laboratoriot Oy	249	1	Loisto Laboratoriot Oy	249
	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	326,85	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	333,85	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	333,85
	3	SR-Hammas Oy	445	3	SR-Hammas Oy	495	3	SR-Hammas Oy	495
Ryhmä 7. Keraamiset työt									
	1	Lumi Dental Oy	3917,6	1	Lumi Dental Oy	3917,6	1	Lumi Dental Oy	3917,6
	2	Hammastalaboratorio Digident Oy	6200	2	Hammastalaboratorio Digident Oy	6200	2	Hammastalaboratorio Digident Oy	6200
	3	SR-Hammas Oy	6228	3	SR-Hammas Oy	6228	3	SR-Hammas Oy	6228
	4	Loisto Laboratoriot Oy	7084	4	Loisto Laboratoriot Oy	7289	4	Loisto Laboratoriot Oy	7289
	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	7538,09	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	7573,09	5	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	7573,09
Ryhmä 8. Kultarunkoiset työt									
	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	3734,45	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	3772,95	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	3772,95
	2	Loisto Laboratoriot Oy	3741,5	2	Loisto Laboratoriot Oy	3967	2	Loisto Laboratoriot Oy	3967
	3	SR-Hammas Oy	3995	3	SR-Hammas Oy	3995	3	SR-Hammas Oy	3995
Ryhmä 9. Kevytsillat									
	1	SR-Hammas Oy	744	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	789,97	1	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	789,97
	2	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	779,47	2	SR-Hammas Oy	819	2	SR-Hammas Oy	819
	3	Loisto Laboratoriot Oy	864,5	3	Loisto Laboratoriot Oy	926	3	Loisto Laboratoriot Oy	926

		Vertailuhinta: Alue 1 (Jyväskylän ympäristö)		Vertailuhinta: Alue 2 (Pohjoinen Keski-Suomi)		Vertailuhinta: Alue 3 (Eteläinen Keski-Suomi)		
Ryhmä 10. Digitaalisesti valmistetut tuotteet perushoidossa	Tarjoaja		Tarjoaja		Tarjoaja			
1	Lumi Dental Oy	5966,7	1	Lumi Dental Oy	5966,7	1	Lumi Dental Oy	5966,7
2	SR-Hammas Oy	7669	2	SR-Hammas Oy	7669	2	SR-Hammas Oy	7669
3	Loisto Laboratoriot Oy	9362,5	3	Loisto Laboratoriot Oy	9711	3	Loisto Laboratoriot Oy	9711
4	Hammaslaboratorio Digident Oy	10229	4	Hammaslaboratorio Digident Oy	10229	4	Hammaslaboratorio Digident Oy	10229
5	Mehiläinen Oy	11989	5	Mehiläinen Oy	11989	5	Mehiläinen Oy	11989
6	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	12316,62	6	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	12376,12	6	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	12376,12

Osa-alue 2: Oikomishoito

Ohje:

Tilaa tilaa ryhmän palveluita / tuotteita lähtökohtaisesti siltä Palveluntuottajalta, joka on kyseistä aluetta koskevassa etusijajärjestyksessä korkeimmalla sijalla. Tilaa voi poiketa etusijajärjestyksestä, mikäli poikkeamisella on potilaan hoitoon liittyviä, objektiivisesti perusteltavia erityisyyttä. Tilaa voi poiketa etusijajärjestyksestä myös silloin, kun poikkeaminen on perusteltua aikataulu- tai saatavuussyistä tai kun tilausten yhdistäminen on potilaan hoidon kannalta perusteltua (esim. tuotteita joudutaan tilaamaan kahdesta eri ryhmästä, jolloin voi olla perusteltua tilata ne samalta Toimijalta).

Ryhmä 1: Kipsimallit oikomishoitoon

1	Loisto Laboratoriot Oy	75	1	Loisto Laboratoriot Oy	104	1	Loisto Laboratoriot Oy	104
2	SR-Hammas Oy	96	2	SR-Hammas Oy	136	2	SR-Hammas Oy	136

Ryhmä 2: Aktivaattorityypiset -kojeet

1	Loisto Laboratoriot Oy	1333,5	1	Loisto Laboratoriot Oy	1518	1	Loisto Laboratoriot Oy	1518
2	SR-Hammas Oy	1555	2	SR-Hammas Oy	1555	2	SR-Hammas Oy	1555

Ryhmä 3: Rautalankakojeet, joissa juotetut renkaat

1	Loisto Laboratoriot Oy	1998,5	1	Loisto Laboratoriot Oy	2388	1	Loisto Laboratoriot Oy	2388
2	SR-Hammas Oy	2850	2	SR-Hammas Oy	2850	2	SR-Hammas Oy	2850

Ryhmä 4: RME -kojeet

1	Loisto Laboratoriot Oy	632,5	1	Loisto Laboratoriot Oy	676	1	Loisto Laboratoriot Oy	676
2	SR-Hammas Oy	1120	2	SR-Hammas Oy	1180	2	SR-Hammas Oy	1180

Ryhmä 5: Retentiolevyt ja langat

1	Loisto Laboratoriot Oy	1124,5	1	Loisto Laboratoriot Oy	1391	1	Loisto Laboratoriot Oy	1391
2	SR-Hammas Oy	1825	2	SR-Hammas Oy	1825	2	SR-Hammas Oy	1825

Osa-alue 3: Vaativat kiinteät proteettiset työt ja implanttityöt

Ohje:

Tilaa tilaa palvelua siltä hammaslaboratoriolta, joka on potilaan hoitoon parhaiten soveltuva. Mikäli yhtä hyvin soveltuvia hammaslaboratoriolta on useita, valitaan niistä se, joka on etusijajärjestyksessä korkeammalla sijalla. Tilaa määrittelee potilaan hoitoon parhaiten soveltuvan hammaslaboratorion seuraavan prosessin avulla:

o Tilaa selvittää konsultaatiokäynnillä työn tekemiseen liittyvät hoidolliset, toiminnalliset ja lääketieteelliset näkökohdat sekä potilaskohtaiset erityistarpeet.

o Tilaa valitsee Palveluntuottajan, joka on soveltuvin kyseisen työn suorittamiseen huomioiden työn suorittavan hammasteknikon kokemus ja osaaminen.

o Mikäli Tilaa arvioi usean Palveluntuottajan olevan yhtä soveltuva suorittamaan Palvelun, Tilaa hankkii Palvelun etusijajärjestyksessä korkeimmalla sijalla olevalta Palveluntuottajalta, huomioiden aikatauluun ja saatavuuteen liittyvät seikat.

		Vertailuhinta:
1	SR-Hammas Oy	2887
2	Loisto Laboratoriot Oy	5636,5
3	Hammastekniikka V.Vuoristo Oy	6420,46

Osa-alue 4: Vaativat peitto- ja irtoproteesit sekä vaativat purentafysiologian työt

KESKEYTÄÄN

Osa-alue 5 Erikoishammasteknikon itsenäisenä tekemät työt

Ohje:

Tilaaaja tilaa ryhmän palveluita / tuotteita lähtökohtaisesti siltä Palveluntuottajalta, joka on etusijajärjestyksessä korkeimmalla sijalla. Tilaaaja voi poiketa etusijajärjestyksestä silloin, kun poikkeaminen on perusteltua aikataulu- tai saatavuussyistä. Saatavuudessa huomioidaan myös potilaan mahdollisuudet asioida hammaslaboratoriossa (maantieteellinen sijainti). Korjaustöiden osalta lähtökohtana on korjauksen suorittaminen alkupeärisen työn suorittamassa laboratoriossa.

Etusijajärjestys	Tarjoaja	Vertailuhinta
1	SR-Hammas Oy	2703
2	Loisto Laboratoriot Oy	4500
3	Leena Kukkonen /Vainonkatu Jyväskylä	5065

Aluehallitus

---

§ 254

Keski-Suomen hyvinvointialueen brändikäsikirjan hyväksyminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/224/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 254

Valmistelija(t) Tero Manninen, p. 040 707 1508

Selostus asiasta

Keski-Suomen hyvinvointialueen brändi sisältää muun muassa arvolupaukset eri kohderyhmille, määritellyn äänensävyn sekä ydinviestejä, bränditarinan, brändihierarkian ja visuaalisen ilmeen. Brändityössä valmistui brändikäsikirja, jolla varmistetaan Keski-Suomen hyvinvointialueen yhdenmukainen näkyminen. Brändikäsikirja muodostuu kahdesta osasta, joissa on määritelty visuaalinen ilme sekä brändin mukainen viestintä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen brändityössä lähtökohtana on ollut valmisteluajan visuaalinen ilme. Ilmeessä perustana ovat saavutettavuus ja selkeys. Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialueen 1.1.2023 käytettävän logon 27.9.2022.

Keski-Suomen hyvinvointialueen logo ja ilme kuvastavat Keski-Suomen hyvinvointialueen monimuotoisuutta sekä palveluiden yhteensovittamista, yhdenvertaisuutta ja jatkuvuutta. Se ilmentää kumppanuutta ja yhteistyötä sekä luo suuntaa tulevaisuuteen, toiminnan vaikuttavuuteen, kestävyteen ja kehittämiseen. Ilmeestä tulee esiin ihmisten välinen kohtaaminen ja ihmislähtöisyys. Teemoista kiteytyvät hyvinvointialueen perusta: hyvinvointi, terveys ja turvallisuus.

Brändityössä valmistuneet arvolupaukset eri kohderyhmille kiteyttävät hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja toimintaa. Arvolupaukset ovat pohjana ydinviesteille koko Keski-Suomen hyvinvointialueen viestinnässä. Brändikäsikirja on ohje ja työkalu koko Keski-Suomen hyvinvointialueen organisaatiolle yhdenmukaisen viestinnän toteuttamiseksi. Brändikäsikirja sisältää esimerkinomaisia viestien kiteytyksiä. Brändikäsikirja täydentyy tarpeen mukaan mallipohjilla koskien muun muassa asiakasviestintää ja eri viestintäsovelluksia.

Toimipisteet jatkavat nykyisillä nimillään turvallisen ja sujuvan siirtymän varmistamiseksi.

Aluehallitus

Brändikäsikirjan lisäksi hyvinvointialueelle on tulossa yhteinen viestintäsuunnitelma, jossa määritellään muun muassa viestinnän periaatteet, tavoitteet, kanavat, vastuut sekä mittaminen. Lisäksi hyvinvointialueelle tulee eri viestintäkanavia ja -tilanteita koskevia viestintäohjeita.

Brändityötä arvioidaan ja täydennetään tarvittaessa vuoden 2023 aikana, kun hyvinvointialueen palvelustrategia, palvelutasopäätös ja järjestämissuunnitelma valmistuvat.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja esittää, että aluehallitus hyväksyy Keski-Suomen hyvinvointialueen brändikäsikirjan, joka otetaan kokonaisuudessaan käyttöön 1.1.2023.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: HYVAKS_Brandikasikirja_viestinta_4.1.2022-10-28
Liite: HYVAKS_Brandikasikirja_ilme_2022-10-28
Oheismateriaali: Pelastuslaitos_Organisaatio

Keski-Suomen hyvinvointialue Brändikäsikirja

Osa 1. Viestintä

Sisältö

Brändiarkkitehtuuri ja arvolupaukset.....	3
Ydinviestit kohderyhmille	6
Äänensävy	9
Lyhenteiden käyttö	13
Esimerkkejä markkinointiviesteistä	15
Bränditarina	17

1. Brändiarkkitehtuuri ja arvolutaukset

1. Brändiarkkitehtuuri ja arvolupaukset

Brändiarkkitehtuuri

Hyvä arkkitehtuuri järjestää organisaation tuotteet ja palvelut tavalla, joka ihmisen on helppo ymmärtää ja joka tekee valinnoista helppoja.

Arvolupaukset

Seuraavassa malli, johon on koottu tiivistetysti yhteen Keski-Suomen hyvinvointialueen brändin ja strategian pääelementit ja arvolupaukset eri kohderyhmille.

Arvolupauksien kiteyttämistä varten olemme yhdistelleet ryhmiä suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Tavoite:

**Ihminen ei
koskaan eksy,
hämmenny tai
turhaudu.**

IHMISET / YHTEISÖT	Asukkaat, asiakkaat ja potilaat	Henkilöstö	Esihenkilöt	Henkilöstö- järjestöt	Alan opiskelijat ja potentiaalinen henkilöstö	Kuntajohto ja -päättäjät	Keski-Suomen liitto	Valtakunnalliset viranomaiset ja päättäjät	YTA-alue	Järjestöt ja seu- rakunnat, muut yhteisöt	Korkeakoulut, oppilaitokset, tutkimus	Media	Yritykset
TIIVISTETYSTI	Asukkaat, asiakkaat ja potilaat	Henkilöstö ja potentiaalinen henkilöstö, henkilöstöjärjestöt				Kunnat ja viranomaiset				Järjestöt ja seu- rakunnat, muut yhteisöt	Korkeakoulut, oppilaitokset, tutkimus	Media	Yritykset
PALVELU- KATEGORIAT	Sosiaalipalvelut Terveyspalvelut Pelastustoimen palvelut												
ARVOLUPAUS	Luotettavia palveluja hyvän arjen ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tueksi	Merkityksellinen ja vastuullinen työ				Kumppanuus hyvinvoivan ja vetovoimaisen Keski-Suomen rakentamisessa / Kumppanuus Keski-Suomen tulevaisuuden suunnittelussa				Yhteistyö ja kumppanuus keskisuomalais- ten hyvinvoinnin kasvattamisessa ja hyvän arjen tuessa	Kumppanuus tiedon ja osaamisen tekemisessä, käytäntöön viemisessä ja tukemisessa sekä jatkuvassa kehittämisessä	Yhteistyö tiedon ja valistuksen sekä alueen yhteishengen kasvattamisessa	Yhteistyö ja kumppanuus palveluiden kehittämisessä ja tuottamisessa
VISIO	Keski-suomalaisten kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä. Hyvinvointialue on vetovoimainen asukkaille, henkilöstölle ja yrityksille												
STRATEGISET TAVOITTEET	<ul style="list-style-type: none"> • Keski-suomalaisten kokemus omasta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja turvallisuudestaan vahvistuu. • Keski-suomalaisten hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat. • Palveluiden yhdenvertaisuus, saatavuus (miten palvelu on tarjolla, koska ja kuinka varmasti) ja saavutettavuus (verkkopalvelujen esteettömyys) paranevat. • Toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus vahvistuvat. 												
MENESTYS- TEKIJÄT	<ul style="list-style-type: none"> • Ihmislähtöiset ja kustannusvaikuttavat palvelut sekä saumaton palvelujen yhteensovittaminen • Hyvinvoiva, osaava ja osallistuva henkilöstö • Vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen • Sujuva ja saumaton kumppanuus • Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat sekä toimivat ennaltaehkäisevät palvelut • Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen 												
ARVOT	KOHTAAMME IHMISLÄHTÖISESTI JA YHDENVERTAISESTI TOIMIMME AVOIMESTI YHTEISTYÖSSÄ OLEMME LUOTETTAVIA JA VASTUULLISIA, MYÖS TULEVILLE SUKUPOLVILLE												
ÄÄNENSÄVY	AVOIN VALOISA MAALAISJÄRKI IHMISELTÄ IHMISELLE												
MISSIO/ BRÄNDILUPAUS	Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Suomessa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä												
VIESTINNÄN KONSEPTI	Hyvinvointi. Terveys. Turvallisuus. #hyväarkikaikille												

2. Ydinviestit kohderyhmille

2. Ydinviestit kohderyhmille

Ydinviestit

Kohdennettujen arvolupausten tulee erikseen ja yhdessä edistää ja olla linjassa hyvinvointialueen strategian kanssa. Tässä missio tai brändilupa toimii hyvänä yhteenvetona ja tarkastuspintana.

Keski-Suomen hyvinvointialueen arvolupausten sisältö eri kohderyhmille ilmaistaan ydinviestein, joiden pohjalta hyvinvointialueen strategisia tavoitteita edistäviä ja brändiä rakentavia viestejä ja viestintäsovelluksia luodaan.

**Ydinviesteissä
”puhujaäänenä”
on Keski-Suomen
hyvinvointialue ja
viestin ”omistajana”
sen hallinto ja johto.**

Missio / Brändilupaus	Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Suomessa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä #hyväarkikaikille						
Ihmiset ja yhteisöt	Asukkaat, asiakkaat ja potilaat	Henkilöstö ja potentiaalinen henkilöstö, henkilöstöjärjestöt	Kunnat ja viranomaiset	Järjestöt ja seurakunnat, muut yhteisöt	Korkeakoulut, oppilaitokset, tutkimus	Media	Yritykset
Arvolupaus / Viestikärki	Luotettavia palveluja hyvän arjen ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tueksi	Merkityksellinen ja vastuullinen työ	Kumppanuus hyvinvoivan ja vetovoimaisen Keski-Suomen rakentamisessa	Yhteistyö ja kumppanuus keski-suomalaisten hyvinvoinnin kasvattamisessa ja hyvän arjen tuessa	Kumppanuus tiedon ja osaamisen tekemisessä, käytäntöön viemisessä ja tukemisessa sekä jatkuvassa kehittämisessä	Yhteistyö tiedon ja valistuksen sekä alueen yhteishengen kasvattamisessa	Yhteistyö ja kumppanuus palveluiden kehittämisessä ja tuottamisessa
Hyvinvointialueen rooli viestijänä	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Palveluntarjoaja	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Työntantaja	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Viestintäkumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani
Ydinviesti 1 sisältö	Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> Ihmislähtöiset palvelut Saatavuus & yhdenvertaisuus (uudet, monipuoliset palvelumuodot ja monikanavaisuus) Kokonaisvaltaisuus Ennaltaehkäisy 	Ihmislähtöinen osaaminen <ul style="list-style-type: none"> Osaamisen arvostaminen laajasti ja yhdenvertaisesti (kaikki palvelujen tuottamiseen osallistuvat ammattilaiset) Osaamisen kehittäminen Työn merkitys asukkaille 	Keski-Suomen kehittyminen ja vetovoima <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö vision ja strategian toteuttamisessa Edelläkävijyyys Kuunteleva, tehokas prosessi 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön ja kumppanuuden kokonaisvaltainen merkitys hyvinvoinnille Kerrannaisvaikutukset muille osa-alueille 	Osaamisen ja vaikuttavuuden rakentaminen Keski-Suomessa <ul style="list-style-type: none"> Yhteiskunnallinen ja taloudellinen merkitys Suomelle, alueelle ja kaikille toimijoille 	Keski-Suomen kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> Median kriittisyys ja itsenäisyys arvona Nopea ja avoin tiedonkulku hyvinvointialueen organisaatiosta mediaan Avoin ja toimiva yhteistyö alueen kehittämisessä eri toimijoiden välillä 	Keski-Suomen kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön ja kumppanuuden kokonaisvaltainen merkitys alueelle ja eri toimijoille Keski-Suomen vetovoima
Ydinviesti 2 sisältö	Ammattilaisen apu <ul style="list-style-type: none"> Huippuosaaminen Yhteistyö ja saumattomuus Kokonaisvaltaisuus Palvelutarpeiden selvittäminen Kohtaaminen Osaaminen Jatkuvuus 	Urapolut ja kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> Uramahdollisuudet Arvostus ja palkitseminen Tuki ja oppiminen Valmentava ja palveleva johtaminen Monitieteellisyys Tasa-arvoisuus 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön kokonaisvaltainen merkitys hyvinvoinnille Kerrannaisvaikutukset muille osa-alueille 	Yhteistyö & kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> Kunta, järjestöt ja hyvinvointialue Resurssien tehokas hyödyntäminen ja jakaminen Tiedon kulku ja osaamisen jakaminen Vuorovaikutteisuus Tukiroolien ja -palvelujen arvostaminen esim. kokemusperäinen tuki 	Tieteen ja tutkimuksen käyttöön-otto palveluissa ja arvostaminen <ul style="list-style-type: none"> Alueen tarjoamat mahdollisuudet koulutukselle, tutkimukselle, opiskelijoille, tutkijoille ja muille työntekijöille 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> Kansanvalta ja demokratia Tiedon ja valistuksen jakamisen merkitys asukkaille Median keskustelun ja palautteen fasilitoinnin merkitys palvelujen kehittämiseksi Asukkaiden äänitorvena toimiminen 	Osaamisen rakentaminen Keski-Suomessa <ul style="list-style-type: none"> Yritysten tärkeä rooli Otolliset olosuhteet Vaikutusmahdollisuudet Edelläkävijyyden tukeminen Yritystoiminnan yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkitys
Ydinviesti 3 sisältö	Ihmislähtöisyys ja kokonaisvaltaisuus <ul style="list-style-type: none"> Osallisuus Sujuva arki 	Työolosuhteet ja -yhteisö <ul style="list-style-type: none"> Hyvä työarkki Hyvinvoiva henkilöstö Resurssit Kehittäminen Joustavuus Kansainvälisyys ja moninaisuutta arvostava 	Kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> Työn- ja tiedon jako Kustannusvaikuttavuus Veronmaksajille luotava hyöty Nykyaikainen johtaminen Ammattilaisuus Avoimuus 	Yhteisöllisyys <ul style="list-style-type: none"> Keskisuomalaisten välisen yhteisöllisyyden rakentaminen Yhteisten tarinoiden luominen 	Kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> Yhteinen strategiankehitys ja suunnittelu Avoin työn ja tiedon jako 	Yhteishenki <ul style="list-style-type: none"> Keskisuomalaisten välisen yhteishengen ja yhteisöllisyyden rakentaminen Yhteisten tarinoiden luominen ja jakaminen 	Yhteistyö & kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvoinnin edistäminen Hyvinvointipalveluiden tuottaminen yhdessä Työn ja tiedon jako Hyvinvoivat yrittäjät ja työntekijät

3. Äänensävy

3. Äänensävy

Äänensävy ei määrittele sanomamme sisältöä eli mitä sanomme, vaan sen ilmaisun tyyliä eli sitä miten sanomme.

Äänensävy vaikuttaa siihen miten puhumme ja kirjoitamme kaikissa kanavissa ja kohtauspinnoissa, sekä sisäisesti että kohdeyleisöjen kanssa. Kuten kaiken brändin toteutuksen, myös äänensävyyn pitää perustua arvoihin, niitä ilmentäen.

**Äänensävy eli
tonaliteetti kuvaa
brändin tapaa
kommunikoida
erottuvasti, omana
persoonanaan.**

3. Äänensävy

monesta suunnasta tulleiden **yhdessä olo**, ainakin joillakin yhteiskunnan aloilla välitön organisaatorajoja ylittävä **yhteinen kehittäminen**

Keski-Suomen hyvinvointialueen arvot kuvaavat organisaatiota ja sen haluttua toimintatapaa yleisellä tasolla, niiden käyttö suoraan viestinnällistä äänensävyä ohjaamaan vaatii jonkin verran soveltamista.

1. Kohtaamme ihmislähtöisesti ja yhdenvertaisesti
2. Toimimme avoimesti yhteistyössä
3. Olemme luotettavia ja vastuullisia, myös tuleville sukupolville

Koska kyseessä on kaikkia keskisuomalaisia puhutteleva, alueen oma hyvinvointipalvelujen brändi, on perusteltua johtaa äänensävyyn tyyli sekä arvoista että keskisuomalaisuudesta. Vieressä pohdintaa äänensävyä kuvaavista attribuuteista.

Motto: kaveria ei jätetä

yhteisöllisyys, aitous, suoraselkäisyys ja ystävällisyys

avoimuus, auttavaisuus, **suoruus**, yhteisöllisyys, **iloisuus**, positiivisuus, vieraanvaraisuus

rehellinen ja **reipas** yhteiskunnan tukipilari

maalaisjärki

tarkoittaa mitä sanoo

3. Äänensävy

LUONNE	KUVAUS	NÄIN	EI NÄIN
AVOIN	Tiedämme, mitä osaamme. Olemme avoimia ja selkeitä, toista kunnioittaen. Viesteissämme on kaukokatseisuutta ja ajattomuutta.	Empaattista suoruutta. Kokemusta ja asiantuntijuutta. Mietittyjä, harkittuja lauseita.	Käskevää. Etäistä. Yliselittävää. Epäaitoa. Pinnallista.
VALOISA	Valoisaa ja elinvoimaista viestintää. Lämpö, tyyneys ja luonnollisuus kuuluu sävyssämme.	Lämpimiä, luovia adjektiiveja. Lähestyttävyyttä. Rohkaisua. Hyvinvointia tuovia sanoja.	Siirappista. Ylipirteää. Vitsailua. Viileää. Totista. Yliasiallista.
MAALAISJÄRKI	Rehelistä, rauhallista ja mutkatonta viestintää. Keskittymistä tärkeään.	Selkeitä lauseita. Puhutaan vain totta. Tarjotaan tärkeää tietoa helposti ymmärrettävästi.	Monimutkaista. Teknokraattista. Holhoavaa. Yliyksinkertaistavaa.
IHMISELTÄ IHMISELLE	Ihmiseltä ihmiselle. Harkitseva muutoksentekijyys. Avarakatseisuus. Yhteisymmärrys. Yhteisöllisyys.	Puhutaan me muodossa ja sinutellaan. Keskusteleva ote. Yhteensovittava. Kiitetään, huomioidaan ja arvostetaan.	Itsekeskeisyyttä. Autoritääristä. Yksinpuhelua. Teitittelyä. Teennäistä maalailua. Yleisöä kosiskelevaa.

4. Lyhenteiden käyttö

4. Lyhenteiden käyttö

Lyhenne esimerkit:

Keski-Suomen hyvinvointialueen lyhenne

Pääasiassa käytetään koko nimeä:
Keski-Suomen hyvinvointialue.

Jos nimeä tarvitsee lyhentää, Keski-Suomen hyvinvointialueen virallinen lyhenne on Hyvaks. Lyhenne näkyy sähköpostin loppuosassa, verkkosivussa ja aihetunnisteen muodossa sosiaalisessa mediassa.

Hyvaks
www.hyvaks.fi
hyvaks.fi
#hyvaks

Yleistä:

- Lyhennesanoja käytetään lähinnä erisnimien lyhentämiseen
- Niissä on iso alkukirjain, mutta muut kirjaimet pienellä
- Kirjoita ainoastaan alkukirjain isolla, jos lyhenne esiintyy yleisesti uutistekstissä, lausutaan sanana ja siinä on lausuttaessa vähintään kaksi tavua

5. Esimerkkejä markkinointiviesteistä

Missio / Brändilupa	Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Keski-Suomessa vaikuttavasti ja laajalla yhteistyöllä #hyväarkikaikille						
Ihmiset ja yhteisöt	Asukkaat, asiakkaat ja potilaat	Henkilöstö ja potentiaalinen henkilöstö, henkilöstöjärjestöt	Kunnat ja viranomaiset	Järjestöt ja seurakunnat, muut yhteisöt	Korkeakoulut, oppilaitokset, tutkimus	Media	Yritykset
Arvolupa / Viestikärki	Luotettavia palveluja hyvän arjen ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tueksi	Merkityksellinen ja vastuullinen työ	Kumppanuus hyvinvoivan ja vetovoimaisen Keski-Suomen rakentamisessa	Yhteistyö ja kumppanuus keski-suomalaisten hyvinvoinnin kasvattamisessa ja hyvän arjen tuessa	Kumppanuus tiedon ja osaamisen tekemisessä, käytäntöön viemisessä ja tukemisessa sekä jatkuvassa kehittämisessä	Yhteistyö tiedon ja valistuksen sekä alueen yhteishengen kasvattamisessa	Yhteistyö ja kumppanuus palveluiden kehittämisessä ja tuottamisessa
Hyvinvointialueen rooli viestijänä	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Palveluntarjoaja	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Työntantaja	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Viestintäkumppani	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjä Palveluiden yhteensovittaja ja ihmisten tarpeiden tuntija Kumppani
Ydinviesti 1 Esimerkkejä	Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> • Löydä palvelut luontevasti • Räätläidyt palvelut • Mutkaton ja esteetön • Aikaisin todettu on puoleksi voitettu • Ennaltaehkäisty on parhaiten pelastettu 	Osaamisen keskus <ul style="list-style-type: none"> • Ihmisen kohtaamisen osaajat • Inspiroiva osaajien joukko • Turvalliset ammatillaiset hyvässä ja hädässä • Lääketieteen kärkiyksikkö keskellä Suomea 	Keski-Suomen kehittyminen ja vetovoima <ul style="list-style-type: none"> • Erinomainen ekosysteemi yhdessä tekemällä • Tulevaisuus vetovoimaisissa käsissämme • Keski-Suomen kehossa vauvasta vanhuuteen 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään hyvää yhdessä • Arki, joka vaalii ihmistä, syntyy erilaisista olkapäistä 	Osaamisen rakentaminen Keski-Suomessa <ul style="list-style-type: none"> • Tehdään tiedettä ja uutta osaamista • Kansainvälistä tutkimusta paikallisesti • Tervetuloa hyvinvointitutkimuksen tyyssijaan 	Keski-Suomen kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> • Napakkaa ja joutuisaa tietoa • Kriitikinkestävää kehittämistä 	Keski-Suomen kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> • Tervetuloa rivakkaan menoon • Keski-Suomi lähti lentoon
Ydinviesti 2 Esimerkkejä	Ammattilaisen apu <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvoinnin asiantuntija-apu ihmiseltä ihmiselle • Kiireetöntä tehokkuutta ilman pompottelua • Elämänhalua, ei -hälyä 	Urapolut ja kehittyminen <ul style="list-style-type: none"> • Ihmettele, kokeile ja kulje urapolkuja Keski-Suomen maisemissa • Vapautta ja tukea ajatella hyvinvointi uudeksi 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> • Hyvä arki ulottuu pitkälle • Kauaskantoisesti Keski-Suomea kannatellen • Keski-Suomi vaalii ihmistä 	Yhteistyö & kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> • Jaetaan vastuuta, pidetään yhdessä huolta • Vertaistuki kulkee mukana • Arjensankarit arinoita 	Tieteen ja tutkimuksen käyttöön-otto palveluissa ja arvostaminen <ul style="list-style-type: none"> • Mikä laulaen tulee, se viheltäen jää Keski-Suomeen • Aivoja arvostavaa aluepolitiikkaa 	Keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus <ul style="list-style-type: none"> • Viestin vieniä ja tuontia hyvinvoinnin puolesta 	Osaamisen rakentaminen Keski-Suomessa <ul style="list-style-type: none"> • Mikä laulaen tulee, se viheltäen jää Keski-Suomeen • Mennään edellä • Otolliset olo- ja yhteistyösuhteet
Ydinviesti 3 Esimerkkejä	Ihmislähtöisyys ja kokonaisvaltaisuus <ul style="list-style-type: none"> • Meillä on suuret korvat • Mietitään ja toteutetaan hyvää keski-suomalaista arkea yhdessä 	Työolosuhteet ja -yhteisö <ul style="list-style-type: none"> • Lämpimästi tervetuloa työkaiveriksi • Täällä monesta suunnasta tulleiden joukko odottaa • Kivat kollegat Keski-Suomessa 	Kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> • Edukseen erilaista johtajuutta • Avointa avarakatseista ammatillisuutta 	Yhteisöllisyys <ul style="list-style-type: none"> • Keskisuomalaista ei jätetä yksin • Nojataan toisiimme riemussa ja surussa 	Kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> • Kasvatetaan henkistä omaisuuttamme • Tuuumitaan tulevaisuuttamme 	Yhteishenki <ul style="list-style-type: none"> • Meidän todelliset tarinat 	Yhteistyö & kumppanuus <ul style="list-style-type: none"> • Yritteliäät päät yhdessä • Hyvinvointipalveluita paikallisympäryllä • Hoidetaan hyvä arki meille kaikille

6. Bränditarina

6. Bränditarina

Tarina pukee sanoiksi organisaation ja sen tuotteiden tai palveluiden merkityksen kohdeyleisölleen. Se kertoo, miksi organisaatio on olemassa, miten se on syntynyt, mikä on sen vaikutus ihmisiin ja yhteiskuntaan sen ympärillä, mitä halutaan tulevaisuudessa saavuttaa. Tarina pohjautuu arvomaailmaan, tavoitteisiin ja vahvuuksiin, niin tunteen kuin käytännön tasolla.

Tarinan tulee olla yhtä merkityksellinen asiakkaille ja sidosryhmille kuin omille työntekijöillekin. Sen tulisi olla ylpeydenaihe, jonka mahdollisimman moni muistaa ja haluaa toistaa. Tarinan sisällöstä ammennetaan viestejä nyt ja tulevaisuudessa; se tarjoaa vahvan ja uniikin kontekstin, johon kaikki viestintä pohjautuu. Äänensävyltään tarina on malli tavasta kommunikoida kaikissa kanavissa.

Tarinan tulee olla yhtä merkityksellinen asiakkaille ja sidosryhmille kuin omille työntekijöillekin.

6. Bränditarina

Keski-Suomen hyvinvointialueen tarina

Idea hyvinvointialueista ja leveämmistä hartioista syntyi halusta turvata terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tasapuolisesti koko Suomessa. Keski-Suomessa hyvinvointialueen rakentamista on keventänyt vankka yhdessä tekemisen kulttuuri. Yhteys kuntiemme välillä on ollut tiivistä ja tekemistä on jaettu avoimessa hengessä eri verkostoissa. Monesta suunnasta Keski-Suomeen saapuneet ovat oppineet tulemaan toimeen, keskustelemaan ja luomaan yhteisiä tavoitteita. Moni jakoi nostattavan tunteen etuoikeudesta olla osana historiallista uudistusta.

Kun sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä vastaa yksi, yhteinen hyvinvointialue ja rahoituksesta valtio, palveluiden yhdenvertaisuus vahvistuu. Päämäärä edessämme on kirkas. Keski-Suomen hyvinvointialueella tavoitteenamme on, että keskisuomalaisten kokemus hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on maan kärkeä. Haluamme olla ihmislähtöisin hyvinvointialue ja tuemme keskisuomalaisten hyvää arkea. Rakennamme tutkittuun tietoon pohjautuvat palvelut, joissa on oivallettu ihmisten nykyiset ja ennakoitu tulevat tarpeet.

Yhdessä olemme enemmän

Keski-Suomen hyvinvointialueen 11 500 eri alojen ammattilaista tulevat 26 eri organisaatiosta. Jaamme tietoa avoimesti niin työyhteisöissä kuin sen ulkopuolellakin ja teemme työtä joustavammin ja tehokkaammin yhteisen edun saavuttamiseksi. Pidämme lujasti kiinni nykyisistä työntekijöistämme. Samalla tavoittelemme uusia osaajia. Avoimuus, palveleva johtaminen, ammatillinen kehittyminen ja työelämän joustojen tarjoaminen perheen ja työn yhdistämiseksi ovat hyvinvointialueemme työyhteisöjen vetovoimatekijöitä. Rohkaisemme henkilöstöä toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja uudistamiseen.

Keski-Suomi ei ole suuri eikä pieni, mutta paikka, johon on keskittynyt huomattavasti henkistä pääomaa, osaamista, investointeja ja vetovoimaa. Sujuvat ja saumattomat kumppanuudet kuntien, yritysten ja eri oppilaitosten kanssa tuovat monipuolisuutta ja laajuutta kehittämiseen ja toimintaan. Ilman järjestöjä ja seurakuntia sekä osallistuvia ja aktiivisia asukkaita hartiamme jäisivät kapeiksi.

Olemme keskisuomalaisia varten

Näemme ihmisen kokonaisuutena ja ymmärrämme ihmisten erilaiset tarpeet hyvässä ja hädässä. Tekomme ja toimintamme lunastavat keskisuomalaisten odotukset ja luottamuksen. Ennaltaehkäisevällä työllä jatkamme perinnettämme ja kannamme vastuun itsestä ja toisistamme. Tehtävänäme on hyvinvointi, terveys ja turvallisuus ja hyvä arki, jotta jokainen voi elää itselle sopivaa arvokasta ja vireää elämää nauttien tärkeistä asioista liittyivät ne sitten luontoon, liikuntaan, kulttuuriin, tieteeseen tai yhteisöllisyyteen. Niitä kaikkia meiltä Keski-Suomesta löytyy jaettavaksi.

Yhteystiedot

Viestintä

Keski-Suomen hyvinvointialue
viestinta(at)hyvaks.fi

Keski-Suomen hyvinvointialue Brändikäsikirja

Osa 2. Visuaalinen ilme

Sisältö

Logo.....	3
Värit.....	8
Typografia.....	11
Graafinen elementti.....	13
Valokuvat.....	19
Opasteet	24
Ikonit.....	26
Sovellukset.....	28

1. Logo

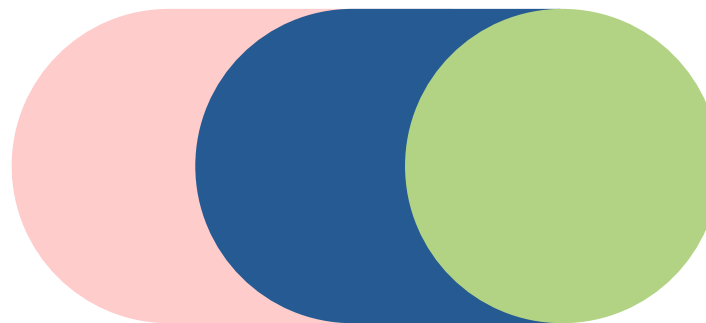
1. Logo

Logo

Keski-Suomen hyvinvointialueen logona toimivat venytetyt pallot. Venytetyt pallot kuvastavat sosi-aali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden keskinäistä yhteyttä. Logo kuvastaa hyvinvointialueen monimuotoisuutta sekä palveluiden yhteensovittamista, yhdenvertaisuutta ja jatkuvuutta. Se ilmentää kumppanuutta ja yhteistyötä sekä luo suuntaa tulevaisuuteen, toiminnan vaikuttavuuteen, kestävyteen ja kehittämiseen. Teemoista kiteytyvät hyvinvointialueen perusta: hyvinvointi, terveys ja turvallisuus. Visuaalisessa ilmeessä tulee esiin ihmisten välinen kohtaaminen ja ihmislähtöisyys.

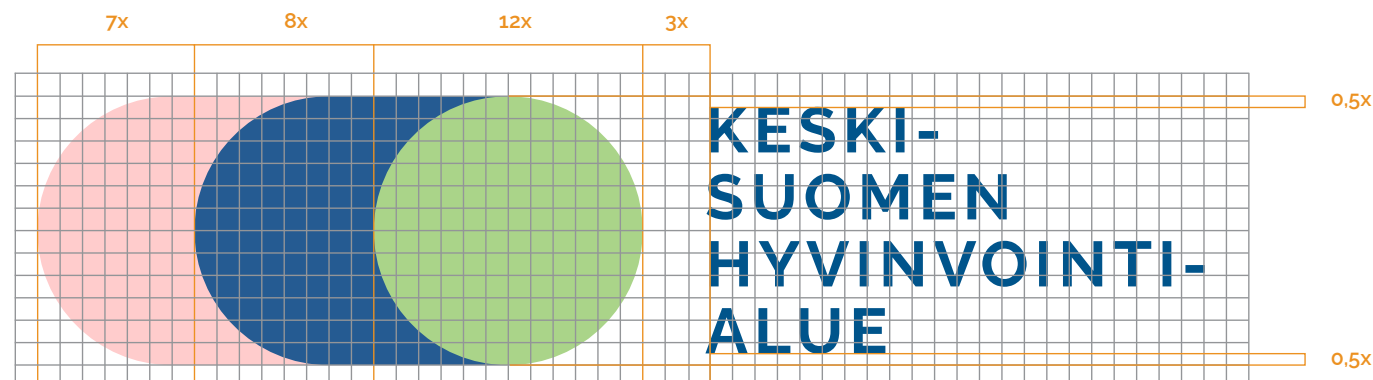
Logon muotojen painosuhteet ja tekstin asemointi ovat tarkkaan määriteltä kokonaisuus, jota tulee käyttää ainoastaan sen alkuperäisissä, tallennetuissa muodoissa.

Logon optimaalinen näkyvyys ja erottuvuus varmistetaan suoja-alueella ja sillä, että tunnusta käytetään aina sopivassa koossa.

**KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE**

Mittasuhteet

Suoja-alue

Minimikoko

1. Logo

Logoversiot

Keski-Suomen hyvinvointialueen logosta löytyy sekä värillinen että mustavalkoinen versio. Mustavalkoisia versioita ovat musta ja negatiiviversio, eli valkoinen. Tätä versiota kutsutaan myös "viivalogoksi".

Värillistä versiota käytetään aina valkoista taustaa vasten. Kun halutaan käyttää värillistä taustaa, käytetään mustaa tai valkoista versiota. Valkoista versiota käytetään tummien taustojen ja mustaa vaaleiden taustojen päällä.

Värillistä versiota voi myös käyttää kuvan päällä. Tässä tapauksessa on varmistettava, että logo erottuu tarpeeksi hyvin taustasta.

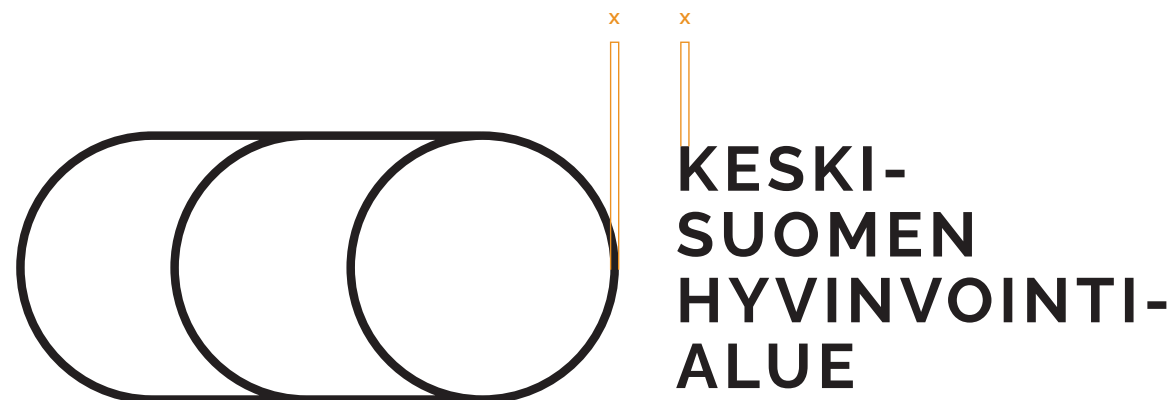
Käyttöversiot

Viivalogo värिताustalla

Logo kuvan päällä

1. Logo

Brändihierarkia

Palveluiden ja toimipisteiden logo saadaan yhdistämällä logoon toiminnan tai palvelun nimi. Alueen tai kaupungin nimi ladotaan oheisen asetteluohjeen mukaisesti.

Lyhyet nimet tai nimiparit asetellaan yhdelle riville. Kaksiosaiset, pidemmät nimet kahdelle riville (yleisin). Kolmirivinen ratkaisu on lähinnä hyvin pitkille nimille, jotka eivät luontevasti asetu kahdelle riville tai sisältävät esimerkiksi useita kieliä.

Mikäli ladot logon oheisen mallin mukaisesti, käytä 18 pistekokoa Raleway Bold -fontista, logon ollessa 18,45 mm korkea.

Pääsääntöisesti viestinnässä käytetään Keski-Suomen hyvinvointialueen logoa (muun muassa verkkosivut, esitteet, julisteet, roll-upit, sosiaalinen media). Lisäksi toimipisteiden on mahdollista käyttää oman toimipisteen tai palvelun nimeä esimerkiksi viranomaisyhteyksissä tai jaettavissa markkinointitavaroissa ja -tuotteissa. Palvelun, palvelukanavan tai fyysisen toimipisteen nimestä tulee ilmetä selkeällä kielellä mitä palvelua tarjotaan ja/tai mistä palvelun saa. Nimeämisessä vältetään lyhenteitä ja vieraskielisiä ilmaisuja.

Logon asettelu

Logo kolme riviä

Logo kaksi riviä

Logo yksi rivi

1. Logo

Brändihierarkia

Keski-Suomen hyvinvointialueen asiakas- ja rekrytointiviestinnässä käytetään pääsääntöisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen logoa.

Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Keski-Suomen pelastuslaitoksen yhdistelmätunnusta käytetään muun muassa pelastuslaitosten toimipisteissä ja kalustoissa. Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Sairaala Novan yhdistelmätunnusta käytetään muun muassa Sairaala Novan toimitiloissa ja työasuissa.

Toimipisteiden logot ja hierarkia

2. Värit

2. Värit

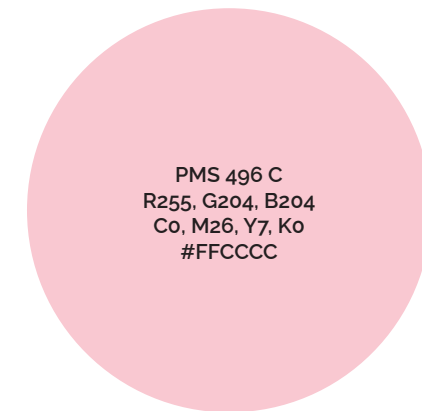
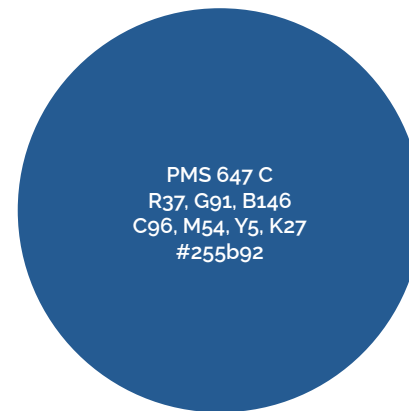
Värien määrittely

Värimaailma koostuu pääväreistä ja lisäväreistä. Pääväreinä toimivat logon sininen, vaaleanvihreä ja vaaleanpunainen.

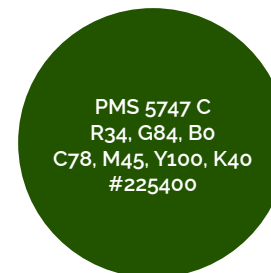
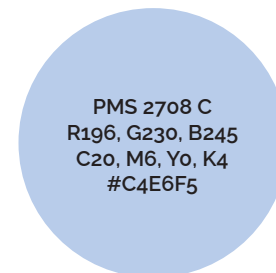
Lisäväreinä toimii luonnonläheinen väriskaala, jota voi hyödyntää apuväreinä eri ympäristöissä.

Väreistä voi tarvittaessa käyttää myös osavärejä (tints), mikäli ympäristö tai sovellus, esim, verkkosivut, sitä vaativat.

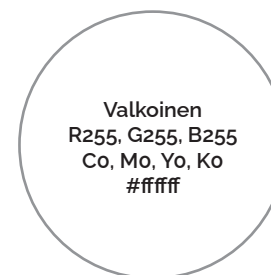
Päävärit

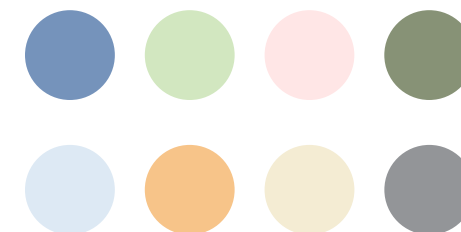
Lisävärit

Musta ja valkoinen

Osavärien käyttö (50%)

2. Värit

Värien käyttö

Päävärit ovat hallitsevassa roolissa kaikessa Keski-Suomen hyvinvointialueen visuaalisessa viestinnässä. Pääväreistä käytetään eniten sinistä. Apuvärejä käytetään tukena. Mustaa ja valkoista käytetään tarpeen mukaan kautta linjan – varsinkin valkoista (eli ns. tyhjää tilaa) on pyrittävä hyödyntämään aktiivisesti.

Ohessa esitetty suhteellinen värienkäyttö kertoo värien keskinäisistä voimasuhteista. Toisin sanoen, värien määrän tulisi olla viestinnässä suhteessa toisiinsa kaavion mukaisesti. Kaavio on suuntaa-antava.

Väripaletti on suunniteltu niin, että sillä saa luotua toimivia väriyhdistelmiä esimerkiksi graafeissa ja eri osioiden erottelussa.

Viestinnässä tulee kiinnittää huomiota saavutettavuuteen, toisin sanoen kontrastin tulee olla riittävä informaation ja taustan välillä. Ohessa esimerkki saavutettavista väriyhdistelmistä.

Suhteellinen värien käyttö

Esimerkki saavutettavista väriyhdistelmistä

3. Typografia

3. Typografia

Bränditypografia

Typografia rakentuu Raleway kirjasinperheen varaan. Raleway on ajaton ja selkeä groteski, jossa on tunnistettavia, kaarevia yksityiskohtia.

Raleway on Google Fonts:n "open source" fontti, josta sen voi ladata itselleen käyttöön. Tätä kirjasinperhettä tulee käyttää kaikessa Keski-Suomen hyvinvointialueen viestinnässä.

Informaation tulee olla saavutettavaa. Asiakirjoissa suositellaan mustaa tekstiä valkoisella pohjalla. Viestinnässä voi puolestaan hyödyntää brändille tunnusomaista tekstin väritystä kuten tummansinistä tekstiä valkoisella pohjalla.

Jos sovellus on lähetettävä eteenpäin muokattavaksi (Word, PowerPoint) käytetään korvaavia järjestelmäfontteja: Raleway korvataan Calibri kirjasinperheen leikkauksilla light, regular ja bold.

Kappale 1

Raleway Bold 60 pt

Kappale 2

Raleway Regular 60 pt

Otsikko

Raleway Bold 18 pt

Ala-otsikko

Raleway Medium 13 pt

Leipäteksti Hyvinvointialueen vastuulle kuuluvia palveluita ovat muun muassa terveysasemat, sosiaalityö, lastensuojelu, hammashoito sekä pelastustoimi. Tehtävät siirtyvät hyvinvointialueelle Keski-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä.

Raleway Medium 10 pt

Pieni leipis Hyvinvointialueen vastuulle kuuluvia palveluita ovat muun muassa terveysasemat, sosiaalityö, lastensuojelu, hammashoito sekä pelastustoimi. Tehtävät siirtyvät hyvinvointialueelle Keski-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä.

Raleway Medium 8 pt

Raleway Light
 Raleway Regular
 Raleway Medium
 Raleway SemiBold
 Raleway Bold
 Raleway ExtraBold
 Raleway Black
Raleway Light Italic
Raleway Regular Italic
Raleway Medium Italic
Raleway SemiBold Italic
Raleway Bold Italic
Raleway ExtraBold Italic
Raleway Black Italic

OTSIKKOTYYLI CAPS

Raleway Black
 Välistys: 100 pt

PIENI INFORMAATIO

Raleway SemiBold
 Välistys: 100 pt

4. Graafinen elementti

4. Graafinen elementti

1. Korostusteksti

Graafisena elementtinä toimii logosta johdettu venytetty pallo. Viivaksi venyvä pallo toimii Keski-Suomen hyvinvointialueen brändille tunnusomaisena "korostustekstinä" ja kuosina. Korostustekstiä voidaan käyttää viestinnässä otsikko- ja pääviestitasolla.

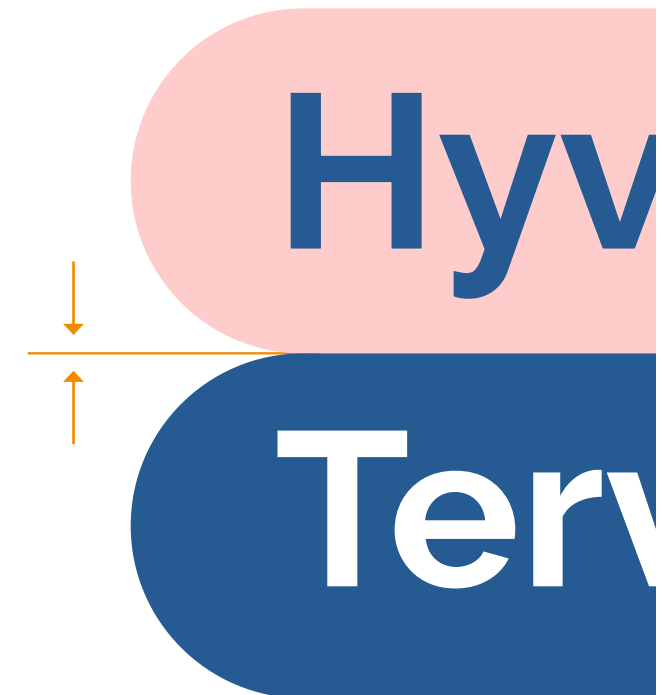
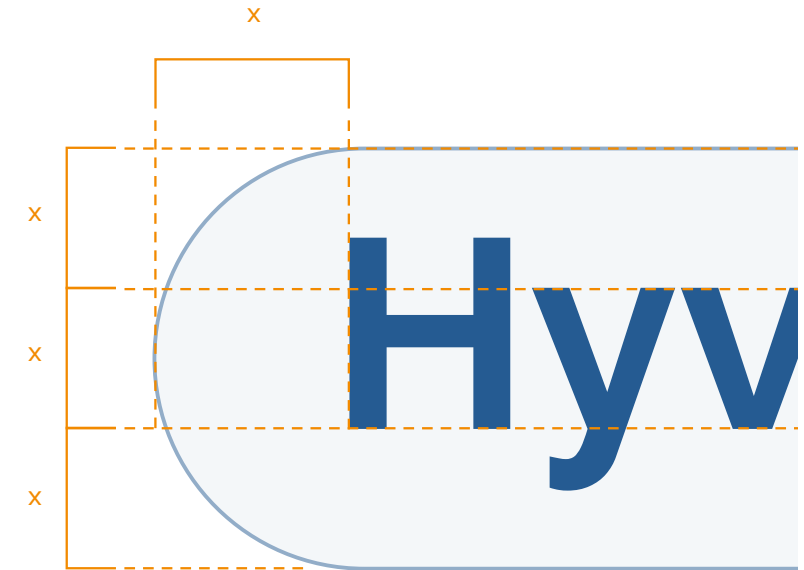
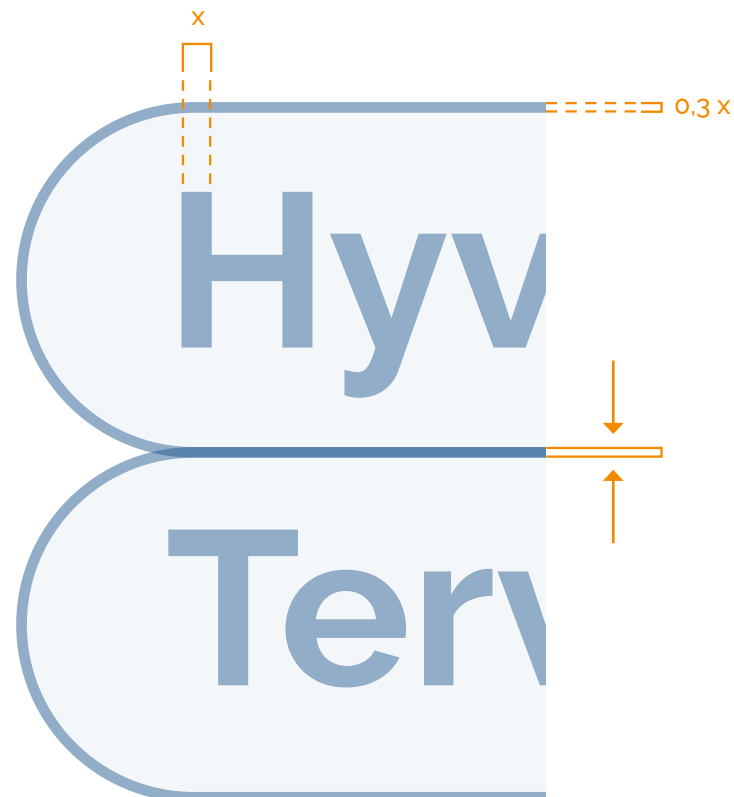
Korostustekstejä käytetään isossa koossa, eivätkä ne saa olla liian pitkiä. Tekstejä voi latoa joko umpivärjättyihin kenttiin tai ääriviiva-kehyksiin.

Aseteltaessa viestejä korostuslaatikoihin, teksti ladotaan vasemmalle ja käytetään oheisen mallin mukaista ohjetta.

Hyvinvointi

Terveys

Turvallisuus

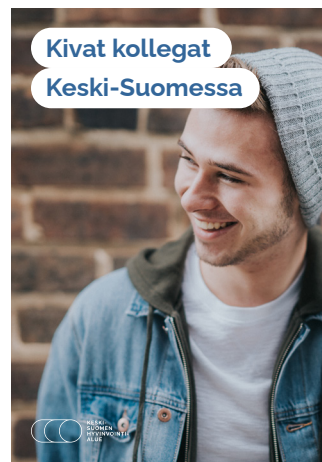
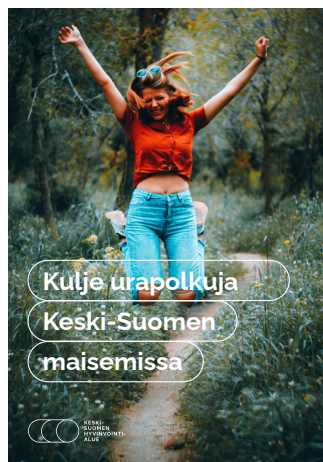

4. Graafinen elementti

1. Korostustekstiesimerkkejä

Väriyksessä käytetään lanseerauksen yhteydessä ja alkuvaiheen viestinnässä (mainokset, julkaisut, julisteet) ainoastaan päävärejä.

Esimerkki sopivasta marginaalista

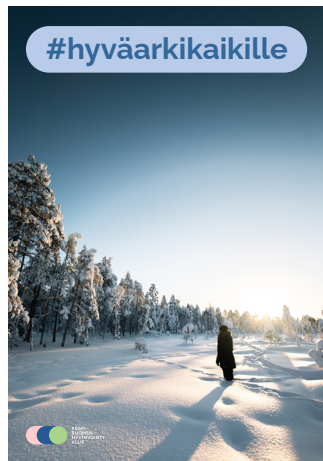
x x

4. Graafinen elementti

1. Korostustekstiesimerkkejä

Kun päävärit on saatu lanseerattua kunnolla, voidaan alkaa tuomaan mukaan lisävärejä viestintään. Tällä tavalla varmistetaan päävärien asema ja tehdään lisäväreistä mukava lisäys.

Esimerkki sopivasta marginaalista

x x

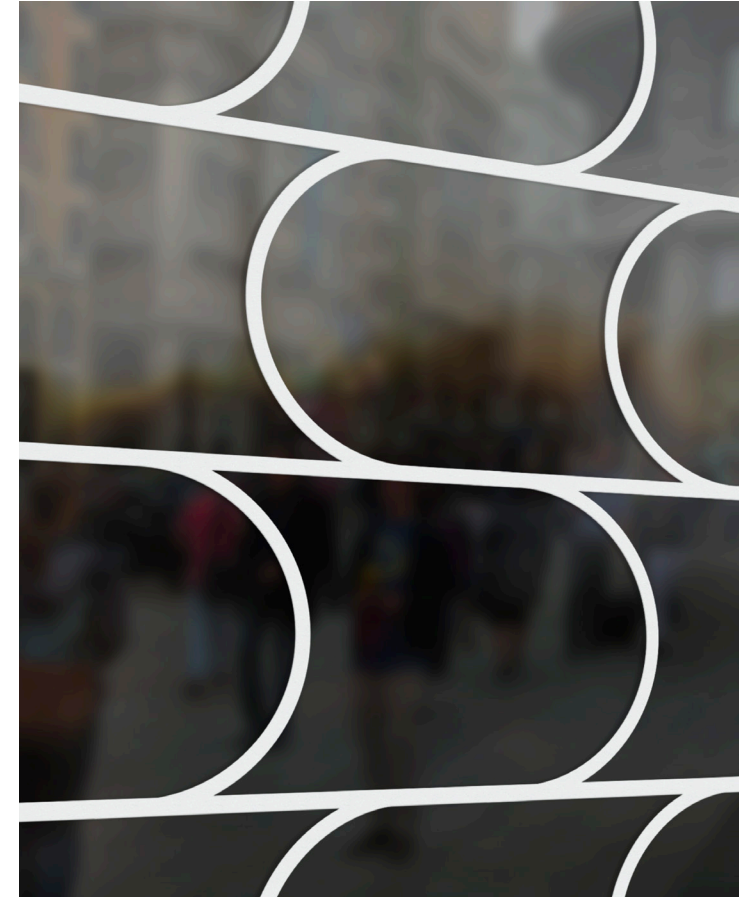
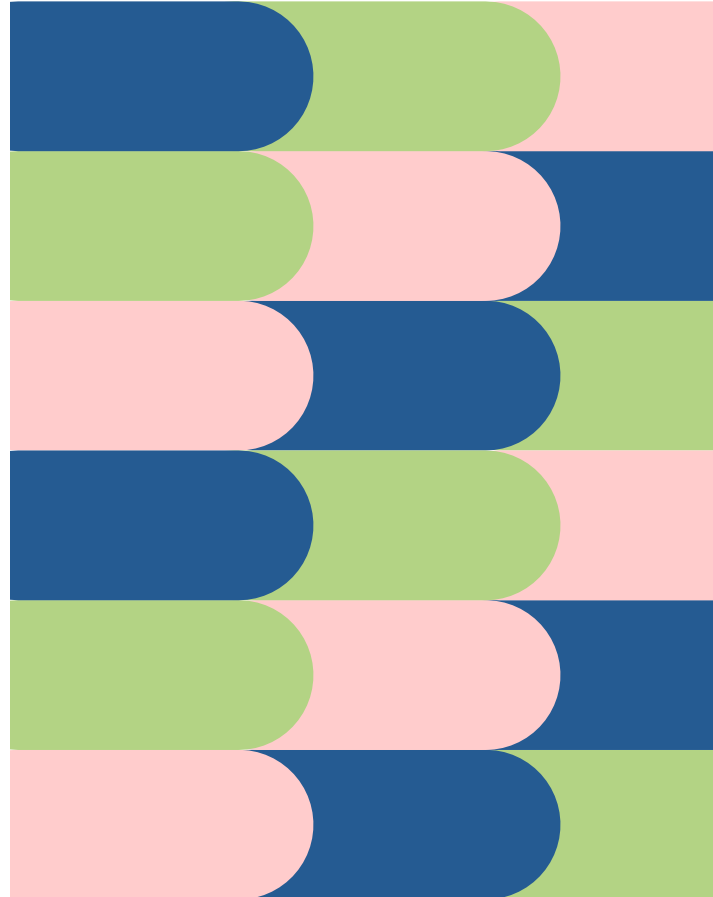
4. Graafinen elementti

2. Kuosi

Toisena graafisena elementtinä toimii samasta muodosta koostettu kuosi. Tässä yhteydessä paksusta, pyöristetystä viivasta on tehty patterni.

Kuoseja voi käyttää graafisena taustatapettina tai tila-/sisustuselementtinä, esim. seinägraafikkana tai ikkuna-teippauksena.

Kuoseja löytyy kahta erilaista, täytetty ja ääriiviakuosi. Molemmista käytetään ainoastaan kyseiseen tarpeeseen luotuja, alkuperäisiä tiedostoja.

4. Graafinen elementti

3. Nostolaatikko

Kolmas sallittu tapa käyttää graafista elementtiä on nostolaatikko. Tässä yhteydessä paksusta, pyöristetystä viivasta on tehty taustakenttä valitulle nostolle.

Nostolaatikoita voi käyttää esityksissä, verkkosivuilla tai viestinnässä, kun halutaan nostaa esiin tekstipätkiä tai asetella/erotella lauseita ilmeen mukaisella tavalla.

Nostolaatikoita voi käyttää eri kokoisina, yhtä tai useampaa, mutta on tärkeää pitää huolta, ettei asettelu mene liian levottomaksi. Tekstityyliä on hyvä noudattaa kyseisen sovelluksen taittoa. Väriyhdistelmien on oltava tarvittaessa saavutettavia.

Nostolaatikoita ei pidä käyttää samassa yhteydessä kuin isoja korostustekstejä (katso s. 16).

Nusda quias arum qui tet excea porit, eum arum aut la
susamus antessi mincilicid que etur aditate pre vent.
Cerum sum aut libusam escimus cidellorro blab intem

Rita nus cusam reprator

**Otatus, comnita volenia
explis cori doluptate**

**Onsequ pel is
verum es quamus**

**Sed eat. Nullaboribus
audanisit occum que volorer**

5. Valokuvat

5. Valokuvat

Kuvamaailmasta yleisesti

Kuvakonseptin kautta voidaan luoda lisäerottuvuutta hyvinvointialueen viestintään. Kuvamaailmassa tulee käyttää kattavasti eri kohderyhmiä ydinviestien tukeksi. Valokuvat heijastavat brändin äänensävyä monipuolisesti (avoimuus, valoisuus, maalaisjärki, ihmiseltä ihmiselle) ammentaen aiheita ja sisältöä arvolupauksista.

Asukkaiden, henkilöstön ja kumppaneiden arjesta inspiroituneet kuva-aiheet ja positiivinen näkökulma voidaan jakaa eri teemoihin, jotka liittyvät esimerkiksi osaamiseen, tulevaisuuden kehittämiseen, ammattilaisten yhteistyöhön, tutkimukseen ja arjen hyvinvointiin.

Keski-Suomen hyvinvointialueen kuvakonseptin kolme pääteemaa ovat:

Hyvä työarki
Oma arki
Hyvinvointia ympäristöstä

5. Valokuvat

Hyvä työarki

Hyvä työarki viestii työn merkityksellisyydestä, osaamisesta ja ammattilaisten yhteistyöstä. Kuvista välittyvät hetket työarjessa: onnistumiset, hyvä yhteishenki, osaaminen ja yhteistyö. Hyvän työarjen kuvateeman tarkoituksena on nostaa esiin aitoja hetkiä ja tehtäviä lähes dokumentaarisella tasolla.

Kuvien toteutuksessa tärkeää on luonnollisuus niin valaistuksen, stailauksen kuin tilanteiden lavastuksen suhteen.

Kuvissa on vältettävä keinotekoisia oloisia asetelmia ja poseerauksia sekä liian voimakasta valaistusta ja studioon rakennettuja ympäristöjä.

5. Valokuvat

Oma hyvä arki

Oma hyvä arki inspiroituu asukkaiden arjesta ja antaa ihmisläheisen ja positiivisen näkökulman arjen hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen.

Kuvien aiheina ovat aidot arjen hetket. Toteutuksessa on otettava huomioon tilanteiden rentous ja autenttisuus sekä luonnolliset asetelmat ja valaistus.

Kuvissa on vältettävä keinotekoisia asettelmia ja poseerauksia sekä liian voimakasta valaistusta ja studioon rakennettuja ympäristöjä.

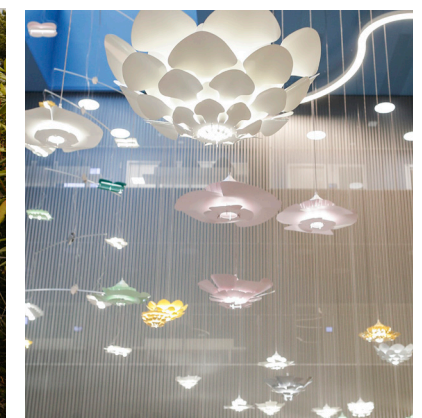
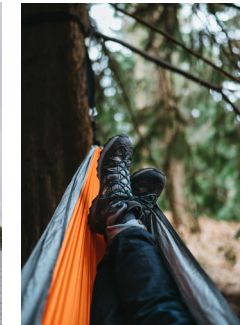
5. Valokuvat

Hyvinvointia ympäristöstä

Hyvinvointia ympäristöstä korostaa ihmisen yhteyttä ympäröivään maailmaan: läheisiin ihmisiin, luontoon, taiteeseen, arkkitehtuuriin ja kulttuuriin, sekä näiden tuomaan hyvinvointiin.

Toteutuksessa on otettava huomioon ihmisen ja tilan/taiteen yhteys, tilanteiden autenttisuus sekä luonnolliset asetelmat ja valaistus. Tilaa kuvattaessa on tärkeää korostaa käyttäjän näkökulmaa ja kokemusta.

Kuvissa on vältettävä keinotekoisia oloisia asetelmia ja poseerauksia sekä liian voimakasta valaistusta.

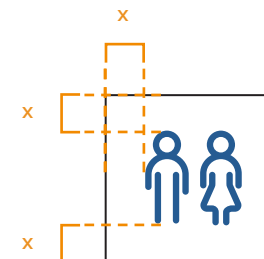
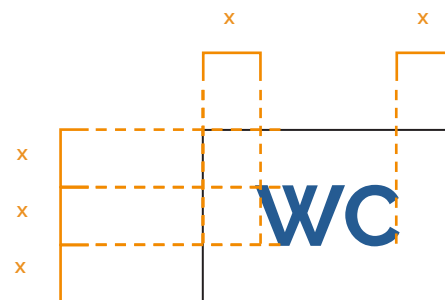

6. Opasteet

6. Opasteet

Keski-Suomen hyvinvointialueen opasteet perustuvat visuaalisen identiteetin elementteihin. Logo, värit ja typografia sitovat opasteet näkyväksi ja yhtenäiseksi osaksi brändiä.

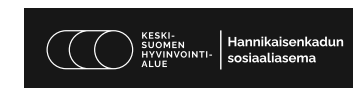
Rakennusten ulko-opasteet noudattavat logon suoja-alueita (s. 7) ja brändihierarkian asetteluohjetta (s. 9). Ikonityyli on brändille luodun ilmeen mukainen (s. 26).

Ilmeen mukaiset,
pyöristetyt nuolet

Muut sallitut
väriytykset

Opasteissa suositetaan
sini- tai mustavalkoista
väriyhdistelmää.

7. Ikonit

7. Ikonit

Ikonityyli

Keski-Suomen hyvinvointialueelle on luotu oma ikonityyli, joka on johdettu logon muodosta. Pyöristetystä viivasta rakentuvat ikonit muodostavat hallitun kokonaisuuden, joka auttaa käyttäjää löytämään palvelun tai toiminnan nopeammin. Ikonit ovat informatiivisia ja visuaalisesti optimoituja.

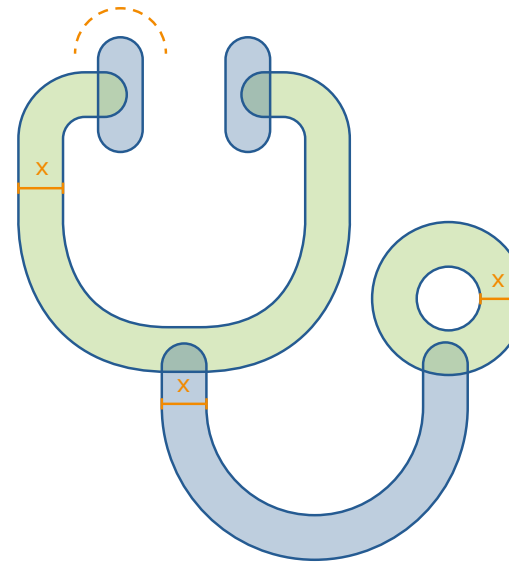
Käytä aina kuin mahdollista brändille luotuja ikoneita. Jos tarvittavaa ikonia ei löydy valmiina tulee se toteuttaa brändille luodun tyylin mukaisesti. Viivan tulee olla saman paksuinen kauttaaltaan ja muistuttaa oheisen mallin tyyliä mahdollisimman paljon. Tulkinnan aiheesta tulee olla ymmärrettävä ja muotojen väliin tulee jättää riittävästi tyhjää tilaa, etteivät ne mene tukkoon pienessä koossa.

Suosittelut ikoneiden tiedostokoko ja tallennusmuoto:

Tiedoston koko: 120x120 mm

Tallennusmuoto: pdf, svg, png.

Vinkki: Jos teet useampaa piktoگرامmia Illustrator-ohjelmassa, kannattaa luoda useita art boardia samaan tiedostoon.

Ikonit rakentuvat logosta johdetusta pyöristetystä viivasta.

Terveyspalvelut

Erikoissairaanhoito

Sosiaalipalvelut

Lasten nuorten ja perheiden palvelut

Työikäisten palvelut

Ikäntyneiden palvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Vammaispalvelut

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Pelastustoimen palvelut

8. Sovellukset

8. Sovellukset

Lomakepohja, Word

Keski-Suomen hyvinvointialueella on käytössä omat Word-pohjat. Pohjiin on valmiiksi aseteltu logo, yhteystiedot, sekä tekstilaatikot tarvittaville lisätiedoille.

Fonttina käytetään Raleway brändifonttia. Jos fonttia ei ole saatavilla, käytetään korvaavaa Calibri kirjasinta.

Word-pohjasta löytyy sisältösivu, sekä neljä erilaista kansimallia.

8. Sovellukset

Powerpoint-pohja

Ohessa esimerkki PowerPoint-pohjasta. Pohjaan on valmiiksi määritelty sivupohjat, tyylit ja vaihtoehtoisia sivunäkymiä. Sopiva pohja voidaan valita tilanteen mukaan, joko kuvalla, väritaustalla tai ilman.

Digitaalisessa ympäristössä toimiessa on tarkistettava että brändifontti on tuettu. Jos tiedosto lähetetään eteenpäin, pitää esitys exportoida PDF-muodossa. Avoimessa tiedostossa tulee aina olla (Microsoft) Office-ympäristöä tukeva fontti, jolloin käytettävä fontti on Calibri.

Keski-Suomen hyvinvointialue
PowerPoint-pohja

Kansi tyyppi 1.1
Otsikko
2 riviä

Kansi tyyppi 1.3
Otsikko
2 riviä

Hyvinvointi
Terveys
Turvallisuus

Kansi tyyppi 3.1
Otsikko
2 riviä

Miten asetettuihin tavoitteisiin päästään

- Hyvinvointialueilla luodaan toimintatavoitteita ja tapoja vaikuttavien palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi
- Perus ja erityistason palveluiden entistä parempi yhteensovittaminen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuslaitosten palveluiden saumattomuus

→

- Kaikki palvelut saman johdon (päätöksentekijä ja rahoitusin äärellä koko alueella ja kaikkien palveluiden osalta) vastuulla
- Vastuu alueen palveluiden järjestämisestä "sommella hartioidilla"
  - Henkilöresurssit
  - Talousresurssit
  - Toimintamalliresurssit
  - Sähköisen asioinnin, digi- ja etäpalveluiden resurssit

Int vel et qui dollanis mint del Erro dipsam que nis derunt et

Leggèssit enim sus velletit omipare venimus cum aut aut et. Utque sequentibus molestis et quibus et. Utque sita aliquam. Per non praefabibus aut veloripet. Evidentiis resipitit resipitit autior expeditur. Magnam in dicit et et.

Int vel et qui dollanis mint del Erro dipsam que nis derunt et

OTSIKKO

Laatikon teksti (tönnötyläinen) kyllä tuo con vel ipsum. Legit animamorem. Quis. Voluptat aut euipsum. Vellecti anant. Sit que con con praefabibus cono. Sitabone curat.

10%
Dicit resipit aut et ut moluptat pro. Bus. Resipit aut velignate.

Esimerkki kartta

8. Sovellukset

Opastetyylit ja julkisivut

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimipisteiden julkisivuissa käytetään opasteohjeistuksen mukaista asettelua (ks. s. 25).

Opasteiden toteutuksessa voidaan kohteesta ja mahdollisuuksista riippuen käyttää koholle asennettuja irtokirjaimia tai suoraan taustalevyille toteutettua ratkaisua.

Siirtymävaiheen toteutuksissa Keski-Suomen hyvinvointialueen logo sijoitetaan alkuperäisen kyltityksen välittömään läheisyyteen. Toteutustavassa on tärkeää ottaa huomioon kohteessa jo käytetyt ratkaisut ja materiaalit, jotta kokonaisuus on mahdollisimman yhtenäinen.

8. Sovellukset

Messuosaston
malliratkaisu

Taustaseinä

Roll-up

2000 mm

740 mm

1000 mm

2000 mm

8. Sovellukset

Esimerkkisovellukset
Kangaskassi & kahvikuppi

Yhteystiedot

Viestintä

Keski-Suomen hyvinvointialue
viestinta@hyvaks.fi

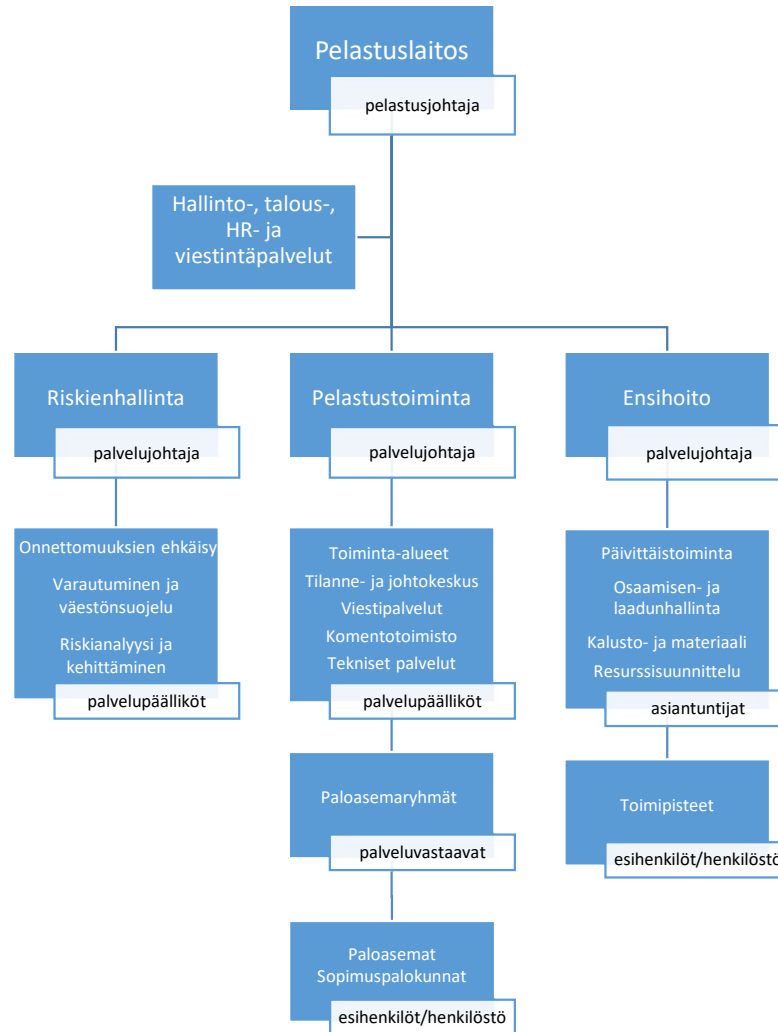

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

KESKI-SUOMEN
PELASTUSLAITOS

Aluehallitus

---

§ 255 Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajan nimeäminen Monetra Oy:n yhtiökokouksiin

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/274/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 255

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen tulee nimetä edustajansa Monetra Oy:n yhtiökokouksiin.

Kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen 15.11.2022 on liitteenä.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:n mukaan aluehallitus nimeää edustajan yhtiökokouksiin.

Hyvinvointialuejohtajan ehdotus Aluehallitus nimeää Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajaksi Monetra Oy:n yhtiökokouksiin Aija Suntioisen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: Monetra Keski-Suomi Oy ylimääräinen yhtiökokouskutsu 18.10.2022

MONETRA KESKI-SUOMI OY
2930116-5**YHTIÖKOKOUSKUTSU**

Monetra Keski-Suomi Oy:n osakkeenomistajat kutsutaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään **15. päivänä marraskuuta 2022 kello 8.30-9.00** Monetra Keski-Suomi Oy:n tiloissa, osoitteessa Kympinkatu 3, 40320 Jyväskylä. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanotto alkaa kokouspaikalla kello 8.15. Kokoukseen on mahdollista osallistua myös Teams-etäyhteydellä, ohjeet kohdassa C.

A. Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat**Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat**

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokouksen järjestäytyminen
3. Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valitseminen
4. Kokouksen laillisuuden toteaminen
5. Läsnä olevien toteaminen ja ääniluettelon vahvistaminen
6. Jäsenen valitseminen yhtiön hallitukseen, Jyväskylän kaupungin ehdotuksesta nimetyn jäsenen, Lasse Lepän tilalle.
7. Muut mahdolliset asiat
8. Kokouksen päättäminen

B. Yhtiökokousasiakirjat

Yhtiökokouksen pöytäkirja toimitetaan kaikille osakkeenomistajille kokouksen jälkeen sähköisesti.

C. Ohjeita kokoukseen osallistujille**Osallistumisoikeus yhtiökokoukseen**

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on merkittynä osakkeenomistajaksi yhtiön osakasluetteloon.

Kokoukseen voi osallistua myös Teams-yhteydellä. Yhteyden saa sähköpostitse toimitetussa kalenterikutsussa olevalla linkillä Mari Soukalta, mari.soukka@monetra.fi. Osakeyhtiölaki edellyttää teknisen apuvälineen käyttämiseltä sitä, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää tavallisessa yhtiökokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Riittäväksi on katsottu, että välittömien näkö- ja kuulo-yhteyksien avulla voidaan selvittää kunkin osallistujan henkilöllisyys, osallistumisoikeus ja ääntenlaskun oikeellisuus. Henkilöllisyyden todentaminen tapahtuu Microsoft Teamsin videoyhteyden avulla. Mikäli henkilön ulkonäköä ei entuudestaan tiedetä eikä henkilöllisyyttä voida sen vuoksi tunnistaa pelkkää videoyhteyttä käyttäen, voidaan kyseistä henkilöä pyytää esittämään henkilöllisyystodistus videon välityksellä. Yhtiö ei vastaa osakkeenomistajan nettiyhteydestä eikä teknisestä laitteistosta.

Huolehditaan, kaikilla osallistujilla on täysimääräiset osallistumisoikeudet kokouksen aikana.

OYL 5:25 mukainen osakkaiden kyselyoikeus toteutuu OYL mukaisesti, vaikka osa osallistujista osallistuu etänä. Jos yhtiökokouksessa jouduttaisiin pitämään suljettu äänestys, ko. asia voidaan viedä yhtiökokouksen jatkokokoukseen OYL 5:24 mukaisesti.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle sähköpostilla mari.soukka@monetra.fi 13.11.2022 mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi sekä mahdollisen asiamiehen tai avustajan nimi. Henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen tai siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Ilmoittautumisen laiminlyönti ei ole kokoukseen osallistumisen este.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan, hänen edustajansa tai asiamiehensä tulee ennen kokousta tarvittaessa pystyä osoittamaan henkilöllisyytensä ja/tai edustamisoikeutensa. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä kokoukseen paikalle saavuttaessa.

Jyväskylässä, 18. päivänä lokakuuta 2022

MONETRA KESKI-SUOMI OY

Hallitus

Aluehallitus

---

§ 256

Viranhaltijapäätökset

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/112/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 256

Selostus asiasta Aluehallitukselle ke 2.11.2022 mennessä tiedoksi saatettavat viranhaltijapäätökset:

Hyvinvointialuejohtaja:

- 34/ 2022 Konsernipalveluiden toimialan vastuualueiden jakautuminen palvelualueisiin
- 35/2022 Vastuualuejohtajan viran täyttäminen / Strategiajohtaja
- 36/2022 26.10.2022 Vastuualuejohtajan viran täyttäminen / Palvelutuotannontukipalvelujohtaja
- 37/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Johtamisen tukipalvelut / Hallintojohtaja
- 38/2022 Palvelujohtajan virkavalinta / Välinehuolto
- 39/2022 Palvelujohtajan virkavalinta / Puhtauspalvelut

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveystyö:

- 2/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Avosairaanhoido
- 3/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Kotihoito- ja tukipalvelut
- 4/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Ikäntyneiden asumispalvelut
- 5/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Sosiaalipalvelut
- 6/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Suun terveydenhuollon palvelut
- 7/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Keskitetty asiakas- ja palveluohjaus
- 8/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut
- 9/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Lastensuojelun palvelut
- 10/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Opiskeluhoito
- 11/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Perheiden peruspalvelut
- 12/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Alueellinen osastotoiminta
- 13/2022 Palvelujohtajan viran täyttäminen / Erityisryhmien kotiin vietävät ja asumispalvelut

Päätökset ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla:
(https://hyvaks-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/vparlist_tweb.htm)

Aluehallitus

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Aluehallitus päättää, ettei se käytä hyvinvointialuelain § 97 mukaista otto-oikeuttaan edellä esitettyihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus

---

§ 257

Ilmoitusasiat

Julkinen

Diaarinumero

Hyvaks/63/00.02.01/2022

Aluehallitus 8.11.2022 § 257

Selostus asiasta

1. Päätöksenteon aikataulu, kevät 2023; aluehallitus ja aluevaltuusto

- Aluevaltuuston kokoukset 7.2.; 7.3.; 11.4.; 9.5.; 13.6. tiistaisin klo 16

- Aluehallituksen kokoukset tiistaisin klo 14, alkaen 17.1.2023 (iltakoulu)

2. Vanhusneuvoston esitys koskien vanhusneuvolatoiminnan käynnistämistä hyvinvointialueella.

3. Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto 19.10.2022.

4. Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto sisäministeriön lausuntopyyntöön: Luonnos pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutuksen uudistamisesta

- Lausuntoaika 14.11.2022

**Hyvinvointialue-
johtajan ehdotus**

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite:

Vanhusneuvolatoiminnan_kaynnistaminen_keskisuomen_hyvinvointialueella

Liite: HE_154_2022_valtiovarainvaliokunnan_asunto_ ja
ymparistojaos_19102022

Liite: HyvaKS lausunto_VN_6230_2021 - Pelastustoimen ja
hätäkeskustoiminnan koulutus uudistus_

Keski-Suomen hyvinvointialueelle ollaan laatimassa palvelustrategiaa.

Esitämme 13.10.2022 kokoontuvalle Keski-Suomen hyvinvointialueen vanhusneuvostolle, että se lähettäisi hyvinvointialueen aluehallitukselle alla olevan esityksen vanhusneuvolatoiminnan käynnistämisestä koko hyvinvointialueella. Vanhusneuvosto pyytää aluehallitukselta palautteen, mihin toimenpiteisiin esityksen perusteella on ryhdytty/ryhdytään.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus

Esitys: Vanhusneuvolatoiminnan aloittaminen koko hyvinvointialueella

Vanhusneuvolatoiminnan tavoitteena on lisätä ikääntyvän väestön toiminnallisuutta ja hyvinvointia sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia palveluihin luomalla selkeä, yhden luukun periaatteella, kokonaisvaltaisesti toimiva neuvonnan, arvioinnin ja ohjauksen vanhusneuvolapalvelu.

Ikääntyvän väestön osuus on Keski-Suomessa voimakkaassa kasvussa. Yli 60 vuotta täyttäneiden osuus kunnissa on 18,6% – 41%. Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä on 86,8% - 95,8%. Vuonna 2030 75 vuotta täyttäneitä on lähes 11 000 enemmän kuin nyt. Suomessa yli 65-vuotiaiden toiminnallisten vuosien osuus jäljellä olevasta elinajasta on selvästi jäljessä muiden pohjoismaiden tasosta.

Vanhusneuvolan tehtävänä on:

1. Järjestää yli 65-vuotiaille ja sitä vanhemmille ennaltaehkäisevästi yksilöllisiä keskusteluja ja neuvontaa ikääntymisen vaikutuksista fyysiseen, psyykkiseen, kognitiiviseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn.
2. Järjestää yli 65-vuotiaille ja sitä vanhemmille määrääjoin toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointi yhteistyössä ikääntyvän ja hänen omaistensa, omaishoitajansa ja/tai edunvalvojansa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja muiden toimijoiden kanssa.
3. Päättää kaikista kotona asumista tukevista palveluista sekä ympärivuorokautisesta hoivasta.
4. Varmistaa ikääntyneen henkilön itsemääräämis- ja muiden oikeuksien ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen.

Vanhusneuvola toimii yhteistyössä ikääntyneen sekä hänen omaisensa, omaishoitajansa ja/tai edunvalvojansa kanssa.

Hyvinvointialueella vanhusneuvola on kokonaisvaltainen sosiaali- ja terveydenhuollon integroitu palvelukokonaisuus. Neuvolalla on käytettävissään seurantatietoa, jota on saatu häneltä ja hänen omaisiltaan, sosiaalihuollosta, terveydenhoidosta, kotihoidosta, omaishoidosta ja muilta häntä tukevilta toimijoilta. Tietoa on koottu vanhuksen fyysisestä, kognitiivisesta ja psyykkisestä tilasta, samoin kuin hänen sosiaalisesta tilanteestaan sekä muista palvelutarpeeseen vaikuttavista seikoista. Niiden perusteella neuvola arvioi henkilön palvelutarpeen ja ohjaa hänet palvelujen piiriin.

Vanhusväestön yhdenvertaisuuden varmistamiseksi vanhusneuvolat toimivat lähipalveluina hyvinvointialueilla. Niiden vastuulla ovat kaikkia hoivapalveluja koskevat päätökset. Ensivaiheen palveluna on ilman ajanvarausta toimiva, tarvittaessa myös jalkautuva palvelu- ja etuusohtaus.

Perustelut esitykselle

THL:n viimeisimmän sosiaali- ja terveyspalveluiden arviointiraportin mukaan ”kyky tunnistaa palvelutarpeet riittävän varhaisessa vaiheessa on puutteellista. Ikääntyvät pääsevät palvelutarpeen arviointiin kiireellisissä tilanteissa nopeasti, mutta palvelujen myöntämiskriteerejä on tiukennettu. Piilossa olevaa palveluntarvetta ei tunnisteta riittävästi ja ylipäänsä ikääntyneiden palveluissa arvioitiin olevan tyydyttymätöntä palveluntarvetta.”

Ikääntyvällä on vaikeuksia saada tietoa pirstaleisina tuotetuista palveluista ja löytää niiden äärelle, erityisesti mikäli hänellä ei ole tukenaan läheisiä. Omaa, ikääntyvän tilannetta kokonaisvaltaisesti seuraavaa ja ohjaavaa työntekijää ei pääsääntöisesti ole. On myös otettava huomioon niiden tarpeet, joilla ei ole mahdollisuuksia digitaalisten neuvonta- ja ohjauspalvelujen käyttöön.

Koordinoimattomasti tuotetut palvelut aiheuttavat ikääntyneen palvelupolkuun katkoksia. Lyhyetkin odotusajat heikentävät toiminnallisuutta, pitkät odotusajat ratkaisevasti. Ikääntyvien toimintakyvyn heikentyessä he ja heidän omaisensa joutuvat sukkuloimaan julkisten ja yksityisten palveluntuottajien viidakossa etsiessään oikeaa palvelua.

Erityisen kriittinen ja kuormittava jakso palveluketjussa on aika, jolloin arvioidaan tarvetta siirtyä kotihoidosta ympärivuorokautiseen hoivaan. Arviointikriteereiden ja -menettelyjen sekä arviointiin perustuvan päätösprosessin tulee olla läpinäkyvä ja siihen käytettävä aika ennustettavissa. Näin ei kuitenkaan aina ole. Lisäksi arviointi, sijoituspäätös ja soveltuvan paikan odottaminen usein pitkittyy. Osittain pitkittyminen johtuu siitä, että arviointia tekee moni eri toimija, eikä tarvetta vastaavia sijoituspaikkoja ole riittävästi. Näin ollen ikääntyneitä sijoitetaan heidän toimintakykyynsä nähden epätarkoituksenmukaisiin asumispalveluihin.

Neuvolatoiminta on suomalaisessa yhteiskunnassa kaikille tuttu ja arvostettu palvelu. Tähän malliin tukeutuessaan vanhusneuvola on helposti löydettävä ja lähestyttävä, kaikille avoin palvelu.

Panostamalla vanhusten neuvolapalveluihin ja muihin ennaltaehkäiseviin toimiin riittävän ajoissa voidaan lisätä yli 65-vuotiaiden toiminnallisia vuosia ja samalla vähentää hoivapalvelujen tarvetta ja kustannuksia. Neuvolan palvelukokonaisuuteen integroidaan lakisääteiset ja muut olemassa olevat palvelut ja henkilöstö, jolloin näiltä osin ei synny lisäresurssoinnin tarvetta. Näin myös sujuvoitetaan arviointi- ja palveluprosesseja ja päällekkäisyydet poistuvat.

Kun palvelutarpeet tunnistetaan ajoissa, voidaan tarvetta vastaava tuki kohdentaa oikea-aikaisesti. Ikääntyvän henkilön ja hänen omaisensa on saatava neuvolalta tieto arviointi- ja palveluprosessien kulusta. Näin ehkäistään toimintakyvyn alenemista ja samalla lievitetään omaisten hätää ja kuormittumista.

Vanhusneuvolamallilla sujuvoitetaan palvelupolkuja, lyhennetään odotusaikoja ja vältetään palvelukatkokset sekä päällekkäiset ja tarpeettomat toiminnot.

Hyvän ja turvallisen ikääntymisen mahdollistaminen hyvinvointialueellamme on arvovalinta.

Keski-Suomen hyvinvointialueen vanhusneuvoston senioriliiton jäsenet

19.09.2022

Kaija Heikura

Reijo Ekman

Eila Sallinen

Luku 35.20. Yleisesti ja lisäksi arvio asumisneuvonnan toteuttamisesta ja järjestämisvastuusta sekä kuntien ja hyvinvointialueiden rajapinnasta asumisen ja rakentamisen sektorilla

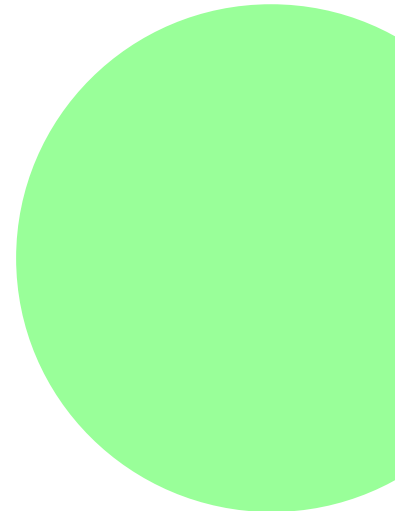
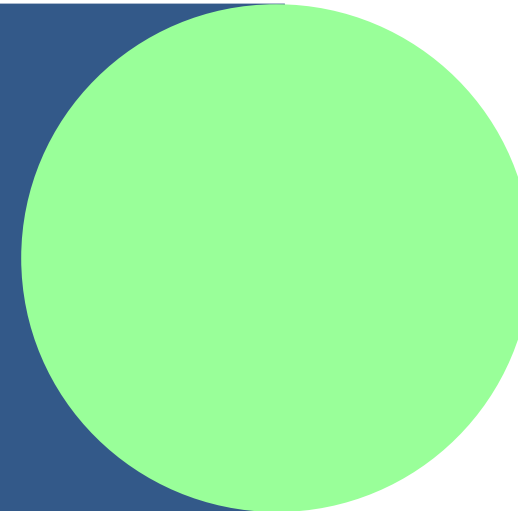
**Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle
valtion talousarvioksi vuodelle 2023**

**Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan asunto- ja
ympäristöjaosto 19.10.2022**

Asiantuntija kuuleminen

Kati Kallimo

Keski-Suomen hyvinvointialue

Luku 35.20. Yleiset huomiot

- Hyvinvointialueuudistus tuo uuden näkökulman myös asumisen ja rakentamisen tavoitteisiin ja suunnitteluun
  - Hyvinvointialueella on tarve tarkastella yhteistyössä kuntien ja maakuntien liittojen kanssa alueellisesti esimerkiksi palvelutuotantoon liittyvien rakennushankkeiden sijoittumista ja siihen liittyvää ennakoivaa maankäyttöä ja kaavoitussuunnittelua.
  - Hyvinvointialueen ja kuntien välisen maankäytön ja kaavoituksen sekä muun yhteiskunta- ja ympäristösuunnitellun yhteistyön rakentaminen ja mallintaminen on tärkeää jotta kunnat huomioivat päätäntävällässään olevassa asiassa myös hyvinvointialueen tarpeet
  - Hyvinvointialue voi tukea alueen kuntia tiedon tuottamisella ja asiantuntemuksella erilaisten asumisen mallien vaikuttavuudesta esimerkiksi arjessa selviytymiseen, henkiseen hyvinvointiin tai sosiaaliseen hyvinvointiin. Kuntien kannattaa hyödyntää hyvinvointialueen asiantuntijoita ja tietopohjaa.
- Hyvinvointialueiden näkökulmasta on myös tärkeää että erilaisia alueita tuetaan ja kehitetään keinoja alueellisen suunnittelun parantamiseksi
  - Ei pelkästään työikäisten (etätyö) tarpeiden mukaisesti vaan myös lapsiperheiden sekä ikääntyneen väestön näkökulmasta esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisten palveluiden käytön mahdollistamiseksi
  - Myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden ja saavutettavuuden näkökulmasta esimerkiksi teknologiavalmiuksien parantamisen rahoitus, ohjaus ja kehittäminen alueellisesti on tärkeää
- Väestön hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen näkökulmasta myös vihreän infrastruktuurin ylläpitäminen ja kehittäminen asukkaiden käyttöön on hyvä tavoite
- Erityisryhmien asumisen edellytysten turvaaminen on merkityksellistä etenkin ikääntyneiden monimuotoinen ja itsenäistä asumista, mm. yhteisöllinen asuminen, tukevat ratkaisut ovat tärkeitä, myös asunnottomuuteen vaikuttaminen eri keinoilla on tärkeää, nämä toimenpiteet vähentävät sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta sekä syrjäytymistä merkittävästi

Kuntien ja hyvinvointialueiden rajapinnasta asumisen ja rakentamisen sektorilla

- Keskeisiä yhteisiä tavoitteita asumisen kannalta ovat
  - Tarvelähtöisen palveluverkon (hyvinvointialueen palvelustrategia) suunnittelussa -> hyvinvointialueella olevien kuntien kaavoitus ja palvelurakentamisen mahdollisuudet
  - Ennaltaehkäisevät ja toimintakykyä lisäävät toimet
    - Yleisten palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, julkinen liikenne, liikkumisympäristö, yleinen esteettömyys, sosiaalinen ympäristö
  - Asumisen ja asuinympäristöjen ikäystävällisyys, myös muut erityisryhmät huomioiden
    - Toimintakykyä ja arjen sujuvuutta tukeva rakentaminen ja asuinympäristöt, asumisen taloudelliset reunaehdot, turvallinen ympäristö
  - Alueiden teknologisten valmiuksien kehittäminen
    - Toimintaedellytysten luominen myös sosiaali- ja terveystalouden tueksi maakunnan eri osissa
- Toimintamallin, vastuiden ja yhteistyön kuvaaminen esimerkiksi kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyösopimukseen olisi tarkoituksenmukaista
- Yhteistyötä

Asuinalueiden suunnittelussa, erityisryhmien asuntotuotannon suunnittelussa, asuntokannan ja asuinympäristöjen kehittämisessä

Hyvinvointialueen tarkastelunäkökulmana mm. hyvinvointialueen työntekijät ja heidän asumisen edellytykset sekä palvelutuotannon toteuttamisen edellytykset ja palveluissa olevien asiakkaiden asumisen ja palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden edellytykset

Arvio asumisneuvonnan toteuttamisesta ja järjestämisvastuusta

- Hyvinvointialueuudistuksen myötä on hyvä tarkastella vastuita asumisneuvonnan osalta, kuten muidenkin sellaisten tehtävien osalta jotka eivät kuulu sosiaali- ja terveydenhuollon piiriin mutta ovat kuntapohjaisessa toimintamallissa usein olleet sote-toimialan vastuulla
- Asumisneuvonnan merkityksen ja vaikuttavuuden nostaminen lakitasolle on hyvä asia,
  - on kuitenkin huomioitava että toiminta pysyy matalankynnyksen toimintana, eikä toiminnassa saa muodostua rajapintoja toimijoiden välille
- Asumisneuvonnan osa-alueiden painopisteet ovat vahvasti erilaisia asumiseen liittyviä mm. vuokravelat, asumisen häiriöt ja häädöt tai asumisen jatkumisen turvaamisessa, ei niinkään sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisen asioita, joten on tarkoituksenmukaista olla osana kuntien järjestämisvastuulla olevaa asumistehtävää
- Asumisneuvontaa on tähän saakka tehty tiiviissä yhteistyössä kunnan sisällä, esimerkiksi kaupunkirakenne, sosiaali- ja terveystalvelut ja kunnan vuokrataloyhtiö
  - Usein merkittävästi osana aikuissosiaalityötä joka nyt siirtyy hyvinvointialueen järjestämis- ja tuottamisvastuulle
  - Toteutunee edelleen jatkossakin tiiviissä yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden, kuten järjestö,- seurakunta ja yhdistystoiminta, kesken
  - Huomioitava, että kaikissa kunnissa ei erillistä asumisneuvontaa ole ollut ja usein toiminta on toteutunut kunnan sosiaalihuollon kautta tai on ollut sattumanvaraista
  - Merkittävää ennaltaehkäisevää ja väestön hyvinvointia tukevaa kunnan asukkaiden ohjausta ja neuvontaa

Kiitos

<https://eur05.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.eduskunta.fi%2Fpdf%2FHE%2B154%2F2022&data=05%7C01%7Ckirjaamo%40hyvaks.fi%7C728d0f2487e64b8e5faa08daab7e37e7%7Ce1105d2e0bbf40ae8d8e26a848f42161%7C0%7C0%7C638010855844520181%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWljoIMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTil6lk1haWwiLCJXVCi6Mn0%3D%7C3000%7C%7C%7C&sdata=BhNYO0BLzUzR3T0aKcgmQsywn3plmWh3qkQAGde%2BBTg%3D&reserved=0>

#hyvaks
#hyvinvointialueks
#hyväärkikaikille

Keski-Suomen
hyvinvointialue

LAUSUNTO

8.11.2022

Sisäministeriö
VN/6230/2021

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto sisäministeriön lausuntopyyntöön: Luonnos pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutuksen uudistamisesta

Keski-Suomen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausunnonantoon. Keski-Suomen hyvinvointialue on tutustunut lausunnolla olleeseen luonnokseen ja toteaa seuraavaa:

Koulutusuudistus on tarpeellinen huomioiden muuttuva toimintaympäristö ja sen lisäämät haasteet. Pelastusalan vaatimukset kasvavat kaikilla tasoilla ja tähän muutokseen täytyy pystyä vastaamaan jo tutkinto-opinnoissa.

Pelastajatutkinnon osalta koulutus tulisi pitää edelleen kädentaitoja painottavana opintokokonaisuutena. Nykyhetken ja tiedossa olevan pelastajapulan ratkaisuna ei nähdä koulutuksen keston ja vaatimustason merkittävää kasvattamista ainakaan lausunnossa esitetyssä aikataulussa. Lisäksi on huomioitava, että vaatimustason merkittävä kasvattaminen pelastajan perustutkinnon osalta voi vaikuttaa negatiivisesti alalle hakeutumiseen.

Alipäällystökoulutuksen sisällyttäminen osaksi pelastustoimen AMK-tutkintoa on osittain perusteltua, mutta vaihtoehtona kannattaa vielä tarkastella koulutuksen järjestämistä lisämoduulina tasolla 5 pelastajan perustutkinnon jatkoksi.

Päällystön osalta peruskoulutuksena AMK-taso on edelleen järkevä. Palopäällystön koulutusohjelma perusrakenteeltaan tarjoaa hyvän ja monipuolisen pohjan yleisimpien päällystätehtävien hoitamiseen. Ylemmän päällystön osalta vaatimustaso tulisi nostaa vähintään YAMK-tasoiseksi (viitekehyksen taso 7). YAMK-opintoisältöjen tulisi tukea paremmin pelastusalan tarpeita. Ylemmän päällystön koulutustason nostaminen viitekehyksen tasolle 8 lienee tässä vaiheessa ylimitoitettu.

Koulutusuudistuksella on vaikutuksia myös sopimushenkilöstön koulutukseen. Esitetyistä malleista kurssimuotoisen koulutuksen jatkuminen on parempi vaihtoehto. Jo nyt on havaittu, että kynnyks toimintaan osallistumiseksi kasvaa vaatimusten kasvaessa. Sopimushenkilöstön kouluttaminen avoimen AMK:n kautta nostaa merkittävästi riskiä sopimushenkilöstön vähenemiseen entisestään.

Edellä mainituilla perusteilla Keski-Suomen hyvinvointialueen näkemys on, että koulutusuudistus tulisi toteuttaa koulutusjärjestelmän vaihtoehdon 2 mukaisesti. Vaihtoehdossa 2 tulisi vielä tarkastella alipäällystökoulutuksen järjestämistä sekä ylemmän johdon koulutustasoa.

Keski-Suomen hyvinvointialue, aluehallitus

Aluehallitus

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: 244, 245, 246, 247, 251, 256, 257

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: 248, 249, 250, 253, 254, 255

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuudesta tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus Kirjaamon yhteystiedot: Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo Hoitajantie 140620 Jyväskyläkirjaamo@hyvaks.fi Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
  - miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
-

Aluehallitus

- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.
